

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN10631	ImageGroup:	I3CN10633
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་ཆ་ལྟོགས་བསྒྲིགས། shes rig las khungs kyi shes yon dang 'brel ba'i gal che'i yig cha phyogs bsgrigs/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. D33128
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	bod gzhung shes rig las khungs/
Date:	2013
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

ད-5

133128

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་དང་

འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་

ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དཔར་ནུ་བཏབ།

༡༡། བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་
འབྲེལ་བའི་གལ་ཆའི་ཡིག་ཆ་
ཕྱོགས་བསྡེགས།

བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོག་གི་ཕྱོགས་བསྡེགས་ཡིག་ཆ་དང་ནས་བསྡེགས།

A Collection of Important Documents of
Tibetan Education in Exile

ཐུ་ཁྱེད་ཚོ་གྲིག་པ།	བྱང་འཕར་བཟའི་ཤིས་དོན་གྲུབ།
ལག་བསྟར་ཚོ་གྲིག་པ།	འཇམ་དབྱངས།
རྒྱལ་ཤར་ལོ་ལོ་ལོ།	འཇམ་དབྱངས།

བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་ཤིས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ།

(༡༩༩༩)

དེ་བཞིན་གསལ་གྱི་བྱ་ཆོག་ལས་ལྟ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ།

WEBSITE: www.sherig.org/tib

E - MAIL: tibetaneducouncil@gmail.com

doe.educouncil@tibet.net

ADDRESS: OFFICE OF THE EDUCATION COUNCIL FOR TIBETANS IN EXILE
GANGCHEN KYISHONG, DHARAMSHALA - 176215
DISTT. KANGRA, H.P INDIA

བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་ཤིས་ཡོན་ལྟ་ལྟ་བུ་གྱི་ཐུ་ཁྱེད་ཡིག་ཆ་དང་ནས་བསྒྲིག་པ།
བོད་གཞུང་གི་ཤིས་ཤིག་དཔར་ཁང་ནས་པར་བྱ་བ་བྱུང་བ།

དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༣༡། བཅན་བྱུ་བོད་མིའི་འབྲས་ཆེ་ཤོས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དང་མང་
གཙོའི་ལམ་སློལ་གཉིས་ཐད་ནས་སྤངས་ཡོད་པར་ཡོངས་ཁྱབ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལྟར།
ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབས་ཤུགས་ངོ་མ་ཡིན་གཤིས།
བཅན་བྱུ་བྱེད་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཆེག་འབྲུམ་ལྟག་གིས་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་ཉམས་བསྐྱུགས་མ་བྱུང་ཐོག་ འདས་གཤོག་བྱང་ལྡན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་
ལམ་སློལ་གསར་གཏོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་མི་མང་ལ་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུན་
ཐུབ་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆང་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་
ཚུངས་ལ་རྒྱས་པ་དང་ངར་ཤུགས་དེ་ཆེར་སོང་བ་བཅས་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་འདི་
དག་གི་འབྱུང་ཚུན། སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཤུགས་རྒྱུ་
བཀའ་ངོན་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་སློས་མ་དགོས། འདས་པའི་དུས་རབས་བྱེད་ཅམ་གྱི་ནང་
བྱུང་བའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་འཕེལ་རིམ་དང་གྲུབ་འབྲས་
ལ་གདེང་འཛིན་ཡང་དག་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ བྲང་ལྡན་གི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཉམས་
ཚུངས་སྤྱད་ལེན་གྱིས་མ་འོངས་མདུན་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱ་གལ་འགངས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བས། འདིར་
བཅན་བྱུ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་
ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་བསྐྱེགས་དཔར་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་གི་བཅན་བྱུ་དུས་ལུན་རིང་། སྤྱི་ནོར་ལགོང་
ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མ་འོངས་མངོན་གསལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་
སྟོན་གྱི་དགོངས་གཞིའི་འོག་ བཅན་བྱུ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་

བྱ་གཞག་གི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཁོག་ཕྱི་ནང་གི་བོད་མི་གྱི་དང་། བྱང་པར་གཞོན་སྐྱེས་
ནམས་ཀྱིས་མཁྱེན་རྟོགས་དང་རྒྱས་མངའ་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ་གལ་འགངས་ཏེ་ཅང་ཆེ་
གཤིས། བཅོན་བྱོལ་གྱི་དུས་སྐབས་སོ་སོར་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུའི་ལས་དོན་ཐོག་དཀའ་
ངལ་གང་དག་ལ་གདོང་ལེན་དེ་ལྟར་གནང་ཚུལ་དང་། དུས་རིམ་གྱི་བྱང་ཆོས་ལེགས་
པར་མཆོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དོན་ཆེན་ཏེ། ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་རིམ་
པའི་གྲོས་ཆོད་དང་། བཀའ་ཤག་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད། ཤེས་རིག་རྒྱང་ཆེད་ལས་
སྒྲིམ་སྒྲན་ཐོ། གཞི་རིམ་སློབ་གྲུའི་འགན་འཛིན་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད་སོགས་གལ་
ཆེད་ཡིག་ཆ་ཁག་ཅིག་ཚུགས་བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེད་གྲོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་
ཐུགས་སྦྱང་གིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྤྱོད་ཡོང་བའི་རེ་
འདུན་བཅས། ཤེས་རིག་ལས་ཁྱེད་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་ཡིག་ཆང་ནས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༠ ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༦ ཆོས་༡༧ ཉིན་བྲིས།

རྒྱང་འཕར་བཀྲ་ཤེས་དོན་གྲུབ།

དཀར་ཆག

༡ བོད་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་དང་པོར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་གཉིས་པར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༥

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་གཉིས་པའི་ཆོགས་བཅར་བར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡༩

ཤེས་རིག་དམིགས་བསལ་ཆོགས་འདྲའི་ཆོགས་བཅར་བར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༣༥

ལས་དོན་གལ་ཆའི་ཆོགས་འདྲར་ཐེབས་མཁན་ཆོར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༣༥

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་པར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༤༩

རིག་གནས་བཤོ་སློང་ཆོགས་འདྲར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༥༥

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་བཞི་པར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༦༧

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ལྔ་པར་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༧༩

བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་བཞི་པའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད། ༡༣༡

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ལྔ་པའི་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད། ༡༣༣

ལས་དོན་སྟན་ཐོ།

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ལྔ་པའི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྟན་ཐོ། ༡༣༧

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་ཆོད།

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་དང་པོའི་གྲོས་ཆོད། ༡༥༩

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་གཉིས་པ། ༡༦༧

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་གསུམ་པ། ༡༧༥

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་བཞི་པའི་གྲོས་ཆོད། ༡༨༩

ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ལ་པའི་གྲོས་ཚད། ༡༠༩

འགན་འཛིན་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད།

འགན་འཛིན་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད། ༡༡༩

བཀའ་ཁྲི་བྱུང་པའི་གསུང་བཤད།

བཀའ་ཁྲོན་ཁྲི་བྱུང་པའི་བཀའ་ཁྲོབ། ༡༢༥

༡༡། ཁྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་

མཆོག་ནས་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་རིམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་

གལ་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་

ཐུན་འཛོམས་འད་སྟངས་འབར་བའི་ཉི་

གཞོན་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་

སྟེ།

༡༡། ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོའི་བསམ་འཆར་

སྟན་སྟོན་བྱས་རྗེས་བསྐྱེད་བའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་༡༩༥༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།)

ད་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཚོགས་ཚུང་ཁག་སོ་སོའི་དགོངས་འཆར་ཤོག་ཕྱེ་བ་ཁག་
 གྲང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག་ཚོགས་མི་བྱིངས་ནམས་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་
 ཚུ་དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ནས་གོས་ཚད་བཟོས་ཏེ་སང་ཞོགས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
 ལ་སྟན་སྟོན་བྱ་གི་རེད། དུས་ཚོད་ཚུད་ཟུག་ཏོང་ཚུ་ཟེར་བ་དེ་བསྐྱེད་བཟང་ལུགས་
 བཟང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་རེད། ང་ཚོས་དེང་སང་རྩ་བ་དང་། དཀའ་ངལ་གྱི་དུས་
 སྐབས་འདིར་དུས་ཚོད་ཚུད་ཟེས་བཏང་ན་ཏེ་ཅང་ཕངས་པོ་རེད། ང་ཚོ་མང་གཙོ་ཟེར་
 བ་དེའི་ནང་ངེས་པར་འགྲོ་དགོས། མང་གཙོ་ཟེར་བའི་སྐྱར་བཅས་དེ་ངེས་པར་བྱེད་
 དགོས། དེ་ཡང་མང་གཙོའི་ངོ་ཤོ་ལྟ་བུའི་ཐབས་བྱས་བྱ་དགོས། ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཆོ་
 བ་སྐྱེལ་སྐྱངས་ཀྱང་མང་གཙོའི་དོན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། དེ་སྤེལ་ལས་
 ཀ་བྱེད་སྐྱངས་ནང་བཞིན་ཆང་མས་སྐྱག་བསྐྱམས་ཏེ་སྟོད་ཚུ་ཡག་པོ་མ་རེད། དཔེར་
 བ། དེ་སྤྱི་ཆབ་མདོ་ས་ཤོར་སྐབས་ཆབ་མདོ་ཤོར་བྱིན་གྱང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཐུགས་སློ་
 བཏང་སྟེ་ཆབ་མདོ་ནས་བཏང་བའི་རྒྱང་འཕྲིན་ཡང་ལེན་མི་མེད་པའི་དཔེ་ཡན་གྱི་

གནས་ལྷགས་ཅམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དེར་སང་དེ་འདྲ་མ་རེད། ང་ཆོ་འགོ་འཁྲིད་ཆེད་
བསམ་སྒྲུབ་འོག་འགོ་དགོས། རྟ་རམ་ས་ལའི་འགོ་འཁྲིད་ལས་ཁྱད་སྤངས་ནས་སྤྱི་བྱས་
གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་ཚུགས་མཚུངས་ཉིན་རེའི་ལས་ཀ་ལག་ལེན་
བསྟར་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དེ་དང་། འགོ་འཁྲིད་པའི་དབར་འབྲེལ་བ་གསལ་པོ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག།

ང་ཆོས་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་འདུ་ཟེར་བ་ཅ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་
ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་དགེ་ཆུན་འོས་སྤྱོད་བའི་ཐོག་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། དགེ་ཆུན་ཆོས་ཉམས་
མྱོང་གི་བསམ་འཆར་སློབ་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་མཐའ་དག་སྦྱག་སྦྱག་མེད་པའི་གསལ་
པོར་ཤོད་རེས་བྱེད་དགོས། ད་ལྟ་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ནས་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་
འཆོགས་དགོས་ཟེར་བའི་བཞུགས་མོལ་ཟེར་བ་དེ་ལ་དགོས་པ་དང་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད།
དེ་ནི་ནང་མི་ནང་ཆགས་གོ་སྟར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ནམ་པ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་
ཡིན་སྟབས་བསམ་འཆར་གསལ་པོ་ཤོད་དགོས། དགེ་ཆུན་འོས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱང་དོ་
སྤྱང་བྱས་ན་སྟར་གོ་ཐོས་མ་མྱོང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཤེས་གྱི་རེད། ང་ཆོས་ཆོགས་
འདུ་འཆོགས་སོང་ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བ་སྟེ་དོན་དམ་གྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་ཆགས་ན་
ཏ་ཅང་གི་ཐབས་རྒྱགས་དང་། དགོས་པ་མེད་པ་ཆགས་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་མིན་པ་བྱེད་
དགོས།

བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་དམངས་དབྱུགས་ཆད་ཉེར་བསྟན་ཡོད། བོད་རྒྱ་ཆེད་མི་
དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་སྟོས་གཏོང་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དཀའ་ངལ་དང་ལེན་ཐུབ་པ་ཞིག་
ཆང་མས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། ང་ཆོས་ཁོང་ཆེད་དོན་དུ་ཞབས་རིམ་གཅིག་ཕུ་
སྦྱབ་པས་མི་འགྲིགས། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀས་ཤུགས་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱག་དགོས།
ང་ཆེད་ཆོགས་འདུ་འདི་རྒྱ་མིའི་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདུ་ཞེས་མིང་ཅམ་ལས་དོན་
དམ་གྱི་བསམ་འཆར་ཤོད་ས་མེད་པའི་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་ཆོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་
མ་རེད། རྒྱ་མིའི་ཆོགས་འདུར་ཁོང་ཆེད་བསམ་འཆར་ལྟར་ལ་མོས་མཐུན་བྱས་ན་

ང་དང་། ཀུ་ཙི་(ཉི་དགའ་མེ་རྟོག་གི་འབྲས་བུ)མང་པོ་སྟེར་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཕྱང་ན་ཀུ་ཙི་དེ་
ཡང་ཡར་བསྐྱུས་འགོ་གི་རེད། མོས་མཐུན་མ་བྱས་ན་དེ་ལ་བདག་སྟོང་མེད། རང་རེ་དེ་
ལྟར་མིན་སྟབས་ནང་ཁྱལ་དམ་ཆོག་གོང་བྱ་གཅིག་གྱུར་ཟེར་བ་ཁ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་
མ་ཟད་ལག་ལེན་དུ་ཁེལ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ད་ལྟའི་ལས་ཀ་འདི་ཆོའི་གས་ལག་ལེན་
ཁེལ་དགོས་པས་ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས།

དེ་སྟེའི་ལས་ཀ་འདི་ནང་འདྲ་ཆགས་པོ་ཤ་སྟག་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འདྲ་ཆགས་
པོས་འགྲིགས་གྱི་མ་རེད། ཆང་མས་དགོངས་པ་ཆེ་བཞིས་གནང་རོགས། སྐབས་བབ་ད་
ལྟ་ཞུས་པའི་བཞུགས་མོལ་ཆོགས་འདྲ་འདིར་ཆང་མས་བསམ་འཆར་ལྟག་འདོན་གྱིས་
གོ་སྐྱར་ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡིག་ཐོག་དུ་མེད་ཀྱང་ལག་ལེན་ལ་ཁེལ་སྐབ་པ་དགོས།

ད་ཉིན་ཕྱིར་རིང་གིས་སྟོག་པའི་ཆོགས་རྒྱུད་གི་བསམ་འཆར་དེའི་ནང་དགེ་
ཆན་དང་། ཕྱ་ལྟའི་དབར་བརྩེ་ཞེན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཡག་པོ་འདྲུག་ང་ཆོས་གྲ་སའི་
ནང་གི་ཞལ་ངོ་དང་། དགེ་གཡོག་གིས་རྒྱག་པ་འཁྱེར་ཡོང་བ་དེའི་འོག་སྟོང་སྟོང་བའི་
ནམ་པ་དེ་ཡར་བཞག་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱ་ལྟ་དང་། དགེ་ཆན་གྱི་དབར་བརྩེ་ཞེན་ཆེ་
བ་དགོས། ཕྱ་ལྟས་དགེ་ཆན་མཐོང་སྐབས་འཛིགས་སྒྲུང་གིས་བྲོས་འགོ་བ་དེ་འདྲ་བྱས་
ན་འགྲིགས་གྱི་མ་རེད། དགེ་ཆན་ཆོ་ནས་ཀྱང་ཀུན་སྟོང་ཡག་པོ་འཁྱེར་ན་མ་གཏོགས་
ཐོགས་ཐོབ་ཕྱན་བྱ་རེག་སྐབས་ང་ཆོར་མི་ཆོའི་མདུན་ལམ་ཞིག་རེག་སྟངས་བསམ་པ་
བྱས་པས་མི་འགྲིགས།

ང་ཆོས་གསར་བརྩེ་ཟེར་བ་དེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་ཟེར། ལྷ་མ་ཟེར་བ་དེ་ཆ་
ཆེར་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལེགས་ཉེས་གྱི་སྟོབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་
སྟབས་གལ་ཆེར་བརྩེ་བཀྱར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱེད་རང་དགེ་ཆན་ནམས་ནས་ཀྱང་གནས་
རྒྱལ་དེར་བསམས་ཏེ་བོད་སྐྱུག་ཁྱི་སྐྱུག་འབུམ་སྐྱུག་གི་ཁེ་ཡན་ལ་སྐྱུག་གི་ཡོད་པར་
བརྟེན་རང་སྟོབས་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་གི་སེམས་སྐྱུགས་ཆེན་པོས་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས། དགེ་
ཆན་ཆོས་སྐྱུགས་རྒྱག་མ་སྐབ་ན་ང་ཆོས་ཆོགས་འདྲ་ཆོགས་ནས་གོས་ཆོད་ཅི་འདྲ་

༤ བཙན་བྱུང་པོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་རྩོགས་བསྡེགས།

ཞིག་བཞག་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འོ་ད། དེ་འདྲ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ། བྱེད་
རང་ཆོས་ཡག་པོ་གནང་རོགས། དེ་ག་ཡིན། ། །

ཤེས་རིག་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པར་

བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།)

དེ་རིང་འདིར་ཁྱོད་ཚོ་དོ་འཇོ་མས་གནང་མཁན་ཆང་མར་ངས་བཀའ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ལྷ་རྒྱ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་འདིར་ཐེབས་པ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་གི་
ཡོད།

གཞན་དག་ང་ལ་ལྷ་རྒྱ་མང་པོ་མི་འདུག ང་ཚོ་འདིར་ཚོགས་དགོས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ད་ལྟ་ཁོང་ནས་གཉིས་ནས་ལབ་སོང་། ང་ཚོ་ཆང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར།
ང་ཚོ་མི་ཟེར་བ་འདི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ཤེས་ཡོན་ཅན་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་པ་མིན།
ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་འདི་མི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཏེ་
གསར་དུ་སྐྱབ་དགོས། དེ་སྐྱབ་པའི་དགོས་དོན་སྟོང་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན་མི་ལ་བདེ་
སྲིད་ཅིག་བྱང་ན་བསམ་ནས་སྐྱབ་པ་མ་གཏོགས། ང་ཚོར་རྟོག་ང་སྟོན་མ་བཟོ་རྒྱུ་
དོན་དུ་མིན་ལ། བྱེད་རྒྱས་ཐོངས་ནས་བྱས་པ་ཡང་མིན། བདེ་སྲིད་བསྐྱབ་རྒྱུ་དོན་
དུ་མི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱུ་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་སྐབས། དེའི་ཁ་
སྐོང་ལྟ་བུར་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན། དེ་དུས་རབས་ནས་དུས་རབས་སྐྱེལ་ཏེ་
ཡར་རྒྱས་བྱིན་ཡོད། ཡང་སྟོང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར་ན་འདྲང་བྱང་། ལུབ་ཕྱོགས་

གྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར་ནའང་རུང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟེར་ནའང་རུང་། ནང་གི་ཡོན་ཏན་
 ཟེར་ནའང་རུང་། གང་ལྟར་ཡང་སྤྲིང་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་ཆང་མའི་ཙྰ་བའི་སྤྲིང་པོ་དེ་
 མི་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཅིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་པལ་ཆེར་རེད།

དེང་སང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྒྲིང་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད།
 ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ལག་རྒྲེས་ལ་མི་ལ་བདེ་སྦྱིད་གསར་པ་ཐོབ་པ་དང་།
 མཐུན་ཁྱེན་འཛོམས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཐོགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། དེ་དང་ཆབས་
 ཅིག་རྟོག་དྲ་ཡང་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེང་དུས་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་
 ལུང་པ་ཆོའི་ནང་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སྤར་ཕན་མི་མང་པོ་ཞིག་
 གི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་ལ་རང་རང་སོ་སོའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་དེ་ནོར་
 འབྲུལ་ཁྱོན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད་ནའང་། དེང་སང་གི་
 མི་ཆོར་གནས་ཚུལ་འདིས་མ་འདང་བའི་མཐོང་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་འདྲ་
 ཡིན་ལྟ་བུས་ང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱའི་དུས་སྐབས་འདིར་དཔེ་བལྟ་ས་
 དང་། མིག་བལྟ་ས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག

སྡོན་ཐོན་གྱི་ལུང་པ་ཆོར་མི་ཐོག་མང་པོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་སྟེ་ཡར་རྒྱས་
 ཕྱིན་པ་དེས་མི་འདང་བའི་གནས་ཚུལ་གང་དང་གང་ཡོང་གི་འདུག ང་ཆོར་ཆ་བཞག་
 ན་ཤེས་ཡོན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ང་ཆོ་ཏ་ཅང་རྒྲེས་ལུས་རེད། ཡང་བསམ་སྒྲོ་ཡར་
 རྒྱས་གྱི་ཤེས་ཡོན་འགའ་ཤས་གྱི་ཐོག་ལ་ང་ཆོ་ཡར་རྒྱས་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོ་གཅིག་
 སུའི་འགྲོ་སྤངས་དེས་ཀྱང་འདང་མི་སྤྱབ་ལ། མི་ཆོའི་འགྲོ་སྤངས་གཅིག་སུས་ཀྱང་མི་
 འདང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་འདུག་གས། གང་ལྟར་ཡང་སྤྲིང་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་འདི་མི་ལ་བདེ་
 སྦྱིད་ཡོང་བའི་དོན་དག་ཡིན་པས། ང་ཆོས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་
 དགོས་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱད་པའི་མི་དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་བཟོས་པ་ཙམ་
 མ་ཡིན་པར། དེ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཞིག་བཟོས་པའི་ཐོག་ལ་ཁོ་རང་ལའང་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་པ་
 ཞིག་དང་། སེམས་སྦྱིད་པོ་ཞིག་ ཁོར་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་མ་སྤྱབ་ཀྱང་སོ་

སེའི་རོགས་པ་འགྲོ་བ་མེད་རོགས་ཆང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། ཆང་མར་
དངོས་གནས་ངང་གནས་སློ་མེས་དཀར་པོ་འབྱེར་མཁན་ཞིག་བཟོ་སྒྲུབ་ན་ཤེས་ཡོན་
སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་པའི་དགོས་དོན་དེ་རེད། ང་རང་ཆོ་མ་གཞི་བཙན་བྱེད་པ་ལུང་པ་མེད་
པའི་མི་སྦྱོ་པོ་ཁ་ཐབས་ཞན་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་བསམ་སློ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏང་ན་ཡག་
པོ་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག།

མི་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་དོན་དུ་
ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ལྟ་བུ། ང་ཆོས་ལམ་ལུགས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་
དགོས་དོན་མེད། ཡས་ཡས་གྱི་ལུགས་སློལ་དང་། མས་མས་གྱི་ལུགས་སློལ་རེད་ཅེས་
བརྗོད་བྱས་ན། དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་རན་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་ཕན་ཐོགས་
ཡོང་མི་སྒྲུབ། ལུགས་སློལ་ཟེར་བ་འདི་ཡང་མིས་བཟོས་པ་རེད། ངའི་ལྟ་བུ་ལམ་བསམ་
ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

ལུགས་སློལ་ཟེར་བ་མིས་བཟོ་དགོས་དོན་ནི། མི་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཅིག་བྱུང་ན་
བསམ་ནས་བཟོས་པ་རེད། མཐའ་མ་ལུགས་སློལ་དེས་མི་ལ་ཕན་གྱི་མི་འདུག་ན་ལུགས་
སློལ་དེར་བཙེ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། ལམ་ལུགས་དེ་འཛིན་དགོས་པ་མེད། ང་རང་ཆོས་
ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་དུ་མི་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ན་ཕན་པ་འདུག་གང་འདྲ་བྱས་ན་བདེ་སྦྱིད་
ཅིག་སྤོང་སྒྲུབ་པ་འདུག་ ཅ་དོན་འདི་ལ་ང་ཆོས་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མིན་
ནམ་བསམ་གྱི་འདུག།

འཛམ་གླིང་འདིར་གཞུང་གི་ལུགས་སློལ་འདྲ་མི་འདྲ་དང་། དཔལ་འབྱོར་
ལུགས་སློལ་འདྲ་མི་འདྲ། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ལུགས་སློལ་འདྲ་མི་འདྲ་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་
པ་འདི་ནམས་དང་ཐོག་མའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ཅ་བ་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ཆ་གོ་
སྤྱོད་ནས་མའི་བདེ་སྦྱིད་དེ་སློས་བཏང་། ལམ་ལུགས་དེ་གཙོ་ཆེར་འཛིན་མཁན་འདྲ་
ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པས་འཛམ་གླིང་དུ་རྟོག་བྱས་པ་འདྲ་འདུག།

ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། ཤར་ཕྱོགས་ལུང་པའི་ནང་དུ་རྟོག་ཏུ་དེ་འདྲ་
 ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། རྟེན་གྱི་ནམ་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཞེ་ཡིན། ག་ས་
 ག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་དང་། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྲེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ་པོ།
 ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྲེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག དེ་ཆོ་ང་རང་སྒྲེར་གྱི་བསམ་
 ཚུལ་ཡིན། ངས་བལྟས་ན། ཆ་བ་དང་སྟོང་པོ་མེད་པ་དེ་སྦྱིད་དེ་བསྒྲག་པའི་བཙོ་ལྟ་བུ་
 མཐོང་གི་འདུག

གང་འདྲ་བྱས་ན་བདེ་སྦྱིད་ཡོང་གི་འདུག འདི་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་། འདི་
 དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲེལ་ནས་དེ་ལ་གང་སྒྲུབ་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་ལེགས་
 ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ན་ལམ་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁྱད་ཚུལ་ནས་མེད།
 ལམ་ལུགས་འདྲ་མི་འདྲ་འདི་ནམས་ཆ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རེད་མ་གཏོགས། བསྒྲུབ་
 བྱེད་མ་རེད། བསྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དེ་སྦྱིད་རེད། བསྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་དེ་སྦྱིད་ལ་བསམ་སྒོ་
 མ་བཏང་བར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་འདྲ་མི་འདྲར་མགོ་འཁོར་བསྐྱད་ན་ནོར་འཁྲུལ་
 རེད། ངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བྱ་གྱི་འདུག

ང་ཆོ་དེ་སྟོན་ལྟ་སར་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིས་འབྲེལ་བ་ཤད་ཀྱག་གི་ཡོད།
 ད་ལྟ་བོད་ཁིང་བྱན་ལམ་ལུགས་ལ་བསྐྱད་ཡོད་ཀྱང་། རྟོགས་རེས་མཉམ་སྒྲེལ་ཟེར་
 བ་སོགས་བར་བཞུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་ཐད་ཀར་སྦྱི་
 ཆོགས་རིང་ལུགས་ལ་འགོ་སྐྱབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཡོངས་
 ཆང་མ་སྦྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ལ་འགོ་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱབ་རྟེན་
 ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རེད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་
 གཅིག་བྱས་ན་ང་ཆོར་ཁེ་སན་ཞིག་མེད་དམ་སྟུམ། ང་རང་ཆོ་ད་ལྟ་བར་དུ་གཞི་མང་པོ་
 ཞིག་ནས་རྗེས་ལུས་སུ་བསྐྱད་དེ་ད་ཆ་ང་ཆོ་ཕྱིར་སོན་པའི་སྐབས་ལ། ང་ཆོར་མིག་བལྟ་
 ས་ཏུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། ཤར་བྱུང་གསལ་གལ་མིག་བལྟས། མི་ཆོར་རྟོག་ཏུ་ཡོང་ས་
 དེ་ག་རེད་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། ལུ་རོབ་ནང་ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་

གཞི་གཅིག་གི་ནང་ནས་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཆད་ཡོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་།
 དེང་སང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་མ་འགྲིགས་པར་འཁོས་སུ་མ་ཐབ་པ་ཡོང་གི་འདུག་
 པ་འདིའི་ཡོང་སའི་རྩ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐུག་གི་འདུག འདིར་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་
 འདུག ང་ཚོས་དེ་ཚོར་རྩད་གཅོད་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཤེས་སྤུངས་པ་བྱུང་ཆོ། ཁོང་ཚོ་འགྲོ་
 སའི་ལམ་ལ་སློན་ཡོད་ན་འདྲ་། ང་ཚོ་སློན་དེ་བརྒྱད་མ་དགོས་པར། ཉམས་སྤྱོད་དེ་མིས་
 བསགས། ལེགས་ཆ་དེ་ང་ཚོས་ལེན་སྤུངས་པ་བྱུང་ན་ཁེ་བཟང་རེད། དེ་འདྲའི་ཆ་ནས་ཁེ་
 ཐན་མེད་དམ་སྟུངས་པ་འདུག ང་ཚོར་དཔེ་བལྟ་ས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས། དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ལ་དགོངས་པ་བཞིས་དགོས།

མདོ་དོན་ཡང་སྟོང་ང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འདི་མའི་བདེ་སྦྱིད་གྱི་
 རྩ་བ་རེད། དེ་རིང་འདིར་ཡོད་ཆང་མ་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ཤ་
 སྟག་ཡིན། དངོས་གནས་བྱ་བ་དེ་རྒྱབས་ཆེན་རེད། བཟང་པོ་རེད། མི་ལ་ཕན་སེམས་
 བྱས། སོ་སོའི་སྟོ་ཐོགས་དང་། སོ་སོའི་ཁེ་སྤྱོད་གི་བསམ་སློ་མིན་པར། འགྲོ་བ་མའི་རིགས་
 གྱི་ཞབས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད་བསམ་ནས་ལས་ཀ་ཞིག་བྱེད་གྱི་ཡིན་ན་རྒྱབས་ཆེན་རེད། ལས་
 ཀ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དཔེར་ན། ང་ཚོས་པ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲིབ་ཆ་བཤད་པ་ཡིན་
 བ། ཚོས་ཁྱིའི་སྒྲིབ་ལ་བསྟན་ནས་ཚོས་བཤད་པ་དེ་དུས་དུས་སུ་རེད། སློབ་གྲྲའི་ནང་ལ་
 སྤྱོད་ཀྱི་དང་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ནས་ལོ་དང་ཟླ་བ་སྦྱིལ་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡར་བས་འབྱུང་སྤུངས་པ་
 དང་། དེའི་མི་ཆེ་བཟང་པོ་ཞིག་གི་མཐའ་འཁྱོལ་བ་ཡོང་བའི་འགན་སོ་སོས་སྤངས་
 བས་བསམ་སློབ་ཏུ་ན་དེ་ལས་རྒྱབས་ཆེ་བ་མེད། དངོས་གནས་དང་གནས་ལས་ཀ་དེ་
 རྩ་ཆེན་པོ་རེད། མཁྱེན་སོང་ངམ། འདི་དགོངས་པ་བཞིས་དགོས།

སྦྱིའི་ཆ་ནས་མི་ཞིག་གི་འདུ་ཤེས་བཞག་ མི་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཡག་པོ་ཞིག་
 ཡོང་རྒྱའི་དོན་དུ་ཡིན་བསམ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ང་ལས་ལས་གྱིས་བསྐྱོས་པ་རེད།
 དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ངས་དེ་མ་བྱས་ན་འགྲིགས་གྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། གོང་ནས་མར་
 རྩད་གཅོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་མ་བྱུང་ན། དེ་ལས་ཀ་འགྲིགས་པའི་བཅོ་ལྷ་བྱེད་འདྲ་བྱས་

ན་མི་འགྲིགས། སོ་སོ་སོ་སོས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་བཏང་། སོ་སོའི་འོག་ལ་ཡོད་མཁན་སོ་
སོས་མཛུབ་སྟོན་བྱས་ནས་འགོ་འཁྲིད་པའི་སྤྱ་གུ་དེ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགོ་སྐྱབ་པ་
གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
མཐོང་གི་འདུག

དེ་ནས་གནས་ཚུལ་གཉིས་པ་དེ། ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རྒྱལ་ལ་སྒྲོས་སུ་སྤྱིད་
དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་འདྲེས་ཡོད། ང་ཆོས་སྤྱིད་དོན་དེ་སྒྲོས་གཏོང་ཐབས་མེད།
གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེན་མི་མང་རྒྱལ་ད་ལྟའི་སྤྱིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་
དེས་མ་འགྲིགས་པར་དངོས་གནས་འཆད་ཀྱི་སྤྱད་ནས་སྤྱིད་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་
ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་འཇུག་བཀོད་རྒྱུའི་འདོད་པས་ཁྱེད་བྱས་ནས་ང་ཆོས་སྤྱིད་
དོན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་མ་བྱས་པར་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོས་སྤྱིད་
འདྲེས་མ་དེའི་གནས་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་དུ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག སྤྱ་གུ་མི་
རེ་རེ་འདི་མི་ཆེ་བཟང་པོ་ཞིག་མཐའ་འཁྱོལ་བ་མ་ཟད། ང་ཆོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་དེ་
ལ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་བསམ་སྒྲོ་དེས་པར་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག སྤྱི་རབས་ཤེས་
ཡོན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱིད་དོན་ཐོག་ལ་ཡང་ཤུགས་ཆེ་ཅམ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས། མི་
ལ་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་གཅིག་སྤྱས་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག ང་ཆོ་བོད་པའི་སྤྱ་གུ་རྒྱལ་
ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་སོ་སོ་གཅིག་སྤྱ་མི་ཆེ་བཟང་པོ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་ཅམ་ཞིག་མ་
ཡིན་པར་ང་ཆོ་བོད་སྤྱིའི་དོན་དག་དེ་དང་། དོན་དག་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཇི་ལྟར་བྱས་
ན་ལེགས། དེས་པར་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས། འདི་ལ་ཆང་མས་དོ་སྤྲང་བྱེད་དགོས།
ཤེས་ཡོན་དང་། སྤྱིད་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་བྱས་ཏེ། སྤྱིད་དོན་གྱི་བསམ་སྒྲོའི་
ལམ་རྒྱུགས་སྟོན་སྤངས་ཐོག་ལ་སྟོད་ཡངས་སུ་ཕྱིན་ན་མངས་པོ་རེད། ཉེན་ཁ་རེད། དེ་
ཡང་ངེས་པར་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག

དེ་བཞིན་ང་ཆོའི་རིག་གཞུང་སྤྱང་སྟོབ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་སྐད་ཆ་ཉག་
ཏུ་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཆོས་དོ་ཤེས་པའི་མི་མང་པོས་བོད་མིའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་

དང་། གཤེས་ཀ་དེ་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བསྟོད་བསྐྱེད་ཀྱི་མཁན་མང་པོ་འདུག་ནི་
 མི་གཅིག་གཉིས་ཅམ་མིན་པར། མི་མང་པོས་ཁ་གཅིག་གྲགས་ཤོད་ཀྱི་འདུག་དེ་ལ་
 གཞིགས་ན་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཀུན་སྟོང་འབྱེད་སྤངས་དང་། བསམ་
 སློབ་གཏོང་སྟོགས་ལ་དགེ་མཚན་ཞིག་དངོས་གནས་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ། གང་ལྟར་
 ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཆོ་བ་སྐྱེལ་བའི་སྐབས་ལ་སེམས་བག་ཐེབས་པོ་དང་། སེམས་སྟོད་
 སྟོད་ཅིག་ང་ཆོ་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དངོས་པོ་ནང་བཞིན་རྟོག་རྟོག་ཅིག་མིག་ལ་
 སྟོན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཚུ་ཆོད་༡༩ ནང་འདི་འདྲའི་སེམས་ཞི་བདེ་བག་ཐེབས་ཡོད་པ་དེ་
 ཁེ་བབྱང་རེད། མོ་མོར་ཡོད་པའི་ལེགས་ཆ་འདི་གས་ཀྱི་གོམས་གཤེས་བབྱང་པོ་རྣམས་
 སྤང་སྟོབ་བྱེད་འོས་པ་རེད།

ང་ཆོས་ཤེས་རིག་སྤང་སྟོབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་རང་བཞིན་ཁ་སྐར་མོ་
 གང་བཤད་པས་མི་འགྲིག་ལ། དེའི་རོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་གང་འདྲ་བྱས་
 བས་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དེ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ལ་བསམ་
 སློབ་གཏོང་དགོས། དེ་སྟོན་དེ་བ་བྲིས་པས་འགྲིག་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཕྱི་རོལ་ཡི་གེའི་ཐོག་
 ཡོད་པས་ཀྱང་འགྲིག་ཀྱི་མི་འདུག་ མདོ་དོན་ཡང་སྟོང་མི་རེ་རོ་རེའི་བསམ་སྟོན་
 ནང་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་ཆང་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས། འདི་བཟོ་ས་སྟོབ་གྱའི་ནང་ལ་བཟོ་
 དགོས།

ང་ཆོས་ཤེས་རིག་སྤང་སྟོབ་བྱས་ཟེར་བ་དེ་སྤེའི་ལམ་ལུགས་སྟོལ་དང་འགོ་
 སྤངས་ག་གྲུ་མ་ཉམས་པར་སྤང་སྟོབ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་མིན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་དོན་
 མེད། ངའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཤེས་རིག་ཟེར་བ་འདི་ཉ་ཅང་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།
 རིགས་འགའ་ཤས་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་ལམ་
 ལུགས་དང་། འགོ་ལུགས་ཆགས་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། འདི་ཆོའི་
 གས་ང་ཆོས་སྤང་སྟོབ་བྱེད་སྐབ་ཀྱི་ཡང་མ་རེད་ལ། བྱས་ནས་དགོས་པ་ཡང་མེད། འདི་
 ཆོ་སྤང་སྟོབ་བྱེད་ཀྱིན་བསྐྱེད་ན་སྤྱེད་པའི་ལས་ཀ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་འགྱུར་འགྲོ་གི་

རེད། མིའི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྤངས་འཇུག་འགྲོ་གི་རེད། འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་
འཇུག་འགྲོ་གི་རེད། དེ་ཆོའི་གས་བརྗེ་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། བསྟན་ནས་ཕན་
ཐོགས་གང་ཡང་མེད།

ཡང་དེ་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་གཅིག་དངོས་གནས་མིའི་ཅ་བའི་བདེ་བ་
སྟུག་བསྐལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མ་ཁན། ད་ལྟ་ཁྱས་པ་བཞིན་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་བསམ་
སྒོའི་ནང་བག་ལེབས་པོ་ཡོང་བའི་ཆ་རྒྱུན་འདི་ཆོའི་གས་ཅ་བའི་མིའི་བདེ་སྟུག་གི་
ཐོག་ལ་ཕན་གཞོད་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས། དེ་ཆོ་ང་ཆོས་སྤང་སྒྲོབ་བྱེད་འོས་པ་
རེད། འདི་ནི་ང་ཆོ་བོད་པ་ཙམ་ཏུ་མ་ཟད། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཆང་མར་དེ་འདྲ་ཞིག་
བྱུང་ན་ཡག་པོ་རེད།

ང་ཆོའི་མིག་ལྟོས་བཟང་པོ་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་གནད་འགག་དེ་ཅད་ཆོད་ནས།
ལམ་སྟོན་ཡག་པོ་བྱས་ན་བོད་པའི་སྒོ་བ་གྲའི་སྤྱ་གུ་གཅིག་གི་དོན་དག་ཙམ་མིན་པར།
འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཆང་མར་ང་ཆོའི་མིག་ལྟོས་དེ་བསྟན་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། མིག་དཔེ་
བསྟན་སྤྱབ་པ་ཞིག་གཅིག་བྱས་ན་ང་ཆོར་བྱེད་རྒྱ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད།

མདོ་དོན་ཡང་སྟོང་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུག་
བསྐལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྟུག་བསྐལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་སྒོ་
གཏོང་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡོད་ན་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། འདིས་ང་ཆོར་ཕན་པ་
རེད། ཤར་བུ་པ་མི་སྤྱ་དང་སྤྱ་ཡིན་ཀྱང་རུང་། ཤ་མདོག་ཆོས་གཞི་ལའང་ཁྱད་པར་མེད།
སྤྱི་ཆོགས་གནས་ཚུལ་ལའང་ཁྱད་པར་མེད། གང་ལྟར་ཡང་སྟོང་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་
དེ་ལ་རང་ཆས་སྤྱ་འབྲེལ་བའི་སྟུག་བསྐལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཕན་པ་ཞིག་ཡོད་
ན་ང་ཆོ་བོད་པ་གཅིག་སྤྱའི་དོན་ཙམ་མིན་པར། འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཆང་མའི་དོན་ཏུ་
ཕན་པ་རེད། ཤེས་རིག་ལ་ཆ་གཉིས་སྤྱ་དཔེ་ན། འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ལྟ་སྤྱ་ཞིག་མེད་
དམ་བསམ་གྱི་འདུག འདི་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག དཔེར་ན། ང་ལ་ཆ་
བཞག་ན། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བསམ་སྒོར་འཁོར་ན་ཡང་འདད་གི་མི་འདུག དེ་སྐོར་

ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་དང་། དོ་སྤང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ཤེས་ཀྱི་འདུག
ཡིན་ན་ཡང་། བྱེད་ཚུགས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གང་འདྲ་
ཞིག་སྒོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་གཅིག་གི་ནུས་པས་འདྲང་ཐབས་མེད། འདི་ལྟར་སྒོད་
ཡངས་བྱས་ནས་ལུས་པ་ཡིན་ན་ལས་དོན་འདི་ཆོད་ཀྱས་ཁང་པ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་
བྱུག་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། དེའི་ཉམས་ཆག་དང་འཕྲས་
ཤོར་འགོ་ལུགས་འདི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཤོག་བྱ་སྒྱུ་མེགས་ལྟ་བུར་བྱིན་ནས་ལོ་
མང་པོ་ཞིག་དང་། གཅིག་བྱས་ན། མི་ཐོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་བྱིན་པའི་མཇུག་ལ་
མདོན་གསལ་དོད་པོའི་ཉམས་ཆག་བྱིན་པ་དང་། འཕྲས་ཤོར་བྱིན་པ་ཞིག་གཞི་ནས་
མཐོང་གི་རེད། དེ་དུས་འཕྲིས་ཆར་བ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ཤེས་རིག་གི་སྒྲོར་འདི་
ཏ་ཅང་གི་རྩ་བུ་ཞིག་དང་། གལ་ཆེ་དོན་ཆེ་ཡིན་པ་འདེམས། བྱེད་ཚུགས་གང་འདྲ་
ཞིག་བྱེད་དགོས་མིན་ཆོད་ཀྱང་མི་ཐོག་པའི་སྐབས་འདིར་སྒོ་སྒྲུག་སྒྲུབས་དོག་བྲགས་
ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ནའང་མི་འགྲིག་ལ། སོ་སོའི་ལམ་ལུགས་དར། སོ་སོའི་འགོ་སྤངས་
དེ་ནམས་ཡག་པོ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་ན་རྒྱ་མིའི་སྐད་ཆའི་ཤོད་སྤངས་སྤར་དོན་ཕན་
ཡོང་རྒྱ་ནམ་ཡང་མེད།

ཡང་མི་གཞན་དག་གི་འགོ་སྤངས་དེ་དག་ཆང་མ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པ་
བཟང་པོ་ཞེ་གཅིག་རེད་ལ་བ་ཀྱང་འགྲིགས་ཀྱི་མི་འདུག གནས་ཚུལ་ཆང་མར་བལྟས།
གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་རིང་པོ་ཞིག་བཏང་། ནང་པ་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མིའི་བསམ་སྒོའི་འགོ་སྤངས་དང་། མིའི་ཀྱན་སྦྱོང་འགོ་
སྤངས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ། དེ་ཆོད་ཐོག་ནས་ཀྱང་ལེགས་ཆ་ལྷངས།
དེང་སང་མི་ཆོས་སྦྱར་བཏང་འགོ་བ་མི་ཡི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་གཏོང་སྤངས་དང་། སྦྱི་
ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགོ་སྤངས། རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འགོ་སྤངས་འདི་གས་ཀྱི་
ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ལའང་ཉམས་ཞིབ་བྱས། ཚུགས་
ཆང་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་དཔྱད་དང་ཉམས་ཞིབ་མཐིལ་བྱིན་པ་བྱས་ཏེ། ང་ཆོས་

རིམ་པས་ལམ་སྟོན་གསལ་པོ་ཞིག་བྱས་ན་བྱེད་ཨེ་ཐུབ་བསམ་གྱི་འདུག འདི་དངོས་གནས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ཇོ་བོ་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཆོགས་འདུ་ཞིག་ཆོགས་ནས་ལག་ལེན་སྒྲོར་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཕྱོགས་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཅ་བའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་ཆོའི་གས་གོ་སྤྱད་བྱེད་ཆུ་དང་། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རན་པ་མིན་ནམ་ཞེས་ཁ་སང་སྐད་ཆ་བྱང་།

ཅ་བའི་ང་ཆོའི་ཤེས་རིག་སྤྱང་སྒྲོབ་གཏོང་རིང་པོའི་ཆ་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོར་རྗེས་སུ་ཆོགས་འདུ་འཆོག་ཆུ་དང་། ཐུན་ལ་སྒྲོབ་གྲུ་ཁག་བཅུ་གས་ནས་ཚུགས་པ་དང་། འདུགས་སྤྱང་སྤྱང་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཕྱོགས་སྒྲོར་ལ་གོ་སྤྱད་བྱེད་ཆུ་བཅས་ཁག་གཉིས་སུ་བགོས་ཏེ། དེ་རིང་འདིར་སྒྲོབ་གྲུ་ཡོད་བཞིན་པའི་ནང་དཀའ་ངལ་སེལ་ཕྱོགས་སྒྲོར་ལ་ཆོགས་པ་རེད།

དེ་ལ་ངས་སྒྲོབ་གྲུའི་འབྲལ་སྤང་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སྒྲོར་ལ་གོ་སྤྱད་བྱེད་གཞི་བཟུང་ན་འདྲ་བུ་ཅ་བའི་ང་ཆོའི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲོར་ལ་ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གང་ཡོད་ལྟས་པ་ཡིན། ངས་ལྟས་པའི་ནང་ལ་ཡང་དག་དཔ་ཡོད་ལ། ཡང་མ་དག་པ་ཡང་ཡོད། འདི་ལ་བྱེད་རང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་དགོངས་པ་བཞེས།

ང་ཆོས་ཅ་བའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་ཕྱོགས་དེ་གཞི་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་སྤྱབ་ན་བྱེད་ཀྱི་འདུག གནས་ཚུལ་འདི་སྒྲོར་ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གཅིག་སྤྱང་པའི་མིའི་ཤྲད་པས་འདྲང་ཐབས་མེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་གཅིག་སྤྱང་པའི་མིའི་ཤྲད་པས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འདྲང་ཐབས་ཨེ་ཡོད་སྟུང་། ང་ཆོས་འདི་ཉིན་གཅིག་ལ་གོ་སྤྱད་བྱས་ནས་བཟོ་ལྷ་ཆགས་སྤྱབ་ཆུ་ཕལ་ཆེར་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་ཆང་མས་དོ་སྤྱད་བྱས། བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་བཞག་ནས་དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་པས། ནང་བསམ་སྒྲོའི་ཡར་རྒྱས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གཏོང་སྤྱབ་ཀྱི་འདུག གང་འདྲ་བྱས་ནས་ང་ཆོས་ལམ་ཕྱོགས་སྟོན་སྤྱབ་ཀྱི་འདུག འདི་ནི་ང་ཆོས་སྤྱད་སྤྱབ་དོག་པོ་བྱས་

པ་མིན་ལ། སྒྲགས་པ་ལྷ་ཚུགས་བྱས་པ་ཡང་མིན། རྩ་མིའི་སྐད་ཆ་ལྟར་མི་རིགས་ཀྱི་
 དོག་རིང་ལྷགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡང་མིན། ང་ཚོ་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྐད་གི་
 མི་ཡིན་སྟབས་། མིས་མི་ལ་བྱས་གཏོགས་བྱེད་པ་བཟའོས་ཡིན། ཤེས་སོང་ངམ། འདི་
 ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་། ཆང་མས་སེམས་ལ་བཞག་ ཤེས་རིག་སྒྲོར་ལ་ཁུར་དང་དོ་
 སྒྲུང་ལས་འགན་འཁུ་མཁན་ཚོས་བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་མིན་ནམ་
 སྟམ། རིམ་པ་བཞིན་སོ་སོའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བཟླ་དཔྱད་
 མང་པོ་ལོ་བསྟུད་ནས་བྱས་པའི་མཚུགས་ལ་གཅིག་བྱས་ན་ལམ་སྟོན་ཡག་པོ་དེ་འདྲ་ཉན་
 ཉན་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་བསམ་པའི་རེ་བ་ཡོད།

སྟོན་མ་ང་ཚོ་སྟོབ་ལྷ་ཚུགས་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ན། སྟོན་ལ་འགྲོ་ལྷགས་འགྲོ་
 སྐངས། སྟོབ་ལྷའི་སྟོན་ལྟ་བུ་དེ་མ་ཆགས་པའི་དཀའ་ངལ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགོར་བ་རེད།
 ད་ཆ་དེའི་ངོ་བོ་དེ་བརྗེས་ནས་ཆ་བའི་བསམ་སྒོའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཚུགས་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་གི་ཐོག་ལ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ད་ལྟ་བུར་བསམ་སྒོའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཚུགས་དེས་
 འདང་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག ལྟ་བུའི་དུས་སྐབས་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེར་ཕལ་
 ཆེར་སླེབས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ནི་གཏིང་རིང་པོ་ཡིན་པས་གོང་དུ་ཁྱས་
 པའི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་པའི་སྐུ་གུ་ཚོ་གཞི་ནས་བསམ་སྒོའི་ཆད་མཐོ་ཏུ་བྱིན་ནས་
 གནས་ཚུལ་མང་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ལོ་གཅིག་མ་སྟེ་རི་ལ་བྱིན་པའི་སྐབས་སུ་
 རྗེ་རིང་ཁོ་རང་གཉིས་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་དོན། ད་ཆ་སྐུ་གུ་ཚོ་འཆར་ལོངས་གང་འཆམ་
 ཡོང་དུས་བོད་ཀྱི་དེ་སྒྲའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་ལུང་པ་འཕུས་ཤོར་འགྲོ་
 གཞི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བ་བྱུང་མཆར་པོ་དེ་
 འདྲ་ཡོང་གི་འདུག་པས། ངས་སྐུ་གུ་ཆུན་པ་ཆོར་ཐུག་ན་ཞེས་སྐད་ཆ་བྱུང་དོན་ལྟར་སྐུ་
 གུ་ཆུན་པ་ཆོར་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་ཚོ་དངོས་གནས་ལྟུང་ཆེན་རེད། ང་ཚོར་ལྟུང་
 ཆེན་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཞི་ནས་ཤར་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡག་པོ་རེད། ང་དེ་དུས་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་

བྱང་།

སོ་སོའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོན་ལ་བརྟུག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་བྱང་ན། དེ་
རིགས་དང་ང་ཚོ་གཤིབ་གཏུག་པ་ཆུབ་ནས་ཚོད་པ་བཅད་དེ་བཅར་ཤ་བཅད་པའི་རྗེས་
ལ། ང་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ནམས་བསྐྱེད་པ་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་ཆགས་
པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ལ་ཆུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཅི་མཛད་
ལེགས་མཐོང་ཟེར་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། བཀའ་ལེབས་བཞིན་
དང་། བཀའ་གནང་རང་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཆོའི་སྐད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་
ལས་ཀ་དེ་མགོ་རུལ་བ་སྤྲོས་མ་ཆོར་བ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཐག་ཆོད་པ་མ་གཏོགས་ཁྱོན་ནས་
ཡག་པོ་མི་འདུག

ང་ཚོ་ཡང་ཡང་ཚོགས་འདུར་སྐད་ཆ་ཡོང་གི་འདུག ཅི་མཛད་ལེགས་
མཐོང་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་དུག་རང་རེད། ང་ཚོ་ཡར་རྒྱས་འགོ་དགོས་པ་དང་། ང་ཚོ་
དང་སང་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་སྐད་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་མཛད་ལེགས་མཐོང་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་དུག་
རེད། ཉ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ཆ་ཉེན་ཁ་དེ་སེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དངོས་གནས་
རང་སྟོབས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་བའི་རུས་པ་ཞིག་སྐྱབས་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཚ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་དུས་མ་སྲུ་རི་ལ་སྤྱ་གྲུ་ཆོར་ཐུག་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་རྒྱ་བྱང་། ངས་ལེགས་པོ་
མི་ཤེས་ཀྱང་། ང་རང་གི་བསམ་སྒྲོལ་ནམས་བཤད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དེ་རིང་དེ་ནས་འཕྲོས་པའི་སྐད་ཆ་སྦྱོན་མ་ལྟ་བུ་ཆགས་
སོང་སྟེ། དཔེར་ན། ཟླ་བ་ལོ་རྒྱུད་པས་མ་སྒྲོལ་སྤྱི་ཡོད་ན། དངོས་གནས་དགའ་བསྐྱ་
ལྷ་དགོས་པའི་བསམ་སྒྲོལ་ཉ་ཅང་གི་སྐབས་ཆེན་པོ་རེད། བོད་པ་ཞིང་པ་སྦྱོ་པོའི་སྤྱ་
གྲུ་ཞིག་གི་སོ་སོས་སྒོ་བ་སྦྱོང་བྱས། གཞི་ནས་བསམ་སྒྲོའི་ཆད་གང་འཆམ་སོན་ནས་
གཏོང་རིང་པོའི་བསམ་སྒྲོལ་བྱང་སྟེ་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་དུས་ཉ་ཅང་ཚ་བ་ཆེན་པོ་

མཐོང་གི་འདུག སྐབས་རེར་བཀའ་ཤག་ལའང་སྐད་ཆ་བྱང་། ཟླ་བ་ནོར་བུ་དང་ཟུར་
 ཏུ་ཐུག་འཕྲད་བྱས་ཏེ་ངས་བསྟགས་བཅོམ་བྱེད་རྒྱ་བྱང་། ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། སྐབས་
 ཆེན་རེད། འདི་འདྲ་ཞིག་བྱང་ན་བསམ་ནས་བསྟན་ཡོད། བསམ་མོད་པ་དང་ཤོད་མོད་
 པ། བྱེད་མོད་པ་དགོས་ཞེས་ངས་རྒྱ་ཏུ་ཤོད་དོན་དེ་རེད། ད་དངོས་གནས་ང་ཚོར་མེ་
 རྟོག་ལྟ་བུ་ཤར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

འོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་དུས་ཚོད་ལ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས། འགོ་བྱེད་
 མཁན་ཚོས་ཡིན་ན་ཡང་། ང་འགོ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པས་ངས་ལབ་པ་དེ་ཁོང་ཚོས་ཉན་
 དགོས། མ་ཉན་ན་མི་འགྲིག་སྟེ། ཁོང་ཚོ་མ་ཉན་རང་ཉན་རེད་བསམ་པ་དང་། ངས་
 མཛུ་བ་མོ་གར་བསྟན་ཤར་བ་ཅི་གི་རེད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཐོམ་འཛིག་དང་། ལྟོད་
 ཡངས་སུ་བྱིན་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་ངང་གནས་པོད་སྟེ་པའི་དོན་དག་སྤང་ལ་སྦྱར་
 གྱི་རེད། འདིའི་དུས་ཚོད་དེ་ཡོལ་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་ནང་ནས་མིའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་
 སླེབས་ཡོང་དུས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དཔེ་མི་སྲིད་པའི་ཆ་བ་ཆེན་པོ་མཐོང་གི་འདུག
 འདི་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་དང་། སྤང་ནས་བསམ་སྟོའི་ལམ་སྟོན་བྱས་
 བས་འགོ་འཁྲིད་མཁན་ཚོར་དེ་ལ་དཔགས་པའི་འཁྱུར་འགན་སླེབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 ལ་དཔགས་པའི་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་སླེབས་ཡོད། དེ་ཚོར་ངས་
 པར་དུ་བསམ་སྟོ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག

དཔེར་ན། བྱི་རྒུལ་ཁག་ལ་སྟོན་མ་ནས་ཡིན་ན་དགེ་ཆན་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་སྟོན་
 དུས། སློབ་སྦྱོང་ཆེས་དགེ་ཆན་གྱི་བཀོད་འདོམས་དེ་གའི་འོག་ཏུ་ཤར་སྟོན་འགྲོ་གི་
 ཡོད་ནའང་། དེང་སང་སློབ་སྦྱོང་ཆེ་དབང་དང་། སློབས་པ་ཆེན་པོ་ཆགས། དགེ་ཆན་
 ལ་བཅི་མེད་བྱས་ནས་དགེ་ཆན་མང་པོ་ཁག་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་མཁན་འདུག
 གཅིག་བྱས་ན་སྟུག་ཅག་བྲིམས་མེད་ལྷགས་མེད་བྱེད་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་། གཅིག་
 བྱེད་དུས་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་
 པའི་ནང་ལ་འཁྱུག་ཆ་དོད་པོ་དེ་འདྲ་མེད་ན་འང་། བཟོ་ལྟ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡག་

པོ་རེད། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་གཉིས་འཕང་ཞིག་གི་སྐར་དུ་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པས།
 ཆང་མས་ངས་སློབ་གྲའི་ནང་ལས་ཀ་འདི་ལྟར་བྱེད་གི་ཡོད་ཅེས་ལས་བསྟོམས་ཞུས་པ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོས་ན་ཆ་ཆང་མ་མཉམ་དུ་འབྱེད་ནས། སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་
 གི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་རྒྱ་དང་། བྱེ་བྲག་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་རྒྱ། ཡང་སློབ་དུས་
 གཉིས་འཕང་ཞིག་ལ་སླེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆང་མར་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་ཐོག་
 བས། མདོ་དོན་ང་ཚོར་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད། ལུགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་བསམ་སློབ་ལམ་སྟོན་
 ལ་ཕན་པའི་སློབ་སྟོན་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་མིན་ནམ་སྟམ་པ་འདུག

འདི་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ལག་ལེན་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ཁ་ཤས་
 བྱི་ལམ་སང་ལམ་སང་ལག་ལེན་ལེལ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད། ཁ་ཤས་བྱི་རིམ་བཞིན་མ་
 གཏོགས་ལམ་སང་ལག་ལེན་མི་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོང་གི་རེད། དེ་བྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་
 རེད། དངོས་ཡོད་ཐོག་ལ་མ་འགྲུབ་ན་དེ་ག་རེད། འགྲུབ་ཚེད་དེ་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས།
 ངས་སྐད་ཆ་མང་དགས་པ་དང་། འོ་འོ་འཁྱུལ་བྱུང་ཡོད་ན་དགོངས་དག ། །(བཞུགས་སྐར་
 གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གཉིས་པར་གནང་བའི་བཀའ་སློབ།)

ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཚོགས་བཅར་བར་

བསྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན།)

དེ་རིང་འདིར་བཞུགས། བྱེད་ཚོ་ཚོགས་འདུའི་སར་འཕྱོར་མཁན་ཆང་མ་
སློབ་གྲུའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སློབ་གྲུའི་ནང་གི་གད་ཕྱིས་བྱེད་
མཁན་དང་། མ་བྱུན་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མིན་པར་དགོ་ཆུན་ཤ་སྟག་རེད། དགོ་ཆུན་ཚོས་ག་
རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཟེར་ན། སྤུ་གྲུའི་བསམ་སློའི་སྒྲེ་འཁྲིད་གྱི་ཡོད་པ་རེད། མ་གཞི་དགོ་ཆུན་
ཚོ་འགའ་ཤས་སུ་མ་རྟགས་སློབ་མཁན་དང་། ལ་ཤས་རྒྱལ་རབས་སློབ་མཁན་གྱི་དགོ་
ཆུན་སོ་སོར་དམིགས་བཀར་གྱི་སྤུ་གྲུར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་ན་ཡང་།
རྩ་བའི་སོ་སོའི་བསམ་སློབ་གཞི་གཉིས་ཆང་མཐོ་བ་དང་། སྤུ་ཡངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་
དེའི་ཚོད་གྱིས་སོ་སོར་སློབ་མཁན་སྤུ་གྲུ་ཚོར་ཞར་དང་ཞོར་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཚུགས་
ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་བྱས།

དེ་ནས་རྩ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ནི་བར་ལམ་འཛམ་གླིང་གི་དུས་རབས་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། དུས་རབས་རེ་རེའི་མི་དེ་ཚོ་ཉ་ལམ་ལོ་བཅུ་གྲངས་
ནང་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་མཚུགས་པ་ལོ་གཅིག་གཉིས་ནང་ལ་

འཇུར་བ་འགྲོ་གི་རེད། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ལ་ང་རང་བོད་པ་ཚོ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འཇུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་ཡོད། འཇུར་བ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་གནས་ཚུལ་དེ་བསམ་སྒྲོས་རྒྱུ་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་གཞིགས་པའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟར་བའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་འཚོ་ཐབས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ང་རང་ཚོར་བདེན་པ་ཡོད་པའི་དཔའ་སྒོ་ལྟོག་ཅིག་དང་། ལྷག་བསམ་གཅིག་ལྟར་འདྲང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རན་པ་ཞིག་དགོས།

དཔེར་ན། ང་ལ་ཆ་བཞག་ན། གནས་ཚུལ་གསལ་གསལ་དོ་སྣང་བྱས་ནས་བལྟས་པའི་སྐབས་བསམ་སྒོ་མང་པོ་ཞིག་འཁོར་གྱི་འདུག དེ་འདྲའི་བསམ་སྒོ་འཁོར་བའི་ནང་ཉན་ཉན་ལེགས་ཆ་ཡང་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་པ་དང་། སོ་སོའི་ཉམས་ཐྱོང་གིས་མ་འདྲང་བའི་སྒྱུན་ཡང་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། ང་རང་ཚོ་དབྱེ་ཆ་བ་ཚོས་ཤེས་གསལ་ལྟར། ཚུད་པ་ཚུད་པའི་སྐབས་ལ་ཅི་ཅམ་གྱིས་མཐའ་དཔྱད་མང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་ངེས་པ་རྟེན་རྒྱ་ལེགས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། ཡིག་ཆ་མང་ཆེ་བའི་ནང་ལ། གཞན་ལུགས་དགོག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ། ཚུད་པ་སྤོང་བ་བཤད་ཡོད། ཅི་ཅམ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་མང་བའི་ཚོད་གྱིས་རང་ལུགས་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་རྟེན་བྱུང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་མིན་པའི་སྐབས་བཤད་ཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཚོད་ཅམ་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། སོ་སོའི་དགེ་སྒྱུན་གྱི་ཕྱོགས་མང་པོར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་བསམ་སྒོ་འདྲ་མི་འདྲ་ག་ཚོད་གྱིས་མང་བ་འཁོར་ན་དེའི་ཚོད་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་མི་མང་པོར་ཐུག་ཁོང་ཚོས་སྐད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་དྲིས། དཔེར་ན་ང་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱེ་བ་ཕྱིན་མ་དུན་གྱི་འདུག་གམ་ཟེར་བ་དང་། ཉིན་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་ག་རེ་བྱེད་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་བ། བསམ་སྒོ་ག་རེ་འཁོར་གྱི་འདུག་གམ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཕྱིང་བརྩ་བཞི་པ་ཤེ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཕྱིང་བཙུ་ལ་ཡོང་གི་རེད་དམ་མ་རེད་ཟེར་མཁན་འདྲ་པོ་དེ་འདྲའི་དྲི་བ་མང་པོ་ཡོང་གི་འདུག

ཁོ་རང་ཆོས་འཆར་སྣང་འདྲ་བའི་ནས་འདི་བཞིན་འདུག གང་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་སྐད་ཆ་
འདྲ་མི་འདྲ་འདི་སྐབས་དེ་གའི་གནས་ལུགས་དང་འཆམས་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཅིག་
རྒྱལ་གི་ཡོད། དེ་བརྒྱུ་བའི་ཁོང་ཆོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་ཅེ་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད་པ་རེད། ཡི་གེའི་ནང་ལ་ཡང་འགོད་བྱས་ཀྱི་ཡོད།

ཚུར་སྤྲུགས་ང་ཆོ་བོད་རིགས་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།
ཚུར་འདི་མཁན་མ་བྱུང་ན་ང་ཡས་ཡས་དམ་ཀྱི་འདུག མས་མས་དམ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་
ལབ་མི་ཤེས། གལ་ཏེ་དེ་འདྲ་ལབ་ན། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་སྒྲོག་བདེ་པོ་རང་མེད་
པ་འདྲ། བསམ་སྒྲོའི་སྒྲུབ་ཁང་ལ་འཁྲིད་དགོས་ཀྱི་མེད་དམ་སྒྲུབ་པ་དམ་ཀྱི་ཀྱི་རེད།
ཆོགས་འདུ་འདྲ་ཚུགས་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་ནི་ཁོ་རང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་
སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལྟག་བཤད་དོན་མེད། དེ་འདྲ་ཡིན་པས་སོ་སོའི་
བསམ་སྒྲོག་འདྲ་མེད་ཀྱི་མེད། མ་ཐོན་ན་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད།

ཁྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མར་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་ན་འགྲིགས་
པ་རེད། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་བོད་པ་རེད། ད་ལྟ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་འབྱེར་
ནས་བོད་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ངས་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་འདི་སལ་ཆེར་བོད་
པའི་དོན་དག་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་ངས་ཤ་ཆ་ན་བོད་པར་ཤ་ཆ་གི་རེད་མ་
གཏོགས་གཞན་སྤྲུགས་ཀྱི་ལ་ཆ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཉེན་དུ་བཟུང་དགོས་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསམ་དགོས་ན་ཡང་། སྒྲོས་སྤྲོད་འབངས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་དེ་ཆོའི་ཆེད་དུ་ང་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་ངས་ཤ་སྤྲོད་ལ་ཆ་ཟེར་ན། བོད་པ་
ཆོར་ཆ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཤ་ཆ་སའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་སྒྲོག་
གང་ཡོད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གཞན་དག་ཆོས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་སྒྲོ་
གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟས་ཕྱིན་པར་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་ཕྱི་ལོག་མ་རེད་དམ།

དཔེར་ན། ཁྱེད་རང་ཆོ་བོད་རིགས་ནང་ནས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་སྒྲོ་

གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཐོག་ནས་ཡ་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བསམ་སྒོ་གང་འདྲ་
 ཡོད། སྤིང་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་གང་འདྲ་ཡོད། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་བསམ་སྒོ་
 གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་གལ་སྤིང་བྱེད་རང་ཆོའི་ནང་སྤྱ་གཞོན་པ་ཞིག་གི་བསམ་
 སྒོའི་ནང་ཤེས་འདོད་ཡོད་པ་དང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་ཅད་གཅོད་བྱེད་དགོས་
 བྱུང་ན། ཡ་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུག་ཚུང་བའི་བྱི་མི་གཅིག་གིས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱས་
 པའི་ཚུམ་བྱིས་ཨིན་ཇིའི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བལྟས་ན་མ་གཏོགས་པས་ཆེར་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད།
 བོད་ཡིག་ནང་ལ་སྤྱིར་བཏང་གཞིས་སྐར་ཁག་ཏུ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེ་འདྲ་ཕན་བྱ་མ་
 གཏོགས་གཞན་ཤེས་ཐབས་མེད་པ་རེད། གོ་ཚྭ་གནས་ཤེས་དགོས་མཁན་ཆོས་མཉམས།
 གནས་ཚུལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཅམ་མེད་བསྐྱད་མཁན་ཆོས་ཤེས་པ་དེ་འོས་པོ་དང་འདུག་པོ་
 ཞིག་མི་འདུག

ངས་བར་ལམ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྲན་ཡོང་གི་འདུག དཔེར་ན། སྤྱ་གྲུ་སྒོ་བསྐྱེད་
 བ་གཅིག་གིས་གནས་ཚུལ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ཡ་རྒལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཁ་སང་འདྲི་
 འདྲ་གསུངས་འདུག་སྤྱི་རྒལ་ཞིག་ལ་འདྲི་ལྟར་གསུངས་འདུག འདྲི་གང་འདྲ་ཡིན་
 བ་མ་བསམས་ནས་ཁོའི་བསམ་སྒོར་ཤེས་འདོད་ཅིག་བྱུང་ནས་སྒོ་བ་སྤྱི་ཞིག་ཨི་ཡིན།
 ཡང་ན་དགེ་རྒན་ཞིག་ལ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་ན་ཤེས་མ་བྱུང་བེར་རྒྱ་རེད།
 བྱེད་རང་ཆོ་མང་ཆེ་བ་ཆོས་སྐབས་དེར་བསམ་སྒོ་དེའི་ཡོང་སའི་གཞི་རྩ་ཁོར་རང་ཤེས་
 ཀྱི་མ་རེད། གནས་ཚུལ་འདྲི་གོ་ཚྭ་པའི་སྒྲོན་འདུག་བསམ་པ་བྲན་བྱུང་།

གནས་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་རྒྱུགས་གཅིག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་
 པ་དེ་ཆོའི་གས་ཡི་གེའི་ཐོག་བཀོད་ནས་སར་རྩེར་ལྟ་སྟོག་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཐབས་ཤེས་གཅིག་
 རེད། ཐབས་ཤེས་བྲག་ཤོས་དང་། ལས་སྒྲུ་ཤོས་ནི་འདྲི་ལྟར་མཉམ་དུ་འཛོམས་པའི་
 སྐབས་ལ་གྲོས་སྤྱད་སྐད་ཆ་བཤད་ན། ང་དེར་སྤྲུལ་ཤོར་རྒྱ་དང་། རོ་ཆ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་
 འདུག ངས་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་རེད། མ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཤེས་པ་རེད། སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་
 ཡོད་པ་དེ་ཐག་ཆོད་པ་ནི་ཆོད་པ་རེད། ཐག་མ་ཆོད་པ་ནི་མ་ཆོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོ་

ཚང་མ་ནང་ཁུལ་རེད། འདི་ལྟར་བྱུག་འཕྲད་སྐབས་ངི་བ་ངིས་ལན་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཡག་
 བོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ངས་དེ་འདྲ་བྲན་པ་རེད། དེ་ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 ལ་རན་དང་མ་རན་གྱི་དགོ་སྟོན་འདྲ་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན། བཀའ་ཤག་
 དང་ཆོགས་གཙོ་གཉིས་ཡར་ཐེབས་ནས་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་
 ཚོ་མཉམ་དུ་གོ་སྐྱར་བྱས། དེ་ལ་དགོ་སྟོན་འདྲ་མི་འདྲ་གང་འདྲ་འདྲུག་ཁྱས་པར་
 ཚང་མའི་དགོངས་འཆར་ལ་ཡག་པོ་འདྲུག་གསུང་གི་འདྲུག་དེ་གནས་ལུགས་འགྲེལ་
 བཤད་ཡིན། །(རྟེན་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པའི་ཆོགས་བཅར་བར་བསྐྱུལ་བའི་བཀའ་སློབ།)

ཤེས་རིག་དམིགས་བསལ་ཆོགས་འདུའི་ཆོགས་བཅར་བ་ནམས་

ལ་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༡ ཉིན།)

ཆོགས་འདུ་གང་འདྲ་བྱུང་སྤང་། ཡག་པོ་བྱུང་སྤང་ངམ། བྱེད་རང་ཆོ་འདོད་
 པ་ཁེངས་པ་ཞིག་བྱུང་ངམ། སེམས་ཁྱར་ཡག་པོ་སྤངས་ཏེ་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་པ་ཡིན་
 བམ། མིས་ག་རེ་མོད་ཀྱི་འདུག་ག་རེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བཞུགས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་
 བྱས་པ་ཡིན། གཏམ་ཡང་ཟོལ་གྱིས་སྒྲ། སྦྱོད་པ་ཡང་ཟོལ་གྱིས་སྦྱད། ཅེས་པ་ལྟར་བྱས་
 བ་དོན་པན་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཆོ་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་པའི་དགོས་དོན་ནི་ལས་དོན་
 གང་ལའང་དག་སྦྱོན་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རྩ་བ་ང་ཆོ་ཆང་མའི་བསམ་ཚུལ་ཡག་
 པོ་བྱུང་ན་བསམ་པ་དེ་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་རེད། རང་རང་སྤྲོ་སྤྲོ་
 རྒྱུ་སྦྱང་གི་སྤྲོ་ནས་སྦྱོན་འཕྲི་ལེགས་བཅོས་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་མིན་ཆང་མས་
 གོ་སྐྱར་བྱས་ཏེ་ལས་ཀ་གྲ་འབྲིགས་པ་ཞིག་དང་། ཆགས་ཚུད་པ་ཞིག་བྱུང་རོགས་བྱས་
 བ་བསམ་པའི་དོན་དག་དེ་རེད་མ་གཏོགས། ཞེ་ལ་དོན་དག་གཞན་ཞིག་འཆང་སྟེ་ཁ་
 བས་འདྲ་ཆགས་ཆགས་གྱིས་ཆོགས་འདུ་བསྐྱེད་བསྐྱོང་བྱས་ནས་དེ་ཡི་ཐོག་ནས་ལྷན་པ་
 དཀྱུག་རྒྱུ་དང་། ལམ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ལ་འཁྲིད་རྒྱུའི་བཟོ་འདྲ་པོ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་

རེད། ཆོགས་འདུ་ཆོགས་པའི་སྐབས་རང་རང་སོ་སོའི་ལྷག་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་ག་རེའི་
དགེ་སྦྱོར་མཐོང་བ་དེ་ཐོལ་མེད་བྱས་ཏེ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་བྱུང་ན་ཆོགས་པའི་དགོས་
དོན་ཆང་བ་དང་། ཉིང་ཁྱ་ཞིག་ཐོན་སྐབས་པ་ཡིན་སྐབས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། དོན་དམ་
པའི་སེམས་ཁྱར་སྒྲངས་ཏེ་ཤོད་རྒྱ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་བྱུང་བ་རེད། འགྲིགས་འདུག བྱིད་
རང་ཆོ་སལ་ཆེར་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱུང་སོང་ངམ། ཡག་པོ་རེད།

ཐོག་མར་གོ་སྐྱར་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ཅ་གོ་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཐོག་བྱིད་ཆོས་ཉིན་བསྐྱེད་
གོ་སྐྱར་བྱས་པ་རེད། ང་ལ་དམིགས་བསལ་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག ཆང་མས་ཉུར་ཐག་
ལ་བྱས་དོགས་པ་མེད། ཆང་མས་ཉུར་ཐག་བྱེད་རོགས། ང་རང་ཆོ་བོད་ལུང་པ་ཐབས་
སྒྲོ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་འདི་ང་ཆོར་ཆོས་གྱི་ཐོག་ནས་གནས་ཆད་ལོངས་པ་ཡོད་ན་
ཡང་། ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱིངས་ཐོག་ལ་ང་རང་ཆོ་གནས་ཆད་ལོངས་ནས་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་
གདན་གལ་དུ་སྤེབས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ང་རང་ཆོ་བོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་འཕྱུགས་
ཤོར་མང་པོ་བྱེད་ཏེ། ད་ཆ་ང་རང་ཆོ་སྐབས་མེད་མགོན་མེད་ཐབས་སྒྲོ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་
ཆུགས་ཏེ་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་ང་ཆོར་སྐྱེག་པོ་གཏོང་བ་ལ་འགྱུར་པ་གང་ཡང་མི་
འདུག དག་ལག་ཏད་ཅིག་ཆགས་པ་ཡིན་སྐབས་དགས་དག་ལ་སྐྱེག་སྐྱེད་པ་གཏོང་རྒྱ་ཟེར་
བ་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། སྤྱི་སྟོན་རེད།

འོན་ཀྱང་བར་ལམ་འབྲུག་དང་། བལ་ཡུལ་ནང་ལ་དོན་དག་གཞི་ཅ་གཏན་ནས་
མེད་མཁན་ཞིག་ལ་གནས་རྒྱལ་དཀར་ལས་ཁག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོར་ང་གི་
ལུ་པ་བྲལ། མེད་ལུང་པར་ཀྱང་ནས་འཆོ་བ་སྤྱི་ལ་དཀོན་དུས་དངོས་གནས་ངང་གནས་
སྐབས་མེད་མགོན་མེད་རེད། སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བདེན་པའི་གཟི་
བརྗིད་འཕྲོ་མ་སྐབས། དབང་དང་རྒྱས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་རྩལ་པ་གུང་སྒྲིག་སྟེ་
བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་མཁན། དེང་སང་འཛམ་བྱ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་
ཐབས་སྒྲོ་པོའི་དུས་ཆོད་ལ་སྤེབས་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོར་ང་རང་སོ་སོས་རྒྱས་པ་བཏོན།
རང་རང་སོ་སོས་ལས་དོན་སྐབས་སྐབས་ཞིག་མ་བྱུང་ན། སྤྱིང་ཇེ་རྒྱང་རྒྱང་གི་འོག་ནས་མི་

ཆོ་འབྱོལ་སྤྱབ་ཐབས་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱིས་ཁ་གྲག་ཡོང་གི་འདུག འདས་
པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ལ་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་འདིས་འཐུས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། ད་ལྟ་དང་།
མ་འོངས་པར་ཤེས་ཡོན་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་གི་མི་གྲལ་ལ་ཚུད་སྤྱབ་པ་ཞིག་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ང་རང་ཆོ་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་ནས་བཅོན་བྱོལ་བ་ཆགས་པའི་ལས་ཀ་དང་པོ་ཤེས་
ཡོན་དང་། གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀ་གཉིས་པོ་དེ་གལ་ཆོ་ཤོས་སུ་བཅིས་ནས་སློབ་གྲུའི་
ལས་ཀ་འདི་དག་ད་ལྟ་བར་པལ་ཆེ་ ཡག་ཐག་ཆོད་བྱུང་ཡོད། སྤར་མེད་གཞི་རྩ་ཚུགས་
པ་རེད། ད་དུང་ང་ཆོས་གཞི་རྩ་ཚུགས་ཡོད་སྟུང་སྟེ་ཆོག་ཤེས་བྱས་པས་མི་འགྲིག་ས་པར་
མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ལོངས་པ་བཟོ་དགོས། དེ་སྐོར་སྐད་ཆ་ཆར་
གཅིག་གཉིས་བཤད་པས་འགྲིག་ས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་གྲུ་སོ་སོའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆང་མས་སེམས་ཤུགས་
བསྐྱེད་དེ་ལོ་དང་ཟླ་བ་སྤེལ་ནས་དོན་དག་འགྲུབ་པ་ཞིག་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས། ལོ་སྤེལ་
ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དཀའ་ངལ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་།
ཆང་མས་སྤར་བཞིན་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས།

ང་ཆོ་བོད་མི་མང་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཐོངས་ནས་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་ཡིན་པས།
ད་ཆ་ང་རང་ཆོའི་བོད་སྤྱུག་ཆོ་ལ་ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཆ་ཡོད་ཐག་ཆོད་རེད། བོད་པས་བོད་
པར་བསྟོད་ར་བཏང་བ་དང་། ཀློག་ཀློག་བྱས་པ་མ་རེད། སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྤྱིར་
བཏང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་པའི་སྤྱུ་གྱར་ལྔ་དང་པའི་རྒྱ་ཆ་ཡག་པོ་ཡོད་སྤྱུགས་ཤོད་
ལུས་རེད། ང་རང་ཆོར་རྒྱ་ཆ་ནི་ཡོད་པ་རེད། ཡོད་པ་དེ་བེད་སྟོད་ཡག་པོ་བྱེད་སྤྱུབ་པ་
ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས་ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚད་མི་
གྲལ་ལ་ཚུད་སྤྱབ་པ་ཞིག་ངས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ངས་རྒྱན་དུ་བརྗོད་ལུས་ལྟར། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
ཡང་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཉན་ནི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལག་ཆ་དེ་བེད་སྟོད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་

དང་མི་བྱེད་ཅ་བའི་ལྷག་བསམ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་སྟབས། མི་ཁོ་རང་གི་གཞི་ཅའི་
བསམ་སྒོ་གཏོང་སྟངས་ལྷག་བསམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཅི་ཅམ་གྱིས་ཤེས་
བྱའོན་ཏེ་ཆེན་པོ་དང་། ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་ལ་ཡང་ཆེ་འདྲིར་
སྦྱིད་པ། ཆེ་བྱི་མ་ཁས་སྒངས་པ་ཡིན་ན་བྱི་མར་ཡང་ཕན་པ། ཆེ་འདྲི་སྦྱིད་པ་བྱི་མར་བདེ་
བ་ཡོང་རྒྱ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་ཆོགས་སམ། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་
པའི་ཡུལ་དེའི་ནང་ལའང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ། སྤྱིའི་ཞབས་འདེགས་སྦྱབ་བྱབ་པ། སྤྱིའི་
སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་བྱབ་པ། ཁེ་ཕན་མང་ཅམ་སྦྱབ་བྱབ་པ་བཅས་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་མ་
རེད་དམ། ཤེས་བྱའོན་ཏེ་གྱི་ལག་ཆ་ཡོད་མཁན་དེའི་ཅ་བའི་བསམ་སྒོ་ཀྱག་ཀྱག་ཅིག་
བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཤེས་བྱའོན་ཏེ་སོ་སོ་རང་ལ་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་རྒྱ་མང་བ་
དང་། བྱེད་རྒྱ་མང་ཅམ་བྱས་པའི་བྱབ་འབྲས་ལ་སོ་སོར་སྒོ་ཕམ་མང་བ་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་དང་།
སོ་སོ་མ་སྦྱིད་པ་ཡོང་རྒྱ། མི་ཆེ་མགོ་བདེ་བླ་འཕུལ་དང་། གཡོ་ཁྲམ་གྱི་རང་ནས་བསྐྱེད་
བ་ཡིན་ན་ཆེ་བྱི་མ་ཡིན་ཀྱང་བཟོ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་རང་ཉིད་གང་དུ་
གནས་པའི་ས་ཁུལ་དེའི་ནང་ལའང་ཁྲ་གེ་འཁྲུག་གེ་མང་བ། རླང་ཆ་མང་བ། དོན་མེད་
ཆང་མར་བརྒྱབ་གསེག་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་བཅས་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་
འདྲ་ཡིན་སྟབས་ཤེས་བྱའོན་ཏེ་གཅིག་ཕྱར་ཏ་ལས་རྒྱ་མི་འདུག ལྷག་བསམ་དག་པོ་
དང་། མི་དེ་སྤྱུས་དག་པོ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག

མི་ལྷག་བསམ་དག་པོ་ཡོང་བ་དང་། མི་བསམ་སྒོ་སྤྱུས་དག་པོ་ཆོས་བྱས་
ཏེ་ཡོང་དགོས་ཟེར་ནས་ཆོས་བཤད་པ་གཅིག་ཕྱར་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད། སྒོན་ལམ་
དང་འདོན་པ་བཏོན་པས་ཀྱང་ཕན་གྱི་མ་རེད། ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱེད་སྤྱུ་གུ་དང་མཉམ་
གཤིབ་བྱས་ཏེ་སྔོན་མཁན་ཆོས་དགའི་མིང་དང་། སླ་མའི་མིང་ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་
པར་གཤིབས་ནས་སྔོན་མཁན་ཆོས་སྤྱུ་གུའི་བསམ་སྒོའི་ནང་ལ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་
འཇགས་བྱབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག མི་དེ་ལ་རབས་ཤིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན་
ཤེས་བྱའོན་ཏེ་སྤྱི་ཁ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་མ་གཏོགས་མེད་ན་ཡང་མི་ཆེ་དེ་བཟང་པོ་

ཞིག་སྒྲིལ་གྱི་རེད། མི་མ་རབས་ཤིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ག་ཆོད་ཡོད་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱད་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དགེ་ཆན་སྤྱ་གྲུ་དང་གཤེས་སྣོད་མཁན་ཆོས་རྩ་
 བའི་མིའི་ངོ་སོ་ཡ་རབས་བཟང་པོ་ཡོང་ཐབས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བྱེད་རྒྱ་སེམས་
 ལ་བཅངས་དགོས། གང་ལྟར་བྱིན་ཆད་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡག་པོའི་ཐོག་ལ་བེད་སྤྱད་
 བྱེད་མཁན་ལྷག་པའི་བསམ་པས་རྒྱབ་ཐེག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་མི་
 ཡ་རབས་ཟེར་བ་དེ་བྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མས་སེམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོ་སྣང་བྱེད་
 རོགས་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན།

ང་རང་ཆོ་སྤྱིར་བཏང་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་ཡང་། མི་བཟང་པོ་ཞིག་
 བྱུང་བ་ཡིན་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་དང་། མི་བཟང་པོ་མ་བྱུང་ན་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀར་མི་ཕན་པར་གཞོད་ཡོང་བ་དང་། དཀྱུག་ཡོང་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་
 པ་ཡིན་སྟབས་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྤྱ་གྲུ་མི་རེ་ངོ་རེ་ཡག་པོ་ཡོང་ཐབས་བྱ་དགོས།
 སོ་སོ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཅུང་མེད་ཅུང་། གང་ལྟར་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་
 ཡག་པོ་སྦྱབ་ན་དངོས་སུ་ཆོ་འདི་དང་། བརྒྱད་ནས་ཆོ་བྱི་མ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྲུབ་
 པའི་དོན་དག་ལ་ཕན་གྱི་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་སོ་སོ་ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
 བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་སོ་
 སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཡིན་བསམ་པས་བྱས་ནས་མི་བཟང་པོ་དང་། མི་ཡ་
 རབས་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་གཅིག་བྱེད་རང་ཆོས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རོགས།

དེའི་ཐོག་ཏུ་ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུར་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་དེ་བོད་མི་ཡག་པོ་
 ཞིག་བཟོ་དགོས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྐང་མ་འདྲེན་མཁན། རྒྱབས་ཆེན་མི་རིགས་འདིའི་
 མཚུག་མཐུད་དེ་སྤྱད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡིན་ན་འང་རེད། ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཡིན་ན་འང་རེད།
 གང་ལྟར་མི་ཐོག་ཆན་པ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ལས་འཕྲོ་ནམས་མཚུག་སྒྲིལ་མཁན་ཞིག་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་ཞེན། ཤ་ཆ་ཤུགས་ཆེན་པོ་དགོས་
 པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ང་རང་ཆོ་དེང་སང་སོ་སོའི་ལུང་པ་བྲལ་ནས་རྒྱ་མིར་ལ་

གཏང་གཅོག་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིར་ཁ་གཏང་གཅོག་རྒྱ་དེ་ཙུ་བའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་ནས་ཁ་གཏང་བཅག་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཤུགས་མེད་ནས་བཅག་པ་མ་རེད།

བོད་ནས་ཡོང་མཁན་མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཟེར་ན། གྱི་མེ་མདའ་སོགས་གོ་ལག་གི་རྣམ་པ་གཅིག་ཕྱས་འདྲའི་གི་མ་རེད། བོད་མིའི་བསམ་སྒྲོ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲག་ཆས་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་དགོས། བོད་པའི་མིའི་བསམ་སྒྲོ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲག་ཆས་སྒྲས་སྒྲབ་ན་འདིས་རྒྱ་མི་ལ་ཁ་གཏང་གཅོག་སྒྲབ་ཀྱི་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་བདེན་པ་རེད། དངོས་གནས་དང་གནས་བསམ་སྒྲོ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲག་ཆས་ཡག་པོ་ཞིག་སྒྲས་ཡོད་ན། ག་དུས་ཡིན་ཀྱང་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མི་ཐོས་མི་བདེ་བ་བཟོ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་མིའི་དབང་སྒྱུར་འོག་ནས་ལངས་སྒྲབ་པ་ཞིག་ང་ཚོས་ཏན་ཏན་བྱེད་སྒྲབ་ཀྱི་རེད། བསམ་སྒྲོར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲག་ཆས་ཡག་པོ་ཞིག་སྒྲས་མ་སྒྲབ་ན་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་ང་ཚོས་གོ་ཐག་སྒྲོད་རྒྱ་དང་། འཕྲས་ཤོར་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

རྒྱ་མི་དང་། དེ་བཞིན་དམར་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་དེ་གལ་ཆེན་པོར་བཅི་གི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་གཅོས་པའི་ལྷང་པ་གཞན་དག་གི་ནང་དུ་དེ་ཙམ་རང་ཤུགས་མི་རྒྱག་མཁན་ལྟ་བུ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་ལྟེ་ཆེན་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཡང་། ང་རང་ཆོ་བོད་མིའི་དེང་སང་གི་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་རེད། སྲིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོ་བ་ཆེན་ནང་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། བོད་དགེ་སོ་སོས་སྤྱར་སྒྲངས་ནས་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་སྲིད་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་ཐེབས་ཐབས་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག

ང་ཚོ་བོད་པའི་སྒྲོ་བ་ལྟ་ཞུ་ནས་ཐོན་པའི་ནང་ལ་ལེགས་པའི་ཆ་དང་། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཚོ་དམིགས་བསལ་ངས་བཤད་དགོས་པ་མི་འདུག ཉེས་པའི་ཆ་ནས་གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། སྒྲོ་བ་ལྟ་ཞུ་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱ་གྱ་དྲག་སྒྲོ་བ་ནང་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོ་བ་

སྒྱིང་དེ་དགོས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བལྟ་བ། ལས་ཁྲུངས་ཁག་ནས་བཅན་པོ་བྱས་ནས་
བཏང་ལྷགས། རྫོང་མ་འདྲིང་པར་ཁ་ཤས་བྱོལ་ཏེ་ཕྱིན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
མ་གཞི་སྤྱ་གུ་བརྒྱ་ཕྱག་ནང་ལ་དེ་འདྲ་རེ་གཉིས་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད། ཡོང་སྲིད་པ་
ཞིག་རེད། ཏ་ལས་རྒྱ་མི་འདུག་ཏེ། ཡིན་ན་ཡང་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཆོ་
བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལས་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་རེད།

གཙོ་ཆེ་ཤོས་བོད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་བདེ་བ་སྤྱད་བསྐྱེལ་
གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། བཅའ་ཞིག་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་བསམ་
སྒྲའི་ནང་ང་ཆོ་རྒྱ་མའི་འོག་ལ་རྫོང་དགོས་བྱུང་ཡང་བྱད་པར་གང་ཡང་མི་འདུག་
ང་ཆོ་སྤྱི་དམག་ཆོད་ཡོད། ང་ཆོར་བདེ་སྤྱི་དེ་མག་ཆོད་ཡོད། ང་ཆོར་རང་བཅན་
དང་། རང་སྤྱི་དག་ཡང་དགོས་དོན་མི་འདུག་དུ་ལྟའི་རྒྱ་མའི་འོག་གི་གནས་སྤངས་
འདིས་ང་ཆོ་མ་འགྲིགས་པ་མི་འདུག་ཅེས་དངོས་གནས་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྡན་
བཤད་སོང་ན། དེའི་ཉིན་མོ་དེ་ནས་ང་ཆོའི་ལས་ཀ་ཆང་མ་ཅམ་གྱིས་བཞག་རྒྱ་རེད་
མ་གཏོགས་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། བྱས་ཏེ་དགོས་པ་འང་མེད། དེ་འདྲའི་དུས་ཆོད་ཅིག་
མ་ཤར་བར་དུ་མིས་དེ་རིགས་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཅུང་མེད་ཅུང་། ཉོབ་སྤྱོད་བལྟས་པ་ཡིན་
ན་འབྲུབ་ཆོད་ཅིག་ཡོད་ཅུང་མེད་ཅུང་། གང་ལྟར་རྩ་བའི་དོན་དག་དང་། ལངས་
ཕྱོགས་དེ་བདེན་པ་དང་རྒྱ་མཆན་ལུན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་སེམས་ཤུགས་ཆག་རྒྱ་དང་།
སྤྱི་དམག་བྱེད་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱ་གུའི་བསམ་སྒྲའི་ནང་སློབ་གསོ་
གཏོང་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕན་གཞོད་ཏན་ཏན་འགོ་གི་མེད་དམ་བསམ་པ་འདུག་པས།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསོ་བྱེད་རྒྱུར་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བྱེད་རང་ཆོས་ཤུགས་སྣོན་
བྱེད་དགོས།

རྒྱ་མིས་མི་བདེན་རྩུན་སྤྱི་ཁོ་ནས་ཉིན་ནས་ཉིན་བསྐྱེད། ལོ་ནས་ལོར་བསྐྱེད་
དེ་མའི་བསམ་སྒྲའི་ནང་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན། ང་རང་ཆོས་བདེན་པའི་
རྒྱ་མཆན་གཅིག་ནས་གཉིས་སུ་བབྱངས་ཏེ་ཁྲུངས་ལུང་ལུན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་

པ་མ་གཏོགས་ང་ཆོས་ཏམ་པའི་རྣམ་ཆ་དང་། དགའ་མི་དགས་མི་བདེན་རྩོད་སྒྲིག་གི་
 རྣམ་ཆ་ཤོད་ཀྱི་མེད། བདེན་པ་བདེན་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་ཆ་བཤད་པའི་ཐོག་ནས་མི་ལ་ངེས་པ་
 ཉིད་སྤྱད་པ་ཞིག་དང་། མི་ལ་སེམས་ཤུགས་སྤྱེ་སྤྱད་པ་ཞིག་ལོས་ཡོད་། ཡོང་མ་སྤྱད་པ་
 མ་རེད། དེ་ཆོ་དོ་སྤྱད་མ་བྱས་པ་དང་། ཤུགས་མ་བརྒྱབ་ན་ཡོང་གི་མ་རེད། ང་ཆོས་ཏམ་
 པ་ཤོད་དགོས་དོན་མི་འདུག རྒྱ་མིར་བསྟོན་འཇུགས་དགོས་པ་མེད། བདེན་པ་བདེན་
 ཐོག་གི་གནས་ཚུལ་ནམས་ཡག་པོ་ཤོད་དགོས་ཀྱི་འདུག བོད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་
 པའི་སེམས་ཤུགས་ཤིག་དགོས་ཤིང་། བོད་པ་སྤྱི་འཕེལ་འགན་སྲུབ་པ་ལ་སེམས་ཤུགས་
 དགོས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་གསེའི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒྲུབ་དག་ཆས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཡག་
 པོ་ཡོད་ན། ང་རང་ཆོར་སྤྱིར་བཏང་གི་ཕྱི་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་ཞིག་འཕྲད་པ་ཡིན་
 ན་ཡང་། ནང་གི་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཉིན་གཅིག་ང་ཆོར་
 བདེན་པའི་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་པ་ཞིག་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་ཀྱི་འདུག

གཞན་དག་ཟེར་རྒྱ་མི་འདུག མདོ་དོན་སྤྱི་པོ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཟང་པོ་
 ཞིག་དང་ལ་རབས་ཤིག་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས། དེང་སང་འཛམ་བུ་སྤྱིར་ནང་དཀའ་
 ངལ་དང་། རྟོག་ང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སློབ་སྦྱོང་བྱས་པའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་
 ཆོས་ཤེས་ཡོན་དེའི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དབང་ཡོད་པས་དབང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཡོད་པས་རྒྱ་བེད་
 སྤྱོད་བྱེད་པ། རིག་པ་ཡོད་པས་རིག་པ་བེད་སྤྱོད་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅ་བའི་
 མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གི་དཀའ་ངལ་ཡོངས་སུ་རྒྱོགས་པ་སེལ་སྤྱད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། མིའི་
 བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་རབས་མང་ཙམ་ཞིག་དང་། བཟང་པོའི་བསམ་སྒྲུབ་མང་ཙམ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ན། དཀའ་ངལ་གང་ལ་གང་འཛམ་ཞིག་སེལ་སྤྱད་རྒྱ་དང་། མ་རབས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་མང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དཀའ་ངལ་མང་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཕྱི་ནང་གང་དུ་བཞུགས་
 ཀྱང་ཤེས་གསལ་རེད། ང་ཆོ་བོད་པར་ལ་རབས་དང་བཟང་པོའི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་མ་

ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རེད། གཞི་མ་དེ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་མིན་སྐབས་དེ་ཉར་
 ཆགས་བྱ་རྒྱ་ལས་སྤོ་པོ་རེད། སྤར་མེད་པ་གཞི་ནས་གསར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པུང་ན་
 ལག་པོ་རེད།

ད་ལྟ་ང་རང་ཆོར་སྤྱིར་བཏང་ཡ་རབས་དང་། སྤན་བྱ་ཁོག་པ་གྲུ་ཡངས་
 པོ། བཟང་པོའི་མིག་ལྟོས་ཡོད་པ་འདི་ཆོ་རྒྱན་འཛིན་སྐྱབ་པར་དམིགས་བསལ་དོ་
 སྤང་དང་། འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག བྱེ་བྲག་རྩ་ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་
 ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་ཁ་ཐབས་སྒྲིལ་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྤང་ལ་བསྐྱད་དུས་སོ་སོའི་མི་
 རིགས་ལ་ཤ་ཞེན་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ལ་སྒྲོབས་པ་སྒྱུད་ཐབས། ང་ཆོ་བོད་པ་ཟེར་
 བ་འདི་ཐབས་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་བསམ་པ། ང་ཆོ་བོད་པ་སྒྲིལ་པོ་མིན་བསམ་པ་
 བྱེད་དགོས། སྐབས་རེ་འགའ་ཞིག་ནས་རང་གི་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཟེར་བ་ལྟར་
 སོ་སོ་སོ་སོས་ཡག་པོ་མ་བྱས་པར་ཞབས་འདེན་ཞུས་ཏེ་གོ་ཐག་སྒྲོད་པ་མ་གཏོགས། ཆ་
 བའི་ང་རང་ཆོའི་མི་རིགས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཐབས་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་ཤིག་དངོས་འབྱེལ་
 ཆགས་ཡོད། ཞུམ་དགོས་པ་དང་། དམའ་ཕབ་ནས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཆ་བ་ཉིད་ནས་མེད།
 དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་རང་གི་མི་རིགས་འདི་ཐབས་ཆེན་ཡིན་པ། དེང་སང་ང་ཆོས་ཚོད་
 བྱིང་དང་། འཐབ་འཛིང་བྱེད་རྒྱའི་ངོ་བོ་དྲང་བདེན་དང་དམིགས་ལུལ་བཟང་པོ་ཡོད་
 པ། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་རེ་འདོད་བསྐྱབ་རྒྱུ་འདི་དག་དྲང་བདེན་འོས་བབ་ཡིན་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོབ་གསོ་རྒྱན་མཐུད་སྤྱད་དེ་མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་སྒྱེ་སྐྱབ་པ་བྱེད་
 དགོས། རྫོང་ན་སྤྱིང་པོ་ཡ་རབས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཡག་པོ་བཟོ་རྒྱུ་དེ་
 བྱེད་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་རྒྱན་བཅངས་བྱེད་དགོས།

བྱེད་རང་ཆོ་ལས་འགན་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་པོ་རེད། གཞིས་
 ཆགས་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་བཟོ་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ལས་ཀའི་རིགས་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་
 གྲ་མ་འབྲིགས་ཤིག་ཐོན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྟོག་གི་ཆ་བ་དང་།
 ལོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཆོང་གི་ཆ་བ་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་འཛིན་གྱའི་ནང་ཕྱ་གྱུར་སྒྲོབ་

སྒྱིང་སྒྱིད་མཁན་གྱི་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ལ་སྒྱིད་ལྷག་དང་། འབྲས་ཤོར་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་
 དང་། ལོ་གཅིག་གཉིས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། འཆར་ལོངས་བྱེད་མཁན་གྱི་ཕུ་གུ་དེ་ཆོའི་མི་
 ཆེན་རིང་ལ་ཕན་གནོད་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དོན་དག་ཚུང་ཚུང་གཏན་ནས་མིན།
 ཆེན་པོ་རེད། དེར་བཞེན་ཆང་མས་སྒྲིང་ལ་རྒྱས་པ་བརྟག་ནས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་
 རོགས། ཤེས་སོང་ངམ། ཚུར་ཤོད་རྒྱ་འདྲ་དང་། སྐད་ཆ་འདྲི་རྒྱ་འདྲ་མེད་དམ། བྲག་ཤེས་
 བདེ་ལེགས། ॥ (མོ་བྲང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་དུ་ཤེས་རིག་ཁོངས་དམིགས་བསལ་ཆོགས་འདུར་བཅར་འཕྱོར་སྒོ་བ་གྲགས་གི་
 འགོ་འཛིན་དང་། སྒོ་བ་དག་བཅས་མངུལ་བཅར་སྐབས་བརྗེལ་བའི་བཀའ་སློབ།)

ཤེས་རིག་ལས་དོན་གལ་ཆེན་སྐོར་གྱི་ཚོགས་འདུར་ཐེབས་མཁན་ ཆོར་བསྐལ་པའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༡ ཉིན)

བྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མ་ལས་དོན་འདིར་རྒྱས་ཡོད་ཡིན་སྐབས་གང་དགའ་ཅི་
ལེགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་རང་ཆོས་གང་ལྟར་ཆོད་ཐིག་གི་རེད། སྤྱགས་
རྒྱུ་རིང་པོའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་དང་།
ཡང་སྤྱགས་རྒྱུ་རིང་པོའི་ཆ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་འཕྲལ་སེལ་ལམ་
སང་ལག་ལེན་ཁེལ་མ་ཐུབ་པ་ཡོད་མེད། ད་ལྟ་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་
ནའང་། མ་འོངས་པའི་ཐོག་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བསམ་སྒོའི་ཅ་འདིན་བྱེད་
སའི་རིགས་ཤིག་ཡོང་གི་རེད། རིགས་གཅིག་ནི་ད་ལྟ་ལམ་སང་འཕྲལ་སེལ་རྒྱར་བཅོས་
བཏང་སྟེ་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། བྱེད་
སྤྱགས་སྐོར་ད་ལྟ་རོབ་ཅམ་བཤད་པ་དེ་ཆོ་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག།

དེ་ནས་ཁ་སང་བཀའ་ཤག་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་བཞིན། ང་ཆོས་རིག་པ་བསྐྱམ་
དགོས་པའི་དུས་ཆོད་ལ་སླེབས་ཡོད། བར་ལམ་ཞིག་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་མཁན་དང་། ད་
ལྟ་སློབ་གྲྭའི་ནང་ཡོད་བཞིན་པའི་སློབ་སྤྱུག་ཆེན་ཤེས་ཡོན་འབྲས་ཤོར་འགོ་གི་འདུག་

ཅེས་སྐད་ཀྱི་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། སློབ་གྲྭ་ཐོན་པའི་ཕུ་གུ་ཆེའི་ཤེས་ཚད་དང་། འཛོལ་ཐང་། ཅ་བའི་བསམ་སློག་གཏོང་སྤངས་སོགས་ད་ཆ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅ་གངས་ཕྱིན་པའི་མཆམས་ལ་ང་ཆོས་མཐོང་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།

ངས་ནམ་རྒྱུན་ཕྱི་མི་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་པས་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གང་ལ་འདྲགས་སའི་ཅ་བའི་མི་དེ་དངོས་གནས་ངང་གནས་ཀྱི་མི་སྤྲུལ་དག་པོ་དང་། མིའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པ་འདི་ང་ཆོའི་ཅ་དོན་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ཡོན་ཏན་ག་ཆོད་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ཅ་བའི་མི་དེའི་བསམ་སློག་གཏོང་སྤངས་། བྱེད་སྤངས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བར་ཀྱག་ཀྱིག་ཅིག་གི་སྤང་ལ་ཕྱིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ག་ཆོད་ཡོད་ནའང་སེ་སེ་དོ་བདག་སྦྱིད་པ་ལ་བཏུ་རྒྱུ་ཡང་མེད། སྤྱི་ཆོག་གསལ་ནང་པན་པ་ལའང་བཏུ་རྒྱུ་ཡོད་གི་མ་རེད། དེ་ང་ཆོ་བོད་པ་གཅིག་ཕུའི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་ནང་ཆོས་ཡར་ཐོན་ཅན་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་ནང་ལའང་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་པ་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་ཅ་བའི་བསམ་སློག་འབྱེར་སོ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་མི་དེ་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཤོད་ཀྱི་རེད། རུབ་ཚུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་རེད།

ང་ཆོའི་དཔེ་བཏུ་ས་དེ་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་གྲྭར་བཏུ་ས། རྒྱ་གར་གྱི་དཔེ་བཏུ་ས་དེ་རུབ་ཚུགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭར་བཏུ་གི་ཡོད་པ་རེད། མཐར་ཐུག་དཔེ་བཏུ་ས་རུབ་ཚུགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཆེའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། རིགས་གཅིག་གིས་ཆོས་བསྐྱབས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེང་སང་ནི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཆད་མཐོ་ཤོས་སྤེལ་ས་མཁན་གྱི་ལུང་པ་ཆོའི་ནང་ལ་ཡང་ད་ལྟ་པན་ཆད་སློབ་གྲྱའི་ནང་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྤངས་འདི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཐོ་ཆ་ཆང་སྦྱོང་མཁན་ཡག་ཤོས་ཤིག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་རེད།

གང་ལྟར་དུས་ཚོད་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྒྲོག་གསར་པ་
གཏོང་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།

ང་རང་ཚོར་མཚོན་ན་དེང་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྒྲོར་ཞུགས་པ་དྲ་རེས་
དང་པོ་རེད། ང་ཚོ་ལ་ཉམས་སྦྱང་གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དེ་སྔ་
ལོ་སྟོང་ཕྱག་གི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་ནང་བསམ་སྒྲོའི་གནས་ཚད་ཤིན་ཏུ་མཐོན་པོར་སླེབས་
མཁན་ཚོའི་སློབ་སྦྱང་ཁག་བོད་ནང་ལ་སླེབས། བོད་ནང་ལ་འཇགས་ཏེ་ད་ལྟང་ཚོར་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་རྩ་བ་ནས་མ་
རེད། དེའི་ཆ་ནས་ལུང་པ་གཞན་དག་ཆོས་ལན་མ་ཐེབས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་མ་རྟོག་
པ་ཞིག་གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོ་ལ་ཡོང་མ་སྲིད་པ་མིན།

ནམ་རྒྱུན་ངས་རྟག་པར་ཁ་ཤོབ་ལྟ་བུར་ཤོད་གྱི་ཡོད། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
རྟིང་པ་དེ་རྗེས་ལུས་རེད། དེ་ལ་སྒྱུན་མེད་ཅེས་ངས་ཤོད་གྱི་མེད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཚོགས་
རྟིང་པ་དེ་ག་ཚོད་ཐབས་རྟགས་ནའང་དེའི་ནང་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་བོད་མིའི་རྣམ་
འགྱུར་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་ལྟོད་ལྟོད་དང་། རང་བཞིན་བཟང་པོ། སྤྱིད་སྤང་ཡོད་པའི་
ཚོར་བ་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་གི་མི་ཚོར་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་ཟེར་བ་ལྟར་བོད་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རྟིང་པ་དེ་ཆེས་གཏུག་རྒྱབ། ཆེས་ལྷོ། ཆེས་ལྷན་ནག་ཅིག་ཡིན་ན་སྤྱི་
ཚོགས་དེའི་ནང་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་མི་དེ་ཚོའི་གདོང་ལ་བལྟས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱག་
རེས་རྒྱག་ཆོག་ཆོག་དང་། ལམ་སང་སྟུག་སྐད་རྒྱག་ཆོག་ཆོག་ཅིག་ཆགས་དགོས་ཚོད་
ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མེད། སྤྱི་ཚོགས་རྟིང་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་དེ་སྤྱི་ཚོགས་
རྟིང་པ་དེའི་ནང་ལ་འཆར་ལོངས་བྱུང་བའི་མི་དེ་ཚོའི་གདོང་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་གྱི་རེད་
ཅེས་ངས་ནམ་རྒྱུན་ཤོད་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བར་ལམ་ལོ་འགའ་ཤས་ཕྱིན་ཏེ་མི་ཐོག་
གསར་པ་སླེབས་པ་ཚོར་བརྟག་ཞིབ་བྱས་ན། དེ་སྔའི་མི་ཐོག་རྒན་པ་དེ་ཚོར་ཆགས་
སྤང་ཚོངས་གསུམ་རང་གཞན་སུ་ལ་ཡིན་ནའང་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ཕན་བྱ་བ་སྤོང་བ་
ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ། རོ་ཐོག་རྒྱག་རེས་ཤིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་བསམ་གནག་བྱེད་

རེས་ལོས་བྱེད་དེ། ཡིན་ནའང་རང་རྩ་མཆན་དུ་བྱས་ཏེ་ངོ་ཆ་དང་། གཞན་རྩ་མཆན་དུ་
བྱས་ནས་ཁྲིལ་ཡོད་ཅེས་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཕན་བྱ་བྱགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག།

ད་མི་ཐོག་གསར་པ་བརྗེས་པའི་ན་གཞོན་ཆོ་ལ་བལྟས་ན། དཔེར་ན། བོད་
ནང་ནས་ཚུར་ཡོང་མཁན་གྱི་ན་གཞོན་འདི་ཆོའི་ནང་ལ་དངོས་གནས་དང་གནས་ལྟག་
བསམ་ཡོད་པ་རེད། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་སེམས་བྱགས་དངོས་གནས་ཡོད་ན་ཡང་།
(མཆོམས་འདིར་བལ་ཡུལ་དོན་བྱེད་རིན་དར་ལ་གཟིགས་ནས།) རང་གིས་ཕན་བྱ་ཤེས་
མདོག་ཁ་པོ་རེད། བོད་ནས་ཚུར་ཡོང་མཁན་ན་གཞོན་དེ་ཆོའི་གས་ལ་དངོས་གནས་
དང་གནས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་དགེ་མཆན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད། དངོས་གནས་ཏ་ལས་
དགོས་པ། བསྐྱེད་བརྗེད་བྱེད་ལོས་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཡ་ཡུད་ཆ་པོ། སྤང་རྟགས་
ཆ་སེ་སེ་འདྲ་པོ། ཕན་བྱ་ཞིག་མ་འགྲིགས་ན་ལམ་སང་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ནམ་འགྱུར་
བསྟན་ཡོང་མཁན་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དེ་དག་ཁག་ཁྱོན་ནས་མེད། བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་
གསར་བརྗེ་ཡིན་ཞེས་གྲང་ལྟར་ཡང་སྤྱིང་བོད་ཀྱི་དེ་སྤེལ་གྱི་མེས་གཤིས་ཆ་ཆང་ཆེག་མེད་
དུ་བཏང་། རྩ་མི་ཁོ་རྒྱ་ཆོའི་ངོས་ནས་མེད་མི་ཆོ་སྤྱིལ་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་
བསྐྱེད་དགོས་ཞེས་ལམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཁོ་རང་ཆོའི་ལུང་པའི་ནང་བསྟན་མ་ཐུབ་པ་
ཞིག་བོད་ལུང་པའི་ནང་ལ་ག་ནས་བསྟན་ཐུབ། རྟིང་པ་དེ་གཏོར། གསར་པ་ཞིག་ལམ་
སྟོན་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་འོག་ནས་འཆར་ལོངས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁག་མི་འདུག དེ་འདྲ་
ཞིག་མཐོང་གི་འདུག།

དེ་བཞིན་རྩ་གར་ནང་ལ་ངོ་ཆོའི་གཞོན་སྤྱིལ་སྤངས་ཐོན་ཡོང་མཁན་ཆོའི་
ནང་ལ་བལྟས་ན། དཔེར་ན། དེ་རིང་འདིར་ཆོགས་མཁན་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་གཙོ་
གྱུར་བྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མ་རྩ་གར་ནང་སྤྱིལ་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཐོན་པ་ཤ་སྟག་རེད། དངོས་
གནས་རང་གྲུབ་འབྲས་དཔེ་འདྲ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་རིགས་
གཞོན་སྤྱིལ་བར་ལམ་སྤྱིལ་སྤངས་ཐོན་མཁན་ཆོའི་ནང་ལ་ཁ་བསྐྱེད་རྩ་གར་མཁན་འདུག་
ཟེར་མཁན་འདྲ་དང་། རྩ་མེད་སྤྱིལ་འདུགས་འདུག་ཟེར་མཁན་འདྲ་པོ་འདི་གས་ངོ་

ཐོག་རང་མཛུབ་མོ་འཇུགས་ས་ཡོད་ཅིང་གང་ལྟར་ཡང་། སྤང་ངོན་ཞིག་ལྟགས་ཡོང་གི་
 ཡོད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཆོའི་གཞིན་སྦྱིས་སློབ་བྱ་ཐོན་པ་ལས་བྱེད་ནང་ལ་ཞུགས་མཁོན་
 ཆོའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མཆོམས་རེར་གཤེས་ཀ་རྩལ་ཤོ་ལམ་སང་རྒྱག་རེས་རྒྱག་
 མཁན་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་འདི་ཆོ་ག་རེ་བྱས་པ་རེད།

མ་འོངས་པ་ལ་འཆར་ལོངས་འབྱུང་མཁན་ཆོར་ཐོག་མའི་བསམ་སློའི་ཅ་
 འཇུགས་སམ། བསམ་སློའི་སྒྲིམ་བསྐང་ས་དེ་སློབ་བྱའི་ནང་ཡིན་པ་རེད། སློབ་བྱའི་
 ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱ་བྱའི་བསམ་སློའི་ནང་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
 རྒྱའི་སློབ་ཆན་དེ་གཅིག་སྤྱ་མ་ཡིན་པར། སྦྱར་བཏང་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་ཆེ་སྦྱུལ་
 ལྟངས་ལ་བསམ་སློ་ཞིག་གཏོང་དགོས། འཛམ་བྱ་སྤྱིར་གི་མིའི་སྦྱི་ཆོགས་ནང་ལ་རྟོག་
 ཏེ་བཟོ་མཁན་ཞིག་དང་། མིའི་སྦྱི་ཆོགས་ནང་ལ་བརྟུལ་གསེག་གཏོང་མཁན་གྱི་དོན་
 དག་ལ་ང་ཆོ་སྦྱིས་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་དངོས་གནས་རང་མི་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་བ་
 དང་། ཡ་རབས་ཤིག་ཡོང་བ་དེ་སློབ་བྱའི་ནང་འཇུགས་སྦྱོན་བྱེད་དགོས། དེ་ཡོད་པའི་
 ཐོག་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དཔལ་དང་རྒྱན་རེད། གལ་སྲིད་ཤེས་བྱ་
 ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཡང་མི་ལྟག་བསམ་ནམ་དག་དང་། ཏང་པོ་ཏང་བཞག་མི་ཡ་རབས་
 ཤིག་བྱས་ནས་མི་ཆེ་བསྦྱུལ་བ་ཡིན་ན་མི་ཁོ་སྦྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་ཏན་
 ཡོང་གི་འདུག ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དཔལ་དང་རྒྱན་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་མེད་
 ནའང་མི་ལ་བརྟུལ་གསེག་གཏོང་གི་མ་རེད། གང་ལྟར་ཁོ་རང་གི་མི་ཆེ་ལ་ཆ་བཞག་
 ན་འཁྱོད་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་མི་ཆེ་སྦྱུལ་བྱུང་གི་རེད།

མི་ཆོའི་ལུང་པའི་ནང་ལ་འདིའི་ཐོག་འཇུག་ཤོར་འཁྱོ་གི་ཡོད་པ་ལྟར།
 ང་རང་ཆོའི་ནང་ལའང་དེ་དེ་བཞིན་རིམ་པས་རིམ་པས་འཇུག་ཤོར་བྱིན་པ་འོ། ན་ན།
 ང་རང་ཆོའི་སྦྱི་ཆོགས་ནང་ལ་རྟོག་ཏེ་བཟོ་མཁན་དང་། དོ་བདག་སོ་སོའི་ངོས་ལ་ཡིན་
 ནའང་མི་ཆེ་སྦྱུག་ལ་སྦྱོར་མཁན་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོའི་ཉེན་ཁ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ང་ཆོས་
 གནད་དོན་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ངོས་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲའི་

ཐོག་ལ་ང་ཆོས་འབྲས་ཤོར་ཕྱིན་འདུག་གམ་མི་འདུག གལ་སྲིད་ཕྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་
 དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁག་བཞག་ས་མེད། རྒྱ་གར་དབུས་པོད་སློབ་ཆོགས་པའི་ལས་ཀ་
 བྱེད་མཁན་ཆོ་ལ་ཁག་བཞག་ས་མེད། སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་ནང་གི་རྒྱ་གར་དགེ་ཆུན་ཆོར་
 ཁག་བཞག་ས་མེད། དེའི་ལས་འགན་ང་རང་ཆོ་ལ་འབྲི་བ་ཡིན་པས་ད་ཆ་ང་ཆོས་
 འབྲས་ཤོར་ཕྱིན་འདུག་ན་དེའི་ཐབས་ཤེས་ང་ཆོས་བྱེད་སྤྱོད་པ་གང་དང་གང་འདུག་
 གམ། ཅ་བ་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཆོས་པ་
 བྱེད་དགོས་ཞེས་ང་ཆོས་ཤོད་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རེད་ལ། ཤོད་ཀྱི་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་མང་ཆེ་
 བ་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་དང་དད་པ་ཡོད་པ་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་གང་ལ་
 དད་པ་བྱེད་སའི་ཆོས་དེ་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཆོའི་ད་ལྟའི་ཆོས་ཀྱི་སློབ་
 སྦྱོང་སྦྱོང་སྟངས་ཐད་ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ནམས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུར་སློབ་སྟོན་
 བྱས་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ལ་ཆོས་རྒྱག་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་མ་རེད། ཤེས་བྱའི་
 རྣམ་གྲངས་སུ་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་དེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་བྱས་ནས་
 སེམས་ལ་བྱུག་རྒྱ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད།

ཁ་སང་ཤེས་རིག་གི་སྤྱགས་དམ་སྤུལ་འབྱོར་ལ་མོ་བརྒྱབ་པར་འཆུབ་པོ་ཡོད་
 པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་འདུག ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱི་བྱས་ནའང་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། སྟོན་
 ལ་ཞབས་བརྟན་སྤྱོད་མཁན་ཆོ་ཆད་ལོངས་པ་ཁག་པོ་རེད། དེ་ལས་དངོས་གནས་
 རང་ཞབས་བརྟན་ཟེར་བའི་དོན་དག་སྒྲིང་པོ་མའི་བསོད་ནམས་བསག་རྒྱ་དེ་ཡིན། བསོད་
 ནམས་གསོག་ཐབས་ནི་ཀུན་སྦྱོང་བཟང་པོ་ཞིག་སྦྱོས་པའི་སྟོན་ས་བསོད་ནམས་བསག་
 དགོས་པ་རེད། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ལ་རྣམ་ཀུན་ནས་ཆོས་དགེ་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟེ་ཡིན་
 གུང་ཉམས་སྦྱོང་གིས་འདྲང་མ་འདྲང་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་རེད་ལ། རྩོགས་གཅིག་ནས་
 དེ་ཆོའི་གས་རྣམ་ཀུན་སློབ་སྤྱུག་ཆོ་དང་རྟག་པར་གཤེབ་མཁན་ཡིན་སྟབས་རྒྱས་ཡོད་ལྟ་
 བུ་ཆགས་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལས་ངོ་ཐོག་རང་འབྲེལ་བཤད་མཁས་པོ་རྒྱག་ཤེས་
 མཁན་དང་། སོ་སོའི་སྦྱོང་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་སྤྱ་གྲུ་མཐོང་ཡོང་དུས་དང་བ་

འདྲིན་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་ཏེ་སྐོར་
 སྐྱོད་བྱས། ནང་པའི་ཆོས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ། ཆོས་དེ་ཤེས་བྱ་གཅིག་ཕྱ་མ་ཡིན་པར་
 བསམ་སྒྲུབ་ནང་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་བྱས། ཡ་རབས་ཟེར་བ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་པ་དང་། མ་རབས་ཟེར་བ་དེ་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་ལ། སྒྲེར་ལ་ཡིན་ནའང་ཕན་
 ཐོགས་མེད་པའི་སྐོར། ཡ་རབས་ཟེར་བ་དེ་ཆེ་བྱི་མ་བྱི་མ་རེད་མོད་ཀྱི། ཆོ་འདི་ལ་ཡིན་
 ནའང་སྤྱི་སྒྲེར་ཆང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ལྷགས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱ་བྱ་
 བྱུང་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་བསམ།

ཡང་རིགས་གཅིག་ལ་འདི་འདྲ་བྱ་བྱ་མེད་དམ། དེར་སང་བྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་
 ནང་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གང་འཆམ་ཡོད་པ་རེད། ནང་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་
 སྦྱོང་བྱས་པས་མ་ཆད་སོ་སོ་རང་ཉིད་ནང་པ་ཆགས་ཏེ་ནང་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་
 མཁན་ཡང་གང་འཆམ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཆོའི་གྲས་སློབ་གྲུར་གཏམ་བཤད་བྱེད་
 པར་འབོད་སྒྲུལ་བྱས་ན་སྒྲམ། བྱེད་སྒྲུངས་འདི་རིགས་དེར་སང་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡིན་ན་
 དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། བོད་པའི་ནང་ལ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་ཡོད་གི་རེད།

སྤྱིར་བཏང་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ཟེར་དུས་མངོན་པར་བསྟོན་ས་ཞིག་ཡིན། མངོན་
 པར་བསྟོན་ས་དེའི་མི་ཆོ་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་།
 ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་སོ་སོ་སྒྲེར་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཆོའི་
 ནང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་མེད་དམ། ང་ཆོ་བོད་པ་གཅིག་གིས་བོད་
 པའི་བསྐྱགས་བརྗོད་མང་པོ་བྱེད་ཀྱིན་བསྟན་པ་ལས་བྱི་མི་གཅིག་གིས་བསྐྱགས་བརྗོད་
 བྱས་པ་ཡིན་ན་ལེགས་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ཤེས་འདྲ་བསམ་
 སློབ་ཏང་རྒྱ་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག གང་ལྟར་ང་ཆོས་རིག་པ་སྤྲིམ་དགོས་ཀྱི་འདུག

ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཐོག་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡིན་ཟེར་
 གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་ཁ་གཏད་གཅོག་ཐུབ་ཅུང་མ་ཐུབ་ཅུང་རིག་པ་
 བསྐྱམས་ཏེ་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་པ་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད། ཡང་གཞིས་ནས་ཅ་

བའི་མི་འཆར་ལོངས་བྱས་ཡོང་མཁན་འདི་ཆོ་དངོས་གནས་རང་མི་སྤྱས་དག་པོ་ཞིག་
 དང་། ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་ཐབས་ལ་ང་ཆོས་རིག་པ་བསྐྱེམས་ནས་བསམ་སྒོ་ཞིག་མ་
 བཏང་ན། ཚུགས་གཅིག་ནས་ང་ཆོས་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་འཐུས་ཤོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད།
 ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་འཐུས་ཤོར་བའི་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་འདོན་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཆོར་གྱིང་གུན་
 མང་པོ་ཞིག་ལྷགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཚུགས་གཞན་དག་ནས་མི་བཟང་པོ་དང་ཡ་རབས་
 བཟོ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ང་ཆོས་འཐུས་ཤོར་བྱིན་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པར་ཤེས་བྱ་
 ཡོན་ཏན་དང་། འདོན་ཐང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་གྲ་མ་འགྲིགས་ལྷང་པ་གང་བཟོ་མཁན་
 ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན་དེ་ང་ཆོའི་དགོས་མཁོ་དང་མ་འཆམས་པ་རེད། ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་
 རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་སྟབས་ང་ཆོས་ཏན་ཏན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ཆོས་ཡག་པོ་ཞིག་
 བྱེད་ཐུབ་ན་མི་ཆོས་མ་སྐབ་པ་ཞིག་ང་ཆོས་བསྐྱབ་སྐབ་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་རེད་ལ།
 ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད།

སྤྱིར་བཏང་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྤང་ལ་མི་ཆོས་བོད་པའི་ཐོག་ལ་བསྟོན་
 བསྐྱགས་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། བོད་པ་ཟེར་དུས་མི་འབྲུ་ཅམ་ཞིག་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་
 ཡོད་རེད། བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་རང་བཞིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་བཟང་པོའི་བག་ཆགས་
 ཡོད་པ་དེ་ཅམ་དང་། ང་རང་ཆོ་བཅན་བྱུ་པོད་པའི་འགྲོ་སྤངས་སྟོན་སྤངས་སྒྲོར་གཅིག་བྱ་
 མ་ཡིན་པར། ང་ཆོས་སྒོ་བ་སྒྱིང་སྒྱིད་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་གཞན་དག་ལ་ཡང་ང་ཆོས་
 མིག་དཔེ་མཆོན་སྐབ་པའི་ལམ་སྟོན་ཞིག་བྱས་ན། ལམ་བཟང་དཔེ་བཟང་སྟོན་མི་སྐབ་
 པ་ག་ལ་ཡོད། ངས་དེ་འབྲུ་བྱ་ཡོང་གི་འདུག བམ་རྒྱུན་ནས་དོ་སྤང་དང་། དེའི་ཐོག་
 ལ་བསམ་སྒོ་འཁོར་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། དེ་རིང་ང་ཆོ་འདིར་མཉམ་དུ་འདོམས་པའི་གོ་
 སྐབས་བྱང་བ་ཡིན་སྟབས་ལབ་པ་ཡིན།

(མཆམས་འདིར་ཆོས་ཤེས་བཀའ་སྟོན་འདུ་ཆེན་སྐབ་བསྟན་ལ་གཟིགས་ནས།) ང་ཆོ་བོད་པའི་

ནང་ལ། མི་དོན་མ་གོ་དང་། མ་རབས་སྤང་རྟགས་ཆ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་འབྲེལ་
 མཐོང་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག་སྐབ་བསྟན་གཅིག་ཤོད་དང་། དེ་སྤྱི་བོད་ནས་ཡོང་སྟེ་

རྒྱུ་མངའ་ཡོད་པས། གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་གམ། སྤྱིར་བཏང་བྱས་པ་ཡིན་ན། འཇུར་
 བ་ཞིག་འགོ་གི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག མ་གཞི་མི་ཐོག་གཅིག་བརྗེ་འགོ་གི་ཡོད་
 པ་དང་། གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བརྗེ་འགོ་གི་ཡོད་དུས། དེ་འདྲིའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་
 ཐོག་ནས་འཇུར་བ་ཕན་བྱ་ག་རེ་བྱས་ནའང་འགོ་གི་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ཐབས་
 ཤེས་གང་ཡོད་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་ད་གཞོན་འདི་ལས་དྲག་པ་ཞིག་མི་ཡོད་ངམ་
 བསམ་པ་འདྲ་པོ་དང་། གང་ལྟར་སྟོན་ཡངས་ཤོར་ནས་དེ་འདྲིའི་སྟོན་དེ་ལྷགས་པའི་
 བཟོ་འདྲ་ཡོད་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག བརྟག་དཔྱད་བྱས་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ། དེ་
 རྒྱུར་གཟབ་གཟབ་མ་བྱས་ན། དཔེར་ན། ང་ཚོའི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ནང་ལ་
 ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། དེང་སང་མ་ཤེས་པའི་ཐོག་
 བས་འཕྱས་ཤོར་ཡོད་གི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱབས་རེར་ཤེས་ཀྱིན་ཤེས་ཀྱིན་ལ་ལྷག་བསམ་མ་
 བྱས། སོ་སོའི་རྩ་བའི་བསམ་སྟོའི་ཐོག་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་བསམ་སྟོའི་ཤུགས་བསྐྱེད་
 མ་འདང་བ་དེ་ང་ཚོར་ཉན་ཉན་ཡོད་གི་འདུག མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་འཕྱས་ཤོར་
 བ་དེ་གནས་ཚུལ་ཁ་ཁ་རེད། ཤེས་ཀྱིན་ཤེས་ཀྱིན་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་པར་སྟུག་
 ཆག་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོའི་གས་ཡོན་ཉན་གྱི་མ་འདང་བ་མ་རེད། རྩ་བའི་མི་བཟོ་ལྟ་
 བཟོ་སྤངས་མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། འདིའི་སྟོན་སེལ་ཐབས་ཤེས་རིག་
 དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད།

བདེན་པ་ཡིན་མིན་ནི་མི་ཤེས། སྟོན་མ་ལོ་གཅིག་ཁྱི་ལིར་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
 དགེ་ཆན་འགའ་ཤས་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱུང་། དགེ་ཆན་གཅིག་གིས་འདི་བཤད་བྱུང་།
 སྤྱིར་བཏང་སློབ་གྲུའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྤངས་ཐོག་ལ་མིའི་གཤིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཉན་ཉན་ཡོད་གི་འདུག ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་མིའི་གཤིས་
 ཀ་འཇམ་པ་དང་ལེགས་པ་ཡོད་གི་འདུག སློབ་ཆན་ཐོག་ནས་མིའི་གཤིས་ཀ་ལ་ཁྱད་
 པར་ཡོད་གི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། སློབ་ཆན་ཐོག་ནས་མིའི་གཤིས་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཡོད་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཉན་ང་རང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་གཉན་ནས་དགེ་ཆན་ཚོས་ཕུ་

གུར་བཟང་པོའི་མིག་སྟོན་བསྐྱབ་སྐྱེའི་ཐོག་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱ་གང་འདུག་གམ།

(ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེར་གཟིགས་ནས་) ཟམ་གདོང་ག་རེ་དབྱ་གྱི་འདུག་གམ། མི་ཐོག་གཅིག་བརྗེས་ཡོང་སྐྱབས་ཁྱད་པར་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་གམ་མི་འདུག་ (ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་ཚུལ་སྟན་མེད་ལྟས།) རྒྱ་གར་ནང་སྐྱེས་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཆོ་སྒྲུང་པ་སྟོན་པ་འདུག་ཟེར་བ་དེའི་མཐོང་ཚུལ་གང་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མཆན་ག་རེ་ཡོད་དམ། སྟོ་ཆས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། གནམ་གཤིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་ཡོད་དམ། (ཡང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་ཚུལ་ལྟས།) དེ་ཉན་ཉན་རེད། སྟོན་གྱི་ནང་ལ་དགེ་ཆུན་ཟེར་བ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟོན་སྟོང་སྟོང་མཁན་རེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤྱ་གྲུའི་སེམས་བཞག་སའམ། སྟོ་གཏང་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད་དམ་བསམ་གྱི་འདུག་དགེ་ཆུན་ཁོར་བ་གི་ངོས་ནས་དངོས་གནས་རང་སྤྱ་གྲུའི་མི་ཆེད་མདུན་ལམ་སྟོན་གྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན་སྤྱ་གྲུའི་སྟོ་ལྟ་སྟངས་དེ་གྱིར་བཏང་སྒྲིག་སྟོན་ལྟ་བུའི་གུས་ཞབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མིན་པར་སེམས་ཀྱི་གཏིང་ནས་དགའ་པོ་བྱས། དགའ་པོའི་ཐོག་ནས་སྟོ་གཏང་བཅི་བཀྱར་བྱས་ཡོང་བ་ཡིན་ན། དེའི་ཆོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་གཞོད་བརྒྱབ་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་ཟུག་པ་དང་། སན་ཆེ་བ་ཡོང་གི་རེད།

(མཚམས་འདིར་བདེ་ནང་བཀའ་སྟོན་བཞིས་དབང་འདུས་ལགས་ནས་དགོངས་ཚུལ་སྟན་མེད་ལྟས།) ལུ་མཐུང་བཀའ་གནང་བར། འདྲིན་གྲུ་གང་འཆམ་བར་སྤྱ་གུར་སྟོན་འཁྲིད་བོད་སྐད་ཐོག་ཕྱིན་ན་ལག་པོ་འདུག་དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྤྱ་གུར་སྟོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་དེ་ག་ཡར་རྒྱས་འགོ་གི་རེད། དེ་སྟོན་མི་རི་མན་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་བོད་སྐད་ཐོག་གཙུག་ལག་སྟོན་གཉེར་ཁང་བྱར་དུ་འདུགས་དགོས་པ་དང་། སྟོན་ཆན་ལག་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་རྒྱ་ཞིག་བཙུགས། ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་འདྲིན་གྱི་སྟོན་ཆན་རྣམས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེ་ཆིག་མཛོད་ནས་སྦྱར་གྱིན་སྦྱར་གྱིན་བྱས་ནས་འགོ་དགོས་བྱང་ན་ཡང་རིམ་པས་རིམ་པས་དེ་བསགས་ཏེ་རྗེས་སུ་བོད་སྐད་ནང་སྟོན་ཆན་ཆ་ཆང་འགོ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། མིང་ཆིག་ཁ་ཤས་བོད་སྐད་ནང་ལ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དོན་སྦྱར་

བྱེད་དགོས་དོན་མེད། དཔེར་ན། ཨེ་ཤྭ་མ་(Atom)ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། ཨ་རབ་མི་
 ཆོས་ཨེ་ཤྭ་ཟེར་གྱི་འདུག་བསམ་བྱུང་། དེ་འདྲ་ང་རང་ཆོས་བོད་སྐད་ནང་ལ་ཡོད་ན་
 དེ་རང་བྱས། དེ་མིན་ཆོན་རིག་གི་མིང་ཆོག་ཡིན་ནའང་རུང་། ལ་ཤིན་གྱི་ཆོག་ཡིན་
 ནའང་རུང་། དེ་ག་བེད་སྟོང་བྱས་ན་འགྲིགས་གྱི་རེད་ཅེས་དེ་དུས་བསམ་འཆར་དེ་འདྲ་
 བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་ལག་ལེན་འགོ་ལ་བྱུང་གྱི་མ་རེད་ཅེས་དེ་མུར་ལུས་པ་
 རེད།

ད་ཆ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ད་དུང་དཀའ་ངལ་དེ་མུ་མཐུད་ནས་བསྐྱོད་
 ཡོད་པས། དེ་ལ་འབད་ཚུ་ལ་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག སྟོན་ལ་མ་ཐོ་རིམ་གྱི་སློབ་ཆ་ན་ལྟ་
 བུ་འབྱུང་མིན་གང་ལྟར་ཡང་འདྲིན་གྲུ་གང་ལ་གང་འཆམ་བར་དུ་བོད་སྐད་ཁོ་ན་འདི་
 ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་བྱུང་བ་དགོས་གཤམ་ཆོན་པོ་འདུག ལོ་རེ་ལོ་རེར་འདྲིན་གྲུ་རེ་
 རེ་སྤར་ཉེ་ལོ་ཅི་སོང་གི་འདྲིན་གྲུ་རིམ་སྤར་བྱེད་བྱུང་བའི་གོ་སྤྲིན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 ཉན་ཉན་རེད། དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་སྤྱ་གྲུར་ལས་སྤར་བ་ཡོང་གི་རེད། བོད་སྐད་དེ་སོ་སོའི་
 རང་སྐད་ཡིན་པས་སོ་སོའི་སྐད་ཁོ་ན་འདི་ཐོག་ནས་སློབ་ཆ་ན་གྱི་དོན་དག་འགྲེལ་བཤད་
 བྱས་ན་དོན་དག་དེ་བསྐྱབ་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཆོག་གསར་པ་ཞིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་
 དོན་མེད། དེ་མིན་ཆོག་དེ་གསར་པ་གཅིག་ཆགས། དོན་དག་དེ་ཡང་གསར་པ་ཞིག་
 བསྐྱབ་དགོས་དུས་ཤུགས་གཉིས་རྒྱག་དགོས་གྱི་ཡོད།

ད་ལྟ་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་འདུག དཔེར་ན། བོད་ནས་
 ཡོང་མཁན་ཁ་ཤས་དང་སྐད་ཆ་བྱུང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིས་རྒྱ་སྐད་གྱི་ཐོག་ལ་བེད་
 སྟོང་མང་བ་བྱས་ཡོང་དུས་བོད་སྐད་ཉམས་ཆག་འགོ་གི་འདུག བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་དགོས་གྱི་འདུག་ཅེས་ཤོད་མཁན་འདུག ངས་ཁོ་ཆོ་ལ་འགྲེལ་བཤད་འདི་འདྲ་
 བརྒྱབ་པ་ཡིན། ང་ཆོས་བོད་སྐད་ལ་ཤ་ཞེན་བྱས་ནས་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་
 ལའང་པ་གཅིག་ཤུས་མི་འགྲིགས་པར་གང་ལྟར་ང་ཆོའི་རྩ་བའི་སྐད་ཡིག་འདི་ག་ཡར་
 རྒྱས་ཤིག་བཏང་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་དག་གང་འདྲ་ཞིག་འབྲི་དགོས་བྱུང་ན་བོད་སྐད་

ཀྱི་ནང་ལ་ཆ་ཆ་འདང་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་བོད་ཡིག་ལ་ཤ་ཞེན་བྱས་པས་
ཕན་ཐོགས་མི་འདུག

ཅ་བའི་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་མེད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན།
དེང་སང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ཞིག་བཤད་དགོས་ཕྱིན་ན་བོད་ཡིག་
ཟླ་མ་ཐུང་བ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ཟེའི་སྐད་ཡིག་དང་། ཕ་རན་སེའི་སྐད་ཡིག་སོགས་སྐད་
ཡིག་གཞན་དག་གི་ནང་ལ་འདང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡང་ཆོན་རིག་ལྟ་བུའི་དེང་དུས་
འཛམ་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་གསར་པའི་རིགས་ཤོད་དགོས་ཕྱིན་ན་བོད་ཡིག་ནང་ལ་
འདང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནི་ད་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཐུང་བ་དང་། སྐད་ཡིག་འདིའི་
ནང་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱ་ཐབས་མིང་ཆིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་མ་ཐུབ་པས་ལན་པ་མ་གཏོགས།
ཅ་བའི་བོད་ཡིག་ཁོ་རང་གི་འདང་གི་མེད་པ་ཅ་བ་ནས་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་
གཞི་ཆའི་ང་ཆོས་བོད་ཡིག་ལ་ཤ་ཞེན་བྱས་ན་བོད་ཡིག་རང་ཉིད་ལྷག་ཏུ་དང་། ཡིན་
རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཅ་བའི་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་མ་ཐུབ་
ན། བོད་ཡིག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཅེ་སྤྱད་ཅིག་ཡིན་ནའང་། དོན་
དག་གཞན་དག་ཅིག་གི་ཐོག་སླེབས་ཡོང་དུས་དེ་ག་ནས་ལམ་འགག་སྤོང་མཁན་
ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་ཅ་བའི་བོད་ཡིག་ཡར་
རྒྱས་སུ་གཏོང་མ་ཐུབ་ན་ལས་རིགས་གཞན་དག་ཅིག་འགོ་བཙུགས་པའི་མཆམས་སུ་
བོད་ཡིག་ཐོག་ནས་ཀོ་ཐག་སྤོང་དེ་སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ཅིག་མཐེས་པར་བྱེད་ཐབས་
མེད་པ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། བོད་སྐད་ཁོ་རང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་ན་ལྷང་པ་གཞན་
དག་ཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་ནི་གང་ཤེས་མ་གཏོགས། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ལས་རིགས་
གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཕྱིན་ནའང་བོད་སྐད་རང་གི་ཐོག་ནས་མགོ་འདྲོངས་པ་ཞིག་
ཆགས་ཕྱིན་ཆད་ལ་དཀའ་ངལ་ཁྱོན་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད།

དེ་བཞིན་ང་ཆོས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་དངོས་གནས་དེ་འདྲ་ཞིག་

དགོས་ཀྱི་འདུག བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཙ་བ་ཆེན་པོར་བརྩིས་པ་ལ་བོད་སྐད་དེས་ལས་
 རིགས་སྡེ་ཆོན་ག་རེའི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་འདད་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་ཁག་པོ་
 རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱང་།

ད་ལྟ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་ཆོས་རྩ་བའི་བོད་ཡིག་ད་ལྟ་ཡོད་བཞིན་པ་ཁོ་
 རང་ལ་ཐུགས་བརྒྱབ་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་དེ་གས་འགྲིག་གི་ཡོད་
 པའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་བཤད་པ་དེ་འདྲ་རང་ཨེ་ཡིན་བསམ་གྱི་འདུག སློབ་གྲུའི་
 ནང་གི་སློབ་ཆོན་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་ནམས་དོན་ཆོན་སོ་སོ་སོར་བོད་པའི་
 མིང་ཆིག་གསར་པ་གཏན་ཁེལ་གྱིན་ཁེལ་གྱིན་བྱས་ཏེ་སློབ་ཆོན་ཆང་མ་བོད་སྐད་
 རང་གི་ནང་ལ་བསྐྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་ན། གང་འཆམ་ནས་ལམ་བྱང་སྟེ་གཏན་
 འབེབས་ཆགས་ཡོང་དུས་ཆ་ཆང་ཞིག་འབྱུབ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་ཏན་ཏན་བསམ་སྟོ་
 གཏོང་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག གཞན་དག་ང་ལ་ཤོད་རྒྱ་མེད། བྱེད་རང་ཆོས་
 ཆོགས་འདུར་ཚོད་སྒྲིང་ཡག་པོ་བྱས་པ་དེ་འགྲིགས་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ། །(ཤིས་རིག་ལས་
 དོན་གལ་ཆེའི་རྒྱུ་རྩེ་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཆོགས་གནང་རྒྱུའི་བཅུ་ལྟར་གནང་དོན་ལྟར། བཅར་འབྱོར་ཆོགས་མི་རྣམས་ལ་བཞུལ་བའི་
 བཀའ་སློབ།)

ཤེས་རིག་ཆོག་མཆོག་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཆོག་མཆོག་

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བསྐྱེད་པའི་

བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན།)

ཁ་སང་ཐོག་མ་བྱས་ན། ང་ཤོད་ལ་ཡོང་རྒྱ་བྱས་ཀྱང་གཅིག་ནས་ང་ལ་དུས་
 ཆོད་མེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་ང་ཆོ་མཉམ་པའི་དགོས་དོན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཤོད་རྒྱ་
 དེ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མིན་མཛད་སྒོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆོག་མཆོག་ནས་དགོས་པ་ཆེར་ཨེ་ཡོད།
 ད་ལྟའི་དུས་ཆོད་འདིར་ང་ཆོ་དངོས་གནས་དོན་དག་ལ་རིག་པ་སྒྲིམ་དགོས་པ་མ་
 གཏོགས། འབྲུག་མཉམ་སྦྲེད་པའི་དུས་ཆོད་མ་རེད། དེ་འབྲུག་སྐྱབས་དེ་རིང་ང་ཆོ་
 འདིར་ཐུག་ན་འགྲིག་མི་ཡོང་ངམ་ཁས་མ་བྱུང་། ངའི་བསམ་ཚུལ་དེ་རེད། ད་རེས་འདིར་
 ཆོག་མཆོག་ཆེན་ཞིག་འཆོག་མཆོག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་གོ་སྐྱར་ལྟག་པོ་དང་། རྒྱུད་
 རང་ཆོ་སྒྱུག་མཐའ་ཁག་ནས་ཡོང་པ་ཡིན་སྐྱབས་གནས་ཚུལ་གསར་པ་ཐོས་རྒྱུ་དང་།
 མཐོང་རྒྱུ་དེ་འབྲའི་ཐོག་ནས་ཉན་ཉན་པན་ཐོག་མཆོག་ཡོང་བྱུང་གི་རེད། ད་རེས་ཆོག་མཆོག་
 འདུ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་བྱུང་པའི་རེ་བ་ཡོད།

གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་དུས་རྒྱུན་ལྟར་གྱི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་ལས་ཀའི་ཐོག་རིག་

པ་བསྒྲིམ་རྒྱ་དེ་རེད། ང་རང་ཆོས་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་སྐབས་ཐོག་མར་སྐད་ཆ་
མང་པོ་ཞིག་བཤད་དེ་ཁ་བཟོ་འཁེར་ལོས་སྤྱར་མཁན་གྱི་བཟོ་འདུ་ཞིག་བྱས། རོ་ཐོག་
ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཤུགས་སྡོན་རྒྱག་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་སྤྱིང་པོ་
གང་ཡང་མེད། སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་ཉུང་དགས་ནས་འཐུས་ཤོར་བ་མ་རེད་ལ། ཁྱོས་ཆོད་
ཉུང་དགས་ནས་འཐུས་ཤོར་བ་ཡང་མ་རེད། ས་གནས་སོ་སོར་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་ལས་
ཀ་ལག་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་འཐུས་ཤོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཏུས་རྒྱུན་
ངས་རྟག་པར་བཟེར་བཞིན་པ་ལྟར། དངོས་གནས་རོ་སྒྲིག་མེད་པའི་ཏུར་ཐག་བྱེད་རྒྱ་དེ་
དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ད་རེས་འདིར་ཁྱོས་སྤྱར་བྱས་ཏེ་སྒོ་ཁྱོས་གསར་པ་འདྲ་ཐོན་
མདོག་ཁ་པོ་རེད། ལར་ནས་སྡོན་མ་ཆོགས་འདུ་ཆེ་རྒྱུང་ཁ་ཤས་འཆོགས་ཏེ་གོ་སྤྱར་
བྱས། དོན་ཆོན་དོན་ཆོན་བརྟོན་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་མཐུག་གཞོན་དང་ཞིབ་འཐུག་བྱིད་
ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་བྱས། ལག་ལེན་ཁེལ་བ་ག་རེ་ག་རེ་འདུག ལག་ལེན་མ་ཁེལ་བ་ག་རེ་ག་
རེ་འདུག ལག་ལེན་མ་ཁེལ་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཁེལ་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་
ཏེ་ང་རང་ཆོ་ལག་ལེན་ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། ངས་འདིར་དམིགས་
བསལ་ཤོད་རྒྱ་དེ་ཅམ་མི་འདུག

ཅ་བའི་ཤེས་རིག་གི་ལས་ཀས་མཆོན་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ང་ཆོད་ལས་ཀ་
ཆང་མ་སྤྱིར་བཏང་རིམ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྡོན་མ་ལོ་ཉི་
ཤུ་ཅ་ལྗེའི་གོང་གི་ཏུས་ཆོད་དེ་གཞི་རྩ་མེད་པ་ལ་གཞི་རྩ་གསར་པ་འཐུགས་རྒྱུའི་ཏུས་
ཆོད་ཅིག་རེད། ད་ཆ་ང་ཆོར་གཞི་རྩ་ཆུགས་ནས་ཡོད་པ་འདི་དག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་
དང་། ཆགས་རྒྱུད་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཏུས་སྐབས་ཡིན། ད་ལྟའི་ང་ཆོད་ཏུས་ཆོད་འདིར་
མ་གཞི་འཆར་གཞི་གསར་པ་བཏོང་ནས་གཞི་རྩ་གསར་པ་འཐུགས་དགོས་པ་དེ་འདྲ་
ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོའི་ཤུགས་དེ་གཞི་རྩ་སྡོན་ཡོད་ཆོ་སྤྱས་དག་པོ་བཟོ་རྒྱ་དང་།
ཆགས་རྒྱུད་པོ་བྱེད་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོས་ཆགས་འདུག

སྤྱིར་བཏང་མཐོང་ཚུལ་ལ་སློབ་གྲ་ཁག་གི་སྤྱ་གུའི་ཤེས་ཚད་ཐུན་བྱ་སྤྱོད་
 འགྲོ་གི་འདུག་ཅེས་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། མཐོང་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་དགའི་ཐོག་ནས་ཚད་ལོངས་པ་ཡོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་དེ་
 འདྲའི་བསམ་འཆར་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་སྤྱི་ཡོངས་གྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་
 ཏེ་སྐད་ཆ་ཤོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། སོ་སའི་ངོ་གདོང་གི་མི་གཅིག་གི་བྱེད་
 ལས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གར་དགེ་ཆེན་ཆོས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཟེར་བ་འདྲ་པོ་དང་།
 རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཅིག་བྱེད་གྱི་འདུག་ཅེས་ལབ་ན་མི་འགྲིག་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ད་ལྟ་ཕན་བོད་པར་ལྟ་ཏོག་བྱེད་སྒོ་དངོས་གནས་
 ཏང་གནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྤྱི་ཚོད་ཅིག་གི་ཐོག་ནས་ཨང་གི་དང་པོ་གནང་ཡོད།
 ད་དུང་མ་འོངས་པར་ཡིན་ན་ཡང་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་དང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྤྱོད་པའི་ང་ཚོས་རེ་
 བ་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ལ། ཡོང་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་སྐབས་རེར་
 རྒྱ་དགེ་ཆེན་འཕུས་ཤོར་གྱི་འདུག་ཟེར་བ་འདི་རེ་བྱུང་གི་ངོ་ལ་བལྟས་ན་དེ་འདྲ་ཡོང་སྤྱིད་
 ཀྱང་། སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ལ་བསམ་སྒོ་ཏན་ཏན་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ དེ་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད།

རྒྱ་དགེ་གཅིག་ཕྱར་ཁ་འཕངས་ལག་བྱིས་བྱས་ན་མི་འགྲིགས། ང་རང་ཆོའི་
 བོད་དགེ་ལ་རེ་ནས་ལ་རེ་མང་ཏུ་མང་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཏུས་སྡོན་ལ་མིས་འཕུས་ཤོར་
 ཀྱི་འདུག་ འཕུས་སྒོ་ཆང་གི་མི་འདུག་ཤོད་པ་ལ། སོ་སའི་རང་ས་ནས་རང་གཞན་སྤྱོད་
 བལྟས་ཀྱང་དངོས་གནས་ཆགས་ཚུད་པོ་དང་། ཆད་ལོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མེད། སྡོན་
 ལ་སོ་སོར་ཁྱེད་གཏོང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་

ང་རང་ཆོ་བོད་དགེ་ཆོའི་ངོས་ནས་སྤྱིར་བཏང་སྤྱ་ཆ་ལ་བལྟས་ཏེ་སོ་སའི་མི་
 ཆོའི་སྒྲོ་གོས་འཆོ་ཐབས་ཆེད་ཏུ་སློབ་གྲ་ནང་ལ་དགེ་ཆེན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྤོང་
 པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་ནོར་འཁྲལ་རེད། དགེ་ཆེན་ཆོ་སྤྱོད་གཅིག་ནས་དཔེར་ན་སྤྱ་
 གུ་མི་རེ་ངོ་རེའི་མི་ཆོ་གཅིག་གི་མདུན་ལ་མ་གྱི་འགྲོ་སྤྱོད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད།

ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་དག་པོ་ཞིག་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཡང་། དེ་
སྤྱིར་བཏང་སྐྱེ་འདྲིན་འཕྱལ་འཁོར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་ལས་བྱམས་བཅའི་ཆོར་བ་མེད་ན་
སྤྱི་གཏུག་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་ཉན་ཉན་བྱུང་པར་ཡོང་གི་རེད་དེ་དཔེ་གྱི་འདུག་ཤེས་ཡོན་གྱི་
བརྒྱ་སྤྲོད་རྒྱ་དེ་དངོས་གནས་མིའི་བཅེ་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་
ཆོར་བསྐབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་གཏུག་ཆོར་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་སྒྲོབ་ཆན་གྱི་དོན་དག་གསར་པ་
ཞིག་ཤེས་པ་མ་ཟད། རང་བཞིན་གྱིས་དགོ་ཆན་ལ་སྤྱི་གཏུག་དགའ་བཅེ་དང་གྲུས་བཅེ་
ཞིག་སྤེལ་སྤྱོད་དེས་སྤྱི་གཏུག་ནས་དགོ་ཆན་གྱིས་ཆོག་གཅིག་བསྐབས་ན་ཡང་དེ་སྤྱི་
གཏུག་ཤེས་པ་ལ་འཇགས་པོ་དང་། བསྐབ་བྱ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་གཏུག་ཤེས་པ་
ལ་ཟུག་པོ་ཡོང་གི་རེད།

_____ 52 _____

སློབ་སྦྱང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད།

སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་སློབ་སྦྱང་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་སྤངས་ཐོག་མིའི་
བཅེ་སེམས་ཀྱི་ནམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས། དགེ་ཆན་ཚོས་སྐྱེ་འདྲིན་འཕྲུལ་འཁོར་
བཏང་བ་བཞིན་ངོ་སློད་བྱས་པ་ཅམ་ལས། སྤུ་གྲུར་གཙུག་ལྷན་དང་། སེམས་ཁུར་བྲངས་ཏེ་
བསྐབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་ནམ་འཕྱར་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ན། སྤུ་གྲུ་ཚོས་སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་སློབ་
སྦྱང་བྱེད་པ་དེ། ཁྱོད་ཚོག་ལ་ཕྱིན་པའི་བཅོ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག དགེ་ཆན་
ཚོའི་ནམ་འཕྱར་སྟོན་སྤངས་དང་། བསམ་སློག་ཏོར་སྤངས་དེ་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་གལ་
ཆེན་པོ་འདུག དེས་འཕྲུལ་སེལ་གྱི་སྤུ་གྲུའི་བསམ་སློར་ཞི་བདེ་བག་ལེབས་སློད་ཐུབ་པ་
དང་། ཞི་བདེ་བག་ལེབས་ངང་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་
ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སློའི་ངང་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱས་པ་དེ་དང་། བསམ་སློའི་ནང་ལ་
སློག་ཏོར་བཅོལ་ས་ཞིག་དང་། བཅེ་བས་སྦྱང་མཁན་ཞིག་ཡོད་བསམ་པའི་བསམ་སློའི་
འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཏན་ཏན་ཁྱད་པར་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་
རེད། དེ་ཉི་མ་གཅིག་དང་། ལྷ་བ་གཅིག་མ་ཡིན་པ། ལོ་ནས་ལོ་སྟེལ་ཏེ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་
ལ་སྤུ་གྲུའི་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཞིག་གནས་ཚུལ་དེའི་འོག་ནས་འཆར་ཁོངས་
ཀྱིས་ཕྱིན་ཆད་མི་ཆེའི་རྐྱེད་ཀྱི་ཚུགས་ཡོང་དུས་ཏན་ཏན་བསམ་སློག་ཏོར་སྤངས་ལ་
ཁྱད་པར་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད། སྤུ་གྲུ་སྒྲེར་མི་རེ་ངོ་རེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་འགན་ཁུར་
དགེ་ཆན་ཚོར་འཕྲི་ཡོད། འགན་དེ་འབྱེད་ཏེ་སྤྱད་བསམ་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགན་སྐབ་
པ་ཡིན་ན་ཕན་ཐོགས་ཤིག་དང་། གནད་འགག་ཅིག་འདུག

སོ་སོ་ཚོས་པ་ཞིག་དང་། ཚོས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་བས་
ཀྱང་ང་རང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་གདན་སྐྱོང་ལ་ཁ་ཏོན་དགེ་སྦྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཡོང་བར་ཤོག་ཅེས་སློན་ལམ་བརྒྱབ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
སེམས་ཅན་ཞིག་གི་ཆེ་རབས་ཕྱི་མ་ག་རེ་ཡིན་ཅུང་མིན་ཅུང་ཆེ་འདིའི་མདུན་ལམ་ལ་
བཅོ་ལྟ་བཅོ་རྒྱ་ཞིག་སོ་སོའི་ལག་པར་སྟེབས་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་

ཁྱི་ཞིག་གི་སྒྲིབ་ནས་ཤོད་དགོས་པ་དང་། གཞན་དག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤོད་དགོས་པ་མ་རེད། ཡ་རབས་བྱོས། མ་རབས་མ་བྱེད། མི་བཟང་པོ་བྱོས། མི་གཞུང་བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་དེ་རེད།

གཞི་ཅེ་མིའི་ཅེ་བ་ཚུགས་པའི་སྐྱབས་ལ་བྲམ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མ་རབས་བྱེད་རྒྱུ་འི་རིགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གང་ཡང་མ་བཏང་བའི་ཐོག་ནས་དབང་ལྷན། བྲིད་ལྷན། ཁ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷགས་བགང་གི་ཡོད་ཅེས་ལབ་ན་སྐྱག་རྩུན་རེད། གཞི་ཅེ་ཆོས་དེ་དབང་ལྷན་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར། དངོས་གནས་ངང་གནས་ཀྱི་མི་ཡ་རབས་དང་། མི་ངང་བདེན། མི་སྐྱས་དག་པོ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་སློབ་གྲུའི་ནང་ནས་བཟོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག

དཔེར་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ལྷ་མ་རེད་ཟེར་ནས་ཆོས་བཤད་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད། བྱེད་རང་དགེ་ཆུན་ཆོས་ལོ་དང་ལྷ་མོ་སྐུ་ལ་ནས་འདྲིན་གྲུའི་ནང་ལ་སྐུ་བྱུ་དང་མཉམ་དུ་གཤེབ་ཐོང་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་བྱེད་ཆོའི་ལག་པའི་ནང་ལ་སྐུ་བས་བསྐྱད་འདུག ལྷག་ས་ཞིག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དགེ་ཆུན་གྱིས་སྐུ་བྱུའི་གདོང་མཐོང་མ་ཐག་སུན་སྒྲིབ་སྐྱེ་བའི་ངང་དུས་ཆོད་བསྐྱུལ་ཏེ་ཁ་ཀྱོག་སྐྱ་ཀྱོག་བཏང་ཆར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་འགྲིག་དཔེར་ན། ང་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གང་མོ་བཤད་དེ་སེམས་པ་བཟང་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་བྱས་ནས། སྐུ་བྱུ་དེར་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་སྟེ་སེམས་པ་བཟང་པོ་གྱིས་ཞེས་ལབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཅུ་མ་པན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ལག་པོ་རེད།

དངོས་གནས་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། དགེ་ཆུན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་དཔེ་མི་སྲིད་པའི་སྐབས་ཆེན་པོ་རེད། གཅིག་ནས་རང་ཉིད་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། མིའི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་པ། གཞན་པན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོ་རེད་ལ། གཉིས་ནས་དེས་ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟ་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་འདི་ཁ་ཐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གྱུར་བ་དང་།

བཅོལ་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྐང་ལ་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོས་རྟག་པར་མ་འོངས་
པའི་གནས་ཚུལ་དེ་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ལ་འགན་འཁུལ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད།
ཡིན་ཐག་ཆོད་རེད།

སྔོན་མ་ངས་པར་ཉེ་ཏེ་ཅུ་མང་ལ་སྐབས་བོད་དོན་སྐྱོར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
ཆོག་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་སོགས་བཀའ་ཚོལ་བྱས་པའི་སྐབས་ལ་བཀའ་ཚོལ་བྱས་ཀྱི་
ལེར་ཉེ་དར་ལྟ་དེ་ཉེའི་ནང་ལ་ཡིན། དེ་དུས་ནི་ཅུས། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་ཆ་
དོན་ཟིན་རྒྱ་དེ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཆོག་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལ་ཐུག་ཡོད་
དམ་ཟེར་ན། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་པའི་གཞོན་ནུ་འདི་ཆོའི་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཐུག་
བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དེ་དུས་དེ་འདྲ་གསུངས་སྟེ། དེ་དངོས་གནས་བདེན་པ་རེད།
བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཁ་ནས་བོད་རང་བཅན་། བོད་ནས་རྒྱ་མི་འཕུད་
དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱས་པ་ཡག་པོ་རེད། སྐད་འབོད་དེའི་སེམས་ཐུགས་དེ་འཛིན་
གྱའི་ནང་ལ་འཁྱེར་ཏེ་སྤྱ་ཤུག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། དེ་མ་འོངས་པའི་བོད་རང་བཅན་སྤྱི་
མཐུན་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་མཐུན་ཞིག་ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱའི་སེམས་ཐུགས་
ཡོད་པ་ཞིག་ཐོབ་ཐང་ཚོད་པའི་རྒྱས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་བཅོལ་བསམ་པའི་བསམ་སྟོན་དེ་འདྲ་
ཞིག་འཁྱེར་ནས་སློབ་སྦྱོང་སྟོན་དགོས་ཀྱི་འདུག

སྤྱ་ཤུག་མི་རེ་རེའི་མི་ཆེ་བསྐྱལ་རྒྱའི་ཆ་ནས་ཡིན་ན་ཡང་དགེ་ཆུན་ཆོར་
འགན་ཞིག་འཁུལ་ཡོད། དེ་བཞིན་བོད་རང་བཅན་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྟོན་བྱང་བ་ཡིན་
ན་ཡང་ཁྱེད་རང་ཆོར་འགན་ཞིག་སྤྱི་བས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་འགན་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པའི་སྐོན་ནས་འཛིན་གྱའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་སྟོན་དགོས་པ་མ་གཏོགས།
སོ་སོ་དགེ་ཆུན་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ཕོགས་ཐོབ་གང་འཆམ་ཡོད་ས་ཞིག་ལ་སྤྱི་བས་
སོང་ན། སོ་སོའི་ནང་གི་དུལ་འདང་མི་འདང་ལ་ཅིས་བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ན་དགོས་པ་
གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་། ཁ་ཐུག་ཁ་ཐུག་གི་ཕོགས་དེ་བྱངས་ནས་འཛིན་གྱའི་ནང་སློབ་
སྦྱོང་སྟོན་རྒྱ་དེ་ཉི་མ་གང་འཁྱེར་དང་། སོ་སོའི་གོང་རིམ་ནས་ཆད་གཅོད་མ་བྱུང་ན་

འགྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒྲོ་བ་དང་ན་ནམ་ཡང་མི་འགྲིགས།

བདེན་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ངས་གོ་ཐོས་ལ་སྟོན་མ་ཡིན་ན། དགེ་ཆུན་ཁ་ཤས་ནས་སྟོབ་བུའི་འདྲིན་བྱ་གྲོལ་རྗེས་སྤར་ཡང་སྤྱ་གྲུ་ཆོར་བོད་ཡིག་རང་སྟོང་བྱེད་རྒྱར་འབོད་སྤྱལ་བྱས་ཏེ། བོད་རིགས་དགེ་ཆུན་ཆོས་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་འགན་ཁུར་སྤངས་ནས་རང་སྟོང་བྱེད་འདུག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་སངས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རང་སྟོང་ཐོག་ཤུགས་སྟོན་ཀྱག་རྒྱ་མེད་པ་ཆགས། དགེ་ཆུན་འགའ་ཤས་ནས་སོ་སོའི་སར་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཏེར། སྤྱ་གྲུའི་ས་ནས་སྤྲ་ཆ་ཡང་སྤུན་བྱ་སྤངས་ཏེ་བྱར་སྟོང་གི་སྟོབ་སྟོང་སྟོང་གྱི་ཡོད་ཆོད་འདུག་དེ་ནི་དཔལ་ལ་བལྟས་ནས་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དངོས་གནས་བོད་པའི་སྤྱ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཁུར་སྤངས་ནས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱ་གྲུ་རེ་གཉིས་ས་ནས་དཔལ་སྤངས་ཏེ་སྟོབ་སྟོང་སྟོང་དགོས་དོན་མེད། འདྲིན་བྱ་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཡོངས་རྒྱལ་ལ་བར་སེང་ཡོད་ཆོད་ལ་སོ་སོས་ཁུར་སྤངས་ནས་བསྐྱབ་ཆོག་གི་རེད། ཞོང་གི་དེ་མེད་ག་རེའི་རྟགས་སྟོན་གྱི་ཡོད་དམ་ཟེར་ན། དཔལ་གྱི་ཐོག་ལ་སེམས་ཤུགས་སྤྱིལ་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་སྟོན་གྱི་འདུག་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད།

དེ་བཞིན་ང་ཆོའི་སྟོབ་བུའི་ནང་ལ་སྟོབ་སྟོང་སྟོང་སྤངས་འཐུས་ཤོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐབས་རེར་དཔེར་ན། སྟོབ་བྱ་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཁ་ཤས་ཁ་བསྐྱས་ཀྱག་མཁན་དང་། རྒྱུན་མ་ཙག་ཅིག་རྒྱ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་མ་གཞི་མི་ཡོངས་རྒྱལ་བརྒྱ་ཆའི་བརྒྱ་ཐམ་པའི་སྤྱུས་དག་པོ་ཡོད་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ཆོའི་གྲས་སྤུན་བྱ་འཐུས་ཤོར་བའི་རྟགས་རེད། ད་ཕན་གཞི་ཅ་ཚུགས་ནས་ཡོད་པ་འདི་སྤྱུས་དག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཆགས་ཚུད་ཏུ་གཏོང་རྒྱར་ཤུགས་སྟོན་ཀྱག་རྒྱ་ཆུ་འདི་ད་ལྟ་སྐབས་བབ་དུས་བབ་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་རེད། ཤུགས་རྒྱུ་བས་ཟེར་བ་དེ་གོས་ཆོད་བཞག་པ་དང་། ཆོགས་འདུ་འདྲ་འཆོགས་ནས་སྤྲད་ཆ་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པས་ཁུས་པ་ཐོན་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། སོ་སོའི་ཉིན་རེའི་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་ནང་ལ་དཔང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བབྱུང་ཟེར་བ་བཞིན། མིས་བསམ་འཆར་

བཏོན་ནས་སྣ་ལ་མཚུབ་མོ་འཇུགས་མཁན་ཞིག་བྱང་རུང་མ་བྱང་རུང་། རང་ཉིད་
 རོངས་འགྲོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། སོ་སོས་བསམ་སློབ་གཏོང་སྐབས་ངས་ཡག་
 བོ་བྱང་མ་སོང་། ཀོ་ཐག་གང་འཆམ་སློད་ཡོད་ཀྱང་མིས་ཤེས་མ་སོང་། ཤེས་རིག་ལས་
 སྤངས་ནས་ཀྱང་ཅད་གཅོད་ཐོན་མ་སོང་། ཤེས་རིག་ལས་སྤངས་ལ་ངས་མགོ་སྐྱོར་
 བཏང་ཡོད་བསམ་པ་བྱས་ན་དངོས་གནས་ནོར་བ་རེད། སོ་སོས་བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱས་
 ངས་དངོས་གནས་རྒྱར་ཐག་བྱས་པ་ཡིན། འགྲོད་པ་ཙ་བ་ནས་མེད་བསམ་པ་ཞིག་དང་།
 བསམ་སློབ་ནང་གཏོང་ཁེལ་བ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བོད་མི་སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་འཛམ་
 སྐྱིང་ཐོག་ང་ཚོ་བོད་པ་བཙན་བྱོལ་བར་མཐོང་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད།
 མཐོང་ཚུལ་ཡག་པོ་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ན། དེ་སྔ་བོད་ནང་རྩ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་
 གྱི་ལམ་ལུགས་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་རེད་ཟེར་བ་བཞིན་དོན་སྤྱིང་ལམ་ལུགས་ག་རེ་
 ཡིན་རུང་མིན་རུང་། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་བསམ་སློབ་ཐོག་ཞི་བཞེ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་།
 སྤྱིར་བཏང་མི་དང་མིའི་དབར་བཅེ་བའི་གནས་ཆད་མཐོན་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་
 ཤིག་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་འཆར་ལོངས་བྱས་པའི་མི་དེ་ཚོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བསམ་སློབ་ཀྱི་ཡངས་པོ་དང་། སེམས་པ་བག་ཐེབས་པོ། སེམས་པ་བབྱང་པོ་བཙས་ཡོད་
 པ་རེད། གནས་ཚུལ་དེས་ང་ཚོ་མིའི་ལྷང་པར་སྤེལ་སྟེ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གངས་བྱིན་པའི་
 རྗེས་ལའང་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། མ་གཞི་རྩུན་ཤོད་མཁན་དང་། བྲམ་པ་
 བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བོད་པར་རོགས་བྱས་
 པ་ཡིན་ན། རོགས་བྱས་པ་དེ་བྱེ་མ་ཆུར་སེམ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ལོ་བཅུ་བཙོ་ལྟེ་གོང་ལ་
 རོགས་བྱས་པ་དེ་ལོ་བཅུ་བཙོ་ལྟེ་རྗེས་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱིན་ནས་མཐོང་རྒྱ་དང་། སྟོན་རྒྱ་
 འདུག་ཟེར་ནས་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ང་ཚོའི་ངོ་ཤེས་རོགས་རམ་ཚོགས་
 པའི་མི་ཁག་པ་དེ་འདྲར་ཐུག་པའི་སྐབས་ལ་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ད་ལྟ་
 བར་ང་རང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ནས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ད་

ཆ་ང་ཆོད་མི་ཐོག་གསར་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་པར། ག་ལེ་ག་ལེར་སྦ་རུ་སྦ་རུ་དང་། སྦྱག་ཏུ་སྦྱག་ཏུ་བྱིན་ན། རེས་སུ་འདི་འདྲའི་སྦྱན་གྲགས་བཟང་པོ་དང་། མཐོང་ཚུལ་ཡག་པོ། མིས་བསྟོད་བསྐྱེད་ཀྱི་དུང་པའི་རིན་ཐང་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བརྒྱལ་པ་ལས་སྦ་པོ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གསར་དུ་བཟོ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྐང་ལ་ང་ཚོར་སྦྱན་གྲགས་དང་། ཆེ་མཐོང་ཡོད་པ་འདི་ང་ཚོས་མ་བརྒྱལ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

བར་ལ་མ་སྐད་ཆ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་ཆར་བ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་རིང་ང་ཚོ་མང་ཙམ་འདྲོམས་པའི་སར་བསྐྱར་སྒྲོས་ཡང་སྒྲོས་ཤིག་བྱས་ན། ཐོན་མ་ང་ཚོ་མིའི་ལྷང་པར་སྐྱབས་འགྲུལ་དུ་སྐད་དང་། འགྲོ་སྐངས་མ་ཤེས་པའི་སྐབས་ལ་ལག་ཐོགས་ཤོས་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཆགས་ཏེ་སྐབས་དེར་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུས་མཆོན་པས་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་འབད་བཅོན་བྱས་པ་རེད། ད་ཆ་ལོ་གང་འཆམ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལ་སྤྱ་གྲ་འོ་ཆོར་ལོངས་བྱུང་བ་ཆོས་བོད་ཡིག་ལེགས་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཨིན་ཇི་ལེགས་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ལབ་ན། ཨིན་ཇི་ལེགས་པ་ཤེས་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་དང་། བར་པའི་ཆོས་ཀྱི་གོ་དོན་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་རྟོགས་མ་ཐུབ་པར་ཨིན་ཇིའི་བར་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ཐེབས་ཆག་ཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་པའི་ཆོས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་གུ་བས་བྱེད་ཀྱི་འདུག

ང་རང་ཆོ་མིའི་ལྷང་པར་སྐྱབས་པའི་རེས་ལ་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་ཐབས་དང་། ཕྱིའི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་གྱི་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱུ་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེས་ལབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་བོད་སྦྱི་པའི་དོན་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་དེའི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་དེར་དུས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྒོ་དེ་ཆོ་ལག་ལེན་བཀལ་བ་རེད་མ་གཏོགས། བོད་སྦྱི་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཡར་བརྗེད་དེ། དེར་དུས་ཀྱི་སྦྱིར་བཏང་ཤེས་

ཡོན་ཞིག་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་བོད་པ་ཚོ་འདྲམ་གྱི་དེ་ལོགས་ལ་སེམ་ནས་སྡོད་རྒྱུ་དེ་
དམིགས་ཡུལ་དེ་མ་རེད། བསྐྱབ་བྱ་དེ་མ་རེད། ར་ཚོས་དང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་ཁ་མ་
བལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

བོད་མི་པའི་དོན་དག་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤངས་སློབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་སློབ་བྱེད་རྒྱུ་དོན་ལ་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
ཀྱི་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱང་སྤངས་པ་ཡིན་སྟབས་ཤེས་ཡོན་དེ་སྤངས་
པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་ས་དེ་ཡང་དེ་དེ་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་བ་ཐོན་པ་དང་། བོད་
ཀྱི་བསམ་སློབ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཐོན་པ་ལ་སན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་
དམིགས་བསལ་ཀྱི་ཤུགས་སྡོན་རྒྱུ་རྒྱུ་དོ་སྤངས་མ་བྱས་ན་ཡག་པོ་མི་འདུག།

དེ་ནས་ར་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཞེས་
ཟེར། བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཐུག་ས་གཅིག་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་ཐུག་ཡོད། ཤེས་རིག་གི་ཅ་དོན་
རྒྱད་ཡིག་ལ་ཐུག་ཡོད་སྟབས་བོད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་ལ་དོ་སྤངས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ ཡིན་
ན་ཡང་རྒྱད་ཡིག་དེ་ཉིད་ཐུག་པོ་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ན་མི་འགྲིག་སུ། དཔེར་ན། དགོས་
མཁོ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྤངས་སློབ་བྱེད་འདོད་དང་། བདག་གཅེས་བྱེད་
འདོད་ཡོང་གི་རེད། དགོས་མཁོ་མེད་པ་དང་། སན་མ་ཐོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་
ན། བདག་གཅེས་བྱེད་འདོད་བྱས་ན་འང་། བསམ་སློབ་ནང་ལ་དེས་སན་ཐོགས་དེ་ཙམ་
མེད་བསམ་པ་ཞིག་བྱ་གི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ར་ཚོ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་
རྒྱད་ཡིག་གཅེས་སློབ་བྱེད་དགོས་ན་དེ་རིན་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད།

བོད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་དོ་མ་དེ་རང་གི་དོས་ནས་ཆ་བཞག་ན། དངོས་གནས་
བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད་འཕེར་བའི་རྒྱད་ཅིག་ཏུ་ཏུ་རེད། དེ་ཡིན་པའི་རྟགས་ག་རེ་
ཡོད་ཟེར་ན། དེང་སང་འདྲམ་བྱ་གྱི་འདིར་ལེགས་སྦྱར་ཀྱི་རྒྱད་ཡིག་ཟེར་བ་དེ་ཅ་བ་
ཐུག་པའི་རྒྱད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པ་རེད། ཅ་བ་ཏུ་ཅང་གི་ཐུག་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱད་ཡིག་དེའི་
བརྗོད་བྱ་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་བོད་

ཡིག་ནང་དུ་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེས་བོད་ཡིག་ཙུ་བ་ལྷག་པོ་ཡོད་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་རེད།

བོད་ཡིག་གི་ཙུ་བ་ལྷག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཡིག་བཟོ་སྟོད་བྱ་ཡུལ་ང་རང་ཆོས་ད་ལྟ་བར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཟོ་སྟོད་བྱས་པ་མ་གཏོགས། དེང་སང་འཛམ་བླ་གླིང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་དཔེར་ན། ཆོན་རིག་སྟོས་ཅི། རྒྱུར་བཏང་ཆབ་སྲིད་སྐོར་དང་། བློ་ལྡན་སྟགས་དེ་འདྲའི་ནང་ལ་བོད་ཡིག་བཟོ་སྟོད་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། བོད་ཡིག་གི་མིང་ཆོག་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་རེད། དེང་སང་བཟོ་སྟོད་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་བོད་ཡིག་གི་མིང་ཆོག་གཏན་འབེབས་ཤིག་མེད་པ་ཡིན་སྟབས་མི་འདད་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག དེ་ནམས་སེལ་དམྱོས་ཀྱི་འདུག དེ་ནམས་སེལ་ཐབས་ང་རང་ཆོ་རང་གིས་རིམ་པས་རིམ་པས་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས།

སྟོན་མ་༢༡-༢༢ ཅམ་ཡིན་པ་ཡོད། དེ་དུས་སྟོ་བོ་ལགས་ཁོང་ཆོས་དེ་སྐོར་བསམ་འཆར་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། ང་ཆོས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲུའི་གནས་ཆད་བར་དུ། སློབ་ཆོན་ཆང་མ་བོད་ཡིག་ནང་ལ་བསྐབ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། སློབ་ཆོན་ནམས་སྟོན་ལ་བོད་ཡིག་ཐོག་བརྒྱུར་ཏེ་གཏན་འབེབས་བྱས་ནས། སློབ་དེབ་འདྲ་ཆགས་པོ་མ་དགོས་པར། སང་ཉིན་སློབ་ཆོན་སྟོན་རྒྱ་དེ་རིང་དགོང་ཕྱི་རྒྱུར་གྱིན་རྒྱུར་གྱིན་བྱས། སྟོན་ལ་སྦྱམ་དཔར་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་ནའང་བརྒྱབ་སྟེ་བཟོ་སྟོད་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ཀྱིན་ཉམས་སྦྱང་གསོག་གིན་གསོག་གིན་བྱེད་དགོས། སྐུས་དག་དུ་ག་ལེར་ལ་བཏང་ཆོག་གི་རེད། དང་པོ་རང་ནས་སྒྲིག་ང་ས་ནས་ནོར་འཁྲལ་མེད་པ་གཅིག་བརྒྱུ། སྒྲིག་ང་ས་ནས་སྐུས་དག་གི་སློབ་དེབ་དཔར་འདེབས་སྟོན་ལ་བྱས། དེ་མཆམས་གཞི་ནས་སློབ་དགོས་བྱུང་ན་དུས་ཆོད་མང་པོ་འགོར་གྱི་རེད་ལ། འག་པོ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། ད་ཆ་ལོ་དེ་ནམས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ་ང་ཆོར་ལག་ལེན་མ་ཁེལ་བའི་སྟོན་ལྟགས་ཡོད། རྒྱ་གར་

ནང་ལ་སྒྲགས་ཡོད་པ་རེད་ལ། བོད་ནང་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཡོད་གི་འདུག།

ལོ་གཅིག་ང་སོག་ཡུལ་ལ་སླེབས་པའི་སྐབས་ལ་སོག་ཡུལ་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་
 གུ་ཞིག་འདུག། མཐོ་རིམ་སློབ་གུ་དེ་སྔོན་མ་དང་པོ་ཚུགས་སྐབས་སློབ་ཕྱག་ལ་བཅུ་
 ཅུ་ཡོད་པའི་མི་ཉུང་ཉུང་ཞིག་གི་སློབ་གུ་དེ་བཅུགས་འདུག། དེ་དུས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་
 ལྷངས་དེ་སོག་པོ་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བསྐབ་ཐུབ་པའི་རིགས། དཔེར་ན། ལུ་མ་
 རྟགས་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་དང་། ཡི་གེའི་བརྟན་པ་སྟོར། སྔོན་གྱི་སྟོར་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་སོག་
 པོ་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བསྐབ་ཐུབ་པ་དེ་ནམས་རང་སྐྱུ་འཕེར་པའི་སྟོན་ནས་སོག་
 པའི་སྐད་བེད་སྦྱོང་བྱས། དེ་མིན་ནམས་སློབ་ཚན་གྱི་ནང་ལ་སྐྱུར་གྱིན་སྐྱུར་གྱིན་བྱས་
 ཏེ་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་བཤད་ཡོད་གི་འདུག། སྔོན་མ་མི་རི་མན་གྱིས་ང་ཚོར་བསམ་
 འཆར་བཤད་པ་དེ་ལག་ལེན་བཀའ་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་གི་མཐོང་ཚུལ་བྱུང་།

དུས་སྐབས་བྱུང་ན་དང་སང་ང་ཚོ་ཕྱི་སོག་ལ་འགྲུལ་བཞུད་ནི་ཡོད་པ་རེད།
 དཔེར་ན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ང་ཚོའི་སྐྱ་རྒྱ་ཏ་སྒྲིའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གུའི་
 འགན་སྲུངས་ནས་ལས་ཀ་བྱས་དང་བྱེད་ཐུས་རེད། སོག་ཡུལ་ལ་འགྲོ་ཐུབ་ན་ཁྱང་
 མཚར་འདུག། ཕྱིན་ནས་ཁོང་ཚོས་ཉམས་སྦྱང་ཅི་འདྲ་ཅི་འདྲ་བསགས་འདུག། ཞིབ་
 འཇུག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག། ངས་དེ་དུས་ཡུད་ཅུ་ཞིག་མཐོང་བ་མ་གཏོགས་ཞིབ་
 ཚགས་བྱས་ནས་སྐད་ཆ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་དུས་ངས་རྗེས་སུ་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་
 བཏང་ཡོད་གི་ཡིན། བྱེད་རང་ཚོས་འདིར་མཐོ་སློབ་བཅུགས་པའི་ཉམས་སྦྱང་གང་འདྲ་
 གང་འདྲ་བྱུང་བ་ནམས་ང་ཚོས་ངས་པར་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐད་
 ཆ་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་། ད་བར་དེ་མུར་ལུས་པ་རེད། ད་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་སྐབས་བཤད་པ་
 ཡིན། བལྟ་བར་ཕྱིན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་འདུག། ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་འགྲོ་སྐྱུའི་འཆར་
 གཞི་ཞིག་བཟོས། མི་རེ་གཉིས་ཤིག་མཉམ་དུ་ཕྱིན་ན་སྔོན་མ་དང་སྐད་ཆ་ཞིག་ནི་
 བྱུང་ཆར་བ་རེད། དེའི་མཇུག་མནན་ནས་ཕྱིན་ཏེ་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཞིབ་འཇུག་དང་སློབ་
 སྦྱོང་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོའི་ཉམས་སྦྱང་དེ་ལེན་གྱི་ཡིན་ན་ཡག་པོ་འདུག།

ལུང་པ་ཁ་ཤས་ལ་སྐད་གཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེ་གཞི་ནས་རི་མོའི་ཐོག་ནས་བཟོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་ཆོ་བོད་ལ་སོ་སོའི་ཡི་གེ་ཆ་ཆང་གཅིག་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་བོད་པའི་ཡི་གེ་ཕྱག་པོ་བཟོ་བ་ལ་བོད་པའི་ཡི་གེ་བེད་སྟོད་གང་སར་བྱེད་སྐབ་པ་ཞིག་ང་ཆོས་བཟོ་སྐབ་པ་མ་བྱུང་ན། དཀའ་ངལ་ལྷ་མཆོད་ནས་འཕྲད་རྒྱ་རེད། རིམ་པས་རིམ་པས་བོད་ཡིག་གི་ཆེ་མཐོང་བསྐྱག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། གནད་དོན་འདི་ལ་ང་ཆོས་སྤམ་ཤོར་དགོས་པ་དང་། རོ་ཆ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དག་ཐོག་ལ་བོད་ཡིག་བེད་སྟོད་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་སྟབས་བོད་ཡིག་གི་མིང་ཆོག་ཡར་རྒྱས་འགོ་མ་སྐབ་པ་རེད།

དཔེར་ན། བོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་བེད་སྟོད་མ་སྐབ་པའི་ཨིན་ཇིའི་སྐད་དང་། ས་རན་སི། འཇར་མན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོའི་གས་ནས་བོད་པའི་ཆོས་བཤད་ཡོང་དུས་དཀའ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འདུག གཞི་ནས་ཆོས་ཀྱི་མིང་ཆོག་གསར་པ་བཟོས་ཏེ་ག་ལེ་ག་ལེར་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་འདུག ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་བཟོ་དུགས་པ་དེ་དག་སྤར་ཕན་འཕྲད་མ་སྟོང་བ་ཡིན་སྟབས་བོད་སྟོད་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས། བོད་ཡིག་སྟོད་གས་ནས་བོད་སྟོད་བྱེད་མ་སྐབ་པ་དང་། བོད་ཡིག་གི་རྒྱས་པས་མ་འདང་བ་གང་ཡང་མ་རེད། དེ་ལ་ང་ཆོས་ཏན་ཏན་བསམ་སྟོག་ཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག ལོ་གཅིག་ང་ཆོ་སྐད་ཆ་བྱུང་། གཞན་དག་གང་ཡིན་རུང་མིན་རུང་། སྟོན་ལ་དམའ་རིམ་འདི་ན་གྲ་ལྟ་པ་དུག་པ་ཙམ་གྱི་སྟོབ་ཆན་ཆང་མ་བོད་ཡིག་ཁེ་གཙང་ནས་བསྐྱབ། རིམ་པས་རིམ་པས་བོད་ཡིག་སྟོབ་ཆན་གྱི་རིམ་པ་སྤར་གྱིན་སྤར་གྱིན་བྱས་ན་ཡག་པོ་འདུག

རྒྱ་གར་ནང་གི་རྒྱགས་སྟོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། ང་ཆོ་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་འདི་འཕྲད་ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས་གཡུགས་ཞོག་ཅེས་ལབ་ན། གཡུག་བཞག་པ་

རང་རེད། ལས་ཀ་འདི་བྱས་ན་དཀའ་ངལ་འདི་འཕྲད་ཀྱི་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་
 ༡༩༡༩་ལོར་དེ། དཀའ་ངལ་དེ་འཕྲད་སྐོར་ན་སེལ་ཐབས་ག་རེ་འདུག་གམ་ཞེས་ལམ་
 སང་རིམ་པ་གཉིས་པ་དེར་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཅ་བ་ནས་
 སེལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དང་། འགྲོ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དང་
 རེད། མ་གཞི་ནས་ཁ་སང་ལས་བསྡེམས་སྐབས་ལའང་སྐད་ཆ་བྱང་། གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 མཐོང་ཡོང་གི་འདུག

གང་ལྟར་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆན་ཆོ་ལ་དངོས་གནས་ཀྱི་འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་
 སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཅི་འདྲ་ཞིག་
 ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་གནས་ཚུལ་ང་ཚོས་སྲིད་བྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་། གོ་
 རིམ་བཞིགས་ནས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཅམས་ལག་ལེན་
 འགལ་མཐན་མི་ལ་སྤྱད་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་མ་འོངས་པར་འཆར་འོངས་བྱེད་
 མཐན་གྱི་བྱ་བ་ཆོ་ལ་སྤྱད་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས། དེ་ཚོས་ལག་ལེན་སྐང་ལ་འགྲོ་སྤྱབ་
 པ་བྱ་རྒྱུ་འདི་ང་ཚོའི་ཅ་དོན་ལ་སྤྱད་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག ཆང་མས་ལས་
 འགན་ཆེན་པོ་ཞིག་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་ལས་ཀའི་
 བང་ལ་སྒྲིང་ཡངས་དང་། སྲིད་ལུག་མ་བྱས་པར་གཟབ་གཟབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་
 པོ་རེད།

སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་ན། དེང་སང་བོད་ནང་གི་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་གནས་ཆད་དེ་དང་། ང་རང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བའི་མིང་འབྱེར་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 གནས་ཆད་གཉིས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ལ་ང་ཚོ་མིའི་ལྷང་པར་ཡོད་པ་ཆོ་
 ལེགས་པ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་ཀྱང་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་བཟོ་འདུག དེ་ཅམས་ནི་
 ང་ཚོ་དངོས་གནས་སློབས་པ་སྤྱེ་འོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ལ་སློབས་པ་
 སྤྱེ་འོས་པ་ཞིག་བསྐྱབས་སྤྱབ་ཡོད་པ་ལྟར། མ་འོངས་པར་ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོས་རིག་པ་
 བསྐྱམས་ན་སྤྱབ་མི་སྤྱབ་པ་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད།

དེང་སང་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་སྲིད་བྱུས་གསར་པ་ཞིག་བཏིང་ནས་ཤེས་ཡོན་
 ཐོག་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་རྒྱག་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་གཏོང་གི་འདུག དཔེར་ན་
 གྲུང་དབྱང་གི་ཡིག་ཆ་ཨང་དུག་པ་ཟེར་བའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་རྫོགས་
 ལ་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསྐབ་དགོས་པ་དང་། བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་
 ཐོག་ལ་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་བཤད་འདུག དེ་ལག་ལེན་ཁེལ་སྤྱབ་མིན་མི་ཤེས། རྒྱ་མིས་
 ཁ་ནས་བཤད་པ་དེ་ལག་ལེན་འགེལ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། ཡང་ལག་ལེན་བཀལ་
 ཡོང་དུས་གཡས་གཡོན་གང་ས་ནས་འཁོན་འཁོན་ཐོགས་ཐོགས་ཡོང་བ་ཡང་པལ་
 ཆེར་ཆོས་ཉིད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ངེས་མེད་ཀྱི་བོད་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་
 གཏོང་ཐབས་ལ་དངོས་གནས་ཤུགས་སྒྲོན་བརྒྱབ་པ་ནང་བཞིན་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཡག་པོ་
 ཞིག་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་བཅན་བྱོལ་བ་ཚོས་འགྲན་སྡུར་བྱེད་དགོས་པའི་མཆམས་
 ལ་སྤེབས་པ་རེད།

རྒྱ་མིས་འགྲོ་སྤྲོད་གཏོང་རྒྱུར་ཆ་བཞག་ན། བོད་ལྷང་པའི་སློབ་སྦྱང་ཐོག་ལ་རྒྱ་
 མིས་འགྲོ་སྤྲོད་གཏོང་འདོད་བྱུང་ན་འགྲོ་སྤྲོད་དངོས་གནས་ཤུགས་ཆེན་པོ་གཏོང་སྤྱབ་
 ཀྱི་རེད། དེ་འདྲ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བོད་ཀྱི་པགས་པ་ཆ་ཆང་རྒྱ་མིས་བཤུས་
 ཟེན་པ་རེད། བོད་ཀྱི་སྒྲིང་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མིར་དབང་སྟེ་གསོད་དགོས་སར་
 བསད། གཏུབ་དགོས་སར་གཏུབས། འཛིབ་དགོས་སར་འཛིབས་ནས་བོད་ཀྱི་སྒྲིང་
 བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དྲངས་མའི་བརྒྱད་དེ་རྒྱ་མིས་འཐེན་ཆར་བ་རེད། གནས་ཚུལ་
 དེ་ལྟ་བུའི་འོག་ནས་ཚུར་འགྲོ་སྤྲོད་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་བྱས་ཡུས་ཤོད་པ་
 དང་། ངོམ་སོ་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་པ་རེད།

བར་ལམ་རྒྱ་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དབྱུས་གཞུང་གིས་ཤུགས་ཁུར་
 ཆེན་པོ་བཞེས་ནས་མི་དམངས་ཤོག་དཔུལ་དུང་ཕྱར་གསུམ་བཏང་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་
 བས་ཅུང་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ངོམ་སོ་ག་རེ་བྱས་ནས་བྱེད་དགོས་པ་རེད། བྱེད་
 རང་ཚོ་བོད་ནང་ལ་འགྲོ་མཁན་ཚོས་ཤེས་གསལ་རེད། དགོན་པ་ཆེ་ཁག་པུར་ཞོག

དགོན་པ་འབྲིང་ཚད་གཅིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་དེའི་ནང་གི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན།
 བྱིས་ཚང་མི་རེ་ངོ་རེའི་ནང་གི་མི་ཐོག་ནས་མི་ཐོག་བསགས་པའི་དངོས་ཆས་ཚང་མ་
 རྒྱ་མིས་འཕྲོག་པ་རེད། རྒྱ་མིས་བྲོས་པ་རེད། འདམ་གྱིས་བཅོས་པའི་སྐྱེ་འབྲུ་དེ་ཆོའི་
 གས་ལུད་སྒྲུབ་ཕྱེད་རྒྱའི་དོན་ལ་གཏོར་བ་མ་གཏོགས། དེ་མིན་གསེར་ཟངས་ཀྱི་སྐྱེ་
 འབྲུ། དཔེར་ན། གས་ལ་ཤོས་ཤིག་ལ་ང་རང་ཆོའི་ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ངོ་
 བོའི་སྐྱེ་བརྟན་དེ་སྟོང་མིང་སྟོང་མིང་ཕལ་ཏེ། སྐྱེ་སྟོང་དེ་ལྟ་སའི་འབྲུད་ཇས་མཁོ་འདོན་
 ཁང་ཞིག་ནས་ཐོན་པ་དང་། སྐྱེ་སྟོང་དེ་རྒྱ་ནག་གི་བཅོ་བྲུ་ཞིག་ཏུ་དཔོར་ཏེ། བཅོ་བྲུའི་
 ཅ་ལག་གི་མཛོད་ཁང་ཞིག་ནས་རྟེན་པ་རེད། དེ་དང་དཔེ་མཚན་པའི་བོད་ཀྱི་དངོས་
 རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྒྱ་མིར་བེད་སྤྱད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་ནག་ལ་དཔོར་
 བ་རེད།

དཔེར་ན། ངས་ངོ་ཤེས་པའི་ཨ་མ་དོ་བ་གཅིག་སྟོན་མ་ལོ་གཉིས་གསུམ་གོང་ལ་
 ཐུག་འཕྲད་སྐབས་ཟེར་དོན། ཁོ་རང་ཡོད་སའི་གྲོང་སྡེ་དེའི་ནང་ལ་སྟོན་མ་ཡིན་ན་རག་
 སྟོགས་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། མི་ཚང་རེ་རེའི་ནང་ལ་རག་སྟོགས་ཆེན་པོ་གཅིག་
 དང་། ལུ་ར་མ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་ལོ་གཉིས་གསུམ་གོང་དེར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ལ་
 རག་སྟོགས་དོག་པོ་གཅིག་མཐོང་རྒྱ་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག རག་སྟོགས་དེ་ཆོ་ས་ལ་
 སྤྲོས་པ་མ་རེད། ལུ་ལ་གཡུགས་པ་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་མིས་དཔོར་བ་རེད། དེ་འབྲུ་ཡིན་
 སྟབས། གང་ལྟར་རྒྱ་མིས་ཚུར་བོད་ལ་ཐུགས་རྟེན་དང་། བཀའ་འབྲིན་ཆེའི་ནམ་འགྱུར་
 ལྟོན་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་ད་ལྟ་བར་དུ་རྒྱ་
 མིས་འགྲོ་སོང་གང་འཆམ་བཏང་ཡོད་ལ་ད་དུང་གཅིག་བྱས་ན་འགྲོ་སོང་ཐུགས་ཆེན་
 པོ་གཏོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་ཐུགས་བསྐྱེལ་ཏེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་
 ཡིན་ན། ང་ཆོས་དེ་ཆོའི་རིགས་ཁ་ཤས་ལ་འགྲན་སྡུར་ཕྱེད་ཐུབ་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་བྱས་ཐུགས་གཅིག་དེལ་
 ཡིན་ན་ཡང་། གཙོ་ཆེ་ཤོས་མའི་བསམ་སྒྲུབ་རེད། རྒྱ་མིས་དགེ་ཆུན་བྱས་ཏེ་འཕག་

འཆག་ག་ཆོད་བརྒྱབ་རུང་མ་བརྒྱབ་རུང་། རྒྱ་མིའི་ལག་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་སྤུ་
གུ་དེ་ཆོའི་བསམ་སྒྲའི་རང་དབང་དང་། ང་ཆོ་འདིར་སྡོད་ས་མིའི་ལུང་པ་ཡིན་ན་
ཡང་རང་དབང་གཅང་མ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་པས་སྤུ་གུའི་རང་བཞིན་གྱི་
བསམ་སྒྲའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཉན་ཉན་བྱད་པར་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག མ་གཞི་
རྒྱ་མི་འཇུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དམར་པོའི་ལྷ་བ་སྤྱིའི་འགྲོ་སྤངས་
དེས་ཁོང་ཆོར་གཅིག་སྤྱད་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས། ལག་ལེན་བསྟར་
ཡོང་དུས་ག་རེ་བྱས་ན་ཡང་མིའི་ན་ཅོག་གཉིས་དང་། མིག་གཉིས་ཀ་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་
ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དེའི་ཆོས་ཉིད་རེད།

རྒྱ་མིས་དེ་རིང་ཁ་སང་གིད་བྱས་འཇུར་བ་བཟང་སྟེ་གུ་ཡངས་པོ་ཞིག་བཟོ་
གི་ཡོད་ན་ཡང་། མིའི་ན་བ་ཡ་གཅིག་པལ་ཆེར་མཐེགས་པོ་བྱས་ཏེ་སྡོད་པ་མ་གཏོགས་
རྒྱ་བཞིན་གོ་སྟུབ་གྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག རྒྱ་བ་ཡ་གཅིག་བྱད་དེ་འོན་པ་མིན་
ནའང་ཁྲིག་པོ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་བཞིན་མ་གོ་བའི་ངང་ནས་འཆར་ལོངས་བྱས་པའི་སྤུ་གུ་དེ་
དང་། ང་ཆོ་འདིར་རང་དབང་ལུང་པའི་ནང་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་གསང་ཐག་ཆོད་གྱི་ཐོག་
ནས་སློབ་སྤྱོད་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་འདྲ་གི་མ་རེད། མི་ལ་རང་དབང་ཡོད་ན་
གསར་གཏོད་གྱི་རྣམ་པ་འདོན་སྟུབ་ལ། མི་ལ་རང་དབང་མེད་པར་བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་
བསྟན་ན་གསར་གཏོད་གྱི་རྣམ་པ་འདོན་སྟུབ་གྱི་མ་རེད། སློབ་སྤྱོད་བྱེད་དུས་གསར་
གཏོད་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཆ་ཆང་བཅད་སྤྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་སློབ་སྤྱོད་དངོས་གནས་ཡག་
པོ་ཡོང་སྟབས། གསར་གཏོད་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཆ་ཆང་བཅད་སྤྱོད་བྱེད་མ་སྟུབ་ན་སྤྱི་འདིན་
འབྲུལ་འཁོར་ནང་སྤྱགས་པ་ལྟར་ལས། དེས་རྣམ་པ་གང་ཡང་འདོན་སྟུབ་ཐབས་མེད།

འགྲོ་སོང་གི་ཆ་ནས་བོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་ཤུགས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན་ང་ཆོས་
དེར་འགན་སྲུང་བྱེད་མི་སྟུབ་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ན་ཡང་། རིགས་ཁ་ཤས་ལ་ང་ཆོར་ཆ་
ཁྱེན་བཟང་བ་ཡོད་པས། ང་ཆོས་རིག་པ་བསྒྲིམ་དགོས་གྱི་འདུག

ད་ལྟའི་དུས་ཆོད་འདིར་བོད་ནང་ལ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡོད་ལུགས་བཤད་པ་

ཅམ་ལས། སྤྱིར་བཏང་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ཐོག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
ནང་ནས་ཨ་ར་པ་ཅ་འདྲ་བགྲངས་ནས་རིག་པ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ཐབས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ལ་ཆོས་དང་འབྲེལ་
བ་དམིགས་བསལ་ཡོད་ཅིང་མི་ཤེས། ཚུར་སྤྱོད་ཀྱི་འདྲིར་སློབ་སྦྱོང་ཡོད་པའི་མི་སྤྱི་
དག་པོ་ཞིག་ཡོང་དང་མི་ཡོང་དེ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཆ་རྒྱུན་
ང་ཆོར་ཡོད་པ་ལྟར་བོད་ནང་ལ་མེད་པ་རེད། རྒྱ་མིས་ག་རེ་བཤད་ཅུང་མ་བཤད་ཅུང་།
གང་ལྟར་ཆོས་ཟེར་བ་དེ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

དཔེར་ན། གྲུང་དབྱང་གི་གསང་བའི་ཡིག་ཆ་ཨང་བརྒྱ་དགུ་པ་འཕྲ། ཉི་ཤུ་པ་དེ་
འདྲ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ཆོས་ཟེར་མ་ཐན་དེ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
ཚུལ་དང་། རིམ་པས་རིམ་པས་ཆོས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་མེད་པ་ཆགས་འགྲོ་གི་རེད། དེ་
ཡང་མིའི་ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དགོས་མཁོ་མེད་པ་ཞིག་རང་བཞིན་
གྱིས་མཐོང་སྟེ། ཆོས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག དེ་འདྲ་
ཡིན་སྟབས་སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་ཆན་འདུག་རྒྱ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ལག་ལེན་
འགོལ་གྱི་མ་རེད། དེ་མ་བཀའ་ན་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་མིའི་བསམ་སྒྲུའི་ནང་ལ་ཡར་བས་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུ་ཡོང་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་མིས་ཁོ་རང་ཆོའི་སྤྱིད་བྱས་
ནང་ལ་མི་གསོད་རྒྱ་དང་། སྤྱུག་སྦྱོང་གཏོང་རྒྱའི་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་
དུས་ཚོད་བསྐྱལ་ཏེ་མི་མ་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་ཡོང་དུས། ད་ཆ་ཡར་བས་
སྦྱོང་བཟང་སྟེལ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཡར་བས་སྦྱོང་བཟང་སྟེལ་བའི་ལས་འགུལ་ཡིན་
ཟེར་ནས་བོད་ནང་ལྷ་བ་གཅིག་གཉིས་ཆོགས་འདུ་འཆོགས་ཀྱི་འདུག དུས་རྒྱུན་དུ་
སྦྱོང་པའི་ཟས་བརྒྱད་གྱིས་མ་འདང་ན། ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ལྟོ་ཆས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་
ཐོས་པས་ག་རེ་ཕན་གྱི་རེད་དམ། དུས་རྒྱུན་ལྟོ་ཆ་གྱི་བསམ་སྒྲུ་གཏོང་སྤངས་ལ། གསོད་
གཏུབ་ཟེར་བ་ཐོགས་དང་། ཆགས་སྤང་ལ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་ཕྱིན་དགོས་པའི་སློབ་
སྦྱོང་སྤྱད་པའི་རྗེས་སུ། དུས་དུས་ལ་ཡར་བས་སྦྱོང་བཟང་སྟེལ་དགོས་ཞེས་ལབ་ན་གང་

མོཤོར་གཞི་རེད།

དཔེར་ན། ཉེ་ཆར་ང་ལ་ཨ་མི་རི་ཀའི་གསར་འགོད་པ་ཞིག་ཐུག་བྱུང་།
 ཁོང་བར་ལམ་རྒྱ་ནག་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག དེས་པོད་པའི་གཤེས་ཀ་
 དང་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མི་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་བསྐྱགས་བརྗོད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱས་
 ཡོང་གི་འདུག དེ་བཞིན་མི་གཞན་ཞིག་ཐུག་བྱུང་། ཁོང་ལ་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་
 ཞིག་མཐོང་སྤང་བྱུང་དོན། པོད་པ་དང་རྒྱ་མི་གཉིས་སྤྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་
 གཏོང་སྤངས་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཆོ་སྒྲིག་རྒྱ་ནག་སྐམ་ས་
 ཆེན་པོའི་གྲུང་ཁྲན་གྱི་འོག་ལ་འཆར་ཡོངས་བྱས་པའི་རྒྱ་མི་དེ་ཆོ་དང་། ཐེ་མན་དང་།
 སིང་ག་ཕུར་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་དེ་ཆོའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྤངས་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཆེན་
 པོ་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། རྒྱ་མི་གཅིག་པ་རེད། རྒྱ་སྐད་རྒྱག་མཁན་གཅིག་པ་རེད། རྒྱ་
 མིའི་ཁ་ཟས་ཟ་མཁན་གཅིག་པ་རེད། ཁོང་ཆོ་འབྲུ་ཟ་མཁན་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་
 རིག་གཞུང་གཅིག་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་
 རེའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རྗེད་དམ།

པར་ཕྱོགས་དེར་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཆོས་འདྲ་མིན་དེ་ཆོའི་ལྟ་བུའི་
 ནང་ལ་ཀན་གཞོན་གོ་རིམ་བརྗེད་གོས་པ་དང་། ཡ་རབས་བྱེད་དགོས་པ། དེ་འདྲའི་སྐད་
 ཆ་ཐུགས་ཆེན་པོ་བཤད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ཕྱོགས་འདིར་གྲུང་ཁྲན་གྱིས་ད་ལྟ་བར་དུ་
 སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་པའི་ནང་ལ་སྤྱིར་བཏང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཟེར་ནས་རང་དོན་སློབ་
 བཏང་ནས་སྤྱིའི་བདེ་ཆར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ཡ་རབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
 པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་ལག་ལེན་བཀལ་ཡོང་དུས་ཁ་ནས་ག་ཆོད་བཤད་བྱུང་མ་
 བཤད་བྱུང་བསྐྱབ་བྱེད་འདྲ་ཞིག་དམིགས་ལྷལ་ལ་བཞག་ནས་དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་ཤེས་
 དེ་ཆགས་སྤང་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷག་དོན་འཁོན་འཛིན་ལམ་དུ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
 པས་ཡག་པོ་ཡོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག

པོད་ནང་ལ་རྒྱ་མིས་སློབ་སྦྱོང་གི་སློབ་ཆན་བསྒྲིགས་ཏེ་ཁོང་ཆོས་ཆོག་

མཆན་སྤྲད་པའི་སློབ་ཚན་གྱི་འོག་ནས་འཆར་ཡོངས་བྱས་པའི་སྤྱ་གྲུའི་བསམ་སློའི་
ནང་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡ་རབས་གྱི་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱ་ཏུ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། ང་ཚོ་
འདིར་མིའི་ལུང་པར་ཡོད་པ་ཚོ་ལ་འདིའི་ཆ་རྒྱུན་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་
འདིའི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ཏན་ཏན་འགྲན་སྡུར་བྱེད་ཐུབ་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག ངས་ང་ཚོའི་སློབ་གྲུའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཆང་མ་ཁ་ཏོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་
ཆེད་མངགས་བཅོམ་དགོས་ཟེར་གྱི་མེད། གང་ལྟར་མི་ཡ་རབས་ཤིག་བཅོམ་དགོས་ཟེར་གྱི་
ཡོད།

སླྱེ་བ་བྱི་མ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས། དགོན་མཚོག་གསུམ་བཅས་ཁས་སྦངས་
ནའང་རུང་། མ་སྦངས་ནའང་རུང་བྱུང་གང་ཡང་མི་འདུག མི་དེ་མཐི་བར་དུ་རྩོན་མི་
ཤོད་མཁན་ཞིག་དང་། རྒྱུན་མ་མི་བྱེད་མཁན་ཞིག དངོས་གནས་སེམས་པ་བཟང་པོའི་
མི་ཡ་རབས་ཤིག་བྱུང་ན་འགྲིགས་པ་ཡིན། དེས་སླྱེ་བ་བྱི་མར་སྦྱོར་གྱི་རེད། དོན་ངོ་
མར་མི་ཡ་རབས་དང་། དངོས་གནས་མི་སེམས་པ་བཟང་པོ་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་མ་
བྱུང་ན། ཁ་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྒྱབས་འགོ་བརྒྱ་བཤད་སྟོང་བཤད་བྱས་ནའང་།
དེས་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པ་ཤེས་གསལ་རེད། ང་ཚོར་དོན་དག་བྱུང་ན་བྱི་ལ་འདྲ་
ཆགས་པོ་ཤོད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད།

ངའི་དམིགས་ལུལ་ནི་ང་ཚོའི་མི་ཐོག་འདི་དངོས་གནས་མི་ཡ་རབས་འབའ་
ཞིག་བྱུང་རོགས་བྱས་ན་བསམ་པ་དེ་ཡིན། དེ་བྱུང་ན་འགྲིགས་པ་རེད། སླྱེ་བ་བྱི་མར་
དེས་སྦྱོར་པ་རེད། ང་ཚོར་དེའི་ཆ་ནས་ཆ་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་
རྒྱ་མིས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲའི་བསམ་སློ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོ་
བཅན་ཕྱོལ་བ་བྱས་ཏེ་ཁ་ཐབས་སློ་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། ང་ཚོར་བོད་སྤྱག་ནམས་ལ་
སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག ཆ་རྒྱུན་དེ་ང་ཚོས་བོད་སྦྱོང་
ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རུས་པ་འདོན་ཐུབ་ན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་མི་གཞན་དག་ཚོས་ང་ཚོའི་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྒྲངས་ལ་ཚུར་དབེ་བལྟ་ལུལ་ཞིག་ཡོང་སྲིད་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

ད་ལྟ་འདྲམ་བུ་སྒྲིང་འདིའི་སྒྲུང་གི་དཔེར་ན། བུ་རྩོད་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་
འབྲེལ་བ་ཚོའི་ནང་སློབ་ལཱའི་འགོ་སྐྱོང་ས་གྲིས་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་སྐད་ལུང་པ་
གང་རྒྱག་གི་འདུག་ལ། ཨ་རིའི་ནང་ལ་ཡིན་ནའང་སྐད་ཆ་དེ་འབྲེལ་ཟེར་མཁན་འདུག།

ཤར་ཕྱགས་ཀྱི་ལ་ཁབ་ནང་ལ་སྤྱིར་བཏང་མིའི་ཤེས་ཚད་ཆ་སྟོ་མས་བྱས་ན་
 སྟོབ་སྟོང་ཚད་མཐོ་ཤོས་དང་། དག་ཤོས་ཤིག་ཉི་ཉོང་ཡིན་པ་རེད། སིང་ག་ཕུར་ཟེར་
 བའི་ཀྱི་ལ་ཁབ་ཚུང་ཚུང་དེ་ཉ་ཅང་ཚགས་ཚུད་པོ་ཞིག་ལ་བཅི་གི་འདུག དེའི་ནང་ལ་
 ཉི་དུས་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་བྱགས་ཆེན་པོ་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལྷག་དོན་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཐོས་རྒྱུ་འདུག དེ་ནམས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དགའ་ཞེན་གུས་
 བཅི་བྱས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། བན་ཐོགས་ཤིག་དང་དགོས་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་བྱས་
 པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི་རེད།

ང་རང་ཚོ་བོད་པ་ལ་འདི་འདྲིའི་ཐོག་ནས་ཆ་སྒྲིབ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས།
 ང་ཚོས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་ལྷག་བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་ངེས་པར་
 ཏུ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། རྒྱ་མིས་སར་རྒྱགས་དེར་དམར་པོ་ཡིན་ལ་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཡིན་པ་
 ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་རྒྱ་མིས་འདིར་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཡིན་ལ་ལྷག་
 བསམ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས།

ལྷག་བསམ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་པའ་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ་ཞིག་
སྟེ། ལྷག་བསམ་གྱི་ཅ་བ་གཞན་པ་ནི་དེ། སན་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་བྱང་ན།
མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ང་ཚོ་མཉམ་དུ་བྱུང་བྱས་བྱས་སྤོད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། མཉམ་
དུ་སྤོད་དགོས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ལ་ཅི་ཅམ་སན་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་
གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དེ་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལ་ང་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་དགོས་པ་
མི་འདུག མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་བྱས་ནས་ང་ཚོས་མཐོང་གསལ་རེད།

མི་ཚང་མ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཙོ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་ཐོང་
མཁན་ཞིག་དང་། ཡང་ན། རང་དོན་འབའ་ཞིག་བསམས་ནས་མི་མཐོང་ཆད་ཀྱི་མགོ་
ལ་མགོ་བརྒྱུད་སྟུང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་འདྲ་མ་རེད།
མི་ཡི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་སྦྱེས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནི་མཉམ་བུ་ཐོང་མཁན་ཞིག་དང་། རོགས་
པ་མེད་པར་བསྟན་ན་སྦྱོར་སྦྱང་སྦྱེ་བས་པ་ཞིག་མི་ཞིག་མཐོང་ན་དགའ་པོ་ཡོང་བ་བཅས་
ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྟངས་རང་རེད། གནས་སྟངས་འདིའི་འོག་ནས་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་སེམས་པ་བཟང་པོ་དང་། ཤ་ཚའི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་ན་སྦྱིད་པོ་གང་འདྲ་
ཡོང་གི་མ་རེད་དམ། གནས་སྟངས་མཉམ་བུ་ཐོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཐོང་སྟངས་འཕྲུག་
པ་ཤ་སྟག་བརྒྱབ། མགོ་སྒྲོར་ཤ་སྟག་བཏང་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མིའི་
གནས་སྟངས་དང་རྒྱུ་འགལ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག་མི་འདུག་གམ། དའི་ལྟ་
ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན།

སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། སན་སེམས་བྱེད་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིད་ཆ་གཅིག་
བུ་མ་ཡིན་པར། དེ་ནི་དངོས་གནས་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་གཞི་ཚའི་འཆོ་བའི་གནད་
དོན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་འདིར་བོད་པའི་སྐུ་གྲུ་ཁྲི་ཁ་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་
མེད། ངས་འདི་ནམས་ལ་སྟོབ་སྟོར་སྟོང་སྟེ་ཆ་བའི་སྟོང་པོ་དེ་སན་པའི་བསམ་པ་
ཟེར་བ་འདི་ཆ་བར་བཟུང་དགོས། དའི་ཆ་བ་ཚུགས་སྟབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། འདི་ནམས་
ས་མ་ཆགས་ཏེ་སོ་སོར་སྐུ་གྲུ་ཡོང་དུས་དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཞིག་
དང་། མིག་སྟོས་བཟང་པོ་ཞིག་འཇགས་སྟབ་ནས་རིམ་པས་རིམ་པས་ང་ཚོའི་མི་འབྲུམ་
གཅིག་གཉིས་ཅི་བྱུང་དངོས་གནས་མི་སྟེའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཞིག་བཙོ་སྟབ་ཀྱི་རེད།

ད་ལྟ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྲངས་མ་གཏོགས་ཕྱིན་མེད་ཀྱང་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་།
བོད་མིའི་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་དང་། བོད་པའི་གོམས་གཤིས། བོད་པའི་གཉེན་སྤྱིག་
བྱེད་སྟངས། བོད་པའི་སྦྱིར་བཏང་གི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འགོ་འདུག་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཆོ་
བ་སྟོང་སྟངས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བརྟག་དཔལ་བྱེད་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་

འདུག ད་དུང་ཡང་ཡོང་གི་རེད། ང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་སྦངས་དེ་དངོས་གནས་ཁ་ནས་
 ཤོད་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། ལས་ཀ་འཛོལ་པོ་ཆོད་པོ་ཡོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
 དངོས་གནས་མི་ཆོ་སྐྱེལ་སྦངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་མི་ཆོ་ཞི་ཞིང་དུལ་
 བའི་ཐོག་ནས་སྐྱེལ་སྦྱབ་པའི་མི་སྤེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་བཟོ་སྦྱབ་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་
 སྒྲུང་ལ་མིག་དཔེ་སྟོན་སྦྱབ་པ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག

ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་རྟིང་པའི་ནང་ལ་འཆར་ཡོངས་བྱས་པའི་མི་འདི་
 རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་སྤྱིང་འདིའི་སྒྲུང་ལ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱིས་ཡ་རབས་ཀྱི་ཆད་ཟིན་
 ས་ཞིག་ཡོང་སྦྱབ་ཀྱི་ཡོད་ན། ད་དུང་ང་ཆོས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འབད་བཙོན་བྱས་ན་
 ཤེས་ཡོན་ཡོད་ལ་ཡ་རབས་ལྡན་པའི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བོད་རིགས་མི་སྤེ་ཞིག་ངས་
 པར་དུ་བཟོ་སྦྱབ་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཆོས་རེད།

ངས་སྐབས་རེ་ཁ་ཤས་ལ་ཅེད་མོ་ཅེས་ཀྱི། ང་ཆོས་བདེན་པ་བཞི་ཤོད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཟེར་བ་དེ། མི་སྤྱིར་རེ་རེ་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་རེད། ང་རང་ཆོས་
 རྟོགས་ལྡན་ཞེས་བཤད་བཞིན་པ་ལྟར་དངོས་གནས་གཞི་དུ་འཆའི་བསམ་སྦྱོར་མེད་
 པར་ཕན་པའི་བསམ་པ་དང་། ཡ་རབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་ཆོ་སྐྱེལ་མ་ཁན་གྱི་མི་སྤེ་ཞིག་
 བཟོ་སྦྱབ་ན་དེ་ནི་དངོས་གནས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཐར་པ་རེད། དེར་བརྟེན། ངས་ཐར་པ་ལ་
 སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་ཞིག་དང་། སྤྱིར་ལ་དབང་བའི་ཐར་པ་ཞིག་གཉིས་ཡོང་སྤྱོད་
 ཀྱི་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཆོས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་བསམ་སྦྱོར་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག
 བྱིད་རང་ཆོ་ཆང་མས་འདི་རྣམས་སྤོ་ལ་བཞག་ནས་བྱས་རྗེས་འཛོག་སྦྱབ་པའི་བསམ་
 སྦྱོར་གཏོང་དགོས། གཞན་དག་ཤོད་རྒྱ་མེད།

དེ་རྣམས་སེམས་ལ་ངེས་པར་བྱས། ཤེས་སོང་ངམ། གང་ལྟར་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་ལ་རིག་པ་བསྒྲིམ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། ཉི་མ་གང་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱ་མེད། གཟུབ་
 གཟུབ་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ཁྱུ་ཁྱུ་ཕྱིན་ན་ཡག་པོ་མ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ངས་ངོ་ཤེས་
 པ་དེ་འདྲ་སྟོབ་ཟུ་ཁག་ལ་ལྟ་སྟོར་ལ་ཕྱིན་ནས། ང་ལ་ཡི་གེ་གཏོང་མཁན་ཁ་ཤས་བྱུང་།

སློབ་གྲ་དེ་འདྲ་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ལེམས་པ་སློབ་པ་བྱུང་། ཡག་པོ་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་
 འདུག་དེ་ཆོའི་གྲས་ཤེས་བཞིན་ཁྱད་གསོད་བྱས་པ་ག་ནས་ཡིན་ཏེ། མ་ཤེས་པ་དང་།
 ལྟོད་ཡངས་ཤོར་ནས་སློབ་ལྷགས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་དུས་ཀྱི་རེད། ཕྱིན་ཆད་དེ་འདྲའི་
 མཐོང་ཚུལ་མ་ལྷགས་པའི་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་ལ་རིག་པ་བསྐྱེམ་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 ཆང་མས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས། ॥ (བཞུགས་སྐར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སློང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཤེས་རིག་ཆོགས་
 ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པའི་ཆོགས་འབྲས་རྣམས་ལ་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།)

གང་ཡོང་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དུས་ལྷ་ལུང་མོ་བཟང་ལུན་ཆོགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོད། དེ་
ནས་ད་བར་ལོ་གང་ཙམ་སོང་ཡང་། དེ་དུས་ལས་ཀར་ཐེ་གཏོགས་ཡོད་མཁན་ཆོ་དེ་
རིང་མཉམ་འདྲིམ་སྤྱབ་པ་འདི་ཡག་པོ་རེད། ད་ལམ་གྱི་དུས་ཆོད་འདིར་ང་ཆོས་ལས་
ཀ་རི་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་སྤྱབ་པའི་སྐོར་ཆང་མས་སྟོད་པོའི་ངང་གོ་སྐྱར་བྱེད་དགོས། བར་
ལམ་ཁྱེད་ཆོ་ཕྱོགས་དང་མཆམས་སྲ་འཁོད་ནས་སོ་སོའི་མཐོང་རྒྱ་དང་ཐོས་རྒྱ་ཆེ་རུ་
སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ཉམས་སྦྱང་མང་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པར་བརྟེན་
ད་རེས་ཉན་ཉན་གྱུ་འབྲས་དོག་དོག་ཅིག་ཐོན་སྤྱབ་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་ཆང་མར་
བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན།

འདས་པའི་རྒྱལ་ཡུན་རིང་བོད་ནང་ཉ་ལམ་པའི་གཏོར་བཞག་བཏང་ཡོད།
 ཉེ་བའི་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ནང་གཞི་ནས་རྣམ་པ་གསར་པའི་འཁྱར་བ་ཞིག་བྱང་སྟེ་དཔེ་
 དེབ་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་འཛོལ་གྱི་འདུག དེ་ཚོའི་ནང་གི་རིགས་ཁ་ཤས་ནི་རྩོ་
 ཐོག་རྒྱ་གཞུང་རང་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་བྲིས་འདག ཡིན་ན་
 ཡང་མང་ཆེ་བ་ནི་དཔོན་པོ་གསར་པའི་རོ་ལ་མ་བསྟུན་ཀ་མེད་དང་མི་འདོད་བཞིན་བྱ་
 མོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇ་དག་ཅིག་གི་འོག་ནས་ཁོང་ཚོས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གྱིས་
 སོ་སོའི་རིག་གཞུང་དང་། སོ་སོའི་པ་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་བོད་ཀྱི་རིག་
 གཞུང་ཐོག་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་མཁན་གང་ལ་གང་འཆམ་ཡོང་གི་འདུག བོད་ནས་
 འབྱོར་བ་སྐྱེ་ཞབས་ཁྱེད་གཉིས་སེར་སྒྲིང་རི་འབྱར་སྐུལ་སྐྱེ་དང་། ཤེལ་དཀར་སྒྲིང་བ་
 ཆེ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་དང་། གཞན་དག་མི་འདུག་གམ། བར་ལོག་མཁན་ཡིན་ན་ཡང་ད་
 རིས་རིག་གཞུང་གི་ཆོགས་འདུ་ཡིན་ཅང་སྟབས་མ་བདེ་བ་མེད་ཆེ་ཡོང་ཐུབ་ན་ཡག་
 པོ་རེད། ཁྱེད་རང་གཉིས་ནས་འདིར་སྐྱབས་པའི་གྲས་ལ་དོ་སྣང་དང་ཉམས་ཚུངས་ཡོད་
 པ་སྟེ་འདུག་རྒྱས་ཡོད་ཁྱེད་དགོས།

དེར་སང་བོད་ནང་ཤེས་ཡོན་ཅན་གསར་པ་ཐོན་པའི་ནང་གང་འདྲ་ཡོད་
ད་ལྟ་གསལ་བོ་རང་མི་ཤེས། ཉིད་པ་འཕྲོས་ལྟག་ཆོའི་ནང་ནས་རིག་པ་བསྐྱེད་སྟེ་

གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱེད་གྱི་འདུག དེ་ཆོའི་གས་ནས་བྱེད་གཉིས་སྒྲིབས་ཡོད་པས་སྒོ་
གྲོས་འདོན་རྒྱ་ཡོང་གི་རེད། དངོས་གནས་བོད་ནང་གི་མི་ཆོས་ཆེ་ས་ནས་བཤད་ན་ཏེ་
ལམ་སློག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ས་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མིའི་མིག་ནང་ལ་མི་འགོ་
བ་བྱུང་ནས་སོ་སོའི་མི་ཆོའི་མདུན་ལམ་ལ་འགོག་རྒྱ་ཡོང་རྒྱ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐག་ཆོད་
པ་བཅས་གྱི་གནས་ཚུལ་འོག་འབྲི་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་གནས་སྐབས་འོག་
ཁོང་ཆོས་གང་སྤྱབ་ཅི་སྤྱབ་གྱིས་བོད་གྱི་རིག་གཞུང་དོན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་གི་ཡོད།
དེ་ནི་དངོས་གནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གནས་རེད།

ང་རང་ཆོ་རང་དབང་ལུང་པར་བསྐད་ཡོད་སྐབས་སུ་གཅིག་ལ་ཞེད་
སྐད་དང་། བསྐྱེད་དགོས་མེད། རང་དབང་ལུང་པར་བསྐད་པའི་འབྲས་བུར་རང་སོ་
སོའི་དོས་ནས་སྐབས་བབ་བོད་སྤྱིའི་ཁེ་སན་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྤྱབ་
པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན། ད་དུང་རྒྱ་ཆེ་ས་
ནས་བཤད་ན་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རིག་གཞུང་རྒྱུ་པ་ཞུངས་ལྷན་ཞིག་གི་དོན་ལ་ལས་
ཀ་དང་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པ་ཞིག་རེད།

ད་བར་རང་དབང་ལུང་པར་སྤོད་མཁན་ཆོས་དེའི་ཐོག་གང་སྤྱབ་ཅི་སྤྱབ་གྱི་
འབད་བཙོན་བྱས་ཡོད། ཡིན་ནའང་མདོན་གསལ་དོད་པའི་ཤུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཞིག་
དང་པོ་བཤད་ན་མཐོང་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་རེས་གྱི་ཆོགས་འདུ་
འདིའི་ཐོག་ནས་ཤུབ་འབྲས་དང་ལག་རྗེས་ཤིག་བཞག་སྤྱབ་གྱི་རེད་སྟེ། གཙོ་ཆེ་ཤོས་
བྱེད་རང་ཆོ་ལྷོགས་དང་མཆོམས་གང་དུ་བསྐད་ཀྱང་སོ་སོའི་འདོན་ཐང་དང་མཐུན་
རྒྱུན་ལ་གཞིགས་པས་ཞུངས་སོ་སོ་ནས་གང་སྤྱབ་གྱིས་བོད་སྤྱིའི་རིག་གཞུང་གི་ཞབས་
འདེགས་ལ་འགྱུར་བའི་ཚོམ་ཡིག་རིགས་གང་མང་འདོན་སྤྱབ་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་
འདི་ནི་ངའི་བསམ་ཚུལ་ཡིན།

ད་རེས་བོད་ཞུངས་མ་ཡིན་པ་རྒྱགར་བྱང་རྒྱུད་ནས་ཨང་འབྲུབ་དང་སེམས་
དཔའ་དོན་མེད། རྒྱ་གར་བ་ཁོང་སོགས་བོད་གྱི་རིག་གཞུང་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པ་ཁ་ཤས་མེད་པས་

འདུག་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། དེར་སང་ང་ཚོས་བོད་པ་ཉམ་ཐག་པའི་སྐབས་ལ་
 བྱེད་ཆོས་བསྐབ་བྱ་གང་ཞིག་གནང་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་གནང་རོགས། ང་རང་ཚོ་འཕགས་
 བོད་གཉིས་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད། ཚ་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་
 སྐངས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་གར་འདི་ང་ཚོའི་གཞན་ལུལ་རེད། ཡིན་ནའང་ལུལ་
 འདིའི་ནང་ང་ཚོར་ལག་འབྱེད་འབྱེད་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་ཕྱན་བྱུང་ཡོད་པ་ལས།
 གཞན་རང་ལུལ་དང་འབྲ་བར་རྐང་བརྒྱུད་ལག་བརྒྱུད་བྱས་ནས་སྤྲོད་ཆོག་པ་འདི་
 བློ་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོ་རེད།

ང་རང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་གནས་ཚུལ་ནས་བཤད་ན་དངོས་གནས་འབྲེལ་
 ས་ནས་ལངས་ཐུབ་པའི་བསམ་སྒྲོག་ཤོད་གི་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རྒྱུད་པའི་
 གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་
 ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོག་བྱས་ན་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་
 ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་མཁན་
 དེ་ཚོ་དེ་སྤྱི་ཡིན་ན་ཁ་ཁིག་བསྟན་ས་བོད་ལ་བྱས་ནས་བོད་ནང་བསྐྱོད་དེ་ས་དགེ་བཀའ་
 རྒྱུད་རིས་སྤྱོད་མ་ཆད་པའི་ཆོས་ལྟ་བུ་དང་། རིག་གནས་སྤྱང་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་
 བ་ང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཁ་ལུ་ལུང་བ་སྐྱོད་པོ་དེ་ནས་ཐོན་པའི་ཁ་ལུ་སྐྱོད་མ་བསྟན་འདིན་
 རྒྱལ་མཆན་དང་། དགེ་བཤེས་རིག་འདིན་བསྟན་པ་གཉིས་ངས་སྤྱོད་མར་བསྟན་པ་
 ཡིན། ལུལ་དེ་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྗེས་སྤྱོད་འབྲངས་མཁན་ཡིན་ཞིང་། ད་
 ལྟ་བོད་ནང་ཁ་བསྟན་ཞིག་བསྟན་ཏེ། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ནང་བོད་མི་བཅན་བྱོལ་བ་
 ཆོས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་བསྟན་གནས་མང་པོ་ཞིག་བཅུགས་ཡོད་པ་དེ་དག་
 བྱང་ཁོང་ཚོ་ནང་དོན་རིག་པ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། མེ་འབྲས་
 ཆོའི་ནང་སློབ་གཉེར་ཏུ་མང་པོ་སྐྱེལ་བ་དེ་ཆོས་བོད་མི་སྤྱི་འགྲོས་སྤྱི་མཆོངས་ལྟར་
 སློབ་གཉེར་ཏུར་ཐག་བྱེད་ཀྱི་འདུག

ངས་དོ་སྣང་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོ་མང་གྲ་ཆང་གི་བསྟན་པ་འདིན་མཁན་ལ་

དུགས་ཟངས་དཀར་དང་། སྤ་ཁུ་བ་ཆོ་ཆགས་འདུག འདྲིན་གྱ་མཐོ་བ་ཐོན་པའི་ཨ་
མདོ་ཆན་པོ་ཆོ་རྒྱལ་འགོ་བའི་སྐབས་ལ་མཐུག་མཐུད་དེ་མཛོད་དང་། དབུ་མ་གསར་
ཉིང་། སར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་གོང་འོག་དེ་ཆོ་ཤུགས་བརྒྱབ་ནས་བལྟ་མཁན་མངའ་རིས་
པ་ཤ་སྟག་རེད། སྒོ་མང་གྲ་ཆང་གི་ཅ་བ་བཟུང་མཁན་རྒྱ་གར་བ་ཆགས་ཡོད་པའི་བཟོ་
འདུག ཉེ་དུས་ལོ་ཤས་ནང་ཁམས་པ་ཨ་མདོའི་གྲ་རྒྱན་གང་འཆམས་ཤིག་སྟེ་བས་པ་དེ་
ཆོ་རིགས་ལམ་རྟགས་རིག་དང་སྟོ་རིག་གཞི་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་བལྟ་གི་ཡོད། ཉི་མ་
ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ཀྱི་མི་ཆོ་སྟོད་སའི་ཆ་ནས་རྒྱ་གར་ས་ཁོངས་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ང་ཆོ་བོད་པ་དང་གཅིག་པ་ཆགས་ཡོད།

ས་སྤལ་དེ་ཆོའི་ནང་ཆོས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དངོས་གནས་
གང་ཅམ་སྟོ་པོ་རེད། དེང་སང་བལྟ་དུས་སྟོན་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ནང་པའི་ཆོས་དང་རིག་
གནས་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྟེ་བས་པ་ཡོད་པ་མདོན་གྱི་འདུག ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་
ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རང་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་མི་འབྱམས་ཕྲག་ཡོད། དེ་ཆོར་
གང་སྟབ་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་དང་སན་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ང་ཆོའི་ལས་འགན་
ཡིན། ང་ཆོས་འབྲུབ་མ་སྟབ་པ་མ་གཏོགས་བསམ་པའི་འབྲེལ་སོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྟོན་
ནས་ཡོད། ད་རིས་ས་སྤལ་དེ་ཆོ་ནས་བྱེད་ཆོ་ཁ་ཤས་ཐེབས་པ་ཡག་པོ་བྱུང་། འདི་ནི་
བོད་པའི་དོན་དག་རེད་ལ། སོ་སོའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དག་ཀྱང་རེད།

ད་དུང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་སྟོ་བཏང་ན་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཞེས་
ཡུང་པ་སྒྲེར་གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་རང་སལ་ཆེར་ཆགས་ཅིང། གོང་དུ་བཛོད་པ་
བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འདི་འཛམ་གླིང་གི་རིག་གཞུང་ཉིང་ཤོས་སྤངས་ལྟ་
ཞིག་ཡིན། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་
ནས་མི་བྱུང་པོ་ཆགས་ཏེ། བསམ་སྟོ་རྟོག་ང་ཆོ་པོ་གཏོང་སྟབ་པའི་དུས་ལ་སྟེ་བས་
ནས་སྤྱིར་བཏང་སྟབས་བདེའི་ཆོས་ལུགས་ཆོ་སྟོན་བྱ་ལག་པོ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་
ནའང་ནང་པའི་ཆོས་འདི་ཆན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་འགོ་སྟབ་པའི་

ནམ་པ་གསར་པ་ཞིག་འཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་ནང་པ་དང་། ཡང་སྒོས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གཞུང་དང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་
 དང་། ལྷག་པར་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡེ་བཞིའི་ནང་ཆོན་སྒྲ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ཆ་རྒྱུད་ཐེག་
 ལའི་ནམ་གཞག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། དྲར་བརྟེན་འཛམ་
 མིང་ཐོག་སྤྱིར་ནང་པ་དང་། དེའི་ནང་ཆོན་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལ་དམིགས་བསལ་
 གྱི་དོ་སྣང་ཞིག་སླེབས་ཡོང་གི་འདུག

ནང་པ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ནས་བཤད་ན་སྐད་ཡིག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་
 ནང་ནས་ནང་པའི་ཆོས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་ཆ་ཆང་སྟོན་སྤྱབ་པའི་
 སྐད་ཡིག་གསོན་པོར་ལྷག་པ་པལ་ཆེར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཁོ་ན་ཡིན་བཅོམ་རྟེན། གནས་
 ཚུལ་དེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་སྤྱབ་པའི་འབད་བཅོན་བྱེད་
 རྒྱ་དེར་གལ་ཆེད་དོན་སྟོང་ལྡན་ཡོད། ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་སྐད་ཡིག་འདི་རྒྱ་མིའི་སྐད་
 ཡིག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེའི་འགྲོ་སྤྲངས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་བོད་སྟོད་ལོགས་
 པར་བྱས་པ་ཡིན་ན་བརྗོད་བྱ་གང་གི་ཐོག་ལའང་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགྲོ་སྤྱབ་རྒྱར་པལ་
 ཆེར་ཆོད་དཔག་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ད་བར་བོད་ཡིག་གི་བྱས་པ་ཆ་ཆང་སྟོན་ནས་
 འཆར་ལོངས་བྱེད་ས་དེ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་ནང་དོན་རིག་པའི་ཐོག་ལ་བྱས་པ་ལས། གཞན་
 དག་ཐོག་གོ་སྐབས་བྱུང་མེད།

རང་རེ་བོད་པས་སྟོན་རྟགས་དང་། ལྷགས་པ་ལུ་རྟགས་བྱས་ནས་སོ་སོའི་
 ལུང་པའི་ནང་མགོ་བརྒྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས། འཛམ་མིང་ཐོག་དངོས་པོ་
 ཡར་རྒྱས་བྱིན་པའི་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ནང་བོད་སྟོད་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བ་རེད། དེས་རྒྱུན་པས་ད་ལྟ་བོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་ནང་མ་འདང་བ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་རྗེས་ལུས་ཐེབས་པ་དེས་རྒྱ་གར་ནང་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་རང་རེའི་སྟོབ་གྲ་ལག་གི་སྤྱ་གྲུ་ཆོ་ཐོག་མར་བོད་སྐད་མིང་ཆོག་གིས་མི་
 འདང་བ་ཡིན་ཅང་ཨིན་ཇིའི་མིང་ཆོག་མང་པོ་ཞིག་སྟོབ་ཆོན་ནང་བོད་སྟོད་མི་བྱེད་

ཐབས་མེད་ཆགས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེས་ཕྱ་གྲུ་ཚོར་འཕལ་སྐང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སྐབས་
 དཀའ་ངལ་བཟོ་གི་ཡོད་ལ། དེ་བས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ཆད་སློབ་གྲྭ་ཐོན་སྐབས་
 བོད་ཡིག་རྒྱ་ལ་ཐོག་མཁས་པོ་ཡོད་མཁན་ཚོ་ལས་རིགས་གཞན་གྱི་ནང་ཁྱད་སྤངས་
 འཁྱོལ་ཁག་པོ་བྱེད་ཅིང་། དཀའ་ངལ་དེ་ད་མན་བོད་དྲུང་བྱང་ཡོད། ཡིན་ནའང་བོད་
 དྲུ་ཉེ་ཆར་ནས་འདྲིན་རིམ་ལྷ་པ་བར་གྱི་སློབ་ཆན་ཆ་ཆང་བོད་སྐད་ནང་བོད་ཆོལ་ཁ་
 གསུམ་ཡོངས་ལ་གཅིག་གྱུར་བྱས་པའི་སློབ་དེབ་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་འདུག དེ་ནི་
 ཡང་དག་པ་དང་བཟུ་ཤིས་པའི་གཏམ་བཟང་ཞིག་རེད།

རིམ་པས་འདྲིན་རིམ་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱི་སློབ་ཆན་ཆ་ཆང་བོད་སྐད་ཐོག་
 བཟོ་ཐབས་བཟོ་འདུག་པ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དེ་འདྲ་མེད་དུས་སློབ་ཆན་དང་ལས་
 རིགས་གཞན་ཞིག་ཐོག་ལ་སླེབས་དུས་བོད་ནང་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཆོག་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་
 བྱེད་དགོས་པ་དེས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཡིག་ཡག་པོ་ཤིས་
 གྱུང་ལས་རིགས་གཞན་དག་ནང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ས་མེད་དུས་རིམ་པས་བོད་པའི་སྐད་
 ཡིག་ལ་ཤ་ཆ་ཡོད་ན་ཡང་ལག་ལེན་ཐོག་དགོས་མཁོ་ཆ་ཆང་འབྱུབ་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་
 ཁག་པོ་ཆགས་གྱི་འདུག དེའི་སྐོར་ང་ཚོ་དེ་སྔོན་ཡང་སྐད་ཆ་བྱང་། ད་ཆ་ཉན་ཉན་ཡག་
 པོ་ཡོང་གི་རེད། བྱེད་རང་ཚོས་ཀྱང་ཉུར་ཐག་བྱས་ནས་སྤྱགས་རྒྱག་དགོས། ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ། ། (བོད་ཀྱི་བརྒྱ་སྐད་རིག་གནས་སྐོར་གྱི་བཀོ་སྐྱོང་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་མཁན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁའི་ཐོག་བསྐྱེད་པའི་
 བཀའ་སློབ།)

ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒྲའི་ ཐོག་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

(ཁྱིལ་ ༡༠༠༡ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།)

ཕྱག་སྟོང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་། །

སྐྱབ་སྟོང་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་། །

གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྟོན་པ། །

བཅུན་པ་སྐྱབ་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

དེ་རིང་འདིར་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པ་སྟོང་ཆོགས་བྱས་པའི་
ཐོག་བྱེད་རང་ཆོ་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་མང་པོ་ཞིག་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་འདུ་འཛོམས་
བྱས་ཏེ་ཉིན་ཤས་རིང་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསའི་ལས་དོན་སྐོར་གོ་སྐྱར་ལྷག་པོ་བྱ་རྒྱུ་རེད།
གོང་དུ་ཆོགས་གཙོ་དང་། བཀའ་ཤག་ཆོས་ཤེས་བཀའ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲིགས་འགྲིགས་འཐུས་འཐུས་ཤིང་སྐྱག་བཙོན་པ་མ་ཡིན་པར། ད་
ཕན་སློབ་གསའི་ལས་དོན་ནང་ལྷགས་པའི་སྟོན་གནད་ཐད་གོ་སྐྱར་ལྷག་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་
ནམ་པ་གསལ་པོ་འདུག་པར་ཏུ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ད་ལྟ་འདིར་འདུ་འཛོམས་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་སྣེ་མོར་གཏོགས་པ་བྱེད་
རང་ཆོའི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ལས་ཀའི་ནང་ཐད་ཀར་བོད་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་

ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་དོན་ཐད་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་མཁན་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་མི་
 ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་འདི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱིན་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པའི་
 བྱང་གི་རྒྱབས་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསའི་ལས་དོན་ནི་
 གཞན་པ་ལྟར་གྱི་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསའི་དུ་ལྟ་ཆགས་
 འདིག་གི་མཆམས་སུ་སྒྲིབས་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་སྤྱིར་གསལ་ཡོང་བའི་
 ལས་དོན་གྱི་མང་གཞི་གཙོ་བོ་ཡིན། བོད་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་ཁྲི་ཕྱག་མང་པོའི་མི་ཆེ་གཅིག་
 གི་མདུན་ལ་མ་བཟང་པོ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ཁྱེད་རང་ཆོས་བྱ་བ་རྒྱབས་ཆེན་ཞིག་སྒྲུབ་
 གྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཕྱགས་མཐའ་ནས་འབྱོར་བའི་དགོ་ཆུན་གཙོ་བོར་
 ལྷུང་བའི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཆོས་དྲ་བར་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་ལས་དོན་ནི་
 དངོས་གནས་བསྐྱགས་པར་འོས་པ་ཞིག་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།
 ཁྱེད་རང་ཆོས་དུ་ལྟ་བར་རྒྱུད་བྱས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་ལ། མོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཞུས་འདེགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞིག་བསྒྲུབས་ཡོད།

རང་རེ་འདས་པའི་ལོ་༩༩ ལྷག་ཅམ་རིང་སྤྱིར་ན་བོད་མི་བཅན་ཕྱོད་པ་
 མང་ཆེ་བ་ཡིག་ཆོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མེད་པར་ལྷུང་བྱེད་ཡོད། འགོ་སྟོང་བོད་བྱང་གི་
 གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གི་བྱ་ཕྱག་ཆེའི་ཤེས་ཡོན་དང་། ང་ཆོ་འདི་ཕྱགས་བཅན་
 ཕྱོད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་ཕྱག་ཆེའི་ཤེས་ཡོན་གནས་སྤངས་གཉིས་བསྐྱར་ན་ང་ཆོ་བཅན་
 ཕྱོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཆད་ཏུ་ཅང་གིས་བཟང་བ་ཡོད། དེ་ནི་
 རང་རེའི་ཁྱབ་འབྲས་ཤིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་རང་རེ་བོད་ཆགས་འདིག་གི་མཆམས་
 སུ་སྒྲིབས་ཡོད་ལ། ཆགས་འདིག་གི་མཆམས་སུ་སྒྲིབས་པའི་མི་རིགས་འདི་ཡང་རྒྱར་
 གསལ་གྱི་མི་རིགས་རང་ག་བ་ཞིག་མིན། གོང་དུ་བཀའ་སློན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་
 འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཀའ་རིང་བོད་ལ་སོ་སོའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་
 པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་ལ་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་གོང་འཕེལ་བྱུང་ནས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཞི་
 བརྒྱ་སོང་བ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་སོང་བ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ལོ་

སྟོང་ཕྱག་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

ལྷག་པར་བོད་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆོས་དར་བ་ནས་བཟུང་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱིས་རང་གི་ནམ་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱུས་པ་ཆ་ཆང་སལ་ཆེར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་
 གུབ་ཐོག་བཏང་ཡོད། བོད་ལ་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྷ་དང་། རྒྱུང་བ་ལྷ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
 ཅིང་། རིག་གནས་དེ་དག་ཆང་མའི་ནང་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་གསར་གཏོད་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ནང་དོན་རིག་པའི་ལྷ་གུབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
 ཡོང་ཐབས་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཕུལ་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དུས་ལྷ་བ་དང་། རིག་པའི་ནམ་གཞག་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཞིབ་ཆགས་
 བོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་སལ་ཆེར་གྱིས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་
 ཀྱིས་རང་འཆོ་བའི་ཁྱེད་གནས་པར་མ་བཟད། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གུབ་
 དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་ཐད་ཆད་མཐོའི་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད་པ་ཏ་
 ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་
 ཡོད་ཀྱི་སན་ཐོགས་གང་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་ན། སངས་རྒྱུས་ཆོས་ཀྱིས་ལྷ་བའི་ནམ་
 གཞག་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པའི་སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་མིའི་སེམས་རྒྱུད་དུལ་པོ་དགོས་
 པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱག་གི་ཡོད། བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་མི་ཐོག་མང་པོའི་རིང་ཆོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་བཟང་པོར་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་བདེ་སྦྱིད་ལྡན་པའི་ངང་འཆོ་བར་མ་བཟད།
 གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་འདི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གཤིས་རྒྱུད་ལ་འཇགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་
 པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་གུབ་ནང་རང་རྒྱུད་དུལ་པོ་དགོས་པའི་གདམས་
 འག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བཟང་པོ་ཡོད་སྐབས། དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་འཆོ་བའི་ལས་ལ་
 ཡིད་སྟན་ནས་ཡོད་དུས་ཆོས་དད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་མིའི་

བསམ་སྒྲུབ་ནང་ཞི་བ་དང་། བདེ་བ། འཆེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་པའི་གནས་བབ་འདིའི་འོག་ནས་བོད་མིའི་གོམས་གཤེས་སམ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་འབྲེལ་བྱས་འགོ་བཞེན་ཡོད།

ལྷག་པར་འཛམ་གླིང་ཐོག་འཆོ་ཞིང་གནས་པའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆོན་རིག་དང་མཉམ་དུ་དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབས་ཀྱིས་བརྟེན་ཤིང་བཅད་ནས་བཤོ་སྤང་དང་། དཔུང་སྤྱར་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆོས་ལུགས་ནི་སལ་ཆེར་ནང་ཆོས་ཁོན་ཡིན། དཔལ་རྒྱལ་ལྡན་འཛམ་གླིང་གི་ལྷ་ཐུབ་ལ་སྤྱངས་པ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེང་དུས་ཆོན་རིག་གི་ལམ་ནས་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་བསྟན་མཁན་མང་པོ་དང་ཕན་ཚུན་གོ་སྐྱར་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་བཀལ་བའི་རིང་བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་འཆོ་གནས་ཀྱིས་བོད་པ་ཁེ་གཙང་དུ་གནས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ད་ཆ་རང་ཅག་བཅན་ཕྱི་ལོ་བ་ཆགས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་བའི་གོ་སྐབས་ཡོང་སྐབས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་ཐུབ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། གོམས་སྒྲོལ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་ནམས་ལ་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་དོ་སྣང་གིས་དེས་ཁོང་ཆོར་ཡང་ཁེ་སན་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་ནམ་འཁྱར་སྟོན་མཁན་ཏེ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་འདྲའི་མི་རིགས་ཤིག་ད་ཆ་ཆགས་འཛིན་གྱི་མཚམས་སུ་སྤེལ་བ་ལྷན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཙུ་བསྟན་ཏེ་སོང་ན་འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཕྱིའི་ཁྱོད་ཀྱན་ཡིན་ཞེས་སལ་ཆེར་བརྟེན་ཆོག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་མི་རིགས་ཤིག་གི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་འཐབ་ཚིད་བྱེད་པ་འདི་ཐད་ཀར་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་ཁེ་སན་དང་། བརྒྱད་ནས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་སྟུར་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་མི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དད་ལྡན་མི་མང་ས་ཡ་བརྒྱ་གསུམ་ནས་བརྒྱ་བཞི་བར་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཁེ་སན་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་ནང་པ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛམ་གླིང་ཐོག་བསམ་པ་
 རྣམ་དག་གིས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་
 དང་རིག་གཞུང་གི་གདམས་པའི་བསྟན་བྱས་ཞབས་འདེགས་བསྟུབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ངེས་
 ཅན་ཞིག་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཞིབ་འདུག་བྱེད་
 པའི་རིམ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཆཅན་རིག་གི་སྟེ་ཆཅན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་བསྟུབ་ཐུབ་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་བོད་ཀྱི་ནང་དོན་རིག་པས་འཛམ་གླིང་གླིང་གང་འཆམ་པན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་
 པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་འདི་ཙམ་བསྟན་གྱིན་ན་ཏ་ཅང་སངས་པོ་ཡིན།

ད་ལྟའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནས་བཤད་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ནང་དེ་སྔ་
 རང་གི་མི་རིགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ནོར་འཁྲུལ་ཅན་ཞིག་བཟུང་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་ཆོས་ནི་མི་མང་ལ་བཤུག་ཞོག་
 གཏོང་མཁན་ཀྱི་ལྟ་ཚུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་
 དེའི་ནང་ནས་དེང་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སྟེ་བས་ཡོད། ལྷག་པར་
 ཤེས་ཡོན་ཅན་ཆེའི་ནང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་འདི་ཏ་ཅང་གཏིང་ཟབ་པོ་
 དང་། བསམ་སྟོན་གཏོང་སྐྱོལ་དང་བཅས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
 དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་བོད་མི་བཅན་བྱུང་བས་བོད་སྤྱིའི་དོན་དུ་འཐབ་ཚིང་བྱེད་པའི་ལས་
 འགན་འདི་ཚུང་ཚུང་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་ཐོག་མི་རིགས་ཀྱི་རང་དབང་ཚིང་ལེན་གྱི་འཐབ་ཚིང་བྱེད་
 མཁན་མང་པོ་ཡོད། མང་པོ་ཞིག་རང་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཁོ་ནའི་རང་དབང་ཚིང་ལེན་
 བྱེད་པ་དེ་ཅམ་ཡིན། རང་རེའི་རང་དབང་འཐབ་ཚིང་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་རྒྱ་ཆེ་ས་
 རྣམ་བསམ་སྟོན་བཏང་ན་མི་རིགས་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་རང་དབང་གི་དོན་མིན་པར་
 འགོ་བམི་སྤྱི་ལ་གང་འཆམ་པན་གཞོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འཐབ་ཚིང་ཅིག་ཡིན།
 དེ་འདྲའི་འཐབ་ཚིང་འདི་ཚུགས་གཅིག་ནས་གཞན་པན་གྱི་ལྷག་བསམ་བཟང་པོར་

བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐབས་མཐུན་མེད་པར་བྱང་བཤེན་གྱི་འཐབ་
 རྩོད་ཅིག་ཡིན། ང་ཆོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཅ་བའི་སྒྲིབས་པ་སྒྲིབས་ས་ནི་གཞི་ཅའི་གནས་
 རྩོད་ཅེས་བཤེན་གྱིས་ཆང་གཞི་བྱེད་པ་དང་། འཆོ་བ་སྤངས་པའི་ལྷ་ཐུབ་ལ་གཞི་
 བཅོལ་བ་བཅས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ཡིན་པས་ཡིན།

ཅ་བའི་གནས་རྩོད་ཅེས་མིན་ན་རྩོད་ཤོད་པ་དང་། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཐབས་
 མཐུན་དང་། གཞི་རྒྱུད་ལས་མི་བྱ་ཐབས་མེད་ཡིན། གཞི་རྩོད་ཀྱི་ལས་ཀ་ཁུངས་མ་
 འཁྱོལ་བའི་སྒྲིབས་སུ་གཏུག་རྩོད་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་སྤྱོད་རྩོད་ཀྱི་ལས་གཞན་ཐབས་ཤེས་མེད་
 བྱང་བཤེན་བྱས་ན་གཏུག་རྩོད་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། རྩོད་མཆན་བཤད་རྩོད་དང་། མི་
 དང་མི་གདོང་གཏུགས་ནས་སྤྲོད་ཆ་བཤད་རྩོད་པ་ཡིན་སྐབས་ང་ཆོས་ཀྱང་འཆོ་བ་
 མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མཐུན་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཡང་དག་པ་དང་། རྩོད་མཆན་
 ལན་པ་ཡིན།

འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ཐོག་བསྤྱོད་པ་ཡང་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཁེ་སྒོམ་དོན་དག་གཅིག་ཕུ་མ་ཡིན་པར་འཛམ་གླིང་ཐོག་
 འཕྲད་པའི་མེད་རིགས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་ཁག་ལེལ་རྒྱུ་འོས་ཤིང་འཆམས་པའི་ཐབས་
 ལམ་བཟང་ཤོས་ནི་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་མིག་
 དཔེ་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་ཐུབ་པའི་ང་ཆོས་རེ་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོགས་
 གང་ས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྩོད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་གནད་དོན་གཅིག་ནི་རང་རེས་
 རང་དབང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་
 འཁྱོངས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐབས་མི་ཆོས་དག་འཛོམས་ཀྱིས་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་
 ཁོང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པར་
 དེས་པར་དྲ་རྩོད་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་ན་རང་རེས་འཆོ་
 བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རི་རྩུ་བྱས་ཏེ་རང་དབང་རྩོད་ལེན་བྱེད་ཐུབ་བཟུ་
 དེར་བརྟེན་ཤེས་ཡོན་སྒྲིབ་གསོ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ངོས་ཀྱི་བསམ་པར་ཤེས་ཡོན་ལ་སྡེ་ཆན་གཉིས་ཕྱེ་ཆོག་ཅིང་། དེ་
ཡང་དང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཆན་གཅིག་དང་། རང་ཅག་བོད་ལ་གནའ་རབས་
ནས་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་བཅས་
ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་མི་
དེ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་དད་
པ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་སྤྱད་འདོད་ཡོད་མཁན་ཡོང་ཆོག ལྟ་གྲུབ་ལ་སྤྱངས་
པའི་རྗེས་སུ་རང་གི་མི་ཆེད་ནང་ལྟ་བ་དང་བསམ་སྒྲུབ་འབྱེད་སོ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་
ཏན་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཆོས་དད་མེད་མཁན་གྱི་མིད་ནང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་དང་།
དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རྟོན་འབྱུང་གི་ལྟ་བར་བརྟན་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་སྲོལ་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན། ཆབ་སྲིད་ལྟ་གྲུབ་གྱི་ལམ་ལུགས། དེ་བཞིན་
ཆན་རིག་སོགས་གང་ལྟར་སྡེ་ཆན་གང་དང་གང་གི་ནང་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་
ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་ཐུག་ས་ནི་རྟོན་འབྱུང་གི་ལྟ་གྲུབ་འདི་
ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཆོགས་པར་བརྟན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རྟོན་འབྱུང་གི་
ལྟ་བ་ཡིན་པར་བརྟན་ཡོད།

རྟོན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་ཞེས་པ་འདིས་གཞི་དངོས་པོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་གྱི་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་རྟོན་འབྱུང་གི་ལྟ་བ་ཡིན། ང་རང་ཆོད་དཀའ་རྟོག་
མང་པོ་ཞིག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་མང་པོ་ཞིག་ཆོགས་པར་བརྟན་
ནས་ལྟ་གྲུབ་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་འཆར་སྤང་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཅིག་གིས་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད་སྐབས་གཞི་ཅའི་ཁྱོར་འཁྲུལ་དེའི་དབང་གིས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་

ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དང་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་འཆར་སྤང་འོག་ནས་
སྤང་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་དེ་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་རང་བཞིན་དཀའ་ངལ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྟེན་འབྲུང་ལྟོས་སྐབས་ཀྱི་ལྟ་སྐབས་ཅས་པ་འདི་
ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཆོས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ནམ་དུ་མེད་ལ། གལ་སྲིད་ཆོས་པ་ཡིན་ན་
ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནང་པ་ཡིན་དགོས་དོན་མེད།

ད་ལྟ་འདིར་སྤང་ཡིར་ཞུ་མོད་དཀའ་པོ་ཞུན་པ་གཉིས་འདུག བྱེད་རང་གཉིས་ལ་
དམིགས་བསལ་དགའ་བསུ་ཡོད། རང་རེ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་
ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་ཁ་ཆེ་དང་། གཡུང་རྒྱུད་བོན། ནང་པ་སོགས་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་རྗེས་
འདུག་སུ་དང་སུ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དད་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ནའང་རེད། རང་ཅག་
ཆང་མར་བོད་སྤྱི་པའི་ཆ་དོན་གྱི་འགན་འཁུར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། བོད་མི་ཁ་ཆེ་འཁྲིགས་པོ་ཆོར་མཆོན་ན་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་དེ་
སྤྱི་བོད་ལ་དུས་འཇུག་འགོ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱུད་འཕྲིན་གྱི་ལས་ཀ་
བྱེད་མཁན་ནང་ཁ་ཆེ་འཁྲིགས་ལྟ་སྐབས་ཡོད། སལ་ཆེར་ཆབ་མདོར་འདྲིན་བཟུང་བྱས་
པའི་ནང་ཁ་ཆེ་བ་སྤྱི་ལྟ་སྐབས་ཡོད། གང་ལྟར་ལོ་རབས་ལྔ་བརྒྱུ་པའི་ནང་དུས་འཇུག་
མི་བཟད་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལྟ་སའི་ཁ་ཆེ་འཁྲིགས་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་ཞབས་
འདེགས་སྐབས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟ་ཡིན་ཡང་ཁ་ཆེ་འཁྲིགས་ཆོས་བོད་
སྤྱི་པའི་དོན་དུ་ཁྱུང་ལེན་གྱི་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཁྱུང་མཉམ་ལེན་བྱས་ཏེ་ཆོགས་འདྲ་འདི་
འདྲའི་ནང་མཉམ་དུ་ཆོགས་ཞུགས་བྱས་ཏེ་སྤྱི་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཁྱུང་སྤངས་པར་ཏ་
ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།

ཁ་ཆེ་འཁྲིགས་པོ་ཆོར་མཆོན་ན། རྟེན་འབྲུང་གི་ལྟ་བའི་སྐོར་སྐོབ་སྦྱང་བྱས་
པར་སྦྱོན་གང་ཡང་མེད། ཤེས་སོང་ངམ། སོ་སོ་སྦྱོར་གྱི་དད་པ་ཨ་ལ་ལ་བྱེད་ཆོག་པར་
མ་ཟད། དེ་ཡང་ཏ་ཅང་འགྲིགས་པ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་

པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་ལྷ་བ་ཞེས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་
 པའི་ནམ་གཞག་འདིས་འཛམ་གླིང་གི་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་སྤངས་ལ་འབྲེལ་བཤད་
 རྒྱལ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དེར་དོ་སྣང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཆང་མར་སན་ཐོགས་
 ཡོད་པ་ལས་གཞོད་པ་གང་ཡང་མེད། རོས་ནས་གོང་དུ་བཞོད་པ་ལྟར་བོད་ཀྱི་གནའ་
 རབས་ནས་དར་བའི་ལྷ་ཐུབ་འདི་ལ་དངོས་གནས་མའི་བསམ་སྒྲོ་རྒྱ་ཆེ་བྱ་དང་། ལྷ་
 ཡངས་སུ་གཏོང་ཐུབ་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན།

རོས་ནས་ནམ་གཏན་བཞོད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱེད་རང་ཆོས་ཀྱང་གོ་སྤྱིང་བ་ལྟར་
 དུམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རོས་ནས་འདི་སངས་
 རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་བྱས་ཏེ་བཞོད་ཀྱི་མེད། དུམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་
 ནི་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་སྦྱིད་ལྷན་པ་ཡོང་བ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་། རང་རང་སེམས་པ་
 སྦྱིད་པོ་ཡོང་བ་ལ་འང་དགོས་མཁོ་ཡོད། ཐ་ན་ལུས་པོ་བདེ་ཐང་ཡོང་བ་ལ་ཡང་དགོས་
 མཁོ་ཡོད་ཅེས་བཞོད་ཀྱི་ཡོད།

དུམས་བཅེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གལ་ཆེ་ཞིག་ནི་རང་ཅག་གི་བདེ་སྦྱུག་ཅི་
 འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་དག་རྟེན་འབྲུང་གི་རང་བཞིན་ཡིན། ལུས་ཀྱི་བདེ་སྦྱུག་དང་།
 སེམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱུག་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་སྦྱུག་བཅས་ཆང་མ་རྟེན་འབྲུང་གི་རང་བཞིན་
 ལས་མ་འདས། རྟོན་ལ་གང་ལ་བརྟེན་ས་དེར་བཅེ་བཀྱར་བྱེད་དགོས་པ་འདི་ནི་དུམས་
 བཅེའི་གོ་དོན་ངོ་མ་ཆགས་ཡོད།

ཡང་དུམས་བཅེ་ཞེས་པ་འདི་ཆོས་དད་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་
 འཆོ་གནས་ལ་འང་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ལྷའང་སན་ཐོགས་དང་དགོས་
 མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་རོས་ནས་རྒྱན་དུ་བཞོད་ཀྱི་ཡོད།
 ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་དང་། ཆོས་ལུགས་གང་ཞིག་ལ་དད་པ་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 གང་ལྟར་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་སྦྱིད་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཆང་མའི་འགན་ཡིན་པར་བརྟེན་
 ཆང་མས་དོ་ཁྱར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དུམས་བཅེ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ལ་

བརྟེན་ནས་ནན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ང་རང་སྒྲེར་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།

མི་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། ཡ་རབས་གཞུང་ཤང་དགོས་པ་ནི་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་
པོ་ཡིན། ཡ་རབས་གཞུང་ཤང་གི་དགོས་པ་དགེ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་སྒོ་
ནས་དང་བས་སྤངས་ཏེ་རང་གི་གཤིས་རྒྱད་ལ་འཇགས་སྤྱབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལས།
ཕྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞོན་སྡོམ་བྱས་ཏེ་ཡ་རབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་གཙུན་གྱང་ཡ་རབས་
ཡོང་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རང་ལ་ཁེ་སན་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་
བཟང་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་ན་ངོ་སྒྲོག་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད། ཕྱིའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱིས་
གཙུན་མི་དགོས་པར་རང་གིས་དང་དུ་སྤངས་ཏེ་ངས་མི་གཞན་ལ་རྩུན་བཤད་ན་མི་
འགྲིགས་ལ། མགོ་སྐྱོར་དང་སྤྱབ་ཆོད་བཏང་ན་འང་མི་འགྲིགས་སྐྱམ་པའི་བསམ་སྒོ་ཞིག་
རང་བཞིན་དུ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། རང་ངོས་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་མཐོང་བའི་
ཡིད་ཆེས་དང་ངས་ཤེས་བརྟེན་པོ་ཞིག་མེད་ན། ཕྱི་ནས་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞོན་སྡོམ་
བྱས་གྱང་སན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན།

རང་རེ་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རྩྭ་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་
བུའི་ཐོག་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད། འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱོད་རྒྱ་འདི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་
སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་། བར་དོན་རིག་
པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་གཉིས་
ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་དོ་མཉམ་པ་དགོས་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རང་རེས་ཐོག་མ་
ནས་ཆ་བའི་དམིགས་ལུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བཟུང་སྟེ་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པ་ནས་བོད་མིའི་
ཟུར་གསལ་སྒོ་བ་གྲ་འཇུགས་རྒྱར་འབད་བཅོམ་བྱས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་འབད་
བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གོང་གསལ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ་གསུང་བཤད་ཁག་ནང་ཡོད་
པ་བཞིན་ལག་འབྱར་ཡོད་པ་དང་། ཡིག་རྒྱགས་འཕྲོད་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིགས། ཕྱོགས་

གཅིག་ནས་སོ་སོས་གང་སྤངས་པ་དེ་སོ་སོར་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་མ་ལག་ལེན་བསྟར་སྟབ་
 པ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡོང་བ་ལ་རིམ་པས་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་གྱི་སྟོབ་
 སྟོང་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་མི་སྟོབ་ཕྱག་གི་ནང་གཙུག་ལག་སྟོབ་
 བྱ་ཆེ་ལག་ནས་ཐོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་
 གྱི་སྟོབ་སྟོང་བྱས་ཏེ་སྡེ་ཆུན་གང་ཡང་རུང་བའི་འགན་ཆ་ཆང་འབྱེར་སྟབ་པའི་སྟོབ་
 སྟོང་ཡོད་མཁན་ད་ལྟ་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། དེའི་ཐོག་ཕྱགས་རྒྱག་སྟབ་ན་སྟམ་གྱི་
 འདུག

སྤྱིར་བཏང་གཙུག་ལག་སྟོབ་བྱ་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་སྟོང་ཕྱག་ཡོད་
 བའང་དེ་ཅུ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོན་སྟབ་རྒྱ་ཏ་ཅང་ལག་པོ་ཡིན། རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་
 གྱི་སྟོབ་སྟོང་ཐོན་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེས་རྣམ་པ་གང་འཆམ་ཐོན་སྟབ་
 པ་ཡོང་རྒྱ་རེད་སྟུམ། དེང་དུས་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྟོབ་ཆུན་མཁན་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པའི་
 བང་ནས་འགའ་ཤས་ཐད་རང་སྤྱི་འཕེར་བ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན་དཔལ་འབྱོར་དང་།
 འཕྲོད་བསྟེན། སྤྱི་ཚོགས་སློང་། བོད་རང་དབང་གི་བྱང་བདེན་འཐབ་ཚིན་དང་འབྲེལ་
 བའི་སློང་སོགས་སྟོབ་ཆུན་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཐད་སོ་སོར་སྤྱི་འཕེར་བ་
 བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་དེ་འདྲའི་
 ཐོག་མཐུན་རྒྱུན་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཐད་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས།

དེང་སྐབས་རང་རེ་བོད་མིའི་ངོས་ནས་འཆར་གཞི་ཡག་པོ་ཞིག་བཏིང་།
 ལག་ལེན་ཁེལ་སྟབ་པའི་བང་ཡག་པོ་ཞིག་བསྒྲིག་སྟབ་ན། རིགས་རམ་བྱེད་མཁན་
 གང་འཆམ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་སྤར་ལས་ཏ་ཅང་བཟང་དུ་བྱིན་ཡོད། གཙོ་བོ་ང་རང་ཚོ་
 རང་ཉིད་ནས་བསམ་སྟོབ་བཏང་སྟེ་བང་ཡག་པོ་བསྒྲིག་སྟབ་དང་མི་སྟབ། ལག་ལེན་ཁེལ་
 སྟབ་དང་མི་སྟབ་གནད་འགག་འདི་ལ་སྟབ་པ་ལས་དཔལ་འབྱོར་འདྲ་འགོད་ཐོག་
 ང་ཚོར་མཐུན་རྒྱུན་བཟང་པོ་ཡོད་པ་གང་འཆམ་ཚིན་ཐིག་གི་འདུག།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་གནའ་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནི་ང་ཚོ་བོད་ལ་

རིག་གནས་ཆེ་ཆུང་ཞེས་ནམ་གངས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་ནང་
 དོན་རིག་པ་ཡིན། ང་ལ་མཆོན་ན་ནང་དོན་རིག་པ་ལས་གཞན་ཤེས་ཀྱི་མེད།
 ནང་དོན་རིག་པ་ཡང་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་མེད། ལྷོས་ས་ལྷོས་འཛོག་གིས་སྤན་བྱ་ཤེས་
 པ་ནི་ནང་དོན་རིག་པ་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་ངོས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་སྤྱགས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་
 སྟེད། ང་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་ནས་བཤད་ན། རང་ཉིད་ལ་དཀའ་ངལ་ཅི་ཅམ་འཕྲད་
 གྱུར་སེམས་པ་མ་སྦྱིད་པ་དང་། ཞུམ་པའི་སྒྲོ་མི་སྦྱེ་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། ད་པན་པན་སྤོགས་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱུང་།

སྦྱི་ཆོགས་ནང་དུ་ཆ་བཞག་ན་འང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤན་བྱ་ཤེས་
 ཉོགས་དང་། བསམ་སྒྲོའི་ནང་ལ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་མི་དེར་དཀའ་ངལ་ཅི་
 ཅམ་འཕྲད་གྱུར་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་སྒྲོ་བས་གཞན་ལས་ཆེ་བ་
 ཡོད། བོད་དུ་རྒྱ་མིའི་བཙོན་ཁང་ནང་མི་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲོང་ཕྱག་མང་པོ་བརྟུག་ཡོད་པ་དེ་
 ཆོའི་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་མཁན་ཆོ་བསམ་སྒྲོ་བརྟན་པོར་གནས་
 ཀྱི་ཡོད། དེའི་འབྲས་བུར་སེམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཅམ་ཡོང་གི་མེད་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་
 པོ་ཡིན། མི་སྒྲེར་སོ་སོ་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཁྱིམ་ཆང་གི་ཁོར་ཡུག་གྱུར་ཞི་
 ཞིང་དུ་ལ་བ་ཡོང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཁྱིམ་ཆང་གཅིག་གཉིས་སྤོགས་མང་པོ་འདུས་ཏེ་
 གནས་པ་ལ་སྦྱི་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཁྱིམ་ཆང་དེ་དག་གི་མི་རེ་ངོ་རེའི་བསམ་
 སྒྲོའི་ནང་ཞི་བདེ་བག་ལེབས་ལྡན་པའི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྱུན་སྤྱབ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱིམ་
 ཆང་མང་པོ་བསགས་པའི་སྤེ་ཆོགས་སམ་སྦྱི་ཆོགས་ཞི་བདེ་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 མི་སྒྲེར་དང་སྦྱི་ཆོགས་གང་ལ་གཞིགས་གྱུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནང་དོན་རིག་པའི་ལྷ་
 བྱུང་གིས་བརྟན་པའི་གདམས་པ་བཟང་པོ་འདི་པན་སྤོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ནས་བཤད་ན་གསོ་བ་རིག་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལག་ལེན་འདི་མདུན་ལམ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གཙོ་
 བོ་བོད་ལ་དར་བའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་ཡོད་པའི་

ནང་ནང་དོན་རིག་པ་འདི་འཛམ་གླིང་གླི་ལ་སྒྲན་པའི་ལེགས་སྒྲིམ་འབྲུལ་རྒྱ་དང་།
 བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ལ་ཆེ་མཐོང་སྤེབས་རྒྱ་བཅས་གང་ཐད་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་
 གཙོ་གནད་ཡིན། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་འཛམ་གླིང་གླི་འི་ཆད་མཐོའི་ཤེས་ཡོན་
 གྱི་གདན་གྲུལ་དུ་ཚུད་ཐུབ་པའང་ནང་དོན་རིག་པ་འདི་ཡིན། དེས་ན་ནང་དོན་རིག་
 པའི་གཞུང་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་གལ་ཆེན་པོར་བཙུགས་ཏེ་འབད་
 བཙོན་བྱེད་དགོས། བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ཚོད་རྒྱ་འདི་གལ་ཆེན་
 པོར་བཙུགས་ཀྱང་དེ་གཅིག་ཕུས་རྒྱ་མཚན་ཆ་ཆང་འདང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱ་ཁག་
 པོ་ཡིན། རང་རེས་རང་དབང་འཐབ་ཚོད་བྱེད་པའི་སྐབས་རྒྱ་མཚན་འགྲེལ་བཤད་
 མང་པོ་བརྒྱུ་རྒྱ་ཡོད་དགོས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐད་ནས་མི་གཞན་ལ་དོ་སྣང་སྤེབས་
 ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་ཆེ་མཐོང་སྤེབས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཚེས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ནམ་གཞག་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ནི་དང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྐད་ཡིག་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་ཡོད་པའི་ནང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གླི་དང་། ལྷག་པར་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱའི་མཁས་པའི་བཞེད་གཞུང་དེ་མ་མེད་
 པ་ཆ་ཆང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་ཐུབ་མཁན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཕུ་ཡིན། དེང་སྐབས་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་བོད་སྐད་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། དེའི་ཁྲིམས་རྒྱ་མི་ཡང་ཡོད། ཕྱིའི་མིས་བོད་སྐད་ཁྲུངས་འཁྲུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་དུ་ལུ་
 ཚུགས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་བལྟ་སྟོག་ཐུབ་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཆབ་སྲིད་ལ་དོ་སྣང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་
 ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་རེད།

དེ་སྔ་ལོ་རབས་བཞི་བརྒྱུ་པ་དང་། ལྔ་བརྒྱུ་པ། རྒྱུག་རྒྱུ་པ་བཅས་སོགས་ཀྱི་
 རྒྱས་སྐབས་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་རྒྱ་མི་རིགས་ཐེ་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་

བ་མང་པོ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་སྤེབས་ནས་བོད་ཀྱི་
སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་
སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་ཐོག་རང་བཞིན་དོ་སྣང་དང་ཆེ་མཐོང་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ། རོས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་སོག་པོ་དེ་འདྲ་ཐུག་སྐྱབས་
སོག་པོའི་སྐད་ནང་སངས་རྒྱལ་ཆོས་དར་སྤེལ་བྱུང་ནས་ལོ་འདི་ཙམ་ཕྱིན་ཡོད་
ཀྱང་སོག་སྐད་ནང་རྟགས་གསལ་གཏོང་བྱུབ་ཀྱི་མེད་ཅེས་བརྗོད་མཁན་བྱུང་། ཨིན་
རིའི་སྐད་ལ་མཚོན་ན་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ཆོག་སྤོང་པ་དེ་ཆོས་ཨིན་རིའི་
སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སྦྱང་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་སྐབས་སུ་གསུམ་
དང་ལྷ་བཞི་བཅའི་སྤྱོད་ཅེས་ལས་རྟགས་གསལ་ཀྱི་བྱུབ་བཟའི་འགྲོ་སྤྲངས་གཏུ་ནས་
བཟོ་བྱུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག དེ་བཞིན་ཆུ་སྐད་ནང་ལའང་དེ་ལྟར་རྟོག་
དེ་ནི་ཏ་ཅང་གི་ཡ་མཚན་ཡིན།

ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་སྐད་འདི་ལུང་ཁྱུག་གི་སྐད་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་ལེགས་སྒྱུར་སྐད་
དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་བྱུབ་པར་མ་ཟད། ཐལ་དང་ཕྱིར་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོ་སྤྲངས་དེ་
ཡིས་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྫོང་བྱེད་ཆོག་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་
དག་ནོར་འཁྲུལ་ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་མེད་པར་ཆོག་བཟར་གྱི་བཅད་ནས་བཤད་བྱུབ་པ་
ཡོང་གི་ཡོད་པས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ན་ང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་འདི་ཏ་ཅང་ཕྱུག་
པོ་དང་གཟི་བརྗོད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ཀྱི་འདུག

སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱའི་ནམ་གངས་ཀྱི་སྤེ་ཆན་ནང་འགྲོ་འདུག་སྦྱོང་གསུམ་
དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་བོད་སྐད་མིང་
ཆོག་ད་ལྟ་མི་འདང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོད། ང་ཆོས་བོད་སྐད་འདི་དེང་དུས་དང་མཐུན་
པར་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱུབ་མེད། འོན་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་བཏང་ན་རྒྱ་ཆ་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་
པ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་མིང་ཆོག་བོད་སྐད་ནང་འདང་ངེས་ཡོད་པ་འདི་

མི་རབས་མང་པོས་འབད་བཅོམ་བྱས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་བཏང་བ་ཞིག་རེད། ཀ་མད་སུམ་
 ཅུའི་ཡི་གེ་འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ནང་དོན་ཆ་ཆང་བསྟན་སྟབས་པའི་ལུས་
 བ་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཆོས་དེང་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་གསར་པ་ཁག་གི་ནང་བེད་
 རྒྱུད་ལག་པོ་གཏོང་སྟབས་ན། དེང་རྒྱས་རིག་གསར་ཀྱི་མིང་ཆོག་དང་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྟབས་
 བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། ད་ཕན་ང་ཆོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་རྣམ་དབྱེད་ཆ་ཆང་སངས་རྒྱས་ཆོས་
 ཀྱི་ལྷ་སྟབས་ཐོག་བཏོན་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན།
 བོད་སྐད་ལ་རང་ལྷགས་སུ་དོ་སྣང་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་གཤམ་ཆེན་པོ་དེ་
 ཆོ་མ་མཐོང་ན་སྟ་གུ་ཆོའི་བསམ་སྟོའི་ནང་བོད་ཡིག་བསྟན་རྒྱུ་འདི་ཕལ་ཆེར་ཁལ་ལྷ་
 བུར་མངོན་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ངོས་ཀྱི་བསམ་པར། ང་ཆོས་ཚུགས་གཅིག་ནས་དེང་རྒྱས་ཤེས་ཡོན་ཐད་རིགས་
 གཅིག་རྒྱང་འཛིན་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཚུགས་གཅིག་ནས་བོད་
 ཀྱི་གནད་རབས་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་ཙ་བར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདི་སྟོབ་སྟོང་ཡག་པོ་
 བྱས་ནས་འདབ་གཤོག་གཉིས་ལྡན་བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཀྱང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། གཞུངས་སྟགས་བཟང་ཙམ་ལྷ་བྱ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་
 ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ཉེན་འབྱུང་གི་ལྷ་སྟབས་ཐོག་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་
 ལ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟབས་པ་དང་། དེའི་མཐའ་བསྟོམས་སུ་སེམས་རྒྱད་བཟང་པོ་བྱེད་
 དགོས་པ་བསྟན་ཡོད། འདི་གཉིས་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།

བྱེད་རང་ཆོས་ཉིན་ཤས་རིང་གོས་སྤར་བྱས་ཏེ་ད་ལྟ་བར་དུ་རང་རེའི་ཤེས་
 ཡོན་སྟོབ་གསའི་ལས་དོན་ནང་ལྷགས་པའི་གནད་དོན་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་འཆོལ་ཞིབ་ཀྱིས་
 རྒྱུན་ཆ་ངོ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆ་སེལ་ཐབས་ལ་སྟོ་ཀུན་ནས་གོ་སྤར་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་
 ཡག་པོ་འཆོལ་དགོས། དེ་དག་ལག་ལེན་ཐོག་ཁེལ་མིན་ནི་མི་སོ་སོའི་ལྷག་བསམ་
 དང་རྟོང་སྟོབས་ལ་རག་ལས་ཡོད། ཡིག་ཆའི་ཐོག་འདྲ་ཆགས་པོ་དང་བང་འབྲིག་
 པོ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་དེ་དག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ལུས་ནས་ལག་ལེན་མ་བསྟར་ན་

ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་བ་ཡིན། ཚང་མ་ལྷག་བསམ་མ་དག་པ་མེད་པས་གཙོ་ཆེ་བ་བོད་
རང་དབང་གི་འཐབ་ཚད་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེའི་ནང་ཚན་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་བྱུང་སློད་
རྒྱུའི་ལས་འགན་འདི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་སྤྱི་སྒྲེར་འཕམ་ལ་ཐུགས་གང་གི་
ཆ་ལའང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་རང་རང་སོ་སོའི་སློབ་ཤེས་ཤེད་པ་ཞིག་
བྱུང་ན་ཉིན་རེའི་ལས་དོན་ནང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱང་། ཁྲལ་མངོན་སྲ་བཅས་མི་བྱེད་
པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོང་རྒྱ་ཡིན།

བོད་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་ཞེན་ཞོག་ཚང་མར་ཡོད་པ་
རེད། ཁོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དོན་དག་འདི་བོད་མི་གཅིག་ཕུའི་ཁེ་སན་མ་
ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དག་སེམས་
ལ་བཅངས་ནས་ད་ཕན་རྒྱུར་ཐག་བྱས་ཡོད་ལ། ད་དུང་ཡང་རྒྱུར་ཐག་བྱེད་དགོས། ད་
རེས་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པ་བསྟར་སྒྲོང་བྱས་པ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག རྗེས་སུ་ཡི་
རང་ཡོད། འདས་པའི་ལྷ་ཡུན་རིང་ཆང་མར་ལས་བྲེལ་གསར་པ་རེ་འཕྲད་དེ་མ་ལྷོགས་
པའམ། གང་ལྟར་ལྟོད་ཡངས་ཤོར་ཡོད། ད་ཆ་དངོས་སུ་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་སྐབ་པ་ཉ་
ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་འདུག ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། བགྲིས་བདེ་ལེགས། ॥ (ཤིས་རིག་ཆོགས་
ཆེན་ཐེངས་བཞི་པའི་དབྱེད་མཛད་སྒྲོའི་ཐོག་བསྟུལ་བའི་བཀའ་སློབ།)

ཤེས་རིག་ཆོག་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པར་བསྟུལ་ བའི་བཀའ་སློབ།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།)

དེ་རིང་འདིར་ཤེས་རིག་གི་ཆོག་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པར་མི་མང་པོ་ཞིག་
འཛོམས་ཡོད་པ་ཆང་མར་བཀའ་ཤེས་བདེ་ལེགས་ཞུ་གི་ཡིན། ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་
ཆགས་ནས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཀའ་འགྲོ་གི་ཡོད། ང་ཚོས་དེའི་རིང་ལ་དངོས་གནས་སློབས་
པ་བྱེད་ཆོག་པ་གཅིག་ལ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་
ཆ་ནས་སློན་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བརྗོད་ན་སེལ་ཆེར་ང་ཚོ་
གྲུབ་འབྲས་ཡག་ཤོས་ཤིག་ལ་སླེབས་ཡོད།

སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་གསུང་སྐབས་དང་པོ་དེར་
སྤྱག་བསྟུལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་འདུག གང་ལྟར་སློན་ཆ་ང་ཚོས་མཐོང་བ་
ཡིན་ན། སློན་ཆ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ལྟག་འདུག དེ་སེལ་ཐབས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་འདུག་
གམ་མེད་པ་རེད་འདུག སེལ་ཐབས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བསལ་རྒྱུ་ཐབས་ལམ་
གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་གསུངས་ཡོད་པ་དེས་གསལ་པོ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་
ང་རང་ཚོས་ཀྱང་སློན་ཆ་ལ་སློན་ཆ་ག་རེ་ལྟག་འདུག་གམ། དེ་དག་ལ་འཛོམས་ཐོན་དང་།

སྤུངས་ཤོར་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། གོ་སྤྱོད་ཞིབ་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་ཆ་དེ་བསལ་སྤྱོད་
 ང་ཆོད་རིག་པས་སྤུངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་རེད། ཡིད་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་ནས་སྤོང་སྤྱོད་པ་གཏོགས་བྱ་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད། སེལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 ཡིན་ན། རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་དག་ལ་གོ་སྤྱོད་
 བྱས་ཏེ་དེ་རིང་བྱེད་རང་ཆོས་མཛད་རིམ་བཞུགས་པ་འདི་དག་ཡག་པོ་ཞེས་པ་འདུག
 རྒྱུད་ལྟོད་བྱས་ནས་གོ་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་པ་རེད།

གཉིས་ནས་ང་ཆོད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་དོན་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་
 མང་པོ་ཞིག་སྤེལ་སྤོང་པ་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མ་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་དངོས་སུ་
 ཤེས་ཡོན་སྒྲོར་ལག་ལེན་བསྟར་ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་ཡོད་པའི་མི་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་
 སྤྱོད་པ་འདི་ག་བཀའ་ཤག་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁྱེད་ནས་འགོ་བྱེད་དེ་བྱེད་རང་ཆོ་གོ་
 སྤྱོད་ཞིབ་པ་དང་སྤྱོད་དག་པོ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་སྤྱོད་ཀྱི་རེད། ང་ཆོད་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་
 བཅུད་རིང་གི་སྤྱོད་འབྲས་དེ་དག་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་དུང་ཡར་རྒྱས་གང་འདྲ་
 གཏོང་སྤྱོད་པ་འདུག དེ་དག་ལ་གོ་སྤྱོད་གནད་སྤོང་དང་ཞིབ་ཆགས་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་
 རེད་ལ་གནད་རོགས་ཞེས་ཞུ་སྤྱོད་ཡིན། ཞིབ་ཆགས་ཐོག་ལ་དོས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ལ་ཞུ་
 སྤྱོད་གང་ཡང་མི་འདུག ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་བསམ་སྤོང་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། ང་ཆོ་བོད་
 གངས་ཅན་པ་ཞེས་པ་འདི་ལོ་རྒྱུད་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གང་ལྟར་ཡིག་ཡོད་པ་ཆགས་ཡོད།

དོས་རང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ས་ཆ་འདྲ་མེན་གང་འཛམ་ལ་སྤེལ་སྤོང་
 ཡོད། ས་གནས་ལུལ་པའི་མི་ཆོས་དྲག་པོ་བྱས་ཏེ་ཁོང་རང་ཆོས་སོ་སོའི་རིག་
 གཞུང་དང་གོམས་གཤིས་དེ་དག་རྒྱུན་འཛིན་སྤྱོད་པར་སེམས་སྤྱོད་བྱས་ནས་ང་ཆོ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཆ་ཡོད་གི་འདུག དོས་ཀྱིས་རྟག་པར་འདི་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་རང་ཆོར་ཡི་
 གོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདི་སྤྱོད་པ་མང་ཆེ་བར་ཡིག་མི་འདུག ཡིག་དགོས་ཀྱི་རེད་
 ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། མི་ལ་དེ་འདྲ་བཟོད་སྤྱོད་སོ་སོར་སྤོངས་པ་ག་རེ་རྟེན་
 ཀྱི་འདུག ཅེ་ན། ང་ཆོ་བོད་པ་ལ་སོ་སོའི་ཡིག་ཡོད་པས་རྒྱ་ཡིག་ལ་བསྤྱོད་དགོས་ཀྱི་

མེད། རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ཡང་བསྐྱུན་དགོས་ཀྱི་མེད། སོ་སོ་རང་ལ་ཡི་གེ་གཅིག་ཡོད་
བསམ་པའི་མེས་ནང་སློབས་པ་ཞིག་སླེབས་ཀྱི་འདུག།

ཡི་གེ་དེ་ཡང་བརྒྱ་དུ་འཕྱུར་སྐད་ཅམ་གྱི་ཡི་གེ་གཅིག་རེད་མི་འདུག། སྤྱིར་
འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱིང་ད་ལྟ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཤིག་གི་ནང་ནས་སངས་
རྒྱུ་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་གཏིང་ཟབ་ཤོས་རེད། རོས་ཀྱིས་འཛམ་བུ་
གླིང་འདིའི་སྤྱིང་གི་ཆོས་ལུགས་ཆང་མའི་ནང་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཡག་ཤོས་
རེད་ཟེར་གྱི་མེད། ཡག་ཉེས་ཞེས་པ་དེ་འཕྲོད་མ་འཕྲོད་ཀྱི་སྐད་ཆ་རེད། གང་ཟག་བྱེ་
བྲག་པ་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་གང་རན་པ་དང་གང་འཐད་པ་དེ་གང་ཟག་རང་ཉིད་ལ་སྟོས་
ནས་ཡག་ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤོད་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱིར་བཏང་སྒྲན་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས་སྒྲན་གྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་ཡག་ཤོས་འདི་རེད་ཅེས་བརྗོད་མི་ཐུབ། བད་པ་སོ་སོའི་
ནད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཕུང་པོའི་གནས་སྤངས་དེ་དག་ལ་གཞིགས་པའི་ཐོག་ནས་ནད་པ་
འདི་ལ་སྒྲན་འདི་ཟབ་ཤོས་དང་འཕྲོད་ཤོས། ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་མ་
གཏོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་ཁམས་དང་མོས་པ་སྒྲ་
ཆོགས་ཡོད་པའི་མི་ལ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་བཤད་མི་ཐུབ། བཤད་
ན་ཐང་པོ་ཡང་མ་རེད། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་ན་གདུལ་བྱའི་ཁམས་
དང་མོས་པར་འཆམས་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་
སྐབས་རོས་ཀྱིས་ནང་པའི་ཆོས་དེ་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་མེད།

གང་ལྟར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲ་གྲུབ་སྒྲིར་ཤོད་སྐབས་སངས་རྒྱུ་
པའི་ཆོས་དེ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དང་ཟབ་ཤོས་ཡིན་པ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ཀུན་གསལ་རེད། དེའི་
ནང་ཆན་ནས་ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་ཟབ་ཤོས་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་འཛམ་
གླིང་འདིའི་སྤྱིང་ལོ་ངོ་སྤྱིང་ཕྱག་རིང་ཟབ་ཤོས་བྱས་ཏེ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུ་པའི་
ཆོས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་དག་རྒྱ་གར་ནང་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་ནག་
ལ་ཡིན་ཡང་གང་འཆམ་གྱིས་ཡར་རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སློབ་གཉེར་བརྒྱུ་

ནས་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་མེད་པ་གསལ་པོ་ཞིང་ཤག་རེད། དེར་བརྟེན་ཆུ་ནག་བརྒྱུད་ནས་
 ཕྱིན་པའི་ཡུལ་གྱུ་ཁག་དེ་དག་གི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་། དེ་ཙམ་གྱི་གཏིང་ཟབ་
 པོ་དང་ཞིབ་ཆགས་པོ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མི་འདུག དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་སྐབས་
 ང་ཆོ་བོད་པའི་བོད་ཡིག་ནང་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་དེ་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་
 རྟེན་པལ་ཆེར་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུ་པའི་གཞུང་ཡག་ཤོས་ཤིག་
 ཆགས་ཡོད་སྐབས་ང་རང་ཆོའི་ཡི་གེ་དེར་སྟོབས་པ་ཞིག་སྟེབས་ཡོང་གི་འདུག

ང་ཆོའི་བོད་ཡིག་དེ་སྐབས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཟེན་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་
 ཡིན་སྐབས་ང་རང་ཆོས་སྤར་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདྲིའི་རྟེན་གི་རིག་
 གཞུང་ཟབ་ཤོས་ཀྱི་གས་དེ་མི་ཐོག་མང་པོ་འགོར་ཡོད་ཀྱང་བོད་ཡིག་ནང་ལ་བཟོ་སྒྲུབ་
 པ་རེད། དུས་རབས་གསར་པ་འདྲིའི་ནང་ལ་དེང་སང་གི་སྟོབ་ཆེན་གསར་པ་ཡར་
 རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ཐོག་ནས་སྟོབ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་རྟེན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་བོད་ཡིག་
 ནང་བསྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་པ་གཅིག་དང་བསྒྲུར་མ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད་སྟེ་མ་རྟེན་
 ང་ཆོ་གདེང་ཁེལ་བ་ལྷ་སྤྱོད་ཞིག་པལ་ཆེར་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་དང་བོད་ཡིག་དེ་དངོས་གནས་
 སྟོབས་པ་སྟེ་རྒྱུའི་གཞི་གཅིག་ཆགས་འདུག དེ་གཅིག་བྱས།

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་མིའི་རིག་གཞུང་ཟེར་
 བ་མི་འདུག མིའི་བསམ་སྒྲོའི་གཏོང་ཕྱོགས་དེ་ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་ཨིན་ཇིའི་ཆོག་
 ནང་(Buddhist Culture)ནང་པའི་རིག་གཞུང་ཟེར་གྱི་ཡོད། (Buddhism)ནང་ཆོས་ཞེས་
 བཤད་སྐབས་མི་སྒྲེར་པ་སོ་སོས་དད་པ་བྱ་རྒྱུ་གཅིག་རེད། (Buddhist Culture)ནང་པའི་
 རིག་གཞུང་ནི་སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་(Buddhist
 Culture)ནང་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་གོ་མས་གཤིས་ཞེས་བརྗོད་ན།

དཔེར་ན། ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་ཉག་པར་དཔེ་འདི་འཛོག་གི་ཡོད། བོད་ནང་ཁ་
 ཆེའི་ཆོས་བྱེད་མཁན། ཁ་ཆེའི་ཆོས་པ་གང་ལྟར་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་རིང་ལ་པལ་ཆེར་

སྒྲིབ་ཕྱག་ཟིན་མ་ཟིན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། སོ་སོའི་ཆོས་རྒྱུད་ཁ་ཆེའི་ཆོས་རྒྱུད་ཆགས་
ཡོད་པ་རེད། ཨ་ལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སོ་སོའི་གོམས་གཤིས་
དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་དང་གོམས་
གཤིས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོང་གི་འདུག

ད་ལྟ་འདྲིར་ཁ་ཆེའི་ལྷ་མོ་ཁྱེན་མཁན་མི་གཉིས་འདུག བྱེད་རང་གཉིས་
ག་ནས་རེད། སྤེན་ལྷ་རྒྱུད་ནས་ཡིན་པས། དེར་བརྟེན་སྤེན་ལྷ་རྒྱུད་རང་ཆོ་དང་། ལ་
དུགས་ཁ་ཆེ་བྱེད་རང་ཆོ་བོད་ནས་ཡོང་མཁན་གྱི་གས་དེ་དག་ནི་བྱེད་རང་ཆོའི་
ཁྱིམ་ཆང་ནང་མིའི་གོམས་གཤིས་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་དང་གོམས་
གཤིས་འབྲེལ་བ་ཞེ་དག་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་
གཞུང་དང་གོམས་གཤིས་བརྗོད་དུས་བོད་པ་གཅིག་ལྟའི་དོན་དག་རེད་མི་འདུག སལ་
ཆེར་ཉམ་པ་ཆེ་ཅམ་བཤད་པ་ཡིན་ན། འཇམ་གླིང་འདྲིའི་སྟེང་མི་དུང་ཕུར་དུག་ཅུ་
ལྷག་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ཐོག་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱིས་ཕན་
ཐོགས་བྱེད་སྐབ་པ་ཞིག་དང་། སློ་གྲོས་གསར་པ་སྦྱོན་སྐབ་རྒྱ་སལ་ཆེར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་མཐོང་གི་འདུག

དེར་བརྟེན་ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་དུས་
(Tibet Buddhist Culture) གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། (Culture of peace, Culture of
non-violence, Culture of compassion) དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། སལ་ཆེར་རེད། དེ་འདྲ་
ཡིན་སྐབས་དེ་མི་སྤྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
ང་ཆོའི་དམིགས་བསལ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་(Secular Ethics)བརྗོད་དུས་(Buddhist
Culture) དེ་འབྲེལ་བ་ཞེ་དག་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་བ་སྤྱི་ཤོད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད།
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཤོད་དགོས་པ་མ་རེད། གསོན་པའི་མི་ཆོ་
འདྲིའི་རིང་ལ་སེམས་ཞི་ཞིང་དུལ་བ་ཡོང་རྒྱུར་ཉན་ཉན་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེར་བརྟེན་ང་ཆོའི་ལས་འགན་ཆེ་ས་ནས་བསམ་སློབ་བྱང་ན་གཉིས་

རེད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་དོན་ཚིན་རྒྱུའི་ལས་འགན་དང་ཆོར་ཐད་ཀར་བབས་
 བ་འདི་གཅིག་རེད། རིམ་པ་གཅིག་དེ་དང་ཆོ་འཇམ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་གི་མི་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དེ་འཇམ་སྤྱིང་གི་རིག་གཞུང་ཞིག་ཆགས་ཡོད།
 ད་ཆོའི་རིག་གཞུང་གིས་འཇམ་སྤྱིང་གྱི་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་སྟབས། ད་ཆོས་རིག་
 གཞུང་ཁབ་སྤེལ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། ཕར་དདུལ་སྤྲད་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱིས་སྤེལ་
 དགོས་ཀྱི་མེད། རང་བཞིན་སོ་སོར་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དང་གོམས་གཤིས་ཟབ་པོ་
 ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་རིམ་པས་འཇམ་སྤྱིང་འདིའི་སྤྱིང་མངོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན།
 དེ་རིང་ཁ་སང་ཆོན་རིག་པའི་ནང་ནས་མང་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་གནས་ཁ་ཞེ་གཉིས་
 མེད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་སེམས་
 ཀྱི་ཞི་བདེ་བསྐྱུན་རྒྱུའི་སྐོར་ལམ་སྟོན་དང་ཐབས་ལམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དགའ་པོ་ཞེ་
 གྲག་བྱེད་ཀྱི་འདུག ད་ཆོས་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད་ཚུར་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན།
 དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་རང་ལ་རིན་ཐང་ཡོད་ན། གོང་ཐང་མིས་བརྒྱབ་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་རེད།
 དེར་བཞེན་ད་ཆོར་ཉན་ཉན་འཇམ་སྤྱིང་གྱི་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་པའི་རུས་
 པ་ཡོད་པ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་དག་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་
 གོང་འཕེལ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་བོད་མི་གཅིག་ཕྱི་ལས་འགན་མ་རེད། ཉི་མ་ལ་
 ཡའི་རི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་པ་དེ་དག་ད་ཆོའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤིས་
 གཅིག་ཐུར་ཆགས་ཡོད། ཕན་བྱུང་སྐོད་ཀྱི་གདངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་བ་གང་ལྟར་
 བཀའ་འཁུར་བསྟན་འཁུར་ཉར་སྟོད་མཁན་ཞིག་དང་བཀའ་འཁུར་བསྟན་འཁུར་
 ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཐུར་ཆགས་ཡོད། བཀའ་འཁུར་བསྟན་འཁུར་ནི་བོད་
 ཡིག་ནང་ཡོད་པ་དེ་རེད། མིང་སྟོ་ཏེ་ཡ་དང་རྗོང་ཁ་ཞེས་གང་བཏགས་ཀྱང་འགྲིག་གི་
 ཡོད། གང་ལྟར་བཀའ་འཁུར་བསྟན་འཁུར་བོད་ཡིག་ནང་ཡོད་པ་དེ་ཆགས་ཡོད། དེ་
 འདྲ་ཡིན་སྟབས་ད་ཆོ་བོད་མི་སྐབས་བཅོལ་བ་འབྲུམ་གཅིག་དང་བྱེད་སྟག་ཅམ་ཡོད་

པ་རེད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དེ་དག་ནང་པལ་ཆེར་ས་ཡ་གཅིག་ལས་མང་བ་ཡོད།
 ཅུབ་ལ་དྲགས་ནས་ཤར་མོན། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ནང་། དེ་རིང་ཁ་སང་ཡུལ་པ་ཆོའི་
 བྱང་གཞི་ནས་སོ་སོའི་པ་མེས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་ལ་
 འོ་སྤང་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་ཐ་ན་རྟ་མང་ཟེར་བ་དེ་ཆོའི་ནང་པལ་ཆེར་བོད་
 པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དང་ཁ་བྱལ་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འོན་
 །ཀྱང་ད་ཆ་གཞི་ནས་ཁོང་རང་ཆོས་ང་ཆོ་སྦྱོར་དུས་ནས་ནང་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག
 སྦྱོར་པའི་སྐབས་ནང་པ་ཡིན་དང་མིན་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཏེ་ཁོང་རང་ཆོའི་ཁ་
 བྱལ་དེ་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན། དེ་འདྲ་ཤོད་རྒྱུ་དེ་པ་མེས་ནས་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་
 ཆོས་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གསར་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞི་ནས་དང་སང་ཡོང་གི་ཡོད་པར་དོ་
 སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད།

དེ་དག་ཁ་སྤོན་ངོས་རང་ལྷི་ལིར་རྒྱ་གར་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཆེ་གསར་པ་ཨེ་མེ་མེ་སྤར་ས་རྟ་རྒྱུ་བྱུང་། དེ་དུས་སྐད་ཆ་བྱུང་། ས་ཁུལ་
 དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མིང་གང་འདྲ་བཏགས་རྒྱུ་མ་བཏགས་རྒྱུ་དོན་
 དག་ཡང་སྤིང་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་ཆགས་ཡོད། ས་ཁུལ་དེ་དག་
 བྱས་ཡུལ་པ་ཁོང་རང་ཆོར་དོ་སྤང་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབས་ཏེ་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་བོད་
 ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ལ་གོ་སྐྱབས་སློད་རོགས། རོགས་རམ་བྱེད་རོགས་ཟེར་མཁན་
 མང་པོ་ཞིག་རིམ་པས་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ང་ཆོ་འདིར་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་
 གཞུང་གིས་འགན་འཁུར་བཞེས། ལྷག་པར་ནི་ཅུ་བཅུགས་པའི་སྐབས་འཁུར་ཐབས་
 ཆེན་བཞེས་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅུ་གས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་འགོ་སྤོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་
 བཏང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ག་ལེ་ག་ལེར་བོད་མི་རྒྱུད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། ད་
 ལྟ་འདིར་ལས་བསྐྱེམས་ནང་ཡོད་པ་ལྟར་རེད། འཛིན་གྲྭ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་ག་ལེ་ག་
 ལེར་སྐྱ་གྲུ་གངས་ཁ་མ་ལོན་བར་འགོ་རྒྱ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། དེ་འདྲ་བཞག་པ་ཡིན་ན་
 འཕྲོ་བརྒྱག་དང་པངས་པོ་ཡིན། བར་ཕྱགས་དེར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་ཡོད་མཁན་གྱི་

མི་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཚུར་ཕྱོགས་འདིར་སློབ་སྦྱང་བྱེད་སའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་
 རྩ་མོ་ནས་འདུགས་སྒྲུབ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྟོང་པར་བཞག་ན་ནོར་འཁྲུལ་རེད། ཆོ་
 རྒྱལ་ནས་མི་འདུག་ཅེས་ཉེ་ཆར་རང་སྐད་ཆ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ཉུང་ཤོས་ལ་ཕལ་ཆེར་
 མི་ས་ཡ་གཅིག་ཡན་མན་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཉན་ཉན་
 སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱེད་སྐབས་ན། འཛམ་
 སྐྱིང་འདིའི་སྟངས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་ཞིག་རྒྱུན་འཛིན་སྐབས་རྒྱུར་ཕན་
 ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། འཛམ་སྐྱིང་གྱི་ཁེ་ཕན་ཤོད་སྐབས་བོད་མི་གཅིག་ལྟའི་སྐད་ཆ་
 མ་རེད། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དུ་ཡོད་པའི་མི་མང་དེ་དག་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གཅིག་
 ལྟར་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ང་ཆོས་དེ་དག་ལ་ག་ཆོད་སྐབས་སྐབས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་
 སྐབས་པ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རོས་ཀྱིས་བར་སྐབས་ཤོད་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་
 གཅིག་འདི་རེད།

དེའི་ཐོག་ལ་སོག་པོ་རང་བཅའ་ཡིན་པ་དེ་དང་། དེ་བཞིན་མུ་ཅུ་སུའི་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་སྟོན་རིགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་པ་མེས་ནས་བོད་
 ཀྱི་ནང་ཆོས་བྱེད་མཁན་དེ་དག་གི་ནང་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཁོང་རང་ཆོར་རང་དབང་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་དུས་ཆོད་དེར་ང་ཆོས་ད་ལྟ་
 བར་དུ་འབད་བཅོམ་གང་ཡོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་དུང་ཡིན་ཡང་དེ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་
 ཉིང་ཆོའི་ཆོས་དོན་ལས་ཁྲུངས་ནས་གང་ལ་གང་འཆམ་གྱིས་མཐུན་ཉེན་བསྐྱབས་
 བས་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་ནས་བར་སྐབས་ང་ཆོས་རིགས་ལམ་སློབ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་
 ཀྱི་ཡོད། རྩོན་མ་འགོ་སྟོད་དུག་ཅུའི་ནང་དུ་སློབ་སྦྱང་ནང་ལ་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཉམས་པ་རེད། ཡང་བར་སྐབས་ནས་ཉམས་པ་
 སོར་ཚུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ང་ཆོའི་འགོ་འདུགས་ལྟ་བུ་གཅིག་རེད། དེ་ག་རེ་རེད་
 ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དངོས་གནས་ཡར་རྒྱས་

ཡག་པོ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཕུང་ན། གྱི་ཚོགས་ནང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཤེས་ཚད་དེ་
གོང་མཐོར་སྤེལ་དགོས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གྱི་ཚོགས་འདི་དེ་སྤེལ་བོད་ལྟར་བྱས་
ནས་གྱི་ཚོགས་འདི་ཤེས་ཚད་སྤྱོད་ཐག་ཚད་བྱས་ཏེ་བསྟན། གྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་ནས་
ཐོན་པའི་ལུ་གུ། བཤད་ཟུ་ཁག་དང་སྐབ་ཟུ་ཁག་ནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་གིས་བཤད་
ཟུའི་ནང་ལ་ཞུགས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བརྒྱབ་སྟེ་མཁས་པ་དངོས་གནས་དྲང་གནས་རྒྱ་
གར་གྱི་དཔལ་ལྷ་ལེ་རྒྱའི་མཁས་པ་ཚོ་དང་འགྲན་བཟོད་པའི་མཁས་པ་ཕུང་བ་རེ་
བྱུང་རེ་བྱུང་རེད། མང་ཚོགས་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་པོ་བྱས་ནས་གནས་ཡོད་སྐབས་དེ་དག་གིས་
པན་གྱི་མི་འདུག རིམ་པས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དེ་མ་འདང་བ་བྱས། ཚོས་
ཀྱི་བོ་བ་མ་ཁ། དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ཕྱིའི་འདུ་འཛི་དང་ནམ་གཡེང་ཁོ་ནར་མགོ་འཁོར་
ཏེ་སྟོད་པའི་གྱི་ཚོགས་ཤིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་
དེ་དག་ལྟག་རྒྱ་ཆད་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཆགས་རྒྱ་རེད་མ་གཏོགས་སྟོད་ཐུབ་ཐབས་མེད།

དཔེར་ན། དེ་རིང་ཁ་སངས་གདན་ས་ཁག་གི་ནང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་
གྱི་སློབ་སྦྱོང་དོན་གཉེར་བ་མང་ཆེ་བ་དེ་དག་བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་དང་ཏི་མ་ལ་
ཡའི་རི་རྒྱུད་ནས་ཡོང་བ་དེ་དག་མ་གཏོགས་ང་ཚོ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནས་
ཡོང་བ་ཞི་བྱུང་ཁྱུང་ཁྱུང་རེད་འདུག རྒྱག་ཅུ་དང་བདུན་ཅུའི་ནང་གཞིས་ཆགས་ཁག་
ནས་དགོན་པར་འཇུག་ཞུགས་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆ་ལྟ་མཁན་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རེད་མ་
གཏོགས། གཞན་བར་སྐབས་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནས་ཟུན་གསར་པ་འཇུག་ཞུགས་
བྱེད་མཁན་ཁྱུང་ཁྱུང་རེད་འདུག གང་ལྟར་ང་ཚོའི་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཡར་
རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

མང་ཚོགས་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་གོང་མཐོར་སྤེལ་རྒྱ་
དེ་སློབ་ཟུའི་ནང་ནས་གཏོང་རྒྱ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་མི་ཚང་མ་ཟུ་པ་བྱས་ཏེ་
དགོན་པའི་ནང་ཡོང་རོགས་བྱེད་ཟེར་བྱབ་པ་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ང་ཚོའི་མི་རྒྱུད་
སྟོང་སྟེ་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་རེད། ཡང་ན་ཐེ་ལན་གྱི་ལྷགས་སློབ་ལྟར་བྱས་ཏེ་བྱིམ་པ་ཚོས་

ཟླ་ཤིང་དང་ཡང་ན་ལོ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་དགོན་པའི་ནང་བསྟན། དེ་ནས་དགོན་པའི་
ནང་ནས་ག་ལེ་ག་ལེར་དགོངས་པ་ཁྱ་རྒྱ་དེ་ཡང་ང་ཆོའི་འདུལ་བའི་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་
ནའང་རེད། མིག་སྟོས་ཡག་པོ་མི་འདུག་དེར་བརྟེན་དགོན་པ་དེ་ཆོ་སྤྲུལ་དག་པོ་དགོས་
རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་བེར་དུས་ལམ་
སང་དགོན་པར་མིག་ལྟ་བུ་བཞུགས་ནས་དགོན་པའི་ནང་ལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཞེས་
པ་དེ་གཅིག་བྱ་མ་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱབ་པ་སློབ་གཉེར་དངོས་གནས་
ངང་གནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ས་དེ་སློབ་གྲུའི་ནང་སྒྱུ་སེར་པོ་མོ་དབྱེ་བ་མེད་པར་སློབ་
སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག།

ང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་ཆོས་སློབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་སྤྲུའོ།
(Academy)ཤེས་ཡོན་སློབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་རེད་འདུག། (Academy)ཤེས་
ཡོན་ནང་འགོ་རྒྱ་ཞིག་རྟེན་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་དུས་ལམ་
སང་འདོན་པ་འདོན་རྒྱ་དང་སྟོན་ལམ་རྒྱག་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད། གཙོ་བོ་གཞིའི་ནམ་གཞག་
ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཆོའི་
གས་སྒྱུར་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་རང་རེད། ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ནང་པ་ཡིན་དགོས་
ཀྱི་མེད། ཆོས་མེད་མཁན་ཀྱི་མི་གཅིག་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་
གསུངས་བཞག་པའི་གཞི་ཡི་ནམ་གཞག་དཔེར་ན། ཆཅན་རིག་རང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གཞི་
ཡི་ནམ་གཞག་ཤོད་སྐབས་ད་ལྟ་ད་ལྟའི་མའི་སྟོའི་འགོ་སྤངས་ག་རེ་ག་རེ་ཡིན་པ། སློབ་བྱེ་
བྲག་པ་ཞིག་སྒྱེ་སྤངས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྱེ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། སེམས་
སྦྱོང་མ་སྦྱོང་བཅོ་མཁན་ཀྱི་སྟོན་དག་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར། བྱེད་ལས་
ཀྱི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་གདོང་བསྟན་གཉེན་པོ་བསྟེན་སྤངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།
དེ་སྒྱུར་བཏང་གི་ཤེས་ཡོན་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། དེ་
(Academy) ཤེས་ཡོན་རང་གི་སྟེང་འགོ་བཞིག་ཉན་ཉན་འདུག།

དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུ་ཚན་རིག་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱད་སྐབས་ནང་པའི་ཚོས་དང་ཚན་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་མི་འདུག་དེ་བྱས་ནས་གོ་བ་ཉག་ཉག་ཅིག་སྐབས་ཀྱི་མི་འདུག་གང་འདྲ་ལ་བ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། བུ་པའི་ཚན་རིག་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་པ་ཞིག་གི་དོན་དག་རེད་མ་གཏོགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་པ་མིན་མཁན་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐོག་ལ་སློབ་དགོས་པ་མེད་ལ་ལག་ལེན་ཡང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད། སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུ་དང་ལྟག་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚན་རིག་ཟེར་བ་དེ་མི་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཚོས་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་དུ་བཅུག་དེ་ཁོ་རང་གི་ལྟ་བ་ཞིག་རེད། ཡིན་ཡང་ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱི་ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་སྐབས་དེ་སྟོན་ཉག་ས་ཚ་པོ་ཞིག་འདུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་དེ་ལས་རྒྱས་པ་ཆེ་ཙམ་ཐོན་གྱི་རེད། དེར་བརྟེན། ངོས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱ་རྒྱུར་རྒྱས་པ་ལག་པ་ཐོན་གྱི་རེད། ལྷག་ས་ཉག་ས་བསྟན་ཏེ་ཚོས་ལ་ངོ་རྒྱུ་དེ་འདྲས་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྐབས་གང་ལྟར་ཤེས་ཡོན་རང་གི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས་སློབ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ལ་ཚོས་སློབ་ཟེར་དུས་ཞལ་འདོན་སློབ་ཀྱི་ཡོད་ཆོད་འདུག་དེ་ནོར་འཁྲལ་རེད། ཞལ་འདོན་བསྐབས་ཟེར་དུས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་སྤང་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བུ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་གཞིའི་ནམ་གཞག་ཚན་རིག་ཤོད་ཀྱི་མེད། དེ་ནོར་འཁྲལ་རེད། དེར་བརྟེན་

སྤྱིར་ང་ཆོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཆཅན་དུ་བཞག་སྟེ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་ས་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་རབ་བྱུང་པོ་མོ་རྒྱུང་བ་ཡིན་མི་དགོས་པར་སྦྱ་སེར་པོ་མོ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དེ་སློབ་གྲུའི་ནང་བསྐབ་རྒྱ་དེ་དཔེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་དོན་ཆཅན་གཅིག་དེ་ཡིན།

རིགས་ལམ་སློབ་ཟེར་དུས་ནང་ཆོས་གྱི་ཆཅན་རིག་དང་ལྟ་བུ་བཤེས་ཡོན་རང་གི་ཆ་ཤས་བྱས་ནས་བསྐབ་པ་དང་། སློབ་སྦྱངས་དེ་རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྦྱངས་བྱས་ཏེ་བསྐབ་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྦྱངས་དེ་སལ་ཆེར་རྒྱ་སྐད་ནང་ལ་ད་ལྟ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ཐལ། ཕྱིར། ཟེར་ནས་རྟགས་གསལ་བཀོད་དེ་འགྲོ་བ་དེ་སལ་ཆེར་བོད་སྐད་ནང་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཐལ་ཆེར་རྒྱ་སྐད་ནང་ལ་མེད་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག བྱང་པ་གཅིག་པ་རེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བྱེད་མཁན་གཅིག་པ་རེད། རྒྱ་ནག་རང་གི་ནང་ལ་སལ་ཆེར་ཆཅན་མའི་གཞུང་དེ་ཞི་དག་དར་སྲོལ་བྱུང་མེད་པ་འདྲ།

བོད་གངས་ཅན་སྦྱོངས་ལ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོ་རང་ཉིད་ཆཅན་མ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། (Logician) ཆཅན་མ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁོང་གི་དགེ་སྤྱུག་དེ་དག་ཆཅན་མ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། བོད་ལ་དབུ་ཆཅན་སེང་གེ་མཇུང་བསྟོལ་གསུངས་གྱི་ཡོད། དངོས་གནས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ང་ཆོས་རིགས་ལམ་བསྐབ་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རིགས་ལམ་སློབ་ཟེར་དུས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བསྐབས་ལྟ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བསྐབ་རྒྱ་དེ་རེད་མི་འདུག ཁ་སྟོན་ངོས་གྱིས་ཨོ་སི་ཀོ་ལི་ཡར་དགེ་བཤེས་ཁ་ཤས་འདུག ཁོང་ཆོར་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་ཡིན། ཁ་སྟོན་དག་འདུལ་ལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཆོས་རིགས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རིགས་ལམ་གྱི་ཐལ་དང་། ཕྱིར་ཞེས་ལབ་ས་དེ་དེང་དུས་སློབ་ཆཅན་གྱི་དོན་དག་ཅིག

དཔེར་ན། ལུ་མ་རྩ་པའི་ནང་ཆ་བཞག་ན། དེའི་ནང་སྟོན་འདུག་དང་ཐེས་

འདྲག་ལ་མུ་གསུམ་དང་། མུ་བཞི། བྱ་མ་བཞི་རྩ་བཞི་རྩ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེ་དང་དེས་མཚོན་
 པའི་གང་ལྟར་དོན་དག་དེ་དང་དུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་བྱས་ནས་ཁྱིད་སྒྲུངས་དེ་རྟགས་
 གསལ་བཏང་སྟེ་བྱ་མ་བཞི་མུ་གསུམ་མུ་བཞི་བྱས་ཏེ་བསྐྱབ་རྩུ་ཞིག་བྱང་བ་ཡིན་
 བ། དེ་ཏན་ཏན་པན་ཐོགས་ཡག་པོ་ཡོང་བ་འདྲག་གཞན་རིགས་ལམ་སློབ་ཟེར་དུས་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བསྐྱུས་ལྷ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་རྩུང་དང་བསྐྱུས་
 འབྲིང་ནས་སློབ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མིན་པ་བྱས། རྒྱང་ཚོས་ཀྱི་ཚན་རིག་སློབ་ཟེར་དུས་
 སློ་ཡི་རྣམ་གཞག་དང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཟེར་བའི་གས་དེ་དག་སྟེ་བས་ཡོང་གི་རེད།

སྦྱར་བཏང་རིགས་པའི་འགྲོ་སྒྲུངས་རྒྱང་པ་དེ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་
 ང་ཚོའི་ནང་པའི་དཔེ་ཆའི་ནང་ལ་ཡོད་པ་དེ་མིན་པ་བྱས། དེ་རིང་ཁ་སང་ཤེས་ཡོན་
 ཀྱི་སྟེ་ཚན་གཅིག་སྟེ་ཚན་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རིགས་པའི་འགྲོ་སྒྲུངས་ཤིག་བསྐྱབ་
 རྩུའི་སློབ་དེབ་ཅིག་བཅོས་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ངོས་ཀྱིས་ཁ་སང་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་
 རིང་འདྲིར་བྱིད་རང་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ག་ལེ་ག་ལེར་ཚོས་དོན་
 ལས་ཁྱུངས་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁྱུངས་བྱིད་རང་ཚོས་ཚོགས་རྩུང་ལྟ་བུ་ཞིག་བཙུགས་
 ཏེ་བཅོ་སྐྱབ་ན་ཡག་པོ་མེད་དམ་ངན་བྱང་། དེ་འདྲ་ཞིག་བཅོ་སྐྱབ་ན། གཅིག་བྱས་
 བ། དཔེར་ན། བར་སྐབས་བོད་ནང་ལ་པལ་ཆེར་མདོ་སྨད་ལ་ཡིན་པ་འདྲ། ས་ཁུལ་ཁ་
 ཤས་ནང་སློབ་ཚན་སྦྱར་བཏང་སློབ་གྲུའི་ནང་གི་སློབ་ཚན་ལྟར་སློབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
 འོན་ཀྱང་སློབ་སྒྲུངས་དེ་རིགས་ལམ་དང་རྒྱར་ནས་བསྐྱབ་རྩུ་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ནས་བྱེད་
 ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། དེར་བརྟེན། དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆ་དེ་འདྲ་
 ཆེད་མངགས་ལྟ་བུར་ཡོང་སྟེ་བྱིད་རང་ཚོའི་སློབ་གྲུ་ནས་ཐོན་པའི་ཕུ་གུ་དེ་ཚོའི་གས་
 དཔུང་པ་བྱ་རྩུའི་རྣམ་པ་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཆེན་པོ་དང་ཡག་པོ་འདྲག་དེ་
 བྱིད་རང་ཚོས་སློབ་ཁྱིད་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཞེས་ཆེད་མངགས་ལྟ་སྟོར་ལ་
 ཡོང་མཁན་བྱང་འདྲག་རྗེས་སུ་དེ་འདྲ་ལ་དོ་སྣང་གསར་པ་བྱང་སྟེ། དེའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་
 སྦྱར་བཏང་ད་ལྟ་རྒྱ་མིའི་གཞུང་གི་སློབ་གྲུ་དེ་འདྲའི་ནང་རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོ་སྒྲུངས་

འགོ་བཅུགས་ནས་ཁྲིད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ངོས་ཀྱིས་གོ་བུང་།

འདི་གའི་ཐུ་སྐད་སྐད་སྒྱུར་བ་འཛམ་དབྱངས་རིན་ཆེན་མཆན་ཉིད་སློབ་གྲུར་བསྐད་དེ་དཔེ་ཆ་བལྟས་ནས་རིགས་ལམ་གྱི་འགྲོས་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད། དེར་བརྟེན། ཁོ་རང་གིས་(Internet) ན་ཐུའི་ནང་དུ་ང་ཆོའི་བསྐྱེས་གྲུའི་རིགས་པའི་འགྲོས་དེ་ཐུ་ཡིག་ནང་གིས་ཡོད་པར་ཐུ་མིའི་ནང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་གང་འཆམ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ། དེ་ཆོའི་གས་དེ་རིམ་པས་ང་ཆོས་ཐབས་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། འཛམ་གླིང་གྱི་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྒྲུངས་ཀྱི་རིག་པ་གསར་པ་ཞིག་དང་ལམ་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་ང་ཆོས་སྦྱོང་ཐུབ་ཐུའི་རེ་བ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག།

དཔེ་མཆོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་བཞོད་པ་ཡིན་ན། ངོས་རང་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཆན་རིག་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐུག་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། ཆན་རིག་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཐུ་དང་ཐུ་ཡིན་ནའང་ཐུག་སྟེ་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས། སར་ནས་ཚུར་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེ་རིང་ཆོའི་དཔེ་ཆའི་ནང་གི་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་དག་ཁོང་ཆོའི་སློབ་མ་གོམས་དུས་སྐམ་བཤད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་འདུག དེར་བརྟེན། ཁོའི་ནང་ལ་དེ་འདྲ་བཤད་ཡོང་སྐབས་ལམ་སང་དེར་ཐེ་ཆོམ་ལྟ་བུ་སླེབས་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་བྱུང་གི་ཞེ་ཡོད། དེ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཞེ་ཡོད་བསམ་བསམ་ཞིག་ལམ་སང་སློབ་སླེབས་ཡོང་སྐབས། དེ་དག་བཤད་དུས་ཁོང་ཆོས་དེ་ཡང་བསམ་སློབ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་ཅེས་དོ་སࣾང་གསར་པ་ཞིག་སླེབས་ཀྱི་འདུག།

ངོས་ལ་གཞན་དག་གང་ཡང་མེད། བྲལ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཆ་ཏོག་ཙམ་བལྟས་པ་རེད། ཚུང་ཚུང་སྐབས་སུ་བྲལ་གྱི་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་དང་དོད་གང་ཡང་མེད་པར་དཔེ་ཆ་བལྟས་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་ཆ་བལྟས་པས་བཀའ་རིན་གྱི་དོན་དག་ག་པར་ཡིན་ཡང་ལམ་སང་དབྱེད་པ་བྱ་ཐུ་དང་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བསམ་སློབ་ལམ་སང་སླེབས་ཡོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན། ད་ལྟ་ཆན་རིག་པའི་དགོ་ཆན་ཆོས་ང་ཆོའི་གདན་སའི་ནང་སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ལ་ཆན་རིག་སློབ་ཀྱི་ཡོད་པ་

རེད། ཁོང་ཚོར་དགེ་ཆེན་མང་ཆེ་བས་བསྟོད་བསྐྱགས་གཏོང་གི་འདུག དངོས་གནས་
 བྱས་ནས་སྐད་དང་ཨང་ཅིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཚོས་དབྱུང་པ་བྱེད་
 ལྟངས་དེ་ཡག་པོ་ཞིང་འདུག བསམ་སྒོ་ཏེ་ལས་པའི་གསལ་པོ། ང་རང་ཚོས་ཤེས་
 རབ་ཆེ་བ་གསལ་བ་ལྟར་བ་ཟབ་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག དེ་འདྲི་
 ཐོག་ནས་བསྟོད་བསྐྱགས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་གཞན་དག་གང་ཡང་མ་རེད། སློབ་
 སྦྱོར་སྦྱོང་སྟངས་དེ་རིགས་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་སྟབས་དབྱུང་པ་
 བྱ་རྒྱུར་ནམ་དུའདྲ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་སློབ་ཚན་གང་དང་གང་ལ་ཡིན་
 བ་འདྲ་རིགས་ལམ་དེ་སྦྱར་ནས་སློབ་ཁྲིད་བྱ་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྦྱིར་བཏང་འཛམ་
 བུ་སྤྱིར་འདིའི་སྤྱིང་ལ་ལམ་སྟོལ་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་གྲིད་པ་རེད་འདུག

སྟོན་ལ་ང་རང་ཚོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བཟོས་དང་། དེ་
 བས་ག་ལེ་ག་ལེར་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་ང་ཚོའི་བོད་
 པའི་སློབ་གྲྭ་དང་མཐུན་པར་ག་ལེ་ག་ལེར་ལམ་སྟོལ་ཞིག་གཏོང་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་
 བ་དོ་སྤང་ཞིག་སྟེབས་ཀྱི་རེད། དེ་ནང་བཞིན་རྒྱ་ཡིག་ནང་དོ་སྤང་བྱ་རྒྱ་ཏན་ཏན་
 ཡོང་གི་རེད།

ངོས་ནས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཡིག་ནང་ལ་མེད་པ་བོད་ཡིག་ནང་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་བར་སྐབས་མི་དང་གོ་སྐྱར་བྱས་ཏེ་ཅད་གཅོད་བྱེད་དུས་
 བསྟན་བཅོས་གལ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡིག་ནང་མེད་པ་དེ་འདྲ་འདུག དེ་དག་མ་བསྐྱར་བར་
 ཐབས་མེད་པ་རེད་ཅེས་ཁ་སྟོན་ཐེ་མན་ལ་བྱིན་པའི་སྐབས་དང་དེ་ཇེས་ཉི་ཤོང་ལ་བྱིན་
 པའི་སྐབས་ལའང་སྐད་ཆ་བྱུང་། དཔེ་ཆ་འདི་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱ་ཡིག་ནང་ལ་མེད་པ་
 དེ་འདྲ་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བསྐྱར་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱུང་། དེར་བརྟེན།
 དོ་སྤང་གསར་པ་ཞིག་སྟེབས་ཀྱི་འདུག རིམ་པས་ང་ཚོས་སློབ་ཁྲིད་སྟོན་ལ་ནང་ཚོས་
 ཐོག་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པ་ཡོད་པ་དེ་རིང་ཁ་སང་ངོས་ལེན་བྱེད་
 ཀྱི་འདུག

སྤྱིར་བཏང་དཔེར་ན། ཡུལ་གྲུ་ཁག་ལ་མི་མཁས་པ་ཆོས་སོ་སོའི་ཆོས་རྒྱད་
དེ་དག་གི་འགྲིགས་པ་དང་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་དགོངས་ཏེ་སྐད་ཆ་དེས་མཁན་ནམ་རྒྱན་
ཉུང་ཉུང་རེད། དེ་རིང་ཁ་སང་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དེ་ཆོའི་གས་ཀྱིས་དོ་སྣང་བྱེད་
གི་འདུག བོད་པས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དང་ང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཅིག་པ་ཡིན་
ཡང་། བོད་པས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལྟར་ང་ཆོས་བྱས་མེད་པ་རེད། ང་ཆོར་རྒྱ་ཆ་ཡང་ཡོད་
པ་མ་རེད་ཅེས་གསལ་པོ་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་ང་ཆོར་ཉན་ཉན་གོ་སྐབས་
ཞིང་ག་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག དེར་བརྟེན། ད་ལྟ་བཤད་པ་འདི་རེད།

རྩོགས་གཅིག་ནས་ང་རང་ཆོའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
རིག་གཞུང་། དམས་བཅེ་ལྟ་པའི་རིག་གཞུང་དེ་འཛམ་གླིང་གྱི་ལ་སན་ཐོགས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ཉམས་པ་སོར་ཚུད་མི་ཉམས་གོང་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་བོད་པ་
གཅིག་ཕུའི་ཁེ་སན་དང་དོན་དག་མིན་པར་མི་སྤྱི་ལ་སན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་
རྒྱས་པ་ཏོག་ཅམ་སྤེལ་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ཀྱི་མི་མང་དེ་དག་ང་ཆོ་
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གསར་པ་སྤེལ་བ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད་ས་མེས་ནས་ཆགས་
ཡོད་དུས་ཁོང་ཆོར་གཅིག་གྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་དཔེར་ན། གདན་ས་ཁག་ནང་ལ་སློབ་
ཕྲག་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱད་ནས་པལ་ཆེར་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅམ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཆང་མ་ང་ཆོ་བ་མཉམ་འཁུང་མཉམ་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། གདན་ས་ཁག་
ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཟིན་པ་དེ་དག་གིས་སོ་སོའི་ཡུང་པའི་ནང་ལ་ཞབས་འདེགས་ངས་
ཅན་བསྐྱབ་སྐྱབ་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་ཞེན་ཁོག་ཆ་ཆང་འབྱེར་ནས་སྟོད་
གྱི་འདུག མིན་པ་དེ་འདྲ་དང་ལ་དྲགས་པ་ཁ་ཤས་ང་ཆོ་བོད་པ་གཅིག་ལས་ཞེན་ཁོག་
ཆེ་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་སྟོད་གྱི་འདུག དེས་ང་ཆོར་སན་གྱི་ཡོད་ལ་ཁོང་རང་ཆོ་ལའང་སན།
དེར་བརྟེན་ང་ཆོའི་སློབ་གྲུ་ཁག་དེ་དག་ནས་ཀྱང་མཉམ་བུ་མཉམ་འཁུང་བྱས་ཏེ་ཆོས་
དང་རིག་གཞུང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཞབས་འདེགས་མཉམ་དུ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་
བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཞིང་ག་ཡོད་གི་རེད་བསམ་པ་བྱ་བྱུང་།

རིགས་ལམ་བསྐབ་རྒྱ་དེ་(Academy)ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་ཆ་ནང་དུ་བཞག་ཏེ་
 ཆོས་བསྐབ་རྒྱའི་སྐད་ཆ་མིན་པར་བྱས་ཏེ་ཤེས་ཡོན་བསྐབ་རྒྱའི་སྡེ་ཆ་ནང་སློབ་བྲིད་
 བྱ་རྒྱུ་གཅིག་ཁྱེད་རང་ཆོ་བ་ཡི་ལགས་སུ་ཆ་བཞག་ནའང་རིགས་ལམ་སློབ་དགོས་རེད།
 བྱང་པའི་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཚོག་ཆོས་དགོན་མཚོག་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་བྱས་
 བས་ཤོད་དགོས་མ་རེད། ཨ་ལ་རང་ལ་སྒྱུབས་སུ་མཆོ། ཡིན་ཡང་རིགས་ལམ་གྱི་ཐལ་
 ཕྱིར། ཁྱབ་དང་མ་ཁྱབ་ཟེར་རྒྱ་དེ་ཁྱེད་རང་ཆོས་སློབ་དགོས་རེད། བསྐབ་ན་ཏུ་ཅང་ཕན་
 གྱི་རེད། ཆོང་ཞིག་རྒྱག་དགོས་བྱུང་ཡང་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། ལ་མཆུ་ཞིག་རྒྱག་དགོས་
 བྱུང་ན་རིག་པ་ཏྲོག་ཅམ་ཆ་པོ་བྱུང་ན། ལ་མཆུ་རྒྱག་རྒྱུར་ཕན་གྱི་རེད།

ངོས་གྱི་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ནས་གོ་བྱུང་། འདུག་ནང་གི་སློབ་ཕྲག་གཅིག་ཁྱིམ་ས་
 གྱི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ། རྗེས་སུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་རིགས་ལམ་བསྐབ་
 རྒྱ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག དེས་རིགས་ལམ་བསྐབ་ནས་རྗེས་ལ་མོ་རང་ཁྱིམ་ས་
 ཆོད་པའི་ལས་ཀ་བྱ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཡག་པོ་བྱུང་ཟེར་གྱིས་འདུག་ཟེར། ཞོར་དུ་མོ་
 རང་གི་ཕ་ཡང་མཆན་ཉིད་སྦྱང་དུ་ཡོང་གི་འདུག ཅས་ངོས་གྱིས་དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་བྱུང་།
 དེ་འདྲ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་མ་རེད། དེ་རིགས་པའི་འགོ་
 ལྷངས་ཤིག་མི་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་དཔྱད་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད། རྣམ་
 དཔྱད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཟུར་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱའི་དོན་དག་ལ་རིགས་ལམ་སློབ་དགོས་གྱི་
 ཡོད།

ཅ་བ་ཆད་མའི་གཞུང་ཕྱོགས་སྤང་ཆོས་གྲགས་གཞུང་དེ་དག་
 བྱང་རྟགས་གསལ་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་འགོ་སྐྱབས་དེ་དག་གསུངས་གྱི་ཡོད། ཅལ་དུ་བཏོན་
 བས་སྦྱང་མཁན་ཆ་པ་ཆོས་སེང་དེ་འདྲ་ནས་ཕལ་ཆེར་དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྱགས་
 ལྷང་ཞིག་གནང་བ་མིན་ནམ་སྟམ་གྱི་འདུག དེ་རང་ཆོ་བོད་རང་ཉིད་གྱིས་ལེགས་སྦྱོར་
 ཕུལ་འདུག་དེར་བརྟེན་རང་ཆོར་གཅེས་པའི་ཞོར་བུ་ཡོད་པ་དེ་དུང་བྱི་དོར་ལྟ་བུ་བྱས་
 ཏེ་ཏྲོག་ཅམ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་བྱས་ན། བོད་མིའི་མཆན་མཐོང་ལ་ཕན་གྱི་

རེད་ལ་པོ་ཤི་གྱི་རིག་གཞུང་གི་མཆན་མཐོང་ལའང་ཕན་གྱི་རེད། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་གྱི་
མི་གཞན་དག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བྱེད་པ་བྱུང་ན་དཔེ་ཡག་པོ་རེད། ང་ཚོ་བཅན་གྱི་ལ་
བ་ཆགས་ཏེ་ལུང་པ་བྲལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གྱི་ལ་ཕན་པའི་ཞབས་འདེགས་
ཤིག་ང་ཚོ་བཅན་གྱི་ལ་བའི་ཐོག་ནས་བསྐྱབ་བྱེད་པ་ཡག་པོ་མ་རེད་དམ། དེ་འདྲ་ཡིན་
སྟབས་འདི་ངོས་གྱིས་བྱེད་ཆོར་བྱ་དགོས་བསམ་པ་བྱེད་བྱུང་། གཞན་ཁྱུ་མི་འདུག

ཞིབ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱེད་རང་ཚོས་གོ་སྟར་གནང་གི་རེད། ཆོས་ཆོགས་
དང་པོ་ཆོགས་པའི་སྐབས་དེ་དུས་ངོས་གྱིས་ལུང་འདི་བྲངས་པ་ཡིན། དམ་ཆོས་འོ་མ་
སྐབ་པ་ལས། ཁམ་གྱི་ཉིང་ཁྱུང་བ་ཡིན། ཞིས་བྱས་པ་རེད། བཤོ་སྤོང་དང་གོ་སྟར་
བྱས་ནས་སྐབ་སྐབ་འབྲས་ཐོན་པ་ཞིག་དགོས་གྱི་རེད་ཅེས་སྟོན་མ་དེ་འདྲ་བཤད་
ཚུང་ཡོད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། བྱེད་རང་ཚོ་དེ་དག་གོ་སྟར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལྟག་པོ་བྱེད་དགོས།
འདྲ་ཆོགས་པོ་དང་སོ་སོའི་སེམས་གྱི་གཏིང་ལ་ཡོད་ཀྱང་མེད་ཀྱང་ཁའི་ཆོག་སྐྱེ་པོ་ལ་
ཞིག་ལ་འདུས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོག་ཚེད་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ཕན་ཐོགས་
ཁོན་ནས་མེད། ང་ཚོ་ཆང་མ་གྱི་པའི་དོན་དག་ལ་ཁུར་གཅིག་པ་ཞིག་སྤེལ་བས་ཡོད་པ་
རེད། ཁུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་ཐོག་ནས་དམིགས་ལུལ་འདི་བཞག་ནས་གང་དགའ་ཅི་
ལེགས་ཞེས་ལབ་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས་མི་གཅིག་གིས་ཁ་བདེ་པོ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཁོས་སྐད་
ཆ་ཡག་པོ་བཤད་སོང་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ན་ཁོས་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་རྒྱལ་ཁ་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཐོབ་སོང་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་འདི་མ་རེད། ང་ཚོ་གྱི་པའི་དོན་དག་བསྐྱབ་རྒྱུར་
གང་དགའ་ཅི་ལེགས། ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་ག་རེ་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག ཆང་མ་
ཁུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་ཐོག་ནས་བསམ་སྟོན་གཏོང་རྒྱུ་དེ་རེད། མི་དང་མ་སོང་ནའང་། མི་
ནད་པ་ཇ་རྟག་ལ་སྐྱག་ཡོད་པ་རེད།

ངོས་གྱིས་ནམ་རྒྱུན་ཅེད་མོ་ཅེ་ནས་ཤོད་གྱི་ཡོད། ཆོས་གངས་བཟང་ངན་བཅི་
རྒྱུ་དང་གཅིག་མཛད་སྟོ་ཆོགས་ཞེས་པ་དེ་ཆོའི་གས་དེ་མིའི་མི་ཆོ་གཅིག་ལ་གལ་ཆེ་
ཤོས་དེ་སྤྲེལ་པའི་ཉིན་མོ་དང་ཤི་བའི་ཉིན་མོ་རེད། དེར་མཛད་སྟོ་ཆོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་

མ་རེད། ཅིས་སྐྱོར་རྒྱ་མེད་པ་རེད། སྤྱིད་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱབས་ལ་ཆོས་གྲངས་བཟང་ངན་
བལྟས། མཛད་སློ་ཆོག་ནས་འདྲ་ཆགས་པོ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། འགག་ལ་ཐུག་
པའི་སྐྱབས་ང་ཆོ་འོར་སྤྱིང་ནས་བྱོས་ཡོང་དུས་ཆོས་གྲངས་ལྟ་རྒྱུ་དང་མཛད་སློ་ཆོག་
རྒྱ་མི་འདུག་བྱོས་ཡོང་རྒྱུ་རེད།

དེར་བརྟེན་ང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་ད་ལྟ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་མཆམས་ལ་
སྤེབས་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་འདྲ་ཆགས་པོ་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་རྒྱུའི་དུས་ཆོད་མ་རེད།
ང་ཆོ་འཆི་དང་གསོན་གྱི་སྤང་ལ་སྤེབས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྐྱབས་དོན་དག་ངོ་མའི་
སྤྱིང་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཀྱིས་བསམ་སློ་གཏོང་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས་འདྲ་ཆགས་པོ་
དང་སྤམ་པོ་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱད་ཆ་ཞིག་མ་རེད། འདི་བྱེད་རང་ཆོའི་སེམས་ལ་ཞོག་གཞན་
འདི་རང་ཡིན་བཀྱིས་བདེ་ལེགས། །(བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་ཆོག་ཆེན་མེད་པ་ལྟ་བུ་པའི་
བཀའ་སློབ།)

༢༣། །བཙན་སྤྱལ་སོད་མིའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་གྲེངས་

བཞི་པ་དང་ལྷ་བར་གནང་བའི་རང་

གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་

གསུང་བཤད། །

ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐོངས་བཞི་པར་གནང་བའི་

བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན།)

༢༡། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བཅེ་རྣམས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་པར་མེད་མེད་གཟུགས་སུ་རོལ་བ། ས་
སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ འཛིན་ཏེན་ཞི་བདེའི་དོད་དཔོན།
གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སློན་པ་མ་མཆིས་པའི་དབྱ་བྲིད། བདག་གི་
བཀའ་ངོན་གསུམ་ལྟན་གྱི་མཁེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་སྤྲོ་ནས། ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་
རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་གྲུག་སྟོན་དུ་
བཏོང་སྟེ། དེ་རིང་འདི་གར་ཚོགས་འདུར་ཐེབས་པའི་སྐབས་ལྟལ་དགེ་འདུན་པ་
རྣམས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཚོག་གིས་དབྱས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམས་
པ། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་དང་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་པ། ཕྱག་སྐྱེལ་བཀའ་སྟོན་
རྣམས་པ། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྟེ་ཆེན་ལག་གི་འགན་འཛིན་རྣམས་པ། སྤྱི་འཐུས་རྣམས་པ།
སྐུ་མགོན་མཆོག་དབང་རྣམས་པ། རྩང་ཆེ་རྣམས་པ། གཏན་ཉིན་སྟོབ་ལྷ་ལག་གི་སྟོབ་སྤྱི་

དང་དགེ་ཆེ། བོད་རིགས་དགེ་ཆན་རྣམ་པ་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ལ་ཁྱུ་རྒྱུར། ད་རེས་ཤེས་
རིག་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པ་འདིར་ཐེབས་པའི་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྦྱི་
དང་དགེ་ཆེ། དགེ་ཆན་རྣམ་པ་བཅས་ཡོངས་ལ་བཅན་བྱུང་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་
ངོས་ནས་དགའ་བསུ་དང་འཆམས་འདྲི་ཁྱུ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ནི་འདས་པའི་མི་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྟུང་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་རིང་ས་གཞིའི་སྟེང་གི་
ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་བསྐྱེད་གནས་བཟང་ཤོས་སུ་གནས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
རིགས་གཞན་སྟུང་གྲུང་འགུན་མི་བཟོད་པའི་མཁས་པ་མང་པོའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་
ནས་སྦྱ་སྦྱར་དང་རང་ཚོམ་གྱི་གཞུང་ལུགས་གཉིས་ཆ་ནས་ས་སྟེང་འདིའི་ཡུལ་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ལས་བཟང་ཤོས་དང་མང་ཤོས་བྱུང་བའི་ཁར། ལྷག་པར་ཆད་མ་རིག་པ་
དང་། གསོ་བ་རིག་པ། འོ་དོ་རྟོག་རིག་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཆེས་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ལྷགས་
བཤད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་མངོས་པོར་བྱས་པ་དང་། སྦྱ་དང་བཟོའི་གནས་ལའང་འཕགས་
པའི་ཡུལ་དང་དོ་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ངོམ་འོས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་ལྟ་
རང་རེའི་མི་རབས་འདིའི་ཐོག་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་བཅན་བཟུང་བྱས་པའི་དབང་གིས་
བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་མི་འབུམ་ལ་ཉེ་བ་བྱི་རྒྱལ་དུ་བཅན་བྱུང་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་
ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྟོལ་ལ་འགྱུར་བ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་གཉིས་
བྱུང་ཡོད། གཅིག་ནི། ཡ་སྦྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་
མིའི་འབྲལ་ཕྱགས་གཉིས་དགའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅན་
བྱུང་དུ་འབྱོར་བའི་བོད་རིགས་ལོ་ན་ ༡༦ མན་གྱི་ན་གཞོན་ཡོངས་རྫོགས་གཞི་རིམ་
སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་བྱ་གསོ་ཁང་དུ་འཇུག་བཞེས་མཛད་དེ་བཅན་བྱུང་བོད་ཕྱག་ཡོངས་
ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་བསྐྱེད་བ་དང་། འགྱུར་བ་གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་གར་དུ་
དར་བྱུང་ཡོད་བཞིན་པའི་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྟོལ་ངོས་བཞེས་མཛད་
པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཕྱག་རྣམས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་དུ་ཁ་འཐོར་དུ་
མ་བཅང་བར་སྐབས་བཅོལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་བྱུང་འཇུགས་ཀྱིས་དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་

ཚན་ཁག་གི་སྟེང་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྡེ་འཛུགས་ཀྱི་སློབ་
 ཚན་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གཞི་རྒྱ་བཟུང་
 བོ་ཞིག་བསྐྱུན་གནང་མཛད་པ་འདི་ཡིན། སྐབས་དེར་བོད་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཆུང་མས་
 ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་ཁུར་རི་ལྟར་བཞེས་པའི་སློང་ལ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 རང་ཆུང་དུ་ཞིབ་བཀོད་མཛད་པའི་མཐའ་བསྐྱེམས་སུ་“ཁོང་ཚོ་ནི་ང་ཚོས་གཅེས་
 སྟོང་བྱ་འོས་པའི་ཆོས་སྟོད་ཞི་བའི་ས་བོན་ལྟ་བུར་འགྱུར་གྱི་རེད།”ཅེས་བཀའ་བསྩལ་
 ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཅི་བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བྱུང་བའི་ནང་ཐབས་ཆེན་གྱི་
 འགྱུར་བ་ཁྱད་པར་བཞིག་ཡིན།

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་དེའི་འོག་གསར་བརྗེའི་འགྱུར་འགྲོས་དེ་སྤར་
 ཡང་རྒྱན་སྲོལ་ཕལ་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དུ་མ་བཅུག་པར་ལོ་རེ་བཞིན་མདུན་ནས་མདུན་
 ཏུ་གོམ་བཤོད་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་དེ་བཅའ་བྱོལ་གཞུང་གི་སྲིད་ཁྲུ་བ་ཆུང་མས་ཀྱི་སྐབས་
 བབ་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ལས་བྱེད་དང་ཕ་མ་གཉིས་ཐེད་ནས་བཅའ་བྱོལ་
 ཏུ་གཞིས་ཆགས་ཕྱ་ཚུགས་གྱིས་འཚོ་ཐབས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་རིམ་
 གེལ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཇ་དག་གི་ཆོར་བ་ཡལ་ཏེ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་
 ཐོག་དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་། ཡར་རྒྱས་གང་ཡང་བཏང་མ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ལམ་
 སྲོལ་འདིའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་ཐུབ་འབྱས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཅུང་ཡང་རྒྱན་
 འཛིན་མ་ཐུབ་པར་ཉམས་ཆག་བྱིན་པའི་གནས་སྐངས་འདི་ནི་ང་ཚོའི་མི་རབས་ཀྱི་
 ལས་འགན་མ་འབྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་མི་བྱ་མཐུ་མེད་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་
 ༡༩༥༠ ཅུང་གི་བར་བཅའ་བྱོལ་བའི་མི་ཆེའི་ལོ་རིམ་བཅུ་ལྷག་དང་པོའི་ནང་གཏན་
 ཉིན་གྱི་སློབ་ཁྲ་ཁག་མང་གསར་འཛུགས་དང་། སྟོན་མེད་ཀྱི་སློབ་དེབ་གསར་བཟོ།
 བོད་མིའི་དགེ་ཆན་འོས་སྟོང་ཕྱ་རྗེས་བྱས་པ་སོགས་སྐབས་དེའི་མཐུན་ཁྱེན་གྱི་གནས་
 བབ་ལ་གཞིགས་པའི་ཏ་ལས་པའི་ལས་དོན་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ནའང་། རིམ་གྱིས་བྱིའི་
 མཐུན་ཁྱེན་རིམ་བཟང་དུ་སོང་བའི་སྐབས་དགེ་ཆན་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཕ་མ་ཆང་མའི་

ངོས་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སྟོང་ཡངས་རྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བ་ཏུ་ཉམས་རྒྱུ་
བྱུང་བའི་དབང་གིས་ད་ཆ་འབ་སྟེ་མ་འདྲས་པའི་ཆད་ཏུ་སྟེབས་ཡོད།

རང་རེ་ཐོག་མ་བཅན་བྱོལ་ཏུ་འབྱོར་སྐབས་གནས་སྐབས་ལོ་བཅུ་སྟོར་ཞིག་
གི་རིང་རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོལ་ལ་མ་བརྟེན་ཐབས་མེད་ཡིན་འདྲ་། རིམ་
བཞིན་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དང་སྟོང་གོམས་བྱུང་མཆམས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
རིགས་ཀྱི་སྤྲུགས་དམིགས་ཀྱི་དགོས་མཁེར་འཆམས་པའི་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་
སྟོལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གསར་གཏོད་བྱེད་དགོས་པ་ནི་སྟོས་མ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟའི་
མངོན་འདོད་དང་སྟོབས་པ་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟོང་གི་སྐད་ཡིག་
རང་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡང་དང་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་ཆ་བ་ཏུ་འགོག་རྒྱེན་གནང་མཁན་
མང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ཡུལ་ཁོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྟོབ་ཆ་
ནན་ལན་མང་ཐེབས་པའི་ཞལ་ངོ་མ་གཅིག་པ་ལྟ་བུས་བོད་སྤྲུག་བྱིས་སྟེ་ནས་སྤྲུག་སྟེ་
འགན་བཞེས་ཏེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ནས་བཟུང་བོད་བྱིས་སྟོབ་ཟུ་ཁག་དང་། ༡༩༩༩ ནས་
བཟུང་བོད་སྟོབ་འཛིན་ཆོག་གས་དང་ཤེས་རིག་ཁྱབ་ཁོངས་སྟོབ་ཟུ་ཁག་གི་གཞི་རིམ་
འཛིན་ཟུ་དང་པོ་ནས་ལྷ་པ་བར་སྟོབ་སྟོང་གི་བརྒྱུད་ལམ་རང་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་སྟེ་
ཅམ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ནའང་། དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་འཛིན་རིམ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྟོབ་སྟོང་གི་བརྒྱུད་ལམ་རང་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱའི་ཐོག་ཟུབ་འབྲས་ཡོད་པའི་ལས་དོན་
གང་ཡང་བཅུམས་སྟེ་མེད་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་འགོག་རྒྱེན་གྱི་ལས་འགལ་སྔ་ཆོགས་
སྟེལ་བཞིན་པ་འདི་རིགས་ཏུ་ཅང་སྟོ་མམ་སྟེ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།

ད་ལྟ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཡོངས་ཁྱབ་ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པའི་ཤེས་
ཡོན་སྟོབ་སྟོང་གི་ལམ་སྟོལ་འདི་ནི་བྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱ་གར་
གྱིས་མཆོན་ཤར་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ཐོག་ཞིན་ངའི་དབང་རྒྱུར་ས་བཟོན་རྒྱུན་
གནས་སྟེ་ཐབས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱེན་ཏུ་ཆེད་མངགས་ལོར་རྟེ་མེ་གོ་ལས་དབྱ་བྱིད་པའི་
ཤེས་ཡོན་ཆོགས་རྒྱུད་ཞིག་གིས་བཅོས་པའི་ལམ་སྟོལ་དེ་ཏུས་ད་ལྟའང་ཟུ་མ་ཉམས་སྟེ་

མ་ཞིག་པར་གནས་པ་དེ་རང་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཅའ་ན་སྐོབ་ནས་
ལོ་ ༥༥ ཅམ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་འདྲ་བའ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་
ཡོན་སློབ་ཐོན་ན་གཞིན་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཞིག་གྱུར་ཡོད་པ་ཀྱུན་གྱིས་
མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པ་འདི་རེད། བོད་མི་ཆོའང་ལམ་སློལ་དེ་གའི་འོག་སྤྱད་དེ་
གནས་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་འགྱུར་བོད་རིགས་སློབ་ཐོན་པ་ནམས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་། འབྱུང་འགྱུར་བོད་གསར་པའི་འཕྲུགས་སྐྱབ་ཀྱི་ལས་
དོན་ཀྱི་ཐོག་ཆ་ཤས་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་སྒྲང་སྒྲུབ་རྒྱ་པར་བཞག། གནས་སྐབས་བཅའ་
བྱོལ་དུ་གནས་རིང་བོད་ཀྱི་གནའ་སློལ་དང་བོད་མིའི་ངོས་འཛིན་སྤྱད་སློབ་བྱ་རྒྱ་
དང་། བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཅ་འཐོར་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་གཞིས་ཆགས་ཁག་
ཏུ་གཏན་སྡོད་གྱིས་རང་ཁ་རང་གསོ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་འདྲ་མི་འཛོན་པའི་ན་གཞིན་
ལས་མེད་བར་སྤིངས་སུ་འབྱུངས་ཏེ་བོད་མིའི་ངོས་འཛིན་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་ཅམ་
ཡང་མི་བྲོ་བའི་བྱོས་འགྱུར་གྱི་རྣམས་ལ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་བྱ་ཆོགས་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡིན་པ་ད་ལྟ་
ནས་གསལ་པོ་མཐོང་སྒྲུབ།

ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སློལ་འདིའི་གནས་སྐབས་ལ་སྤྱགས་གཞན་ཞིག་
ནས་བརྟམ་ན། འདས་པའི་མི་ལོ་ ༩༩ རིང་བཅའ་བྱོལ་བའི་སློབ་སྤྱུག་སྤོང་ཕྱག་
མང་པོ་ཞིག་ནས་ལམ་སློལ་འདིའི་འོག་སློབ་སྦྱོང་སྤྱད་ཟིན་ནའང་ཆད་ལྡན་གྱི་མཁས་
པ་དེ་སྤོན་བོད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སློལ་ནས་ཐོན་པ་དང་མཆུངས་པ་ཞིག་སུ་ཐོན་
འདུག་ཅེས་དྲིས་པ་ཡིན་ན། མཆོན་གཞི་གཟུང་རྒྱ་ཏ་ཅང་དཀོན་པོ་ཆགས་ཡོད། མདོར་
བསྟུས་ཏེ་ཞུ་ན། རང་མགོ་རང་གིས་བཏོན་མི་སྒྲུབ་པར། གཞན་བརྟེན་གྱི་བསམ་པའི་
བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་བྲན་གཡོག་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལོར་
ཁྱི་མེ་ཀོ་ལེས་བཟོས་པའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་སློལ་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དེའི་འོག་ནས་ཆེ་ས་ནས།
བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་འཕྲུགས་སྐྱབ་ལ་ཕན་
པའི་བོད་ཀྱི་མི་རབས་གསར་པ་ཞིག་དང་། རྒྱུང་ས་ནས་གཞན་གྱི་བྲན་གཡོག་རྒྱུག་མ་

དགོས་པར་རང་ཁ་རང་གསོ་སྤྱོད་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་མི་ཆད་ལྡན་ཞིག་ཐོན་རྒྱུ་
 རེ་བ་མེད་པ་དེ་ངས་རྒྱ་མཚན་གྱི་ལམ་ནས་ཐག་བཅད་དེ་ཁྱས་སྤྱོད།

རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟའི་སྤྱི་བ་པོ་འདིས་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་
 ལམ་སྲོལ་ཆད་ལྡན་ཞིག་དགོས་པའི་རེ་སྤྱུལ་ཡང་ཡང་ཁྱས་བཞིན་པའི་ངང་གྱེ་ལོ་
 ༡༩༤༩ ལོར་བཀའ་ཤག་གིས་ཤེས་རིག་ལས་དོན་སྐོར་ལྟན་ཆོག་གིས་ཏུ་སྐོར་འབོད་
 བྱུང་བའི་སྐབས་ལྟན་ཆོག་གི་མདུན་སར་ད་ཡོད་བོད་ཀྱི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལག་གི་
 སྤྱིག་འཛུགས་དང་། སློབ་སྦྱོང་གི་ལམ་སྲོལ་གཉིས་ཀ་རང་རེའི་དགོས་མཁོ་དང་མ་
 འཆམས་པར་གྱུར་བའི་པ་དང་། གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་གཞི་ཆའི་གསར་བཟུང་ཞིག་
 གནང་ན་མ་གཏོགས་ཆད་མཐུད་ཡོ་བསྐང་གི་ཉམས་གསོ་སྤྱོད་བྱ་རེ་མཛད་པས་ཐུགས་
 སུན་གསོས་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཁྱེད་ཀྱི་བྱུང་ཁྱོད་ཀྱི་དེའི་རྒྱུ་ཆེ་མཆོག་
 བྱས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལམ་སྲོལ་ཐོག་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགོད་
 དགོས་ཡང་ཡང་ཐེབས་པར་བརྟེན། མ་འོངས་རང་སྤྱོད་རང་སྦྱོང་གི་གནས་བབ་ལྟན་
 པའི་བོད་ཀྱི་ཐུགས་དམིགས་བསྐྱབ་བྱུང་བཟུང་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཅན་བྱོལ་དུ་
 གནས་རིང་གི་འབྲེལ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱུན་ནས་སློབ་སྦྱོང་གི་དགོས་དམིགས་
 དང་། རོ་བོ། ལས་རིམ་འཆར་གཞི། སློབ་ཆན། སློབ་སྟོན་གྱི་སྐད་ཡིག་ འཛིན་སྦྱོང་།
 སློབ་ཐུག་དག་ཆན། ཐུགས་སྦྱོང་གི་ལམ་སྲོལ། སློབ་ཐོན་པའི་མདུན་ལམ་འཆར་གཞི་
 བཅས་འཁོད་པའི་ས་བོན་ཞིག་དང་། དེ་དག་ཐུག་ལེན་དུ་བསྐྱར་ཐོགས་དུས་ཆོད་ཀྱི་
 ཐུས་བཅད་དང་བཅས་ཏེ་ལམ་སྲོལ་གསར་པའི་འོག་ཆོད་བལྟའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གྱེ་ལོ་
 ༡༩༥༠ ལོར་འཛིན་རིམ་དང་པོ་ནས་འགོ་འཛུགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། གྱེ་ལོ་ ༡༠༠༩ ལོར་
 ཆེས་མཐོའི་འཛིན་གྲྭ་ཐོན་རྒྱུ་དང་། དེ་སྐབས་ལམ་སྲོལ་དེའི་སློབ་ཐོན་པ་དེའི་གས་
 དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་ཤར་སྦྱོད་སྤྱོད་པ་ཡོད་མིན་གྱི་ཐག་གཅོད་
 གསལ་པོ་ཡོད་ངས་ཞེས་ཁྱས་སྦྱོང་ཡང་། ཆོག་གི་མེ་ཏོག་འབྲས་བུས་སྦྱོང་པ་ལ་འགྱོད་
 པས་ཅི་ལ་ཡན། གྱེ་ལོ་ ༡༩༥༠ མཐུག་ཅམ་ནས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་གསར་གཏོད་

དང་། སློབ་སྦྱོང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་ཆ་བརྟེན་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚད་དང་སྤྱི་གུ་ལམ་
 ཀྱན་སྦྱོང་གང་ཐད་ནས་ཉམས་ཆག་རྗེ་ཆེར་སོང་བའི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བཞིན་ཞུ་མ་
 དགོས་པར་ཆང་མའི་དགོངས་གསལ་དེ་ལྟར་ལག་སྤྲོད་དེ་ཆ་ཤེས་ཡོད་འདྲིན་སྦྱོང་གི་
 འགན་དབང་རང་སྟོན་ཏུ་བབས་པའི་སྐབས་གསར་བཞིན་དང་མདུན་མཆོང་བྱ་རྒྱུ་རེ་
 བའི་ལྷག་མ་ཅམ་སློབ་ལུ་བྱ་བ་ལྟས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར།
 སེམས་བསམ་པས་བར་སྒྲུང་ལ་རྟ་རྒྱགས་ཀྱང་། འོན་ཡང་དྲིག་སྒྲུར་མཐིལ་ལ་སོ་མི་
 ཐེབས་ཞེས་པ་ལྟར། ཤེས་ཡོད་ལམ་སློབ་ཀྱི་སྟོན་གསར་བཞིན་ལས་འགྲེལ་ཞིག་ཙམ་
 པ་ལ་དགོ་ཆུན་དང་། ས་མ། སྤྱི་ཆོགས་གསུམ་གའི་མཐུན་ཆུན་མ་འདྲོམས་ན་འགོ་
 བྱེད་རེ་བྱུང་གིས་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད། ཏུང་མཐར་ཡང་ལོ་
 རོ་བཅུ་ལྷག་ལྷག་ཅམ་སྒྲུབ་ཆོད་བཞུ་དང་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པས་ལས་འཁུར་སྒྲངས་དྲི་
 ཏུས་ལུན་ལྷ་བ་བཅོ་ལྷ་ལྷག་སོང་ཡང་ད་བར་ཤེས་ཡོད་སློབ་སྦྱོང་གི་སྟོན་ཉམས་པ་སོར་
 རྒྱུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་སྐོར་དོན་སྤྱིང་ལྟན་པའི་སྤྱི་བྱས་དང་ལས་
 འཆར་གང་ཡང་གཏན་ལ་ཐབས་སྒྲུབ་པ་བྱུང་མེད། ཤེས་ཡོད་སློབ་སྦྱོང་གི་སྟོན་ལོ་ལྷ་
 ཉིན་ཞིག་ཅི་ཅམ་ཞིག་འཐུས་ཤོར་བྱིན་པ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པའི་
 སློབ་སྤྱུག་རྣམས་ལ་ནམ་ཡང་གུན་གསལ་བྱེད་མི་སྒྲུབ་པའི་གྲོང་གུན་ཞིག་ཡིན་སྟབས།
 ཏ་ཅང་སློ་འཆབ་ཡོང་གི་འདུག

དེར་བརྟེན་བཀའ་ཤག་གིས་གྲོས་ཆོགས་སུ་བྱུལ་བའི་ལས་དོན་སྟན་ཞུ་
 རྒྱ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཤེས་ཡོད་སློབ་སྦྱོང་སྐོར་གྱི་སློ་འཆབ་ཅི་ཡོད་གསལ་པོ་ཞུས་
 ཡོད། སློ་འཆབ་ཅི་ཅམ་ཆེན་འང་ལས་དོན་འཆར་འགོད་དང་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་
 གོང་ད་ལྟ་བུལ་གནད་བཞིན་པའི་ཉམས་སྦྱོང་ཅན་གྱི་དགོ་ཆུན་དང་། སློབ་
 སྤྱི་རྣམ་པ་ཆོ་དང་ལྟན་ཏུ་གོ་སྒྲུར་གཏིང་ཟབ་ཅིག་མ་བྱུང་ན་རྗེས་སུ་ལག་བསྟར་
 ཡོང་ཐབས་བྲལ་བར་མཐོང་སྟེ་ད་ལམ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འགྲོ་གྲོན་དང་ངལ་

བ་གང་ལའང་མ་འདྲེམས་པར་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་འདི་བསྐྱོད་ཆོང་ཁྱུས་པ་ཡིན། འདི་
ནས་རེ་འདུན་ཁྱུས་དོན་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་དང་བོད་རིགས་དགེ་ཆེན་པོ་ཆེ་བས་སྦྱོང་ལ་
འདྲེམས་མེད་ཀྱིས་ཆོགས་ལེབས་གནང་ཐུབ་པ་འདི་ལ་བཀའ་ཤག་གིས་སྦྱོང་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཐུག་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་ལས་བྱེད་དང་དགེ་
ཆེན་མང་པོ་ཡོད་ནའང་། བཀའ་ཤག་གི་བསམ་ཚུལ་དུ་དགེ་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་རང་གི་
འཆོ་ཐབས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚད་ཅོད་ཞིག་
ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འགན་ཁུར་སྤངས་རྒྱུའི་འོས་བབ་དེ་བོད་རིགས་དགེ་ཆེན་ཆོ་
རྒྱུད་པ་ལ་མ་གཏོགས་མི་རིགས་གཞན་གྱི་དགེ་ཆེན་ལ་མེད་སྟབས། ཁོང་ཆོ་ལ་སྦྱིར་
བཏང་ལས་བྱེད་པའི་ཡུལ་སྟོལ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ལས་ཀ་བསྐྱུལ་རྒྱ་ཙམ་མ་གཏོགས་
དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ང་ཆོས་རེ་འདུན་བྱ་དབང་བྲལ་བ་ཡིན་གཤིས། གནད་འགག་ཆེ་
བའི་ཆོགས་འདུ་འདིའི་ནང་བོད་རིགས་དགེ་ཆེན་ཁེ་གཙང་བསྐྱོད་ཆོང་ཁྱུས་པའི་རྒྱ་
མཆན་དེ་ལྟར་ཡིན། ད་རེས་ཆོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ནས་གཤམ་གསལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་
ནམས་ཐོན་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༡)ད་ལྟ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སློབ་སྦྱོང་དང་ཀུན་སྦྱོང་ཉམས་ཆག་ཅི་ཕྱིན་
དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལ་ཐུག་པའི་སྐོར་སློབ་སྦྱོང་དང་། དགེ་ལས་ཆེའི་གཟིགས་ཚུལ་
གང་ཡོད་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་།

༢)རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཅི་ཡོད་དང་ཁྱད་པར་དེའི་ཐད་
བཅན་བྱུང་བོད་གཞུང་གི་ཁྱེད་ཅི་ཡོད་སྐོར་སློབ་སྦྱོང་དང་དགེ་ཆེན་ནམ་པའི་དགོངས་
ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

༣)འཕྲུང་འཕྱར་བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་
བྱེད་ཐོགས་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་དང་དགེ་ཆེན་ནམ་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་
པ་བྱ་རྒྱུ།

༤)བཅན་བྱེད་པ་ལ་མེད་པའི་མེས་ཡོན་སྤྱི་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་བཅན་བྱེད་པ་
ཡིན་ན་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་དགོ་ཆུང་ཆུང་པས་ཕྱག་བསྟར་གནང་སྟབས་ཀྱི་ཡོད་མིན་དང་།
མཐུན་འགྱུར་ཆུབ་སྐྱོར་ཅི་ཅུ་ཐོབ་སྟབས་མིན་སྐྱོར་ཤེས་རྟོགས་སྟབས་པ་བྱ་ཆུ།

༥)འགྲེམས་སྤྱི་ལ་ཁྱེད་པའི་གྲོས་གཞི་སོ་སོའི་ཐོག་དགོངས་འཆར་དང་།
མཐའ་དོན་གྲོས་ཆོད་གང་བཞག་ནམས་ཁྱེད་སོ་སོས་ཕྱག་བཞེས་གནང་སྟབས་པ་
ཡོང་བ་ལྟ་བུ་བཅས་ཡིན།

ད་ཕན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་མོ་ཆེས་རང་རེའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སློབ་
སྦྱོང་དང་ཀྱན་སྦྱོང་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བ་ཞིག་ངོས་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་
བཅད་གཅོད་ལྷན་པས་འདྲིན་སྦྱོང་དང་། དགོ་ཆུང་པ་མ་སློབ་ཕྱག་སློབ་ཆུང་སློབ་
དེབ། མཐུན་ཆུང་། སྦྱོང་ཆུང་། ཁོར་ལུག་སོགས་ཀྱིས་མ་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཚུལ་གཅིག་
ཁ་གཅིག་བཞག་བྱེད་པ་ཅུ་དང་། རེ་བྱང་གིས་ནི་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཅུ་མ་
ཟད། རྒྱ་གར་དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་འདྲིན་སྦྱོང་ཉམས་ཆག་འགྲོ་
བཞེན་ཡོད་པས་འདྲིན་ཆུང་སྦྱོང་གནས་བབ་ཅིག་ཡིན་པས་ཐབས་ཤེས་མེད་ཚུལ་
གསུང་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་འདུག ཡང་འགན་འདྲིན་ནམ་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་དགོ་
ཆུང་པ་ཤས་ཀྱིས་ལོ་རེའི་རྒྱུགས་སྦྱོང་གི་གྲུབ་འབྲས་བཟུ་ཆའི་གྲངས་ཆད་རྒྱ་མཚན་
དུ་བཀོད་དེ་ཤེས་ཡོན་གནས་ཆད་གོང་མཐོར་ཕྱིན་པ་མ་གཏོགས་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་མེད་
པའི་དགོངས་ཚུལ་གསུང་མཁན་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་མོད། སློབ་ཕྱག་སོ་
སོའི་མི་ཆེའི་འཆོ་བའི་ནང་དངོས་དོན་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཆད་ཅིག་མེད་ན། རྒྱུགས་
སྦྱོང་ཨང་ཤོག་གིས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པར་བརྟེན།
ང་ཆོ་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱེད་འགན་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲེ་མོ་བ་ནམས་ལོ་འཁོར་རྒྱུགས་སྦྱོང་
ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཤོག་བྱེད་པ་བཞག་ཏེ་སློབ་ཆེམས་ཐབས་མེད། མདོ་དོན་བོད་མི་རིགས་
དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ལེགས་བྱང་། ལུ་གོ་མས་གཤིས་ལུགས་དང་བཅས་
པ་ཆགས་འདྲིན་གི་སོ་མཚམས་ལ་སྤྱི་བས་པའི་གཉན་འཕྲང་ཅན་གྱི་དུས་རབས་

འདིའི་ནང་ཡ་མྱེ་ལོ་ལ་ཡོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་འདྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅན་ཕྱོད་པོད་ཕྱག་ཡོངས་ལ་གནས་ཡུལ་ཡུལ་མི་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་སློབ་
སྦྱོང་གི་མཐུན་ཁྱེན་སྐྱོན་སྐྱོན་ཆོགས་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། དངོས་དོན་སློབ་
སྦྱོང་དང་བཟང་སྦྱོང་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་དེ་ཞན་དེ་ལྷག་ཏུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་
བཅན་ཕྱོད་གཞུང་དང་། ས་མ། དག་ཅན། ལས་བྱེད་སྤྱི་ཐད་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་དེ་
མུར་འདོག་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཆབས་ཆེ་ཞིག་ཡིན། ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་
ལྟར། འདས་པའི་ལོ་ ༡༩ རིང་བཅན་ཕྱོད་པོད་མིའི་སློབ་ཕྱག་ནམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་གོ་སྒྲིག་
དང་འགོ་བྱོན་ཅི་ཅམ་ཞིག་གཏོང་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ནི་འཛམ་གཤིས་ཀྱི་སྐབས་བཅོལ་སྤེལ་
ཞིག་ལའང་བྱུང་མ་སྦྱོང་བ་ཞིག་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ནས་ ༡༩༥༣ ཀྱི་ཅིས་ལོ་རྒྱུང་པར་ཆ་མཆོན་ན་དབུས་བོད་སློབ་
འདིན་སྦྱོང་དང་། བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྡེ་ཁག་ སྤྱི་ཐད་བཅས་ཀྱི་འདིན་སྦྱོང་གི་འགོ་བོན་
མིའི་སློབ་ཕྱག་ ༡༥༠༠༠ ཙམ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་ལོ་གཅིག་
གི་འགོ་བྱོན་ཉིན་སྟོན་ ༡༩༥༣.༡༠.༡༥ (དུང་ཕུར་དགུ་དང་བྱེ་བ་བཞི། ས་ཡ་བཞི།
སྐམ་འབུམ། དྲག་ཁྱི། བདུན་སྟོང་། བརྒྱ་མེད་ལ་བརྒྱ་དང་ལྔ)ལྷག་ཅིག་འགོ་སྤྱོད་བྱོན་
ཡོད། འདིའི་ནང་ལྷ་ཁ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། སྤན་ཅིས་
ཁང་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གདན་ས་སོ་སོའི་ནང་ཁུལ་གྱི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་
ཁག་ལྷ་བུ་སྤྱི་སྡེར་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བདག་གཉེར་བྱས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་མང་པོ་ཆུད་མེད།
གོང་གསལ་འགོ་བྱོན་གྱི་དབུལ་ལས་ས་ནི་བཅན་ཕྱོད་གཞུང་གི་ལོ་དེའི་སྤྱི་ཅིས་ལས་
བརྒྱ་ཆ་ ༩༥ མང་བ་ཡོད། ལྷ་མཆོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ཆ་བོད་ཕྱག་ན་གཞོན་
ནམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཆད་ལྡན་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཆད་
གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་ཕྱོགས་གསར་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཐབས་མེད་ལ་བརྟེན་ད་
རེས་འདིར་ཐེབས་ཀྱི་ཆོགས་འཐུས་ཆང་མས་འཛམ་གཤིས་ཐོན་མེད་པའི་དགོངས་འཆར་
ལྷག་པོ་གནང་བའི་རེ་བ་ཡོད། འདིའི་སྟོར་བཀའ་ཤག་གི་མཐོང་ཚུལ་དང་། གཞི་ཅིའི་

ལྷ་ལྷ་བསམ་ཚུལ། བྱེད་འཆར་ཅི་ཡོད། ལྷ་ལྷ་པར་ཤེས་རིག་གི་སྲིད་བྱས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་
 བཅས་ཚོགས་ཐེངས་རྗེས་མའི་ནང་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བཤད་ཅུ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། སྒོ་བ་
 ལྷ་ལྷ་ནས་དགོངས་འཆར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབྱོར་བ་ན་མས་ཀྱང་ཕྱོགས་བསྐྱེམས་ཀྱིས་
 ཚོགས་འབྱས་ཆང་མར་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཡོད་པ་ལའང་གཟིགས་ཞིབ་ཡོད་པ་དང་།
 ཚོགས་འདུ་ཕེབས་མཁན་ཆང་མར་དགོངས་འཆར་གསུང་རྒྱུ་འོ་གོ་སྐབས་འཐོབ་པའི་
 ཆེད་ཚོགས་འདུ་ཉིན་གཉིས་པར་ཚོགས་ཚུང་ལག་བཞོས་ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱ་ཡིན་པས་
 ཆང་མས་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་པོས་ཆ་ཤས་བཞེས་གནང་ཡོང་བའི་འཛོད་སྒྲུལ་ཅུ་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན་ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱོ་ཆོ་ཁྲི་ལོ་བརྟན་
 ཅིང་ཐུགས་བཞེད་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུང་དུ་གསལ་ཞིང་།
 འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་བོད་དེ་ཡང་གནང་རབས་ཀྱི་བོད་བཞིན་ཤེས་ཡོན་དང་མཁས་པའི་
 འབྱུང་གནས་ཤིག་ཏུ་རྒྱན་གནས་ཐུབ་པའི་སྒོན་འདུན་ཅུ་རྒྱ་ཡིན།

ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པའི་དབུ་འབྱེད་
མཛད་སྒོའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ཤག་
གི་གསུང་བཤད།

(༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན།)

དེ་རིང་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པར་ཕེབས་པའི་བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
གི་སློབ་སྦྱི་དང་། དགེ་ཆེ། དགེ་ཆེན་ནམ་པས་མཆོན་ཚོགས་མི་ཡོངས་ལ་བཅན་བྱུང་
བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་དགའ་བསུ་དང་མཛད་བཅའི་འཆམས་འདྲི་བྱ་རྒྱ་ཡིན།

ཆང་མས་མཐུན་གསལ་ལྟར་བཅན་བྱུང་གཞུང་མང་གཉིས་ཀའི་བསྐྱབ་
བྱའི་ལས་འགན་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་བཅན་བྱུང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ན་
གཞོན་ནམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཆད་ལྡན་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ནི་བོད་
མི་རིགས་ཀྱི་ཕུགས་དམིགས་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་གཅིག་ཕྱ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཕན་
བདེའི་འབྲུང་གནས་ཆང་ལ་མ་ནོར་བའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བརྟན་དང་། དེའི་ལེགས་
བྱང་སྲུང་སྦྱོབ་རྒྱུ་འདིན་བྱས་སྤེལ་བྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཡང་ཡིན་ཁར། བྱ་

བ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དབང་སྐབས་བསྐྱུན་མ་དགོས་པར་ང་ཆོས་སྐྱབ་བྱས་པ་
 ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འོན་ཀྱི་དབང་འདི་ལ་གཟིགས་ནས་སྤྱོད་པར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བཅན་ཕྱི་ལ་དུ་ཡའབས་སེར་འཁོད་མ་ཐག་བོད་རིགས་ན་གཞོན་
 རྣམས་ལ་སྟོན་རྒྱུ་དང་། དེང་རབས་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོང་བྱ་ལུ་བོད་མིའི་
 གཞི་རིམ་སྟོབ་ལྷ་ལུ་འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་བསྐྱེད་ས་པ་
 མ་ཟད། རྒྱབས་དེའི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་ཀྱང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་དུས་ལུན་ཐུང་དུའི་ནང་བོད་སྟོབ་ཁག་མང་གསར་འཛུགས་
 དང་བོད་རིགས་དགེ་ཆུན་རྣམས་ལ་དེང་རབས་དང་མཐུན་པའི་འོས་སྟོང་། སྟོབ་ཁག་
 ཡོངས་ལ་ཆོས་དགེ་ཆད་ལུན་བསྟོར་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་འབད་ཚུལ་ལྟགས་སྟེང་
 གནང་འབྲས་སུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་རྩ་ས་སྐྱུ་
 ཞུ་ཐུབ་དུ་ཆོགས་གནང་མཛད་རྒྱབས་བཅན་ཕྱི་ལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་པའི་ལོ་རྒྱུ་
 རིང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟོང་གི་ལས་དོན་སོག་གསར་གཏོད་དང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 གྲུབ་འབྲས་རྒྱབ་སྐྱོར་གཟིགས་ལམ་དུ་ལྷུར་པ་མ་ཟད། འབྱུང་འལྷུར་གྱི་འཆར་གཞི་
 ལྟགས་དཔྱད་ལུན་པའང་མང་པོ་སྤྲིག་གཞོན་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

རྒྱབས་དེར་གྲོས་གཞི་དོན་ཆེན་ལུའི་སོག་འཛོག་གནང་མཛད་པའི་གྲོས་ཆོད་
 ཀྱི་འབྲུ་དོན་རི་རྟེན་ཅིག་ད་ལྟོའང་འབྲེལ་ཆགས་མ་ཟད། འགའ་ཤས་ད་དུང་ལག་
 བསྟར་མ་ཐུབ་པའང་འདུག རྒྱབས་དེར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའི་
 ཐེབས་སྟོར་སོག་མ་ནས་སྐྱ་གྱུ་རྩལ་རྩལ་མ་བཟོས་པར་རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་རོགས་རམ་
 ལ་བཞེན་ནས་བཀའ་ན་རྒྱ་གར་ནང་སྟོབ་ཁག་སྟོང་ལྟག་མང་པོ་ཡོད་སྐབས་དུས་
 གཅིག་ལ་བཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཆོས་ལས་ཀ་ལས་སྐྱ་བ་དེ་མར་བཞག་
 བས་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་དང་དུ་སྒྲངས་ཏེ་བོད་པ་རང་གི་སྟོབ་ལྷ་ལུ་བཅུགས་
 ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོས་རང་གི་འགྲོ་གྲོན་ཡང་བཏང་ཡོད། ཅིས་དང་། ལྷ་མཐུད་དུ་
 ང་ཆོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྟོབ་ལུག་ནས་རྒྱ་གར་བའི་སྟོབ་ལྷུར་བཏང་ན་རྟེན་ཅིའི་

སྐད་ཡིག་ཤེས། སྒྲིལ་པའི་བརྒྱབས། རྒྱ་གར་གྱི་ལས་ཀ་ཐོབ། སོ་སོའི་སྒྲིལ་གྱི་འཆོ་བ་
 འགྲིགས་ཅམ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་སྐད་དང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཁྱད་
 ཆོས་ལྡན་པ་དེ་མེད་པར་དེང་སང་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་སྤྱར་གྱི་བོད་མིའི་རིགས་རྒྱད་
 ཡིན་པའི་རྟ་མང་ཟེར་བ་ཁོང་ཆོ་ལྷ་བྱ་ཆགས་ན་ཁ་ནས་བོད་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་
 ཀྱང་། དོན་ལ་མི་རིགས་སྤྱ་བརྒྱབས་པ་རེད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་རང་རིགས་སློབ་སྦྱོང་
 ཁ་ཤས་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་འཕྱོར་རྒྱུ་ཆ་ཐག་གི་ཉལ་ཁྲིའི་སྐད་ཉལ་མི་སྤྱབ་པ་དང་། ལྷོ་ཆས་
 གང་བྱང་ཟ་མི་སྤྱབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདྲ། དེར་བརྟེན་ང་ཆོའི་སྤྱ་གུ་དེ་ཆོང་ལ་ཚྱུ་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས། ཞེས་དང་། ཡང་ ཐོག་
 མའི་བསམ་སྒྲོར་ང་ཆོའི་སློབ་གྲྭ་ལག་གི་ནང་འཛམ་བུ་སྤྱི་བའི་ཆེས་མཐོའི་ཤེས་ཡོན་
 རྣམས་བོད་སྐད་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་བ་བྱུང་ན་བསམ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཨིན་སྐད་ཐོག་སློབ་
 བཞིན་པ་རེད། མ་འོངས་པར་ངེས་པར་ང་རང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་བརྒྱུར་དགོས། རོས་
 རྒྱ་ནག་ཏུ་སྦྱོད་སྐབས་རྒྱ་ནག་བྱང་ཤར་གྱི་ས་མཆམས་སུ་ཁྲོའོ་ཞོན་གྱིས་སློབ་གྲྭ་ཞིག་
 བཅུགས་འདུག་པ་དེའི་ནང་ཁྲོའོ་ཞོན་ཁོ་རང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སློབ་གྱི་འདུག་པར་
 རོ་མཆར་སྒྲེས་བྱུང་། ང་ཆོ་ད་ལྟའི་ཆར་ཨིན་སྐད་ནས་མ་བསྐབ་ཐབས་མེད་རེད། རིམ་
 པས་རྒྱུར་བཅོས་སྤྱབ་ཐབས་བྱེད་དགོས། ལས་ཀ་དེ་འདྲ་འཕལ་ཏུ་ལག་ལེན་བསྟར་
 རྒྱ་དཀའ་ཡང་འབད་བཅོན་བྱེད་ན་ལོ་ཁ་ཤས་གྱི་རྒྱུ་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་སྤྱབ་གྱི་
 རེད། སོ་སོ་རང་གི་མི་རིགས་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་གཟི་བརྒྱུད་མ་ཉམས་པའི་ཆེད་ཏུ་འདི་
 འདྲ་ཞིག་ངེས་པར་ཏུ་དགོས། ཞེས་སོགས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་ཞིབ་གསལ་གནང་བ་
 མ་ཟད། དེ་རྒྱུ་སྤྱང་སྤྱོད་མཚུངས་གྱི་བཀའ་སློབ་ཡང་ཡང་རྒྱན་མར་ཐེབས་ཡོད་
 ཀྱང་། ང་དང་ང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཁྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ད་ལྟ་འདྲ་ལག་བསྟར་མ་
 སྤྱབ་པ་དེ་ནི་རོ་གཞོང་དགོས་པ་ཞིག་དང་། རང་སྟོན་རོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་
 ཡིན་སྟབས། རྟོག་ས་ལ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་རིགས་མང་ཆོགས་
 ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་ཅམ་ལས་བྱ་ཐབས་བྲལ།

གོང་དུ་ཁྱེས་པ་བཞིན་བཅན་བྱུ་བྱེད་འབྱོར་ཏེ་དང་ཐོག་ལོ་གྲངས་བཅུ་
 ཡུག་ཅམ་གྱི་རིང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་དོན་གང་ཅིར་ཆ་ཆ་ལུར་ལུར་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་འབྲས་
 མི་དམན་ཅམ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རིམ་བཞིན་ལས་གྱི་སྒྲེ་མོ་བ་དང་། སློབ་སྒྲུག་པ་མ་
 བཅས་སོ་སོའི་འཆོ་ཐབས་གྱི་མདུན་ལམ་འགྲིགས་ཅམ་བྱུང་སྐབས་བོད་མི་རིགས་གྱི་
 ཡུགས་རྒྱང་རིང་པོའི་དམིགས་ལྷལ་ལྷན་སེམས་རིམ་བཞིན་བརྗེད་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་སློབ་
 སྟོན་གྱི་ལས་དོན་ལྷན་སེམས་ཀྱང་འཆར་ཅན་ཆོ་ག་ཡུག་ལེན་གྱི་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་བྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༠ དཀྱིལ་ཅམ་ནས་འབྲས་ཤོར་འགོ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་བར་སྐབས་གཞི་རིམ་ཤེས་
 ཡོན་གྱི་གནས་ཆད་དང་། ཡ་རབས་བཟང་སྟོང་ཆེས་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་སྐབས། བྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༠ གྱུ་གྲངས་ནས་བཟུང་དགའ་ངལ་འདིའི་སྐོར་དབྱ་ཁྲིད་ལྷན་པ་དང་། སྤྱི་ཁྱེས་
 ལས་བྱེད། དགོ་ཆུ། སློབ་སྒྲུག་པ་མ་ཡོད་ས་ལ་ཆོར་སྤང་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། གང་དགའ་ཅི་ལེགས་གྱི་གྲོས་སྤྱར་བཞོ་སྤོང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གནད་འདུག་ཀྱང་དོན་
 བན་ལྷན་པའི་ཐབས་བྱས་ལག་བསྟར་སྒྲུབ་པ་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་།

དེ་རིང་ནས་བརྗེས་པའི་ལོ་དུག་གི་སྟོན་བྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ གྱི་ལོ་འགོར་ཆོགས་
 ཁང་འདི་རང་གི་ནང་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པ་བསྐོར་ཆོགས་སྐབས་ད་ལྟ་
 གཏམ་བཤད་ཁྱེས་པ་བཅན་རང་ཉིད་གྱིས་བཀའ་ཤག་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་གཏམ་བཤད་
 སྟན་སྟོན་ཁྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཏམ་བཤད་དེའི་ནང་བཅན་བྱུ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་
 གནས་བབ་སྐོར་ཇ་དུག་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཁག་གསལ་སྟོན་ཁྱེས་ཡོད། སྐབས་དེའི་
 ཆོགས་ལེབས་པ་མང་དག་ཅིག་དེ་རིང་ཡང་ལེབས་ཡོད་ཀྱང་། ཆོགས་མི་མང་པོ་གསར་
 མཁའ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་སྐབས་དེར་སྟན་གསན་ཁྱེས་པའི་དོན་གནད་མང་པོ་ད་
 ལྟང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆང་མས་སྒྲུགས་སྤང་དགོས་པ་ཅི་སྟེད་ཅིག་འདུག་
 སྐབས། སྒྲུགས་དཔག་གསེས་སྤྱད་དེའི་ངོ་བཤུས་བསྐྱར་དུ་འབྲེམས་སྤེལ་ཁྱེས་ཡོད་པར་
 སྒྲུགས་ཞིབ་ངེས་པར་གནད་རོགས་ཁྱེས་ཀྱི་ཆུ་ཡིན། ཆོགས་ཆེན་དེའི་ཐོག་བཀའ་ཤག་གིས་
 གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཕྱོགས་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལྷན་སེམས་འབྲེལ་

བརྗོད་ལུས་པའི་ཐོག་དྲི་བ་ངེས་ལན་དང་བཤོ་སྤང་ཞིབ་ལྷག་གནང་རྗེས་ཆོགས་ཆེན་
ནས་སྤྱི་མོས་རྒྱབ་གཉེར་བྱུང་བ་བཞིན་ལོ་དེའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་ཟིན་བྱས་
ཆོགས་རྒྱུད་བསྐོ་འདུགས་ཀྱིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་
བཟོ་འགོད་ཐོག་ ༡༠༠༩ ཕྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་སྐབས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱི་འབྲས་གོས་
ཆོགས་ཆོགས་དུས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་བཤོ་སྤང་ཞིབ་ནན་གྱིས་སྟོན་འཕྲི་བསྐྱར་བཅོས་
གནང་འོས་གནང་ཉི་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ནི་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་
ཤེས་ཡོན་གྱི་བྱུང་རབས་ནང་གོམ་སྟབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་སྟོ་
སྟོབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་འདི་ནི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ནས་བསྟན་པའི་ནང་དོན་རིག་
པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་ ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་འདས་པའི་ལོ་ངོ་བཅུ་དྲུག་
བཞི་ལྷག་རིང་འཛིན་ཉེན་སྤྱི་དང་། ཟླ་པར་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྡེ་
རྗེས་སུ་ཕེབས་པ་ནས་སྟོན་དོན་དུ་བབྱུང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷོ་རྒྱུ་དང་། ལྷ་ཅན་
བོད་བརྟམ་། ར་མིན་དཔྱུ་ཐུག་ཀྱང་། ཨ་རི་མི་རྒྱུ་ཤི་དེ་དུ་གྱི་འཇུག་ཉི་མོགས་ཀྱི་དགོངས་ཚུལ་
ནས་ལེགས་ཆ་སྒྲངས། ཨ་རི་མོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཁག་ནས་ཆོས་དེར་རབས་
ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་ཅེ་མོར་སོན་རྗེས་དེའི་སྟོན་གནད་མཐོང་སྟེ་སྟོལ་རྒྱུན་ལ་ལུགས་པའི་
ན་གཞོན་མང་པོས་བར་སྐབས་ཆོད་བསྟེ་ལས་འགུལ་མང་དག་བྱས་པའི་གྲུབ་དོན་
ཀྱིས་བྱུར་བརྒྱན་ཉི་བོད་མིའི་དོན་དམ་གྱི་དགོས་མཐོང་འཆམས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་
ཟད། གནའ་དེར་གང་རུང་གི་མཐར་མ་ལྷུང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ཕྱོགས་བབྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་པའི་ཐོག་ ཡད་པལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ལྡན་ཆོགས་ཀྱིས་བཤོ་སྤང་ཟབ་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་སྟབས། བྱིས་དང་ལུས་ཆད་
མཉམ་པའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས་འབྱུང་འབྱུར་ལོ་ངོ་སྟོང་དྲུག་བཟུལ་བའི་རིང་ཕན་
ལུས་ལྡན་པའི་སྤྱི་བྱས་ཡང་དག་ཅིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་ཐེ་ཆོམ་དང་ནེམ་
ལུར་གང་ཡང་མེད། སྤྱི་བྱས་ལག་བསྟར་གྱི་ལས་རིམ་དམར་བྱིད་དང་དཔེ་སྟོན་སྤང་

མེས་དཔོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲུ་ཅུ་ཞིག་ཆེད་འདུགས་དང་། དེ་བཞིན་
སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ཁག་གངས་བར་གསུམ་ནང་འདས་ལོ་ལྟེན་ནང་གང་སྐབ་
ལག་བསྟར་བྱས་པའི་སྐབ་འབྲས་ཀྱན་གྱི་གཟིགས་ལམ་དུ་གསལ་བ་འདི་དང་། ལྷག་
པར་འབྱུང་འཁྱར་སྤྱིད་བྱས་འདིའི་འོག་ནས་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པའི་སློབ་སྐྱེས་
རྣམས་མཐོ་སློབ་དུ་སོན་སྐབས་དངོས་དོན་ར་འབྲོད་སྐབ་པ་ཡོང་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

དེ་ལྟར་ནའང་སྤྱིད་བྱས་སམ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བཟང་བ་ཅན་གྱིས་
དེའི་སྐབ་འབྲས་རང་བྱུང་གིས་ཐོན་ཐབས་མེད་ཅིང་། སྐབ་འབྲས་བཟང་པོ་
ཡོང་དང་མི་ཡོང་སྤྱིད་བྱས་དེ་དག་ལག་བསྟར་སྐབ་མིན་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཕྱོགས་
ཆད་ལྡན་ཡོང་མིན་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་རྒྱ་ལུས་པར་སོང་། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་
འདིར་བཅན་ཕྱོད་གཞུང་མང་གིས་སློ་ཆེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱི་ཐོག་ནས་འབད་ཚོལ་དགོས་
རྒྱུ་ནི་བཅན་ཕྱོད་པོ་དེ་མེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་ཆ་ཆང་ལག་བསྟར་སྐབ་ཐབས་དང་།
དེ་དག་ལག་བསྟར་གནང་མཁན་གྱི་དགོ་ཆན་ཆད་ལྡན་འདང་ངེས་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་
དེ་ཡིན། དེའི་ཆེད་བཅན་ཕྱོད་པོ་དེ་གཞུང་མེས་རིག་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བསྐྱབ་
དགོས་པ་དང་བསྐྱབ་སྐབ་པའི་རིགས་ད་བར་གང་སྐབ་འབད་ཚོལ་ཁྱེད་ཀྱིས་མ་ཟད།
འབྱུང་འཁྱར་ཡང་ལུ་མཐུད་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་དང་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད། ང་ཆོད་
ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སློལ་ནི་དགོ་ཆན་དབྱས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། སློབ་གྲུའི་
འདིན་སྦྱོང་དང་སྒྲིག་འདུགས། ལྷག་དང་པ་མ་བཅས་ལས་ཀྱང་དགོ་ཆན་རྣམ་པ་གལ་
གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། དགོ་ཆན་ཆོར་ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་ཡིད་ཆེས་
ཡོད་ན་འདིན་སྦྱོང་གིས་ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ངོས་ལེན་མེད་ཀྱང་།
སྤྱིད་བྱས་ཀྱི་སྤྱིང་དོན་ལག་བསྟར་སྐབ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན། ད་རེས་ཆོགས་ཆེན་འདི་ཐོག་
ནས་བཀའ་ཤག་གིས་གསུམ་གསལ་གྱི་སྐབ་འབྲས་ཁག་ཐོན་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

༡༠ བཅན་ཕྱོད་པོ་དེ་མེས་ཀྱི་རིམ་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱིད་བྱས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། དགོ་ཆེ་
དགོ་ཆན་རྣམ་པའི་གཟིགས་རྒྱལ་དང་གོ་རྟོགས། ཡིད་ཆེས་ཅི་ཅན་ཡོད་མེད་

ཤེས་རྟོགས་སྤྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དང་།

༡༽ ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་སྐོར། བཅན་ཕྱོད་པོ་དེ་མིའི་ཁྲོད་དང་། ལྷག་པར་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་ལ་མཁུན་སྤྱོད་ཡོད་པའི་མཁས་དབང་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱོན་བརྗོད་དེ་ལ་བསྒྲགས་རི་སྟེང་ཅིག་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་གཞི་དང་། རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཤེས་རྟོགས་སྤྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

༡༽ ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་བྱས་འདི་བཞིན་ཡོངས་གྲགས་ཕྱག་བསྟར་གནང་སྐབས་དང་། ཡང་ན་འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཕྱག་བསྟར་མ་གནང་ཡང་དགེ་ཆུན་སོ་སོས་སྤྱི་བྱས་ཀྱི་སྟོང་དོན་ཕྱག་བསྟར་གནང་སྐབས་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་དང་། འགལ་ཁྱེན་གང་དང་གང་གཞིགས་པ་ནམས་གསལ་རྟོགས་སྤྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

༢༽ འབྲུང་འཁྱར་པོ་དེ་རིགས་ན་གཞོན་ནང་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་དང་ཁྱད་ལས་པ་ཆད་ལྷན་གང་མང་ཐོན་ཐབས་བྱེད་ཕྱོགས་ཅི་དགེའི་སྐོར་སློབ་སྦྱི་དང་དགེ་ཆུན་ནམ་པའི་དགོངས་འཆར་ཅི་ཡོད་ཤེས་རྟོགས་སྤྱབ་པ་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན།

ཆོགས་ཕེབས་པ་ནམ་པ་ཆད་མས་སྐྱེ་ངལ་འདྲེ་མས་མེད་ཀྱིས་ཆོགས་འདྲུང་ཕེབས་པར་སྤྱགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱུར་བརྟན་ཅིང་། སྤྱགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུང་དུ་གསལ་ཞིང་། ཆོས་ལྷན་གངས་རིའི་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱར་བཞིན་ཤེས་ཡོན་དང་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་ཤིག་ཏུ་སྤྱར་གསོ་རྒྱན་གནས་སྤྱབ་པ་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཐོག་ཤེས་རིག་

ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཐོ་

སྤྱིང་བསྟུན།

(ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་མོ་ཆེས་ ༡༨ ལ།)

༡༢། བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ལྔ་པའི་དབུ་འབྱེད་མཛད་
སྒྲུབ་ཚོགས་མགོན་དུ་ཡུལ་བས་ཀྱི་པད་མོ་མངོན་པར་བཀོད་པ། ལྷ་ར་བཅས་སྤྱིད་ཞིའི་
གཙུག་རྒྱུ་འདིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚོས་སྤྱིད་
གཞིས་ཀྱི་སྒྲ་རྣ་མེད་པའི་དབུ་འབྱེད། སྤྱི་རྣོར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་བས་མགོན་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཅིང་གཞིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གུས་ཕྱག་འདུལ་བ་དྲུང་ཆབས་ཅིག་བཅན་
བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ཀྱི་མཛད་གཙུག་རྣམས་པ་དང་། སྤྱི་མགོན་
རྣམས་པ། ཐེངས་འདིའི་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་དུ་ཚོགས་བཅར་གནང་བའི་བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སློབ་གྲྲའི་སྤྱི་བྱུང་དབུ་འདིན་རྣམས་པས་དབུས་པའི་ཚོགས་འཐུས་རྣམས་པ་
བཅས་གདན་འདྲོམས་པའི་དབུས་སྤྱི་གུས་ཅག་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བཅན་

ཁྱིལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་བབ་དང་ལས་དོན་སྟོན་ཐོ་སྟོང་བསྐྱེད་ཤིག་སྟོན་སྟོན་ཁྱུ་རྒྱུར།

༡༽ སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་གྲངས་ཐོ།

རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ཁུལ་དུ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་དེབ་འགོད་ཡོད་པའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་གྲངས་ཆ་ལ་དུས་ནས་དུས་སུ་འཕར་ཆག་ཅི་རིགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ལྟའི་ཆར་སྟོན་འགྲེའི་སྡེ་ཆ་ལྷན་ཁག་བྱུང་མ་བཅུས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་༡༡ དང་། དེ་དག་དུ་སློབ་ཕྲུག་ཐོ་ཐོ་གྲངས་༡༩༩༥ ཡོད། སློབ་ཕྲུག་གི་ཆ་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་༡༡ རྒྱ་བལ་ཡུལ་མིའི་སྤྱ་གྲྭ་དང་། བརྒྱ་ཆ་༡༩ བོད་ནས་གསར་འཕྱོར་སྤྱ་གྲྭ། དེ་བྱིངས་བརྒྱ་ཆ་ ༤༩ རྒྱབས་བཅོལ་བོད་སྤྱ་གྲྭ་ཡིན། སློབ་གྲྭ་དེ་དག་དུ་དགེ་ལས་གྲངས་༡༩༩༩ ཡོད་ཁོངས་ནས་བོད་རིགས་དགེ་ལས་གྲངས་ ༡༡༩༩ ཡོད། གོང་ཁྲུས་གྲངས་ཐོའི་ནང་མེད་པ་སློབ་ལོ་བརྒལ་བའི་དམིགས་བསལ་སློབ་ཁང་ཤེས་རབ་དགའ་ཆ་ལ་སློབ་སྦྱིང་དུ་ད་ལྟ་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་༩༩༩ དང་དགེ་ལས་གྲངས་ ༥༩ ཡོད།

ལོ་རབས་ ༩༠ པའི་འགོ་སྟོད་ཅམ་ནས་བཟུང་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་ཕུད་པའི་སློབ་གྲྭའི་སྡེ་ཆ་ལྷན་ཁག་དུ་བོད་སྤྱ་གྲྭ་སློབ་ཁྲུགས་བྱེད་མཁན་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། བར་ལམ་ནས་ཐུང་ཟད་དག་དུ་སོང་ཡོད་ཀྱང་། ཆ་བའི་གནས་སྟངས་དེར་འགྱུར་བ་ཆེར་མེད་པར་གནས་བཞིན་ཡིན། དེར་ཞིབ་འདུག་སྐབས་ཆ་བའི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་ཐོན་པ། དང་པོ། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཆང་ཁོད་དུ་འཛམ་སྦྱིང་གྱི་འགྲོས་ལྟར་སྤྱ་གྲྭ་སྟེ་ཆད་དམའ་དུ་བྱིན་པ། གཉིས་པ། དཔལ་འཕྱོར་འཁོས་བབ་བཟང་དུ་སོང་བའི་ཁྱིམ་ཆང་མང་པོས་སྤྱ་གྲྭ་རྒྱ་གར་གྱི་སྟེར་སློབ་ཐོགས་སུ་བཏང་པ། གསུམ་པ། བོད་

མི་མང་པོ་རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་བྱི་སྡོད་གནས་སྤོས་ཕེབས་བཞིན་ཡོད་པ་
བཅས་ཡིན། གོང་གི་རྒྱ་མཚན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་འགོག་ཐབས་དཀའ་
ཡང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་འགོག་ཐབས་བཟང་ཤོས་ནི། རང་རེའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བྱི་
ནང་གི་མཐུན་ཁྱེན་དང་སློབ་སྡོད་གི་སྤྱི་མཆད་བཟང་དུ་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་
ཐད་འབད་ཚོལ་གནད་བསྐྱོན་གང་ནན་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གྲྭའི་སྡེ་ཁག་ཅིག་
ལ་ཕན་སྐྱེད་ཀྱང་གང་ལེགས་བྱུང་སོང་།

༡༽ གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་རྟོགས་སྡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་

བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་རང་ལོ་ ༡༤ བར་སློབ་
སྟོན་གྲྭ་ཡོན་རིན་མེད་ཐོག་ནས་སློབ་སྡོད་གོ་སྐབས་སྡོད་དགོས་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡
ལོའི་བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་སློབ་ལོ་སོན་པའི་སློབ་ཕྱག་
ཆང་མར་སློབ་སྡོད་གོ་སྐབས་སྡོད་དགོས་གསལ་བ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་གང་ལེགས་ཁེལ་
བཞིན་ཡོད་ཟུར། བྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་
བྱས་གཏན་འབེབས་བྱུང་བའི་ནང་གཞི་རིམ་འཛིན་གྲྭ་ ༡༢ པ་བར་སློབ་ཕྱག་ཆང་མར་
རང་གི་བྱིམ་ཆང་ནས་སློབ་སྟོན་གྲྭ་ཡོན་འབྲུལ་མི་དགོས་པའི་སློབ་སྡོད་གོ་སྐབས་སྡོད་
དགོས་གསལ་ཡོད་པ། སློབ་གྲྭའི་འཛིན་སྡོད་སྡེ་ཆན་སོ་སོ་ནས་ཕྱག་ལེན་ཁེལ་ཐབས་
གནད་དགོས་སྐོར་ཞིབ་གསལ་ལམ་སྟོན་བཀོད་བྱས་ཞུས་དོན་ལྟར། སློབ་གྲྭ་པལ་མོ་
ཆེས་ཕྱག་བསྟར་གནད་ཟུར་ཡིན། སློབ་སྟོན་གྲྭ་ཡོན་མ་ཡིན་པའི་ཟས་གོས་གནས་ལམ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོན། སློབ་སྡེ་སོ་སོས་སྤྱ་གྲུའི་བྱིམ་ཆང་ནས་བསྐྱུ་བཞེས་གནད་བཞིན་
པ་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་འགྲོ་སོང་ངོ་མ་ལས་རྒྱུང་བ་ཡོད་ཅིང་། དངོས་སོང་ཁ་མ་
འདུམས་པ་རྣམས་སློབ་སྡེ་སོ་སོས་ཁ་སྐོང་གནད་བཞིན་ཡོད།

༡༽ སློབ་ཕྱག་ཉམ་ཐག་ལ་འཆོ་སྟོན་རོགས་སྦྱར།

ཁྱིམ་ཆང་ཉམ་ཐག་ཅན་གྱི་ཕུ་གུའི་སློབ་ཁྱོན་རོགས་སྦྱར་ཆེད། ཟླ་གར་གཞུང་ནས་གཏན་སློབ་སློབ་ཕྱག་གངས་༡༡༠༩ ལ་སློབ་ཁྱོན་ཆ་ཆང་གནང་མཁས་དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གཏན་སློབ་སློབ་ཕྱག་གངས་ ༡༠༩༥ ལ་སློབ་ཁྱོན་ཆ་ཆང་དང་སློབ་ཕྱག་གཞན་ ༡༡༠ ལ་འཆོ་སྟོན་དང་སློབ་དོད་གནང་མཁས་ཡིན། བོད་ཁྱིམ་གཉིས་ནས་སློབ་བཞེས་གནང་བའི་ཉམ་ཐག་སོགས་ཀྱི་བཅན་བྱུང་ཕྱག་གངས་ ༡༢༡༡ ལ་སློབ་ཁྱོན་ཆ་ཆང་གནང་མཁས་དང་། ཉིན་སློབ་སློབ་ཕྱག་གངས་༡༡༦༦ ལ་སློབ་ཁྱོན་གཏོང་མཁས་རེད་འདུག བལ་ཡུལ་གྱི་གངས་ཅན་བདེ་ཆའི་ཆོགས་པ་དང་སློབ་གྲྲ་སོ་སོའི་འཛིན་སྦྱོར་བཅས་བརྒྱད་བལ་ཡུལ་ཁུལ་གྱི་བཅན་བྱུང་བོད་ཕྱག་གངས་ ༢༠༠ སྦྱར་ལ་སློབ་ཡོན་རོགས་སྦྱར་གནང་མཁས་རེད་འདུག།

༢༽ བོད་ནས་གསར་འཕྱོར་སློབ་ཕྱག་བདག་སྦྱོར།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ནས་ད་བར་བོད་ནས་གསར་འཕྱོར་བའི་སློབ་གྲྲ་ལོ་ཆད་ཅན་ཕུ་གུ་གངས་ ༡༡༩༡༡ བོད་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་སློབ་འདུག་བྱུང་ཡོད་པ་ནས། སློབ་ཕྱག་གངས་ ༩༩༡༢ ད་ལྟ་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་ཡོད་མཁས་དང་། དེ་དག་ལ་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་ནས་གཞིགས་སྦྱོར་དང་སློབ་ཁྱོན་ནས་གཏོང་གནང་མཁས་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནས་ད་བར་སློབ་གྲྲ་ལོ་ཆད་བཟུལ་བའི་གསར་འཕྱོར་གཞིན་སྦྱོར་གངས་ ༦༩༠༡ ཤེས་རབ་དགའ་ཆལ་སློབ་སྦྱོར་དུ་སློབ་འདུག་བྱུང་ཡོད་པ་ནས། སློབ་ཕྱག་གངས་ ༩༩༩ ད་ལྟ་སློབ་ཁང་དེར་ཡོད་མཁས་དང་། དེ་དག་ལ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྒྱད་རང་གཞུང་ནས་སློབ་ཁྱོན་ནས་གཏོང་གནང་མཁས་ཡིན།

༥༽ མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་རིགས་སྒྱུར།

བར་ལམ་ནས་བརྒྱུད་ལོ་རེར་འཛིན་རིམ་༡༡ པ་ཐོན་མཁན་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་
 ༡༠༠༠ བཟུལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་འཛིན་རིམ་ ༡༢ ཐོན་མཁན་
 གྲངས་ ༡༢༠༠ ཟུང་འདུག སློབ་ཐོན་གྲངས་འཕོར་དེའི་ཕྱིད་ཀ་ཙམ་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་
 བུ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ཕ་ལ་མོ་ཆེར་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་རང་ཁྱུངས་ནས་མཐོ་སློབ་སློབ་
 ཡོན་འཐོབ་བཞིན་ཡོད། གཞན་སྐྱ་གར་བོད་སློབ་འཛིན་ཆོག་གས་དང་། སྤྱི་ལོ་བོད་སློབ་
 ཆོག་གས་པ། བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་ཅ། ཀལ་མན་འོན་གཞིས་སློབ་བཅས་ཀྱི་སློབ་
 གྲུའི་ཁོངས་ནས་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་ཐོབ་ཁྱུངས་གཙོ་
 བོ་སྐྱ་གར་དབུས་གཞུང་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁྱུངས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་གར་དབུས་
 གཞུང་ནས་ལོ་རེར་སློབ་ཡོན་གསར་པ་གྲངས་ ༢༠ རེ་དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁྱུངས་
 བུ་ཡིན་ལོ་རེར་སློབ་ཡོན་གསར་པ་གྲངས་ ༡༥༠ ཙམ་རེ་གནང་བཞིན་ཡོད། མདོ་དོན་
 ལོ་རེའི་འཛིན་རིམ་ ༡༢ པའི་སློབ་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་ཆ་གཉིས་ཙམ་ལ་ཁྱུངས་
 གང་ཅུང་ནས་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་འཐོབ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱིར་འཛིན་རིམ་ ༡༢ པ་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་མཆོག་དམན་བར་གསུམ་
 ཆང་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲར་བསྐྱོད་གལ་ཆེ་མིན་དང་། དེ་དག་ཆང་མར་མཐོ་རིམ་
 སློབ་ཡོན་སྤྱིར་ཐབས་མཆིས་མིན་ནི། རང་རེའི་སྤྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་གང་ཅིའི་གནས་སྤངས་
 ལ་རྟོག་ཞིབ་ཀྱིས་དགོངས་དབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེང་སྐབས་མཐོ་སློབ་ཀྱི་
 ཤེས་ཆད་ལག་འབྱེད་མེད་པར་ལས་སྒོ་གང་ལའང་ཚུད་ཐབས་དཀའ་བ་དང་། ད་
 ལྟའང་སྐབས་བཅོལ་བྱིས་ཆང་མང་ཆེ་བ་རང་གི་ཕུ་གྲུའི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་སྤྱིར་
 ཐབས་དཀའ་བརྟེན། ཤེས་རིག་ལས་ཁྱུངས་ནས་སྤྱིའི་ཆོག་གས་སྒྲེར་ལག་ལ་རིགས་
 སྤྱིལ་བྱེད་སྐབས་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་ཐོག་དམིགས་བསལ་ཕྱགས་གོན་ཕྱི་བཞིན་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་། རང་རེའི་དགོས་ཆད་དང་མཉམ་པ་ཞིག་ད་བར་འཆོལ་སྤྱིལ་ཐུབ་མ་སོང་།

མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་གྱི་གཞི་རྩའི་གནས་བབ་དེར་དགོངས་ཏེ། སྤྱི་ནོར་
ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལོ་ཤས་སྟོན་ནས་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་བརྒྱད་
རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་གྱི་སློབ་སྦྱང་ཆེད་སློབ་ཡོན་མ་དདུལ་བྱུར་བསྐྱེལ་དང་།
ཁྱིམ་ཚང་ཉམས་ཐག་ཅན་སོགས་དམིགས་བསལ་སློབ་ཕྲུག་གི་སྡེ་ཆེན་ཆེད་སློབ་ཡོན་
ལས་རིམ་བྱུར་འཇུགས་གནང་བ་བཅས་ལས་ཕན་གྲོགས་ཆེན་པོ་འཇུག་བཞིན་ཡོད།
གོང་ཁྱེད་སློབ་ཡོན་ལས་གཞི་གཉིས་ཐོག་མའི་དགོངས་གཞི་ལྟར་ཕན་ཐོགས་གནང་
སྟོན་ཡོང་སྟེ། དེ་དག་གི་དཔོན་སྒྲིག་གཞི་ཁག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ཁྱེད་ལོས་ཁྱེད་སློབ་
ཕྲུག་མང་ཚུལ་ཕན་ཐོགས་འཇུག་ཐབས་ཀྱི་འཆར་འགོད་ཁྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་དག་
གི་སྟེང་ལོ་ཤས་གོང་སྐྱ་སྒྲེར་ཡིག་ཚང་དུ་ཡགོང་ས་རྒྱ་ལོའི་སྐྱ་མའི་དཔེ་ཆ་ཞེས་པ་
གསལ་འཇུགས་གནང་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་ཁག་ཅིག་བྱུར་བསྐྱེལ་
གནང་རྒྱུ་ཡིན་སྟོར་ཉེ་ཆར་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་གི་ལམ་སྟོན་ལྟར། རོགས་
དདུལ་ལྷག་མ་རྣམས་རྟོག་བསྒྲིལ་གྱིས་གཏན་འཇགས་མ་དདུལ་གྱི་ངོ་བོར་བཞག་
ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ། མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་གྱི་གཏན་འཇགས་མ་དདུལ་ཞིག་བཞག་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་སྦྱོང་འབབ་ཐོག་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་གང་འཆམས་ཤིག་ཐོན་ངེས་ཡོད།
གོང་དུ་ཁྱེད་པའི་གནས་བབ་དེ་དག་ལས་ཆོད་དཔག་བྱས་ན་ཆིས་ལོ་ ༡༠༡༡༡༡ ཅུམ་
ནས་ད་ལྟའི་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་གྱི་གྲངས་ཚད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ནས་ ༡༠ བར་འཕར་ཆ་
ཡོང་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་འདྲིན་རིམ་ ༡༡ པ་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཕལ་མོ་ཆེར་
ཁུངས་གང་རུང་ཞིག་ནས་མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་ཐོབ་རེ་ཡོད།

༤༽ མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་ལས་རིམ།

ལོ་རབས་ ༡༠ པའི་ནང་རང་རེའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་
 པའི་ལས་རིམ་ཐོག་མར་འགོ་འཛུགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དགེ་མཚན་ར་འཕྲོད་
 བྱུང་མཚམས་རིམ་པས་འཕེལ་ཁྱུས་ཕྱིན་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་སུ་སོ་སོའི་
 དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་པའི་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་ལས་ཁྱེད་ཟུར་དུ་བསྐོ་འཛུགས་
 ཟུབ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བྱིངས་སློབ་གྲྭ་ཁག་དུ་ལས་རིམ་དེའི་ཆར་གཞི་གང་ལེགས་ཚུགས་
 ཡོད་ཀྱང་སོ་སོའི་མདུན་ལམ་ལས་ཁྱེད་བསྐོ་འཛུགས་ཟུབ་མེད། གནས་བབ་དེའི་འོག་
 བས་ཤེས་རིག་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ལོ་ཤས་ནང་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་གྱི་ལས་རིམ་
 སྟོན་ཡོད་དེར་རྒྱ་སྐྱེད་ཞུས་ཏེ། ད་སྐབས་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་དུས་ལོ་ཤས་ནང་མདུན་ལམ་སློབ་
 ལས་པ་གཅིག་དང་། རྒྱ་གར་སྟོན་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་གཉིས་སུ་མདུན་ལམ་
 སློབ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚན་པ་རེ་གསར་འཛུགས་དང་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་ལས་པ་རེ་བསྐོ་
 གཏོང་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་
 ཆགས་སུ་བྱ་བ་ཞིན་ཡོད། འབྲུང་འཁྱུར་ལོ་གཉིས་ནང་བལ་ཡུལ་དང་རྒྱ་གར་བྱང་རྒྱུད་
 ས་ཁུལ་གཉིས་སུ་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་གྱི་ཡན་ལག་ཚན་པ་རེ་འཛུགས་རྒྱུའི་འཆར་
 གཞི་བརྒྱུད་རིམ་འགོ་བཙུག་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་རིམ་སྤེལ་
 བའི་ཁྱེད་ནས་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་གྱི་ལས་རིམ་དེ་ཕན་འབྲས་མངོན་གསལ་དོད་
 ཤོས་ཤིག་བྱུང་སོང་།

༥༽ དགེ་ཆན་གསོ་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་བཟུང་།

དགེ་ཆན་གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་དོན་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རིག་གི་ལས་དོན་

གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་བབྱང་ཡོད་ཀྱང་། འོ་རབས་ ༧༠ པའི་འགོ་སྟོད་ཅམ་ནས་དགེ་ཆན་
 གྱི་ཐོན་ཁུངས་ལ་དཀའ་ངལ་གསར་པ་ཞིག་འཕྲད་འགོ་ཚུགས་ཏེ་དགེ་ཆན་གྱི་ལས་
 སྒྲོར་ཞུགས་མཁན་ཇི་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དགེ་ཆན་ལ་མཐོང་འཛིན་
 དམན་པ་དང་སྤྲོ་ལོགས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཞན་པས་ཡིན་ལུགས་ཡོངས་གྲགས་སུ་
 སྤང་ཡང་། རྒྱ་མཚན་དངོས་ནི། དངོས་གཙོའི་ལྟ་སྟོད་དང་རིང་ལུགས་ཚུགས་ཀྱན་ཏུ་
 བྱེད་པའི་ཤུགས་ཁྱེན་རང་ཅག་བོད་མི་རྣམས་ལ་འད་ལོག་པའི་དབང་གིས་མིན་ནམ་
 ལྷམ། གང་ལྟར་བྱང་དགེ་ཆན་ཆད་ལྟན་མེད་པར་ཤེས་ཡོན་ཆད་ལྟན་ཡོང་ཐབས་མེད་
 པས། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ལ་
 ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་ཀྱིས་གདོང་ལེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུས་ཤོར་ཆེ་རིགས་མ་
 བྱང་ཅམ་བྱང་ཡོད་ཀྱང་། དགོས་མཁོའི་གནས་སྐབས་དང་ཡོངས་སུ་འཆམས་པ་ཞིག་
 ད་ལྟོ་མེད།

ད་བར་དགེ་ཆན་གྱི་ཐོན་ཁུངས་རྒྱ་གར་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་ཁང་ཁག་དང་། ལྷ་
 ས་མཐོ་སློབ། ས་རྒྱ་མཐོ་སློབ། རྩ་ས་བོད་ཁྱིམ་གྱི་དམའ་རིམ་དགེ་ཆན་འོས་སྤྱོད་ཁང་།
 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དགེ་ཆན་སྤྱོད་བརྟེན་ལས་རིམ་འོག་ནས་འགོ་བཞིན་པའི་
 ལས་རིམ་ཁག་བཅས་ཡིན། ཐོན་ཁུངས་དེ་དག་ནས་དམའ་རིམ་དགེ་ཆན་དང་། བོད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཡིག་དགེ་ཆན། ཆོས་དགེ། མིན་རྒྱུད་ཐོག་ནས་དེང་རབས་སློབ་ཆན་སློབ་མཁན་
 འབྲིང་རིམ་དང་མཐོ་རིམ་དགེ་ཆན། རྒྱུས་གར་དང་ལུས་ཅལ་དགེ་ཆན་བཅས་ཐོན་
 གྲུལ་ཡོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རྒྱུད་ཐོག་ནས་འཛིན་རིམ་ ༦ པ་ཡན་གྱི་དེང་རབས་
 སློབ་ཆན་ཁག་སློབ་འབྲིད་སྤེལ་མཁན་གྱི་དགེ་ཆན་ཐོན་གྲུལ་གྱི་མེད།

ཆན་རིག་གིས་གཙོས་པའི་དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གསར་ཤེས་ཡོན་རྣམས་བོད་
 རྒྱུད་ནང་འགྱུར་སྤེལ་པ་དགོས་རྒྱ་དང་། སློབ་གྲུའི་ནང་སློབ་ཆན་དེ་དག་བོད་རྒྱུད་
 ཐོག་ནས་སློབ་འབྲིད་སྤེལ་པ་དགོས་རྒྱ་བཅས་ནི། འོ་རབས་ ༦༠ པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནས་
 ཡོད་པའི་ རྒྱལ་བའི་དགོངས་གཞི་མ་མེད་པ་དང་། བཅན་ཕྱོད་པོ་དེ་མེས་ཡོན་པཅའ་

ཁྱིམ་མེས་དང་དེ་ཡོད་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་ཀྱི་དགོངས་དོན། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ཚ་དོན་
དང་ཆེས་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་བཅས་ཡིན་མོད། འཕུལ་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་བདེ་དོན་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་རུ་འཛིངས་པའི་འོག་ནས་ད་པན་འཛིན་རིམ་ ༥ པ་ཙམ་
བར་མ་གཏོགས་གོང་ཁྱས་དགོངས་གཞི་དང་དགོངས་དོན་ཁག་འབྲུབ་སྒྲུབ་པ་ཞིག་
བྱུང་མེད། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་དོན་གནད་འདིའི་ཐོག་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མ་དགོངས་པ་
གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་མཉམ་སྦྲེད་སྒྲུབ་པ་ཞིག་མེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་གཞི་རིམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་གཏན་འབེབས་བྱང་བ་
ནས་བཟུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་དགེ་ཆན་གསེ་སྦྱོང་དང་སྦྱོང་བརྗེས་ཀྱི་
ལས་དོན་ཐོག་ཤུགས་གཞོན་གང་ཆེ་ཁྱས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ནས་ ༡༠༠༧
བར་ལོ་ལྔའི་ནང་དུས་རིང་དགེ་ཆན་འོས་སྦྱོང་ཁག་ ༥ དང་། དུས་འབྲིང་དང་དུས་
མུང་སྦྱོང་བརྗེས་དང་ཟབ་སྦྱོང་ཁག་ ༡༥ སྤྱོད་སྦྱོང་ཁྱས་འདུག་གོང་ཁྱས་ལྟར་དེ་ཡོད་
དགེ་ཆན་ཐོན་ཁུངས་ཁག་གིས་མ་འདང་བའི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་བསལ་ཐབས་སྟ།
འབྱུང་འབྱུར་ལོ་གཉིས་ནང་དགེ་ཆན་འོས་སྦྱོང་ཁང་ཆང་ལྟན་ཞིག་གསར་སྐྱབ་བྱ་
རྒྱུར་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་འཁྲུལ་དང་བཀོད་ཁྱབ་ཆབས་ཅིག་ཐེབས་སོན་བྱུང་བས།
དེ་དོན་ལག་ལེན་ཞུ་ཚུགས་སྟེན་འགྲོའི་ཞིབ་འདུག་དང་འཆར་འགོད་ལས་དོན་ཁག་
འགོ་བཞིན་ཡོད།

༡༽ སློབ་དེབ་ཚོམ་སྒྲུབ།

སྟེན་འགོ་ནས་འཛིན་རིམ་ལྔ་པ་བར་གྱི་སློབ་དེབ་ཚོམས་ཤེས་རིག་ལས་
ཁུངས་དང་རྩ་ས་བོད་ཁྱིམ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་དང་བསྐྱར་ཞིབ་
གནང་ཐུས་དང་། འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་བར་གྱི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་ཚོམས་ཤེས་རིག་

ལས་ཁུངས་ནས་ཚུལ་སྤྲོད་དང་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུ་མཁན། འཛིན་རིམ་ ༦ ནས་ ༡ བར་གྱི་
 ཚན་རིག་དང་ཨང་ཅིས་སློབ་དེབ་ནམས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་
 གྱུར་གྱིས་འབྲེམས་སྤེལ་ཞུས་ཟིན་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་ཚན་དེ་དག་ད་ལྟོར་ཞིན་སྐད་
 ཐོག་སློབ་མཁས་ཡིན་བརྟེན་དངོས་སུ་བོད་སྐད་བྱུང་མེད། འཛིན་རིམ་ ༦ ནས་ ༡ བར་གྱི་
 གྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་གི་སློབ་དེབ་ནམས་ང་དག་གིས་བོད་སྐད་ཐོག་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་
 ལས་འཆར་འགོ་མཁུ་ཡིན། རིག་གནས་ཀྱི་བྱུང་ལས་མི་སྣ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་དེབ་
 ཚུལ་སྤྲོད་ཀྱི་གཏན་འཇགས་སྡེ་ཚན་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུ་འོག་གྲུབས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༢༽ ཐ་སྙད་གཏན་འབེབས།

ཚན་རིག་ཚོགས་དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་ནམས་བོད་སྐད་དུ་
 མ་འགྱུར་གོང་དུ་དེ་དགོ་ས་སའི་བརྗོད་ཆད་དང་ཐ་སྙད་ནམས་བོད་སྐད་ཐོག་གཏན་
 འབེབས་དགོས་གལ་ཆེ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ནས་རིག་གསར་ཐ་སྙད་གཏན་འབེབས་
 ཀྱི་ལས་འཆར་ཞིག་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་གཞིའི་ཁོངས་འགོ་མཁུ་ཡིན་ཞིང་།
 ལྷ་ལོ་༡༩༩༩ ལོར་སྐབས་དང་པོའི་ཐ་སྙད་གཏན་འབེབས་ལྟན་ཚོགས་བསྐྱུངས་པ་
 བརྒྱད་དངོས་ཁམས་རིག་པ་ཚོགས་རིག་ཚན་ཁག་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་གྲངས་ ༡༥༠༠ ལྟ་
 ཅམ་གཏན་འབེབས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་གཉིས་པའི་ཐ་སྙད་གཏན་འབེབས་ལྟན་
 ཚོགས་རིང་མིན་བསྐྱུང་རྒྱ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ནང་ཚུད་ཐ་སྙད་བསྐྱེམས་ ༢༥༠༠ གཏན་
 འབེབས་བྱུང་པ་བྱ་རྒྱུའི་དམིགས་ཆད་བཟུང་ཡོད།

༡༠༽ བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས།

བར་སྐབས་ཤིག་ནས་སྲོལ་གྱི་ལག་དྲུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་སྲོལ་
 སྲོང་ཐོག་ཉམས་ཆག་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཡོད་པར། འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མས་འབད་ཚུལ་ཆེར་
 སྒྱུད་གོན་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་སྐབས་གནས་སྡངས་གང་འཆོམ་བཟང་དུ་བྱིན་ཡོད།
 བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་རིག་གནས་ལ་དམིགས་བསལ་མཐོང་འདོག་དང་ལྟ་སྲོང་མཆོན་
 སྤྲད་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ནས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་སྲོལ་རྒྱུན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆན་པ་ཞིག་
 ཟུར་གཏོང་བྱས་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་གོམས་འདྲིས་དང་དགའ་མོས་འཕེལ་སྤྲད་
 ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་སྲོལ་རྒྱུ་སོ་སོ་བཅས་ནས་སྤྱ་གྱུ་འི་དཔེ་དབ་དང་དུས་དེབ་སྣ་
 ཆོགས་འདོན་སྤེལ་བྱ་བ་ཞིན་ཡོད།

༡༡༽ ཆན་རིག་དང་ཨང་ཅིས་སྲོལ་སྲོང་།

འདྲིན་རིམ་༡༡༡༩ ནང་ཆན་རིག་དང་ཨང་ཅིས་སྲོལ་སྲོང་བྱེད་མཁན་སྲོན་
 དང་བསྐར་ན་མང་དུ་སོང་ཡོད་ཀྱང་། སྲོལ་སྤྱུག་གི་གངས་ཆད་དང་སྤངས་འབྲས་
 སྤྱུས་ཆད་བཅས་གང་ཐད་ནས་འདོད་སྤྱོད་ཁེངས་པ་ཞིག་ད་དུང་མེད། ཆན་རིག་
 དང་ཨང་ཅིས་ཀྱི་སྲོལ་སྲོང་ལ་ཞུགས་མཁན་དང་དགའ་མོས་བྱེད་མཁན་མང་པོ་མི་
 ཡོང་བ་འདི། བོད་སྤྱུག་ནམས་ཀྱི་རིག་པ་དང་སྤྲད་པ་ལ་སྲོན་ཞིག་ཡོད་པས་མིན་པར།
 གཞི་རིམ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་སྲོལ་ཆན་སྤྱི་འཕྲིན་ལྷན་ཁག་ལ་སྲོན་ཞིག་
 ཡོད་པས་ཡིན་པར་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད་པས། གཞི་རིམ་ཀྱི་སྲོལ་ཁྲིད་ལམ་
 ལྷགས་ལག་ཅིག་ལ་ལེགས་བཅོས་དགོས་པར་གྲོས་འདེབས་དང་འབོད་སྐྱུལ་བྱ་བ་ཞིན་
 ཡོད།

१༡༽ དམིགས་བསལ་ཤེས་ཡོན།

སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་ནང་དམིགས་བསལ་ལྟ་རྟོག་དགོས་པའི་སློབ་ཕྲུག་
དབང་པོ་སློན་ཅན་རིགས་དང་། ཕྱི་དབང་པོར་སློན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་དབང་པོ་རྒྱལ་
པོའི་རིགས་བཅས་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྦྱངས་དང་ལྟ་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱངས་རྒྱལ་སྦྱིའི་ཁྲིམས་
སློབ་དང་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དབྱེས་དོན་བཞིན་ཡོང་སྟེ། ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་
ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁྲུང་ལས་པ་ཆེན་གས་ཤིག་གོས་འདི་བྱ་ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་
དང་། ཁོང་ནས་གཞི་ཆའི་གནས་བབ་ངོས་འཛིན་སྟེ་སློབ་གྲྭ་མང་པོར་རྟོག་ཞིབ་སྐོར་
སྦྱོང་བྱེད་ཏེ་སྟན་ཐོ་ཞིབ་གསལ་ཞིག་ཕྱུལ་འབྱོར་བྱུང་། སྟན་ཐོ་དེའི་ནང་དོན་ཕྱོགས་
བཅུས་ཀྱི་དོ་སྦྱོང་དེ་བརྒྱུད་ཞིག་འབྲེམས་སྟེལ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ལག་ལེན་ལས་རིམ་འཆར་
འགོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

१༡༽ ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་སློབ་འཇུག

སྦྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་
དང་རང་གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱེས་ལམ་སྟོན་ལྟར། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་ནམས་
ལ་རང་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་རིག་གི་རིགས་སྦྱོར་གང་སྟབས་གནང་དང་གནང་མཁས་བཞིན།
རང་རེའི་སློབ་གྲྭ་ནམས་སུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སློབ་འཇུག་
གནང་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་གར་ཁུལ་གྱི་བོད་སློབ་ཁག་གི་ནང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་
རི་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་གངས་༢༤༤ ཡོད་པ་དང་། བལ་ཡུལ་ཁུལ་གྱི་བོད་སློབ་ནམས་ཀྱི་
སྤྱ་གུ་ཆ་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༤ ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་རེད་འཇུག

སྦྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློབ་རིམ་

ཐེབས་ལྟར། བོད་སློབ་འདིན་ཆོགས་ཀྱི་གཏན་སློབ་ཁག་ཏུ་བོད་སྤྱད་ཏུང་ཏུ་
སོང་བའི་བྱལ་ཏུ་ཉི་མུ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱ་བྱ་སློབ་འཇུག་གནང་ལེགས་སྐོར་འབྲེལ་
ཡོད་བོད་སློབ་འདིན་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་འདིན་རྣམ་པར་ཡིག་ངག་གཉིས་བརྒྱུད་ལྷ་སྤྱལ་
དང་འཆར་འབྲལ་བྱས་ཏེ། ཉེ་ལམ་ཆོགས་པའི་འགན་འདིན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གཞི་ཅའི་བཀའ་འཁྲོལ་བྱང་ཡོད་པས། འཆར་ལོ་ནས་སློབ་འཇུག་འགོ་འཇུགས་བྱ་བ་
པའི་རེ་བ་བྱ་བཞིན་ཡོད།

༡༤༽ རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདིན་སློབ་གཉེར།

སྤྱ་ལོར་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རིགས་གཅིག་
རྒྱུ་འདིན་ཀྱི་སློབ་གཉེར་པའི་ཐོན་འབྲས་སྐོར་བཀའ་སློབ་ལྷན་ཐོན་ཐེབས་ཡོད་པར།
འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མས་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་ཀྱི་གྲོས་སྤྲོད་དང་། ཞིབ་འཇུག་ ཉམས་
ཞིབ་བཅས་བྱས་དང་བྱ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་
ཆོགས་ནས་དེའི་ཐོག་ཆོགས་རྒྱུར་བྱར་འཇུགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་གནང་བཞིན་པ་
རེད། དེའི་སྐོར་ད་ལམ་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་འདིའི་གྲོས་གཞིའི་ཁོངས་སྤྱུང་བཞག་
ཡོད། རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདིན་སློབ་ཐོན་ཀྱི་བྱ་བ་འབྲས་གནས་བབ་འདིས་ནི། གཞི་
རིམ་དང་མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱིའི་བྱ་བ་འབྲས་གནས་བབ་ཀྱང་མཆོན་པས། རང་ཅག་
ཤེས་ཡོན་ཀྱི་ལས་སྤྱོར་གཏོགས་པ་ཆང་མས་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་འཇུག་
མཐིལ་ཕྱིན་གནང་གལ་ཆེ་བར་སེམས།

རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདིན་ཀྱི་གོ་དོན་སྤྱ་ཆོགས་སུ་བཀྲལ་ཏེ། སློབ་ཡོན་ཀྱི་
མཐུན་ཞུན་ཞན་པའི་དབང་གིས་རིགས་གཅིག་མཁས་པ་ཐོན་མ་བྱུང་ཡིན་ལུགས་
སོགས་གསུང་མཁན་མང་ཅམ་ཡོད་པར་སྤྱང་བས། འདིར་གསལ་བཤད་བྱང་ཅམ་བྱ་

ཆོག་པ་ཁྱར་རྒྱར། རིགས་གཅིག་ཀྱང་འདིན་གྱི་དོན་མཐོ་རིམ་ཉམས་ཞིབ་(Research) ལ་བྱས་ན། ད་བར་མཐོ་རིམ་ཉམས་ཞིབ་ཆེད་སློབ་ཡོན་ས་མིག་བྱར་བཅད་བྱས་པ་ མང་ཆེ་བ་སྟོང་པར་མ་མཐུད་ལུས་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། རིགས་གཅིག་ཀྱང་འདིན་གྱི་དོན་ མཐོ་རིམ་ཁྱད་ལས་སློབ་སྦྱོང་(Professional Studies)ལ་བྱས་ན་ནི། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོ་ནས་ ད་བར་མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་སྤྱད་པ་ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ལྷག་ཁྱད་ལས་སློབ་སྦྱོང་གི་ ཆེད་དུ་སྤྱད་འདུག་པ་དང་། འདི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལ་མཆོན་ན། མཐོ་སློབ་སློབ་ཡོན་བསྐྱམས་ བྱངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༥༩ ཁྱད་ལས་སློབ་སྦྱོང་གི་ཆེད་དུ་སྤྱད་འདུག།

༡༥༡ བོད་སློབ་འདིན་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་ཟླ་ཁྲི་གསུམ་ལྷག་གི་གནས་སྐབས།

ལོ་རབས་ ༩༠ པའི་དྲུག་ལ་སྤྱད་ཅམ་ནས་བོད་སློབ་འདིན་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་ཟླ་ སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གཏན་སློབ་ཆེ་ཁྲི་ཅིག་གི་ཤེས་ཡོན་དང་། འདིན་སྦྱོང་། མཐུན་ རྒྱུན་བཅས་གནས་སྐབས་གང་ཅིར་ཉམས་རྒྱུད་ཆེ་ཅམ་སོང་སྟེ་ཆང་མ་ཐུགས་ཁྲིལ་ ངང་གནས་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོ་སྤྱི་ཁྱེད་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་པ་ མཆོག་བོད་སློབ་འདིན་ཆོགས་ཀྱི་འགན་འདིན་དུ་བསྐོས་བཞག་བྱུང་རྗེས་རང་སྟོགས་ ལས་ཁུགས་གོམ་བརྒྱུད་སྤྱུལ་གང་ཆེ་བྱས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཅམ་ནས་གཏན་སློབ་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་གང་ཅི་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་ལྷག་ པར་མཐུན་རྒྱུན་ཡར་རྒྱས་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་གང་ལེགས་ཐོན་གྲུབ་པ་བྱུང་སོང་། གཞི་ རིམ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཁྲི་ཅིག་དུང་བསལ་མ་ཐུབ་པར་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་ཟླ་ ཁྲི་གསུམ་ལྷག་གི་ཆ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ལེགས་ངང་ཡོད།

༡༦༽ ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་ལས་དོན་སྐྱོར་སྐྱབས་འདིར་ཁྱེ་ཐབས་
མ་གྱུར་ཀྱང་། སྲིད་བྱུས་དེའི་ནང་དོན་གཅི་ཁག་ནམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༥ ལོར་གསར་
འདུགས་བྱས་པའི་མེས་དཔོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སྟོབ་ལྷ་དང་སི་སྟོ་ཏའི་སྟོབ་ལྷ་
ནམས་སུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཉམས་སྦྱོར་ཆོད་དཔག་ལས་བཀལ་
བའི་བཟང་པོ་ཐོན་བཞིན་འདུག དེ་ལྟར་བྱང་བ་ནི། སྟོབ་ལྷ་དེ་དག་ཏུ་དགོ་མན་སོགས་
ཀྱི་མཐུན་ཆེན་གཞན་ལས་བཟང་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱ་གྲུ་ལྷ་སྦྱོར་བྱེད་སྟངས་དང་སྟོབ་
སྦྱོར་སྦྱོད་སྟངས་གང་ཅི་སྲིད་བྱུས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལག་ལེན་གང་ནུས་བྱས་པའི་
འབྲས་བྱུ་ཡིན་པར་སྤང་ཞིང་། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལས་སྤྱ་གྲུའི་ཕ་མ་དང་འབྲེལ་ཡོད་
དགོ་ལས་མང་པོའི་ཡིད་ཆེས་དང་སེམས་སྤྱད་པའི་ཕ་མེས་ལྷན་འདུག

༡༧༽ མཐའ་དོན།

ད་ལས་ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་བབ་དང་ལས་
དོན་སྟོན་སྟོབ་སྦྱོར་བསྟན་སྟོན་ལྷན་པ་དང་ཆབས་གཅིག་ཏུ། རང་ཅག་གངས་ཅན་
པ་ཡོངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་བབས་པའི་འདི་ཕྱི་གཞིས་ཀྱི་སྐྱབས་མཆོག་གཅིག་
ལྟ། ཡགོངས་ལྷ་མའི་ནམ་འབྲེན་ཡསྐབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ། དོན་གྱི་སྤྲད་ཏུ་མཆོན་ནས་སྟོན་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
ངག་དབང་སྤང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་སྐྱུར་མཆུངས་པ་
མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ལ། དགོངས་གསལ་སྟོན་ཏུ་བཏང་ནས་གསལ་
འདེབས་ཁྱེད་གཅིག་ནི། འདས་པའི་བཟང་བྱ་བཙུ་ཕྱག་བཞི་ཙམ་གྱི་ནང་མགོན་

པོ་གང་ཉིད་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་ཆད་སོན་ཡོང་ཐབས་སུ་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་དུས་ནས་དུས་སུ་བསྐྱེལ་ཡོད་ཀྱང་། གུས་འབངས་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོར་གཏོགས་པ་རྣམས་ནས་མ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིད་ལྷག་པ། རུས་པས་མ་སྦྱོགས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱགས་དགོངས་ལྟར་མ་འབྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གོར་མ་ཆགས་པས། གུས་ནས་ད་ལྟ་དང་འདས་པའི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོར་གཏོགས་པ་ཡོངས་ཀྱིས་ཆབ་ལྷན་ཏེ། སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་བཟོད་པར་གསོལ་རྒྱུ་དང་། སྦྱིད་ཕྱིན་དེ་འདྲའི་བཀའ་སློབ་རིན་ཆེན་རྣམས་སྟོན་པ་ཅན་དུ་མ་བཞག་པར་བསམ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ལག་ལེན་ཁེལ་ཐབས་ལ་འབད་འབྱུངས་ལྷ་རྒྱའི་དམ་བཅའ་འདྲུལ་བ་ལགས་ན། སྤྱགས་བརྟེན་བཞེན་པོས་དགོངས་ཏེ་བཟོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ་ཞེས་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱིད་གསུམ་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་སྟོབ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐབས་མཆོག་གང་ཉིད་ཀྱི་མགོན་དང་མ་བུལ་བ་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པ་ལགས་ན། མགོན་པོ་གང་ཉིད་བདག་ཅག་སྦྱེ་འགྲོ་ཡོངས་དང་ལྷག་པར་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་གཉིན་དམ་པར་སྦྱ་ཆེ་ཡཐབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་བརྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་ལན་ཁྲི་འབུམ་དུ་འདེབས་ལགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཡ་སྟན་སྟོར། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས།

༦༡། ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་རིམ་པ་ཁག་གི་
གོས་ཆོད་ཕྱོགས་བསྒྲུས།

༣༡ ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་དང་པོའི་གྲོས་ཚོད།

མཆན། ཚུ་ཡོས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ རེལ། བཞུགས་སྐར་རྩ་མ་ལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་སློབ་གྲྭ་ལག་གི་སློབ་ཁྱིལ་དང་དགེ་ཆེན། འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་བཅས་མཉམ་ཞུགས་
ཐོག་སློང་ཚོགས་གནང་བའི་ཚོགས་འདུ་དེར། ཡོངས་གྲགས་སུ་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་ཞེས་འབོད།

དོན་ཚན་དང་པོ།

རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེ་སྤྱོད་ཉམས་མེད་རྒྱ་ཆེར་བྱས་ཐོབ་པ་གནང་ཚུགས་
གང་དགེ་སྟོན།

ཀ། རང་རེའི་གྲུབ་མཐའ་ལག་གི་གཞུང་ལུགས་ནུམ་སྐྱོད་དང་། བོད་རང་ལུགས་
ཀྱི་སློབ་ཚིས་དཀར་ནག་དབུངས་གསུམ་སོགས་གོ་ཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ནས་
སློབ་གྲྭ་ལག་ལ་ཆད་རིམ་དམའ་པོའི་སློབ་སློབ་སྤྱོད་ཐུ།

ཁ། ད་ཡོད་དགེ་ཆེན་འོས་སྦྱོང་གི་སྤྱི་ལོ་འཇུགས་བཅོ་གནང་མཛད་པ་འདིའི་
ཐོག་ད་དུང་མི་གངས་འཕར་སློབ་གང་འཆམས་གནང་ཐོག་སྤྱོད་གུར་སྤྱོད་པ་བོད་

ནང་གི་སློབ་ཚུལ་དང་། དེང་དུས་རིག་གསར་གྱི་སློབ་ཚུལ་གཉིས་འདྲ་མིན་ལ་བརྟེན་
དགོ་ཆེན་ནམས་ནས་ཀྱང་རིག་གནས་དང་། སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོར་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
རང་གི་མེས་ཡོན་གྱི་ཁེངས་དྲེགས་དོར་ཏེ་སློབ་སྦྱོར་ན་གཞོན་ནམས་ལ་བཅེ་སྦྱོང་ཆེན་
པོའི་ངང་ནས་སློབ་སྦྱོར་དང་མཛའ་མཐུན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་སོ་
སོར་དབྱེ་བ་གཤམ་གསལ།

- ༡། སྦྱ་གྲ་ནམས་ལ་ས་མ་ལྟར་གཅེས་སྦྱོང་།
- ༢། གཙང་བཙོག་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཁྱད་གནད་ཤེས་པ།
- ༣། རྒྱན་དུ་སློབ་སྦྱོར་ལ་ལྟ་རྟོག་སྦྱོར་པ།
- ༤། སྒྲིག་ལམ་འཁུར་ཤེས་སྦྱོར་པ།
- ༥། སྦྱི་རྩས་དང་། རང་དངོས་ལ་བདག་གཅེས།
- ༦། སློབ་སྦྱོང་དང་། དཔྱད་དེབ་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་བསྒྲིད།
- ༧། ཆོས་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཤ་ཞེན་བྱེད་པ།
- ༨། ཅ་ཆེའི་དུས་ཚོད་ལ་གལ་ཆེར་བཅིས་ཏེ་དུས་ཚོད་ཚུད་ཚོས་སུ་མི་གཏོང་བ།
- ༩། བཟའ་བུར་འགྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་དང་བ་འདེན་པ།
- ༡༠། ལུས་ཚུལ་དང་། ཅེན་སྒྲིའི་དགོས་པ་ཤེས་རྟོགས་ལག་ལེན་བསྟར་སྦྱོར་པ།
- ༡༡། སློབ་སྦྱོར་ནང་ཁུལ་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ལོང་ཐབས་རྒྱན་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་པ།
- ༡༢། ངལ་ཚུལ་ལ་འདྲེམས་བག་ཁྱམ་ངལ་མེད་པ།
- ༡༣། བོད་དགོ་ནམས་ནས་དབྱིན་ཏིན་སྐད་ཡིག་ལ་དོ་སྣང་སློབ་སྦྱོང་རྒྱན་དུ་
འབད་བཙོན་ཆེ་བསྒྲིད་དགོས།
- ༡༤། སློབ་སྦྱོར་སོ་སོའི་ནང་བོད་ཀྱི་རང་སྐད་བརྟན་དག་དང་མཐུན་པའི་སྒྲ་གདངས་

གསལ་བརྗོད་ལ་དོགས་བྱ་རྒྱ།

༡༥། ཆོས་རིག་མཁས་པའི་ཁོངས་ནས་བོད་ལ་ཡོད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་
གཏིང་ཟབ་ཅི་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་གཞན་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་རྒྱ་ཆེར་འཆད་སྤེལ་དུ་དཀའ་ངལ་བསྐྱོད་བསྐྱབ་གྱིས་མཐའ་དབུས་སུ་
བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་འབོད་སྒྲུལ་ཞུ་རྒྱ།

ག རང་གཞུང་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་དཔེར་དབྱིན་ཏིན་སྐད་ཡིག་
དང་རིག་གསར་སློབ་ཆན་ནམས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་ན་འཕེར་ངེས་ཆད་ཁོངས་ཀྱི་བོད་རིགས་
གང་མང་ཡོང་ཐབས་བྱ་རྒྱ།

ང། གངས་ཅན་བརྗོད་ཀྱི་ནམ་གཞག་ལ་དུས་བསྐྱེད་ཁ་སྐོང་དགོས་རིགས་
དང་། ཐ་སྙད་གསར་བཅོ་དགོས་རིགས་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱ་དང་། མིང་རྒྱང་ཁོངས་སོགས་
ནས་གདམ་ང་ཅན་གྱི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་ནམས་སྒྲོས་སྤྱོད་ཕྱགས་གཅིག་གཏན་
འབེབས་བྱ་རྒྱ།

ཅ། བོད་ཡིག་སྐོག་ཡོད་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་སྒྲོར་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་སོགས་ཨིན་ཡིག་གི་སྐོག་དང་། ཨིན་ཡིག་ནང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་དང་། ཆབ་སྲིད།
ཆོན་རིག་རྒྱལ་རབས། འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད་སོགས་ཡིག་ཆའི་རིགས་བོད་ཡིག་
བཅས་སུ་ཡབ་སྐུར་བྱ་རྒྱ་འདི་གཉིས་ཚུལ་སྐུར་ཁང་ནས་འགན་ཁུར་བྱེད་རྒྱ།

ཆ། སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་ནང་ལོ་རིམ་འདི་ན་གྲྭ་ནང་བསྐྱེད་པའི་ནང་དོན་རིག་
པའི་སློབ་གསེབ་ཀྱི་སྤངས་ཀྱི་སློབ་རིམ་གསར་གཏོད་བྱ་རྒྱའི་སྒྲོར་ཆོས་དཔེ་སོ་སོས་
ཉམས་ཐུང་ཞིབ་སླུད་སྐོག་སོགས་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆར་གཞི་ཟིན་བྱིས་འགོད་
འབུལ་གྱིས་ཆོས་དོན་ལྟན་ཁང་ནས་གཏན་འབེབས་བསྐྱོད་རྒྱ།

ཇ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྒྲན་ཅིས་གཉིས་ཀྱང་ཆད་མཐོའི་ལག་ལེན་རྒྱན་
འདི་ན་གོང་སྤེལ་ཐུབ་ཐབས་བྱ་རྒྱ།

ཉ། བོད་མིའི་ཕྱག་ལུ་སློབ་ལོ་སོན་རིགས་ཆང་མར་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་སྐབས་
 རྒྱ་ཆེར་སློབ་སྦྱང་ཐབས་དགོངས་བཞེས་ཡོད་མཁས་ལྟར་ལག་ལེན་འཕྲལ་ཕྱར་འཁེལ་
 ཐབས་བྱ་རྒྱ།

དོན་ཆན་གཉིས་པ།

རང་རིགས་སློ་གསར་གཞིན་ཅུ་ནམས་ལ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློ་ནས་
 རང་གི་རིག་གཞུང་གཞི་ཆར་བཞག་སྟེ་དེད་དུས་ཀྱི་རིག་གསར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་
 ཡིག་སོགས་སློབ་སྦྱང་གིས་མ་འོངས་པར་ལུགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསམ་སློབ་
 བྱུང་ཆོས་ལྡན་པའི་བོད་མི་ན་གཞོན་གོ་ཆོད་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཐབས་ད་ལྟ་ནས་གོ་རིམ་
 དང་ལྡན་པའི་སློབ་གསོ་སྦྱང་སྟངས་ཅི་དགའི་སྐོར།

བོད་ཕྱག་ཆེད་ལུགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་བསམ་སློབ་གནས་ཆད་
 གོང་མཐོར་སྒེལ་ཆེད་སློབ་ལྷན་ཁག་ཏུ་ནང་དོན་རིག་པ་དང་། གསར་རྟོག་རིག་གཞིས་
 གཞན་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སློབ་ཕྱག་གི་སློ་དང་འཆམས་ཤིང་། བན་རྒྱས་ཆེ་བའི་ལོ་རིམ་
 སློབ་ཆན་སོན་ཆད་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་གཅིག་ཟུར་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱ།

དོན་ཆན་གསུམ་པ།

སློབ་ལྷན་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྱག་ལྷན་རིགས་ཁོངས་ནས་རང་རང་སློ་མོས་
 གྱིས་ནང་ཆོས་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆད་མཐོའི་སློབ་སྦྱང་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ནམས་ལ་སྤར་སློབ་
 སྦྱང་དང་། མདུན་ལམ་བསྟན་ཕྱོགས་གང་དགའི་སྐོར།

སློབ་ལྷན་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་ལྷན་རིགས་ནམས་ད་མཁས་བཞེན་གཞི་རིམ་སློབ་
 ལྷན་བར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་མེར་སྐྱ་སྐྱི་མཚུངས་ལྟར་བྱས་ཏེ་སློབ་ལྷན་དེ་ནས་སོན་

མཆམས་ནང་ཆོས་ཆད་མཐོའི་སློབ་སྦྱང་བྱ་འདོད་ཡོད་པ་ནམས་ལ་སྤྲུག་ས་ནང་བསྟན་
ཤེས་རིག་འདི་ན་སྦྱང་སློབ་གཉེར་ཁང་སོགས་ནང་དོན་རིག་པའི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གྲྭ་
ཁག་རིམ་པས་དུས་བསྟུན་སྒྲིག་བཀོད་ཆོག་ཆུང་ཡོང་རྒྱུ་དེ་དག་ཅི་བདེར་ཞུགས་

དོན་ཆད་བཞི་པ།

སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་ནང་གཞི་རྩའི་སློབ་སྦྱང་ཁེར་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཕྱ་གྲུ་སོ་སོའི་
དོ་སྣང་འདོད་མོས་དང་བསྟུན་ལག་བཟོ་དང་། འཕྲུལ་འཁོར་ལག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་
ཡོན་གྱི་གཞི་རྩ་འགོ་འདུགས་སློབ་སྒྲེལ་གྱིས་བྱིན་ཆད་སློབ་ཕྱག་ནམས་རང་འགོ་ཐོན་
ཐུབ་པ་དང་། གཞུང་དམངས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་ཡོང་བ་བཟོ་ཐབས་སྒྲོར།

༡༡ དེར་སྐབས་བྱི་རྒྱལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ངལ་ཚུལ་དང་། ལག་ཤེས་ལ་དོ་
སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་ལྟར་རང་རེའི་སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་ནང་དུའང་དེ་ཡོད་སློབ་ཆད་
ནམས་སློབ་སྦྱང་ཐོག་སློབ་ཕྱག་སོ་སོའི་འདོད་མོས་དང་། སློ་རྩལ་གྱི་བབས་ལ་གཞིགས་
པའི་ལག་ཤེས་འཕྲུལ་འཁོར་དང་། ཤིང་བཟོ། སྤྱི་མཆོད་ལྟུང་མ། རྟོ་བཟོ།
འདིམ་བཟོ། བརྒྱུད་ཆོག་ལུག་གསུམ་གྱི་བཟོ་ལས། སྒྲིམ་ཤིང་ནགས་ཆལ་འདེབས་
ལས། སློ་ཕྱགས་དང་། བྱི་མ་བྱ་གསོ་བསྟེན་བྱ་ལུགས་བཅས་སོ་སོའི་འདི་ན་གྲྭ་བྱུར་
འདུགས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱ།

ཁ༡ ལག་རྩལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་ཕྱག་ལ་སློབ་སྒྲེལ་རང་ཁྱུངས་ནས་ཐུབ་
ཆེད་ལག་རྩལ་དགེ་ཆུན་དམིགས་བསལ་གོ་སྒྲིག་དང་། རང་བྱུང་གི་སློབ་སྦྱང་ཐོག་ནས་
ཤེས་ཆད་ཐོན་མཆམས་སློབ་ཕྱག་ནམས་ལ་ལག་ལེན་སློབ་བྱིད་གྱིས་སློབ་ཕྱག་ནམས་
རང་འགོ་ཐོན་ཐུབ་ཐབས་དང་། གཞུང་དམངས་ལ་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་ཐབས་བྱེད་རྒྱ།

ག༡ དེ་ཡོད་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་སློབ་ཕྱག་རང་ལོ་༡༦ སོན་མཆམས་སློབ་

སྦྱོང་ཐོན་མིན་ལ་མ་ཉྟེས་པར་སྦྱོབ་གྱའི་དུས་སྐབས་ཡོད་ཟེན་པར་ཆ་འདོག་གནང་གི་
ཡོད་གཤིས། དེས་ཀྱིན་པས་སྦྱོབ་ཕྱག་ཆེའི་སེམས་ཤུགས་ལ་གནོད་སྦྱོན་ཡོང་བཞིན་
སྐབས་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་འཁོར་དང་། ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ལྟ་བུའི་སྦྱོབ་སྦྱོང་བྱ་ཡུལ་སྦོབ་
གྱ་བྱར་འདྲེགས་སམ། ཡང་ན་ད་ཡོད་ལ་ཟླ་སྒྲིལ་བྱེད་ཕྱོགས་ཤེས་རིག་ལྟན་ཁང་ནས་
སྐབས་བསྐྱོན་བབས་ལྟ་བུ་རྒྱ།

དོན་ཆན་ལྟ་པ།

སྦོབ་གྱ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་ཕྱ་གྱ་ནམས་ཕན་ཚུན་མངའ་བཅའི་མདུད་རྒྱ་མི་
སྟོད་པའི་ངོས་དཀའ་ངལ་བཟོད་འཁུར་སྐབས་པའི་སྦོ་སྦོབས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་གཅས་རིགས་
ཞེན་ལྟན་པ་ཡོང་ཐབས་གང་དགོ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་ད་ཕན་བོད་ཕྱག་རྒྱམས་ལ་
ཤེས་ཡོན་སྦོབ་སྦྱོང་སྦྱོང་རྒྱའི་ལས་དོན་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་ནང་གལ་གནད་ཆེ་བའི་
སྦོན་ཆ་ཅི་བྱུང་དྲིང་། དགོ་མཆན་གསར་གཏོད་བྱ་འོས་མཐོང་ཆོས་ཉམས་སྦྱོང་དངོས་
བྱུང་ནམས་སྦོབ་སྦྱི་དགོ་ཆན་དང་བཅས་པའི་བསམ་འཆར་ཡིག་མཁྱིན་གང་བདེ་ནས་
ཞིབ་བརྗོད་བྱུང་བ་ཁག་ལ་བརྟག་ཞིབ་གྱིས་སྦོན་སེལ་དགོ་འདོན་དགོས་ངེས་སྐབས་ངེས་
ནམས་ལག་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་ཇི་འགའ་སྟོར།

༡༡ ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སྦོབ་གཞི་བཟུང་ཕྱ་གྱ་
ནང་ཁུལ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། དགོ་སྦོབ་ལས་བྱེད་དབར་མཐུན་སྒྲིལ། རྒྱལ་གཅས་རིགས་
ཞེན་གྱི་བསམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཐབས་གང་ཅིར་སོ་སོའི་སྦོབ་སྦྱིའི་འགན་འཁུར་
སྦོབ་སྦོན་བྱེད་ཕྱོགས་རང་ལ་རག་ལུས་པར་བརྟེན་སྦོབ་སྦྱི་སོ་སོ་ནས་དེའི་སྟོར་འཁུར་
འགན་ཁང་ལེན་གྱིས་སྦོབ་གསོ་ཡང་ཡང་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆོས་སྤྲིད་གྱི་སྦོབ་དགོ་ཡོངས་
ནས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་བསྐབ་བྱ་དང་། ལྟ་ཉྟག་དོ་འཁུར་ཟབ་ལེན་ཡོང་བའི་འབོད་སྒྲུལ་བྱེད་
རྒྱ། རྒྱས་སྦོས་མིན་པའི་ཆོས་སྦྱོང་གྱི་ཉེར་སྦྱང་དགོས་ངེས་ནམས་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཁག་

འཆར་གཞི་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་དབུས་ཤེས་རིག་ཚོགས་པའི་ཁོངས་ནས་ཡོང་ཐབས་
ལུས་ཏེ་ཆོས་ཚུགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་། དགོ་ཆུན་བྱིངས་ནས་ཀྱང་འཁུར་ལེན་ཤུགས་སྒྲོན་
སྤར་ལྷག་ཡོང་ཐབས།

ཁ། རང་གཞུང་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཚང་མའི་ནང་གདོང་ལེན་ཅུ་ཁག་གི་
ཐྱིག་འཇུགས་སྦྱི་སློབ་དང་མཐུན་པ་གསར་འཇུགས་བྱ་རྒྱ།

ག། དེ་ཡོད་སློབ་དགོ་རྣམས་སློབ་གྲྭ་སོ་སོར་གཏན་འཇགས་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་
གནས་ཚུལ་ཉམས་ཐྱིང་གསོག་ཆེད་འོས་བབ་དང་བསྟུན་པའི་འཕྲོ་ལེན་རིམ་འཁོར་བྱ་
འོས་སྐབས་བསྟུན་བྱ་རྒྱ།

ང། སློབ་ཤུག་ཁོངས་ནས་གྲྭ་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་སྦྱ་གཞས་དང་། སྦྱ་
ཅལ་ཐལ་ཆེད་རིགས་མི་ཆོག་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་མེར་སྦྱ་ཕོ་ཕོ་ཚང་མས་ཤེས་ཡོན་
དང་ཆབས་ཅིག་གཟུགས་སྒྲོབས་འཆར་ཁོངས་དང་། ལུས་པོ་བདེ་ཐང་ཐོག་རང་གི་
ཤེས་ཅལ་ལ་བཅད་སྦྱོང་གིས་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་ལས་དོན་འགན་འཁུར་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱ་དང་།
ཅེད་སྤེའི་འགྲན་བསྟུར་དུ་བཅུག་ཞེ་རང་རིགས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་མཆན་ལར་སྤྲོན་པའི་
ལུས་ཅལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཁག་ལ་སྦྱང་བཅོལ་དགོས་རྒྱ།

ཅ། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་ཡིག་གཙོ་བོ་བོད་དབྱིན་ཏིན་གསུམ་
ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་རིག་གནས་གཞན་དག་རེ་ཞིག་ཨིན་རྒྱ་བརྒྱད་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་
དགོས་སྐབས་སློབ་གྲྭ་སོ་སོའི་སྐབས་སྦྱར་སྦྱོང་གཞི་དང་བསྟུན་ཏེ་སློབ་ཤུག་རྣམས་
ཀྱིས་ཨིན་རྒྱ་བོ་ཐོག་འཕྲོས་ཕོ་ལ་བདེ་བོ་བྱ་ཐུབ་པའི་བྱེད་ཐུགས་དགོས་རྒྱ།

ཆ། རང་གཞུང་སློབ་གར་བ་དེ་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཆུན་གསུམ་རྣམས་ལ་
རིམ་པས་འོས་བབ་འཆོ་བའི་མདུན་ལམ་བསྟུན་ཐུགས་དང་། ཁ་སྒྲོན་དགོས་རིགས་
སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་མཐུན་ཁྱེན་ཡོད་པའི་སྦྱ་བྱ་བ་གཞིན་འདོད་མོས་ལྟར་འདུ་འགྲུག་
གནང་ཞེ་དེ་རྣམས་ལ་སློབ་གར་དང་། སློབ་ཆན་གཞན་དག་སློབ་གྲྭ་ནང་བཞིན་ཡར་

རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་བཅས་ལ་གྲོས་འཆམ་གྲུབ་པ་ལྟར་རང་གཞུང་སློབ་གྲྭ་ཆང་མས་གཅིག་
གྲུར་གྲིས་ལག་ལེན་བསྟར་གནང་མཛད་རྒྱ་ཡིན།

(མཆན། མ་ཡིག་ནང་ཡགོང་ས་ཡསྟུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་
མཆན། བོད་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སྤྱི་འཐུས་མ་སུ་རི་སློབ་སྤྱི་འཛིགས་མེད་སུམ་ཅེན་བཅས་ཀྱི་མཆན་རྟགས་བཀོད་འདུག།)

༦༡ ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་གཉིས་པ།

མཆན། བཅན་བྱེད་པོད་མིའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། རྒྱ་གར་དང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་བཅས་པར་
ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ནམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་པོད་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་མཐུན་པར་ཡར་རྒྱས་
གཏོང་ཐབས་སྒོར་བཞུགས་སྐར་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་སུ་བྱི་ལོ་༡༩༧༡ ཟླ་༡༠ ཚེས་༡༠ ལོ་ནས་༡༥ བར་ཤེས་རིག་ཚོགས་
ཆེན་ཐོངས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་གྲོས་གཞིའི་དོན་ཚན་ཁག་ལ་གྲོས་སྤྱོད་ཐབས་ལྟར་འབྱུང་སྤང་ཚོགས་རྒྱུད་ཁག་ཕྱག་
ཏུ་དབྱེ་ཞེ་ཚོགས་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་བསམ་གྲོས་ཞིབ་བསྟར་གྱིས་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་ཞུས་པ་གསུམ་
གསལ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་དང་པོ།

ཤེས་རིག་ལྟན་འགར་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཐེན་པའི་པོད་ཡིག་སློབ་དེབ་འདོན་
གྲ་སྡོན་འགོ་ ༡ དང་པོ་ ༡ གཉིས་པ་ ༡ གསུམ་པ་ ༡ བཞི་པ་ ༡ ལྷ་པ་ ༡་༡ རྩལ་པ་ ༡་༡་༡
བདུན་པ་ ༡་༡་༡ བརྒྱད་པ་ ༡་༡་༡ དགྲུ་པ། བརྩུ་པ། བརྩུ་གཅིག་པ་བཅས་ཁག་གསུམ་
ལ་ལྷ་ཏ་ཡ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་། རྒྱ་གར་བསྟན་བཅོས། ལགོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་
ནམ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ ཁ་སྐོང་པོད་མཁས་པའི་སྟན་འགྲེལ། མི་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན། རིག་
གནས་སྒོར། བྱབ་མཐའི་སྒོར། ཚེས་འབྱུང་དང་རྒྱལ་རབས་བཅས་ཡོད་པ་དེ་ནམས་
གསར་ཚུལ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ཐེན་པ་ནས་ད་ཕན་ལོ་བརྩུ་ཅམ་འགོ་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་
ད་ཆ་ཕལ་ཆེར་སྦྱར་བཅོས་དགོས་དང་མ་དགོས་དགེ་ཆུན་ཆོའི་ས་ནས་ཉམས་ཐུང་

ལེགས་ཆའི་བསམ་འཆར་ལེན་རྒྱ་དེ་རང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ལ་བརྟེན། དགེ་ཆན་རེ་
 རེད་རོས་ནས་སློབ་དེབ་སྐོར་རྒྱས་མངས་དེ་ཡོད་སློབ་དེབ་འདི་ནམས་ཀྱིས་སློབ་ཕྱག་
 ལ་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་སྐབས་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་བྱེད། སལ་ཆོག་དང་ཆོས་ཆོག་གི་མཐོ་དམན་
 ཅི་བྱེད། དགེ་ཆན་ཆོས་འབྲེལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་སློབ་ཕྱག་ཆོས་གོ་དོན་ལེགས་རྟོགས་
 ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མཆོན་དཀའ་གནད་ཅི་ཡོད་རྒྱས་མངས་འབྲེལ་བཤད་གསལ་
 བའི་ཐོག་གོང་གསལ་སློབ་དེབ་ཁག་ལ་སྒྱུར་བཅས་དགོས་མིན་སྐོར།

དེ་ཡོད་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་ནམས་ཚོམ་སྒྲིག་གནད་ནས་ལོ་རྒྱུན་གང་ཅམ་
 སོང་བར་བརྟེན་སློབ་དེབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ཁག་སློབ་དེབ་སྟེང་འོག་གོ་བརྟེན་བསྐྱར་སྒྲིག་
 དགོས་རིགས་དང་གསར་སྟོན། དེ་བཞིན་དུས་བསྟུན་སློབ་ཚུལ་སོགས་ད་ཆ་ལེགས་
 བཅོས་དགོས་གལ་ཆེ་ལུགས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བ་ལྟར་སློབ་དེབ་བསྐྱར་
 བཅོས་ཕྱག་ལེན་དངོས་བསྟར་སྐབས་དེ་ལམ་དགེ་ཆན་སོ་སོའི་རོས་ནས་ཕུལ་བའི་སྟེ་
 མང་ཉམས་ཚུང་བསགས་མའི་བསམ་ཤོག་ཁག་དང་། ཆོགས་མའི་དགོངས་འཆར་ཆོག་
 ཐོ་རྒྱུར་ཡོད་ཁག་བཅས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་གནད་སྟེ་ཟིན་བྲིས་འབྲེལ་
 ཡོད་སློབ་ཁྲ་ཁག་ལ་འབྲེམས་སྟེལ་ཀྱིས་ལེགས་ཆ་བསྐྱར་བསྟུས་ཐོག་པར་འདེབས་
 གནད་རྒྱ།

གོས་གཞི་དོན་ཆོན་གཉིས་པ།

དེ་སན་སློབ་ཁྲའི་ནང་སྒྲིག་འཇུགས་དང་། ཤེས་ཡོན་གང་ཅིའི་སྐོར་ལ་བོད་
 རིགས་དགེ་ལས་ཆོས་རང་མི་རང་ལས་ཀྱི་སེམས་ཕྱགས་ཆེན་པོས་འགན་འཁུར་
 ཀླང་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱིས་སུ་མིག་ལྟོས་ངན་སྟོང་ལྟ་བུས་ལས་དབར་
 དང་། བྱང་མེད་སྐབས་འཆོལ། རྒྱུན་དུ་སྦྱིད་ལས་དོན་ལ་དོ་སྣང་དང་། སེམས་འཁུར་

མེད་པའི་སྐྱོན་གནད་ཀྱི་ནམ་པ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་སེལ་ནས་སློབ་གྲུའི་ལས་དོན་
ལ་གཙོ་བོ་བོད་རིགས་དགེ་སློབ་སྤྱི་ཅུབ་ཀྱིས་སེམས་ཤུགས་སྤེལ་ཐབས་སྐོར་ལ་ཅི་
དགེའི་ཐབས་བྱས།

སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སྤྱི་འཇུགས་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་ཐབས་སུ་ཤེས་རིག་
ལྷན་ཁང་ནས་ལྷ་རྟོག་ཚོགས་པ་དམིགས་བཀར་བྱུང་འཇུགས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ལེགས་
སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་སློབ་སྐྱོན་དང་། སློབ་གྲུའི་ལས་བྱེད་ཆེ་མུ་མུ་ཐད་ནས་ལས་དོན་
ཐོག་འགལ་འཛོལ་དང་། འཁྱུར་ལེན་མ་བྱུང་བྱིན་དོ་བདག་སོ་སོར་ཐད་ཀར་བཀའ་
བཅད་སྐྱོན་སེལ་གནང་ཟུ།

ཉིན་སློབ་ཁག་ལ་སློབ་སྤྱི་ལས་ཆབ་རེ་ཡོང་ཐབས་དབྱས་བོད་སློབ་འཛིན་
སྤྱི་ཚོགས་པར་བཀའ་སྤྱད་ཞུ་སྤྱི་ལ་གནང་ཟུ།

གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། གཞིས་ཆགས་ཉིན་མོའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་
སློབ་སྤྱི་དང་། རྒྱ་བོད་དགེ་ཆན་གང་ཅིར་བརྟག་ཞིབ་ནན་ཏན་གྱིས་དག་གསེབ་ལྷག་
བསམ་དང་། ཤེས་ཚད་ལྷན་ངེས་བསྐོས་བཞག་གནང་བྱུང་ན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་ངེས།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་པ།

སྤྱི་ལ་གསེབ་ཚན་སྐོར་ལ་སློབ་གྲྭ་མང་ཆེར་སྤྱི་དགེ་བཟའ་ཆོ་ཆབས་
སྤྱགས་རེར་ཐོགས་ཐོབ་ཀྱང་དགེ་ཆན་སྤྱི་མཚུངས་ཡོད་པས་མཆོན་ཁེ་ཐན་ཆེ་ཐོབ་
ཡོད་བཞིན་པར་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་རིག་གཞུང་སྤྱི་ལ་གསེབ་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཡར་རྒྱས་
ཆེ་ཐོན་དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་ལྟའི་ཆར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་པ་དེ་ཙམ་ཐོན་པའི་
རང་ཉགས་ཆེར་མི་མདོན་པས་དེ་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་སེལ་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་
རྒྱས་སྐྱོན་ཅི་དགེའི་སྐོར།

སློབ་ལྷ་ཁག་གི་ནང་སློབ་གར་ཡར་རྒྱས་ཆད་ལྡན་ཡོང་ཐབས་སྟོར། སློབ་གར་སློབ་ཆན་ཕྱོགས་བསྡེགས་དང་། སློབ་ཆན་གྱི་མཚུངས་རྒྱགས་སྟོད་གནོང་ཕྱོགས། གཞིས་སློབ་སློབ་དགེ་མེད་རིགས་ཁག་ལ་སློབ་དགེ་གསར་གཏོང་གནང་ཕྱོགས་སོགས་ཞིབ་པ་སློབ་གར་ཆོགས་པ་ནས་སྤུལ་བའི་བསམ་ཤོག་བྱར་ཡོད་ལ་གནད་འགག་ཐབས་བསྟན་གྱིས་དེ་དགེ་ཤེས་རིག་ལྡན་ཁང་ནས་བྱར་དུ་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཆན་བཞི་པ།

ཤེས་རིག་པར་ཁང་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་འཛུགས་གནང་གི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་ཕྱགས་ལུལ་སློབ་དེབ་ཀྱི་ཕྱག་གོན་ལ་སྤྲོན་པའི་ཕྱགས་རེ་ཡིན་ནའང་། བརྒྱ་སྐབས་ཤིག་ནས་པར་ཁང་རང་ཁོ་རང་གསོའི་འདྲིན་སྟོང་ལ་གནས་སྐབས། ད་པན་ཁེ་གྱོང་ཅིས་ཁྱ་ཁྱ་གསལ་མ་སྤུལ་བར་བསྟན་ཡོད་པའི་གཏོང་ཡོང་གསལ་མཁུན་སློབ་པ་དགོས་སྟོན་ཐོག་རང་གཞུང་ལ་ཕྱག་གོན་གྱི་སྒྲིང་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལོ་ལྟར་སློབ་དེབ་རིན་འབབ་གཞུང་གོན་རྒྱ་ཆེ་པར་ཁང་ལ་གནང་ཐུས་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལ་སྤྲོན་ཐབས་ལགས་བཅས་ཅི་དགེའི་སྟོར།

ཤེས་རིག་པར་ཁང་འདི་བཞིན་ད་ཕྱིས་རང་ཁོ་རང་གསོའི་འདྲིན་སྟོང་འོག་གནས་ན། ཆ་བའི་པར་ཁང་ཡར་རྒྱས་དང་། དུལ་གོན་ལ་སྤྲོན་པ་དེ་ཅམ་ཡོང་བཅོ་མ་མཛོན་པས། ད་པན་པར་ཁང་གིས་གཏོང་ཡོང་ཅི་ཕྱས་རྣམས་ཤེས་རིག་ལྡན་ཁང་ནས་ཅིས་ཞིབ་ཁམས་དངས་གནང་རྗེས་པར་ཁང་གཞུང་འདྲིན་གནང་སྟེ་ཤེས་རིག་པར་ཁང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་གཞུང་སྟོལ་ལས་བྱེད་གྱི་མཚུངས་སོགས་ཐོབ་གནང་ན། སློབ་ལྷ་ཁག་གི་སློབ་དེབ་དང་གཞུང་མཁོ་དཔེ་དེབ་ཡིག་རིགས་པར་འདེབས་གནང་རྒྱ་ཕྱགས་པན་གསོས་པོ་ཡོང་རྒྱ།

པོད་ཡིག་སློབ་དེབ་ཁག་གི་འགྲོ་གྲོན་ད་ལྟས་བཞིན་པོད་གཞུང་ནས་ནར་གཏོང་གནང་མ་དགོས་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རོགས་ཚོགས་ཁག་ནས་རོགས་རམ་ཡོང་ཐབས་འབོད་སྒྲུལ་གནང་རྒྱ།

ཐོས་གཞི་དོན་ཚན་ལྔ་པ།

པོད་མིའི་སློབ་ལུགས་ལྟ་བུར་གང་སར་རང་གཞུང་ནས་དངོས་སུ་ལུགས་གོན་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཡོད་པའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་ཚོགས་བཅས་ནས་མཐུན་རྒྱུན་རོགས་རམ་ཐོབ་ཉེ་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་ད་མཆའ་ས་འབྲིང་རིམ་དང་། (གོ་ལི་ཇི་)མཐོ་རིམ་སློབ་ལུགས་ཚུད་ཞུགས་ཇི་སྟེན་ཡོད་པ་ནས་ལྟ་བུས་ལུལ་རང་རིགས་གསར་སྐྱེས་སུ་གྱུ་ནས་ཀྱི་སློབ་ཡོན་མཐུན་རྒྱུན་ལ་སློན་ཐབས་བཀའ་བྱིན་བསམ་ཤེས་ངེས་པར་མ་བྱས་ཐབས་མེད་ཡོང་རྒྱར་དེ་དག་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཆེད་དུ་མཐོ་རིམ་དང་། འབྲིང་རིམ་སློབ་ཐོན་ནས་ནས་རང་རང་འཁོས་དཔག་གི་ལས་ཀའི་ཐོགས་ཐོག་ནས་ལྷ་རེ་བརྒྱ་ཆ་གང་འགབ་བསྐྱུ་འབྱུལ་དགོས་རྒྱའི་རྒྱས་བཅད་ཅིག་གནང་འགབ་ཆེ་མིན་སྟོར།

རང་གཞུང་གི་དངོས་སུགས་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་རིགས་སློབ་ཐོན་ནས་ལས་ཀར་འཁོད་མཆའ་ས་འབྲུང་འགྱུར་གཞིན་ཏུ་ནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱི་སྒྲུལ་བཞིན་ཐོགས་ཐོབ་ཐོག་ནས་བརྒྱ་ཆའི་ཆད་གཞི་དགོས་ངེས་ཤིག་ལོ་དུས་རྒྱས་བཅད་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བཞེས་མཛད་ན་གང་ཅིར་དགོ་མཆའ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱད་ཚུགས་དང་། སློབ་ཡོན་གནང་ཚུགས་ཐད་ལམ་སང་ཚོགས་འདུ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐབས་དཀའ་བས་ཤེས་རིག་སྒྲན་ཁང་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་འཆར་གཞི་བཟོ་འགོད་གནང་ཉེ་གོང་གསལ་དདུལ་འབབ་དང་། ཕྱི་ནང་རོགས་ཚོགས་ཁག་ནས་པོད་

མིའི་ཤེས་རིག་ལ་སྒྲན་པའི་རོགས་རམ་ཅི་ཐོབ་ནམས་ཡིད་ཆེས་སློབ་ཡོན་ཁང་ཆེད་
འཇུགས་ཀྱིས་དེ་ནས་བསྟུ་བཞེས་གནང་ཐབས་ཕྱག་ལེན་ཁེལ་རྒྱ།

ད་ཡོད་ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་ཆོགས་ཁག་ནས་བོད་རིགས་སློབ་ཕྱག་ཆོར་ཐད་
ཀར་སློབ་ཡོན་རོགས་རམ་གནང་སྟེ་ཁག་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་བརྒྱུད་
ཡོང་ཐབས་འབྲེལ་ཡོད་རོགས་ཆོགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་ལམ་གནང་རྒྱ།

སྟོན་གཞི་དོན་ཆབ་བྱས་པ།

དགེ་ཆན་ནམ་པ་ཆོ་དང་། མཁས་པ་ནམ་པ་ཆོས་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་དང་།
སྒྱུར་དེབ། ཡང་ཕྱིས་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་རང་མོས་དོ་འཁུར་གྱིས་གསར་དུ་རྩོམ་
པ་དང་། སྐད་ཡིག་གཞན་དག་ཐོག་ནས་སྒྱུར་སྒྲིག་ཁུངས་དག་བྱུང་ན་རང་གཞུང་ནས་
བྱ་དགའ་བདག་ཁྱེན་གསོལ་རས་བསྟུལ་རྒྱའི་ལམ་སྟོལ་གཏོད་ཐབས་ཅི་དགེའི་སྟོར།

སློབ་ཕྱ་ཁག་གི་དགེ་ཆན་དང་འབྲེལ་ཡོད་མཁས་དབང་ཁག་ནས་རང་རང་
ཉམས་སྦྱོང་ལ་གཞིགས་ཏེ་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་གསར་རྩོམ་བྱུང་རིགས་ལ་ཤེས་རིག་
ལྷན་ཁང་ནས་དཔུང་ཞིབ་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་དང་། སྒྲིག་སྒྲུངས་དུས་མཐུན་ཆད་འཕེར་
བྱུང་རིགས་ཁག་ལ་གཞི་རྒྱུ་བསྟོད་དང་། ལེམས་ཤུགས་སྒྲེལ་ཐབས་གནང་རྒྱ། དེ་
བཞིན་མཁས་པ་དང་དགེ་ཆན། སློབ་ཕྱག་སོགས་བོད་མི་སྤྱ་ཐད་ནས་སྒྱིར་བཏང་བོད་
ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱལ་རབས། སྒྱུར་དེབ་བསྟན་བཅོས་གསར་དུ་བཅུམས་
པ་འཕྲ། ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ནས་ཁུངས་དག་བསྒྱུར་སྟབས་བྱུང་རིགས་ལ་རང་གཞུང་ནས་
བདག་ཁྱེན་གཞི་རྒྱུ་བསྟོད་གནང་སྟོལ་གཏོན་འབེབས་ཕྱག་བཞེས་གནང་རྒྱ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་བདུན་པ།

སློབ་ཐོན་ནམས་ལ་ལས་ཀའི་དམིགས་ལུལ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཅི་
དགའི་སྐོར།

སློབ་ཐོན་ཡོང་བཞིན་པའི་སློབ་ཕྱག་ནམས་ལ་ལས་ཀའི་དམིགས་ལུལ་
གསར་འཛུགས་སྐོར། ཕྱི་ནང་གང་སར་ལས་ཀ་བྱ་ལུལ་ཅི་ཙམ་ཐོན་མིན་དང་། ལས་
རིགས་ཅི་ཙམ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་རང་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་ལས་
དོན་འདི་ཐོག་ལ་མཁུས་པའི་ལས་བྱེད་ཁ་སློན་གསར་འཛུགས་གནང་འོས་སམ་ལས་
བྱེད་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་གོ་སྐྱར་གནང་ཐོག་དེ་དག་ལ་གཞིགས་པའི་དགོ་ཆ་དང་།
ལས་བྱེད་སློབ་སྦྱོང་དང་། གཞན་ཡང་ཞི་བྱ་སློབ་སྦྱོང་། བོད་ཀྱི་ལག་རྩལ་འདྲ་མིན་
སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་བྱ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོང་གནང་བྱུང་ན་དེ་ནས་ཐོན་
མཚམས་སོ་སོའི་ཤེས་ཚད་འཛོལ་ཐང་ལ་གཞིགས་པའི་གཞུང་སྒྲེར་གང་གི་ཁོངས་
སུའང་ལས་ཀ་བྱ་ལུལ་གྱི་ཐོངས་པ་ཡོང་མིན་ལ་དེ་དག་གི་ལས་ཀ་འཛུགས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་སེལ་བྱུང་ངེས་མ་ཟད། རང་རེའི་བྱ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩལ་འཛིན་བཟོ།
ཤིང་བཞོས། གསེར་བཟོ། ཚག་རིགས། རི་མོ་སོགས་ཉམས་ཆག་ཏུ་མ་སོང་བར་སྤར་
གསོ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱུའི་དགོ་མཚན་ཆེ་བས་དེ་དོན་ཕྱག་ལེན་ཁེལ་རྒྱ་བཅས་ལ་གྲོས་
འཆམ་བྱུང་སོང་ལགས་པའི་གྲོས་ཚོད་ལ་སྒྲན་ཁུར། རྒྱལ་གཉིས་པའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་ཚོགས་ཆེན་ནས། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༣ ལྷོ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༥ ལ།

༢༡། ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་གསུམ་པ།

མཆན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ལྷན་ ༡༥ བར་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་བཞུགས་སྐྱོད་ཀྱི་རམ་ས་ལའང་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པ་ཚོགས་སྐོང་གནང་དོན་ལྟར་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཚོགས་འདུ་བ་ནམས་ཁྱིམ་ནས་ལགོ་རམ་ལ་རྒྱ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཇལ་བཅར་ཐོག་བཀའ་སློབ་བཏུང་ཅིས་དབུགས་དབྱུང་བཀའ་ངོན་ལྷན་དོན་གཞི་ཚར་བཟུང་སྟེ་གྲོས་གཞི་དོན་ཆུང་སོ་སོའི་ཐོག་འཕལ་ལུགས་ཁྱི་སྒྲུབ་སྐྱོང་འཆར་ལྷག་འདོན་ཞུས་པའི་མཐའ་བསྐྱམས་ཁྱི་མོས་གྲོས་ཚད་སློབ་འཛོག་ཞུས་པ་གསུམ་གསལ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཆུང་དང་པོ།

རང་རེའི་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་སློབ་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཚུ་ཆད་ཡར་རྒྱས་ཆོག་པ་ཚུ་དང་འབྲུང་ཐབས་དང་། ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཐོག་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲེལ་རང་རེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆ་དོན་དམིགས་ལྟུང་དང་འཆོམས་པའི་མ་འོངས་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལངས་ཕྱོགས་སུ། སྤྱི་དབུས་ལམ་ལུགས་གཏན་འབྲེལ་གནང་ཕྱོགས་ཅི་དགའི་སྐོར།

༡༽ བར་ལམ་ནས་རང་རེའི་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཕྱག་ཆེའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་ཚུ་ཆད་ཉམས་དམས་འཕྱས་ཤོར་འགྲོ་སྐྱོར་བསམ་ཚུལ་

ཆུ་ཆེ་གྲོང་བསྐྱགས་ཡོང་བཞིན་པ་འདི་དག་དངོས་འབྲེལ་དཀའ་གནད་གང་དུ་འཕྲད་མིན་དང་། ལེགས་སྒྲེལ་ཉེས་ཞིའི་བརྟག་དབྱུང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མི་མཁས་པའི་ཆོགས་ཚུང་ཞིག་བྱུང་འཇུགས་དང་འབྲེལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་སློར་སློད་ཉམས་ཞིབ་ཆེད་གཉེར་གནང་འོས་ཆེ་མིན་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་འཕུལ་ཕྱགས་དགོངས་བཞེས་གཟབ་ནན་ཐོག་ཕྱག་བཞེས་གནང་འོས་གནང་གྱ།

༡༽ ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ཡིག་སྐྱུང་གཞི་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་ཅམ་ལས་མེད་གཤིས་སློབ་ཕྱག་ནམས་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་དོ་སྣང་དཀའ་མོས་སྦྱེད་སྒྲེལ་སྤར་ལྷག་ཡོང་ཐབས་སུ་དུས་གསང་ནམ་ཡིན་ལ་བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་གཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁྲུངས་རབས་དང་། སྔོན་ཕྱོན་ལོ་བཅུ་བཀའ་དྲིན་ཅན་ནམས་ཀྱི་མཛད་པ་ནམ་ཐར། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས། བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུས་ངན་སྐབས་བཅིངས་ཕྱོགས། བོད་ཀྱི་སྔོན་བརྟུང་ཆགས་རབས་སོགས་དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་སྐྱུང་གཏམ་འདྲ་རྩིས་སོགས་གསར་སྔོན་གྱིས་བརྟན་དེབ་གང་མང་གསར་ཅོམ་འདོན་སྒྲེལ་གནང་ཐབས་ཤེས་རིག་ནས་རྒྱ་གྲོན་རོགས་རམ་གྱིས་ཅོམ་སྒྲིག་སྒྲེ་ཆན་ནས་འཁྲུང་འགན་བསྦྱེད་བཞེས་ཡོང་བ།

༡༽ ཕྱ་གུའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་སྤྱི་སྟོན་དོ་བདག་པ་མ་ནམས་ནས་ལྟོག་འཁྲུང་སེམས་གདུང་ཕྱགས་མཉམ་སྦྱེད་ཡོང་ཐབས་སུ་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་དགོངས་ཆུ་ཆེ་བཞེས་ཐོག་སློབ་གྲྭ་ཆགས་ལུལ་ས་གནས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་པ་མའི་ཆོགས་ཚུང་བྱུང་འཇུགས་དང་འབྲེལ་ལོ་ལྟར་བྱི་ལྷ ༡ ཆེས་ ༥ ཉིན་པ་མའི་ཉིན་མོ་སྐབས་བཅིངས་གནང་ལུས་ལྟར་འདི་སློར་ཡར་རྒྱས་ཆོགས་ཚུད་སྐབས་བརྟན་ལུན་གནས་སྐབས་ཐབས་ཐོག་གོང་གསལ་ས་གནས་པ་མའི་ཆོགས་ཚུང་མེད་ཁག་ལ་གསར་ཅོགས་དང་། པ་མའི་ཉིན་མོའི་དུས་ངན་སྐབས་བཅིངས་སྔོན་བྱེད་ལམ་མེད་རིགས་ལ་ཤེས་ལྷན་ནས་གསར་གཏོད་དགོས་པའི་སྐབས་

འཕམ་པ་ཤོད་ཁྱབ་གནང་རྒྱ།

༤༽ ད་པན་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་མེད་རིང་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བྱ་ལྷག་ནམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ལས་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་སྐབས་ཆེ་བྱང་ཡོད་པ་འདི་སྐོར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐབས་ཆེའི་དབུ་འཁྱེད་འོག་རང་གཞུང་གིས་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ལྷག་ལྷུར་བཞེས་ཐོག་སྤྲུག་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་ཁོན་རྒྱ་ཆེ་རོགས་རམ་གནང་ཐོག་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་རྒྱ་རིགས་སློབ་དགེ་ནམས་ནས་སྤྲུག་བཅོན་འཕྱར་གྱི་མཉམ་འདེགས་གནང་བའི་ཕྱག་རྒྱེས་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་ལ་སོང་། ཁོང་ནམ་པའི་བཀའ་འདིན་རྒྱེས་དན་ཆེད་རང་རིགས་གཞོན་ནུས་དབུས་མང་ཆོགས་ནས་འབྲེལ་ལམ་བརྩི་བཀྱར་འཕུགས་མེད་དགོས་གལ་དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཁྱང་རྒྱ་དགེ་ཅན་གས་སྤྲུག་བཅོན་ཆེ་བསྐྱེད་རིགས་ལ་དམིགས་བསལ་བྱ་དགའ་གཟེངས་ཉུགས་གནང་ཐབས་དགོངས་བཞེས་བྱང་ཆེ་རྒྱ་དགེ་སྤྱི་ཡོངས་ཐོག་ནས་མིག་སྤྱོས་ཡར་འདྲེན་གྱིས་སྤྲུག་བསམ་གོང་མཐོར་སྒྲེལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འཁྱུར་རེས་ལ་དེ་དོན་མང་དུ་ཕྱོགས་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ།

༥༽ རང་རིགས་བྱ་ལྷག་ནམས་ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་དོ་སྣང་གསར་སྒྲེལ་གྱིས་མཆོན་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ལེགས་གཏོང་ཡོང་ཐབས་ལ་སྤྲོད་པའི་འདིན་རིམ་བརྒྱུད་པའི་བོད་ཡིག་དེ་ཐོག་ཐད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བཅོ་སྒྲིག་གིས་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ཁག་ཆང་མར་སྤྱི་ཡོངས་ཡིག་རྒྱུགས་ལྗེ་བ་གཏོང་དང་འབྲེལ་གྲུབ་འབྲས་ཨང་རིམ་རྩིས་སོན་རིགས་ཆོགས་ཐོག་ཁག་ནང་གསལ་བསྐྱགས་ཐོག་བྱ་དགའ་གཟེངས་བསྐྱོད་གསར་དུ་གནང་ཐབས་བྱང་ཆེ་བོད་ཡིག་ཐོག་བྱགས་གཞོན་ཆེ་བསྐྱེད་ཡོང་གནས།

༦༽ ལྷི་ལི་བོད་སློབ་འདིན་ཆོགས་ཁྱབ་ཁོངས་རང་རིགས་བོད་ཡིག་སློབ་དགེ་ནམས་སློབ་བྱིད་བྱ་ལྷུ་འདིན་རིམ་མཐོ་དམའ་དང་། ལས་རྒྱུན་ཉམས་སྦྱང་ལ་

སྒྲིམ་མེད་གཅིག་གྱུར་དམའ་རིམ་སྒྲོབ་དགའི་ཁོངས་འཛོག་གནང་ལ་ད་ཕན་གྲལ་རིམ་དང་། སྒྲ་མོགས། སྒྲོབ་ཐང་སོགས་རང་འདོད་ཁེ་དབང་གང་ཅིར་བྱ་ཆོད་སྒྲིང་སྒྲོང་མེད་པར་ཅ་དོན་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲིང་དབུས་སྒྲ་བཅངས་ཏེ་བཞོ་སྒྲལ་ལས་དོན་བྱ་སྒྲོར་རང་མི་རང་ལས་སྒྲི་བྱ་ལྟག་སྒྲོ་བཟང་དཀྱེལ་བྱ་དང་བྱ་ལྟས་དང་། ད་ཆ་སྒྲོབ་དགའི་ཆོད་མེད་འཛོན་ལ་གོ་བསྐྱབ་གནས་རིམ་གཏན་འབེབས་གནང་རྒྱུ་དགོངས་བཞེས་ཕྱག་ལེན་གནང་མཁས་འདི་སྒྲོར་གཞན་རེ་སྐབས་བསྐྱབ་དགོས་དབང་སོགས་ཀྱི་མཛད་དཀའ་ཆེར་མེད་ཆེ་ཕྱག་ལེན་འཕྲལ་འགོལ་སྐབས་པ་བྱུང་ན་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་སྒྱི་སྒྲན་ཆེ་མཐོང་སྒྲ་མེད་ཡོང་རྒྱུར་མཛད་ཕྱོགས་དགོངས་བཞེས་ཡོད་པ།

ཤ - སྒྲོབ་ཕྱག་ཆོད་སྒྲོབ་སྒྲིང་གི་གཞི་ཅ་སྒྲོབ་དགའི་ཆམས་ཀྱི་ཤས་ཆད་ལྟག་བསྐྱམ་ལ་རག་ལས་སྐབས་སྒྲོབ་དགའི་འོས་དམིགས་ཁག་འཆར་རྒྱགས་རྒྱགས་བཞེས་ཞེས་ཆགས་མཛད་དེ་དབྱེ་འབྱེད་མཐེལ་བྱིན་གནང་ཐབས་ལྡི་མི་བོད་སྒྲོབ་འཛོན་ཆོགས་ལ་བྱ་སྒྲལ་བཀའ་མོལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་དམིགས་བཀའ་ཤེས་ཡོན་སོག་ཤེས་ཆད་ཉམས་སྒྲིང་ཆད་འཕེར་ལས་བྱེད་བསྐྱོ་འཕྱགས་ཡོང་བའི་འབྲེལ་ཡོད་ལ་སྒྲན་སེང་བྱ་སྒྲལ་ཡོང་བ།

དེ - སྒྲོབ་ཕྱ་ཁག་ནང་ཡིག་རྒྱགས་ཏང་བདེན་ཆད་འཕེར་གཏོང་ཐབས་ཨང་ཤོག་སོ་སོའི་འོག་ཏུ་འབྲེལ་ཡོད་འཛོན་དགའི་ས་རྒྱགས་འགོད་འབུལ་དགོས་པ་ངས་མེད་སྒྲོབ་ཕྱའི་འགོ་འཛོན་ནས་སོ་སོའི་འཕྲལ་ཕྱགས་རང་ཁེ་གཙོ་བབྱུང་ཕྱབ་འཕྲས་ཏང་མིན་ལེ་འགྲིགས་བྱེད་རིགས་ཤར་ཆེ་བོད་རིགས་སྒྲོབ་དགའི་ཁག་ནས་ས་རྒྱགས་འགོད་འཐེན་ལག་ལེན་ཁེལ་ཐབས་བྱུང་ཆེ་རིམ་པས་རྒྱགས་སྒྲོད་ཆད་ལྡན་བཞེས་གཏོང་ཡོང་རྒྱུར་དགའི་སན་ཆེ་ངས་ལ་དེ་དོན་འཁུར་བཞེས་གནང་གལ། དེ་འབྲེལ་བོད་རིགས་སྒྲོབ་དགའི་ཡོངས་ནས་སྒྲོབ་ཕྱའི་སྒྲ་དགོང་རང་སྒྲིང་སྐབས་རང་མི་རང་ལས་ལྟ་རྟོག་འཁུར་སེམས་སྒྲར་ལྟག་ཕྱགས་

སྒྲིབ་ཆེར་སྦྱོང་དགོས་སྟུ།

༩༥ རྒྱ་བལ་མཐའ་མཆོམས་ས་ཁུལ་གྱི་སྒྲོབ་གྲ་ཁག་ནང་སྒྲོབ་དགེ་གནས་ཆད་
ལྟན་ལ་གྲངས་ཆད་ཡོང་ངེས་བསྐྱོད་གཏོང་གནང་ཐབས་སྐོར་ད་ཕན་ཤེས་རིག་
ལྟན་ཁང་ནས་སྤྱགས་འཁུར་བསྦྱོང་བཞེས་རིམ་གནང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ད་
དྲུང་དཀའ་གནད་ཆེ་འཕྲད་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་སྤར་ལྟག་སྤྱགས་སྤར་བཅའ་དཀྱིལ་
ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤེས་ལྟན་ནས་སྐབས་འགར་གཟིགས་སྐོར་སྦྱོང་ཐབས་དགོངས་
བཞེས་ཡོང་བ།

༩༦ སྒྲོབ་ཕྱག་ཆོའི་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཆོག་ཚུད་ཡོང་མིན་གཙོ་ཆེ་སྒྲོབ་དགེ་
ནམས་ཀྱི་ཤེས་ཆད་ནམས་སྦྱོང་ལ་རག་ལུས་སྟབས། རང་རེའི་སྒྲོབ་ཁག་
ནང་བོད་དགེ་འོས་སྦྱོང་ཐོན་པ་ཞེ་གཅིག་བསྐྱོད་འདུགས་གནང་རྒྱ་དོན་གལ་
ཆེ་གཤིས། བོད་ཡིག་འོས་སྦྱོང་མཐོ་སྒྲོབ་གསར་འདུགས་གནང་རྒྱ་ཤེས་རིག་
ནས་དགོངས་བཞེས་ཡོད་ངེས་ལ་གཏན་ཁེལ་འཕུལ་གནང་ཡོང་བའི་འབོད་
སྒྲུལ་ཁྱེ་རྒྱ།

༩༧ དེ་སྔོན་ས་ཁང་མཐོ་སྒྲོབ་ཁང་དུ་གཏན་ཉིན་སྒྲོབ་གྲ་ཁག་གི་མཐོ་རིམ་འཛིན་གྲའི་
བོད་དགེ་ལྟན་ཆོག་གས་གནང་སྐབས་མང་མོས་ཆོག་ཐོ་བཀོད་འབུལ་ཁྱིམ་ཁོངས་
བོད་ཡིག་དགེ་ཆན་ཆོས་སྒྲོབ་ཁྱིད་བུ་ཕྱོགས་ལམ་སྟོན་ལག་དེབ་ཚུམ་སྒྲིག་
དགོས་གལ་ཆེ་དོན་ཤེས་རིག་ལྟན་ཁང་ནས་དགོངས་བཞེས་གནང་སྐབས་སྤར་
སྤྱག་ལེན་འཕུལ་གནང་ཡོང་བ།

༩༨ སྒྲོབ་སྦྱོང་གི་ཅིག་མང་ལྟ་བུ་སྔོན་འགྲོའི་སྒྲོབ་སྦྱོང་ལ་སོང་། བོད་མི་འདུ་སྟོང་
གཞིས་ལམ་བཟོ་གསུམ་ནང་སྔོན་འགྲོའི་སྒྲོབ་གྲ་ཡོད་རིགས་ཡར་རྒྱས་ཆོག་ས་
ཚུད་འབྱུང་ཐབས་དང་། མེད་རིགས་ལ་གསར་འདུགས་གནང་གལ་ཆེ་གཤིས།
དེ་འབྲེལ་གཞིས་སྤར་ཁག་ནང་རང་གཞུང་སྤྱི་ཆབ་གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་ནམ་

པས་རྒྱན་དུ་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲུའི་ལས་དོན་ཐོག་དོ་སྣང་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་
རང་རིགས་སློབ་དགོ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་རོགས་སྐྱོར་གནང་སྟོར་སྤར་ལྷག་
འཁུར་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་དགོས་པའི་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་འབྲེལ་ཡོད་
སོ་སོར་བཀོད་ཁྲབ་དམ་ནན་གནང་གས།

༡༡༽ སློབ་ལྷག་ཆེད་ཤེས་ཆད་ཉམས་རྒྱུད་འགོ་གཞིའི་འགའ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་སློབ་ཐོན་
མཐའ་མའི་ཡིག་རྒྱགས་སློབ་གྲུ་སོ་སོ་ནས་གྲུ་ཡངས་རྒྱ་ཆེད་ཐོག་གཏོང་རྒྱུའི་
ལམ་སྟོན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་དན་འབྲམས་སུ་འགོ་བཞེན་འདི་སྟོར་འགོག་ཐབས་
ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ལ་བཀའ་ཚོལ་བྱ་སྒྲུལ་གནང་རྒྱ།

༡༢༽ བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་སུ་བོད་རིགས་སློབ་དགོ་ཡོངས་ནས་
ཁུངས་སོ་སོའི་རྒྱན་གཏན་འཁུར་འཁྲིའི་སློབ་ཁྲིད་བྱ་སྟོ་སྟོས་མེད་ཐོག་འདྲི་
ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡ ནས་བཟུང་ཉིན་རེར་ཁྱད་མཐར་རྒྱ་ཆེད་ ༡ རེ་ཞལ་
འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་རྩས་གོན་འཕར་གཏོང་དལ་འཁུར་དང་ལེན་བྱ་འཐུས་
ལགོང་ས་ལ་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོར་བཅོས་མིན་དམ་བཅའ་འབུལ་བཞེས་བྱ་
རྒྱུར་དགོངས་མཐུན་བྱུང་བ་བཞེན་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་
པའི་འབད་འབུངས་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་རྒྱ།

༡༣༽ ཕྱོགས་མཐའི་སློབ་གྲུ་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོར་ཆགས་རྒྱུད་འབྱུང་སྤངས་སློབ་གྲུ་ཁག་
གི་བོད་རིགས་སློབ་དགོ་རྣམས་དང་ཤེས་ལྷན་དབར་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཟབ་
སྤར་ལྷག་དགོས་གཤམ་ཆེ་གཤིས་འདི་སྟོར་ས་གནས་གཞིས་འགོ་དབུ་བཞུགས་
ཀྱིས་བོད་རིགས་སློབ་དགོ་རྣམས་ལྷན་ཆོགས་ཐོག་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་ཞིའི་
ཆོགས་འདུ་གང་མང་གནང་ཐབས་ཐོག་གོས་ཆོད་ཆོག་ཐོཤེས་ལྷན་ལ་འབུལ་
གཏོང་གི་ལམ་སྟོན་གནང་འོས་གནང་རྒྱ།

༡༤༽ རང་རིགས་བྱུང་མེད་ཁོངས་བོད་ཡིག་ཐོག་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་ཡོད་ཁག་

འདྲིན་རིམ་བརྒྱུ་པ་དང་། བརྒྱུ་གཅིག་ལ་མཉམ་སྦྲེལ་སྤྱོད་ཆེད་སྤྱོད་ཡོང་
 ཐབས་ལ་ཁ་མཐོ་རིམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱི་བཞིན་བཞེས་གཏོང་ཆོག་པའི་འབྲེལ་ཡོད་
 མཐོ་རིམ་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲོད་སྒྲིལ་གནང་གལ་དང་། དེ་བཞིན་འདྲིན་རིམ་བརྒྱུ་
 གཉིས་ཐོན་པའི་སྤྱོད་ཕྱག་ནམས་ལ་བོད་ཡིག་ནང་མཉམ་སྦྲེལ་སྤྱོད་མཉམ་
 འབྲེལ་སྤྱོད་ཐབས་ཡིག་འབྲེལ་ལམ་ནས་སྤྱོད་རྒྱལ་འབྲེལ་བཞེས་ལམ་སྤྱོད་
 གསར་གཏོང་ཐབས་སྤྱོད་གནང་གལ།

༡༥༡ རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་འདྲིན་སྤྱོད་འོག་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 གཙོ་བབ་མཐོ་རིམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིག་འདྲེལ་ཐབས་ལམ་འབྲེལ་ལག་ལེན་ཁེལ་
 དཀའ་ཡང་། གནད་དོན་གལ་ཆེར་སོང་འདི་སྐོར་ཤེས་ལྷན་ནས་སྤྱོད་འཕུར་
 སྤྱོད་བཞེས་གནང་སྤྱོད་ཀྱི་དཔུང་བོད་ཡིག་སྤྱོད་དེ་ཁག་ནང་ཐོན་བྱུང་བོད་
 ཀྱི་གཟི་བུ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་གསལ་འཕྲོད་གང་ལེགས་ཡོད་པ་
 དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ རྒྱུ་རང་འདི་ཅ་དོན་རང་དབང་རང་བཅོན་ཐོག་
 ཅ་ཆེད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏང་རང་རིགས་དཔལ་བོད་པའ་མོ་གྲགས་ཅན་བྱས་
 རྒྱུ་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཆབ་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེད་གནད་དོན་
 ལ་སོང་པར་སྤྱོད་ཕྱོགས་བཞེས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁག་ལ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་སྤྱོད་
 ཐོག་བོད་མི་ད་ལྟའི་གནས་སྤངས་ཆ་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ནམས་ལ་དུས་
 བསྐྱེད་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་དྲག་ཆས་སྤྱོད་གསོ་སྤྱོད་སྤྱོད་མཉམ་སྦྲེལ་དགོས་པ་འདི་སྐོར་
 སྤྱོད་སྤྱོད་དཔུང་དགོས་ལས་ནམས་ནས་སྤྱོད་འཕུར་ཆེ་བསྤྱོད་དགོས་ཀྱི།

༡༥༢ ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོས་དོན་དམིགས་ལྷལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཆད་འོངས་
 འབྲུང་ཐབས་ཁོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་ཆེ་ཕུ་གུའི་གཤིས་རྒྱུད་ཐོག་གནད་
 སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་ལ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཚུལ་མཉམ་སྦྲེལ་ཡོད་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ནམ་
 འཕང་ཆོད་པའི་འབྲེལ་ལྷན་སྤྱོད་དེས་ཡོང་ཐབས་གཤིས་འབྲེལ་བའི་བཞོད་དོན་
 ཆང་ཐབས་པའི་ཅ་དོན་བསྐྱེད་བྱུང་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་ལམ་

༡༩༽ སྒོན་བྱོན་བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཡིག་འདི་བཞིན་གཞན་ལ་ཡིད་སྤོང་མ་དགོས་པའི་རང་རྒྱ་ཆད་འཕེར་ཡོད་པ་ལྟར་ད་དུང་དེང་དུས་རིག་གསར་འཕུལ་ལས་དང་། ཆོན་རིག་སོགས་ཀྱི་མིང་ཆིག་བོད་སྐད་ནང་མེད་རིགས་ཐ་སྟད་གསར་སྒྲིག་པ་བ་སྦྱར་གྱིས་དུས་བསྐྱེད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་གོང་མཐོར་བྱས་སྟེ་ལ་གཏོང་རྒྱ་གལ་འགངས་ཆེ་བ་དང་། འདི་སྐོར་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་གལ་ཆེ་བ་ནི་ད་ཡོད་སྟོབ་ཁག་གི་སྦྱི་བྱིངས་དམའ་རིམ་སྟོབ་དེ་བ་རྣམས་སྡེ་འཕྲོས་བོད་ཡིག་ཐོག་པ་བ་སྦྱར་ཐབས་ཤེས་གྱིས་སྟོབ་ཁྲིད་འགོ་འཇུགས་ཐོག་རིམ་པས་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་གོམས་གཤིས། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུ། ཆོས་འབྱུང་། བོད་ཀྱི་སྟོད་བཅུད་རྒྱས་བཤད་སོགས་གཞི་ཅར་བཟུང་བའི་སྟོབ་དེ་བ་ཁག་གསར་བསྒྲིགས་གྱིས་སྟོབ་སྟེལ་རྒྱུན་གཏོང་གནང་ལེགས་སྟེམ་པ་འདི་སྐོར་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཁེལ་མིན་ཤེས་རིག་ལྟན་ཁང་ནས་དགོངས་བཞེས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཆོན་གཞིས་པ།

རང་རིགས་སྟོ་གསར་གཞོན་ནུ་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཕྱི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟེལ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་རེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྲིད་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྟ་སྟོད་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་ཆས་སུ་གྱུབ་པའི་ཅ་ཆེའི་སྟོ་གསུམ་ལ་རབས་གཤིས་སྟོད་བཟང་པོ་རྣམས་རྒྱུད་འཇགས་ལུན་གནས་སྟབ་ཐབས་ཅི་དགའི་སྐོར།

༡༽ སྡེ་ལོ་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཤེས་རིག་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་རྣམས་ལྟན་ཚོགས་བཀའ་སྤྱར་གནང་བའི་ཆིག་ཐོ་ནང་གསལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་གིས་མཆོན་ཤེས་རིག་རིན་ཐང་རྣམས་གོ་བསྟོན་གསེད་བཀོལ་ཞིབ་

གནང་ཐོག་ལྷག་པར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་ཆས་སུ་གྱུབ་པའི་ཆ་ཆེད་ཡ་རབས་གཤིས་སྟོང་མི་སྟོན་རང་སྟོང་ཀྱི་དགེ་མཚན་ནམས་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་སོན་ཆ་ལྷག་ནམས་ལ་རྒྱ་འཇགས་ཡུན་གནས་ཡོང་ཐབས་སུ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དགེ་བཤེས་འཆད་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་། སྤྱི་མོས་དད་བཀྱར་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གིས་གཏན་ཉིན་སྟོབ་ཁག་ལ་དུས་བཀག་རིས་བསྐྱོར་དགེ་ཤིག་སྒྲུང་དོར་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུར་གཏན་ཁེལ་བྱུང་བ་བཞིན། རྒྱ་ལོའི་ནང་སྟོབ་ལྷ་ཆུགས་ཡུལ་ས་གནས་ཐག་ཉེ་འབྲེལ་མཆུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་གནང་བེན་པ་འདི་ཐོག་ནས་སུན་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་ངེས་ལ་བརྟེན། ལས་འགུལ་འདི་དག་ལྷ་མཐུན་མཐུག་འཁྱེད་ས་ཁྱེད་ཐོག་ད་དུང་གོང་གསལ་མཐུན་རྒྱུ་མེད་རིགས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་དུང་ངེས་བཞིན་འགོ་འཇུགས་སྟབ་ཐབས་དགོངས་བཞེས་ཡོང་བ།

༡༽ རང་རིགས་སྟོབ་གསར་གཞིན་ལྷ་ནམས་ལ་རང་གི་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་སྟོང་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རང་ཆས་སུ་གྱུབ་པའི་ཆ་ཆེད་སྟོབ་གསལ་ཡ་རབས་གཤིས་སྟོང་བཟང་པོ་ནམས་རྒྱ་འཇགས་ཡུན་གནས་ཡོང་མིན་ནམ་ཀུན་སུ་དང་རྒྱུན་གཤིབ་དགེ་ཆུན་དང་། བ་མ་ནམས་ཀྱི་ལྷ་སྟོང་འབྱེད་སོར་རག་ལས་སྟབས་སྟོབ་སྟོང་ཆེད་མིག་ལྟོས་ལ་གཞིན་གཞིའི་བག་མེད་ཆུལ་མིན་བྱ་སྟོང་རིགས་འགོག་ཐབས་དང་། རྒྱུན་དུ་སྟོབ་སྟོང་དང་། དགེ་ཆུན་དབར་པར་ཁྱོད་འགྱུར་སྟོང་ལྷ་སུ་མ་ཡིན་པར་མཉམ་གཤིབ་མཛའ་བཅེད་འབྲེལ་ལམ་མདུད་རྒྱ་དམ་ཟབ་སྟབས་འབྱུང་ཐབས་ཐོག་སྟོབ་དགེ་ནམས་སྟོབ་སྟོང་ཆེད་སྟོབ་ལྷ་སུ་མེད་སེམས་འཇོག་ཡུལ་ལྷ་སུ་ཡོང་ཐབས་འབྲེལ་ཡོད་ནས་འཁྱར་བཞེས་གནང་རྒྱ།

༢༽ གཏན་ཉིན་སྟོབ་ལྷ་ཁག་ནང་ཆོས་དགེ་ཤེས་སྟོང་ཆད་ལྷན་བསྐྱོར་འཇུགས་དང་འབྲེལ་སྟོབ་སྟོང་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྟབས་འགྲོའི་ནམ་གཞག་དང་། རྒྱ་

འབྲས་སྤང་སྤང་། ལྷ་ཚོས་དགེ་བ་བརྩ་དང་། མི་ཚོས་གཙང་མ་བརྩ་བྱུག་གི་
བསྐབ་བྱ་ཚོགས་གནད་བཀོལ་དགེ་སྦྱུལ་གསུང་བཤད་ཉུང་མཐར་བཅུན་རེར་
ཐེངས་རེ་གནང་གལ།

- ༤༽ ལགོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་སྐོར་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཕྱག་ཚེའི་
སློ་གསུམ་ཡ་རབས་སྤྱོད་བཟང་ཚུལ་མཐུན་བག་ཡོད་དགོས་གནས་ལྷ་ཕྱིའི་
བཀའ་སློབ་རིམ་ཐེབས་བྱུང་བ་ནམས་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་ཐུགས་འཁུར་
ཆེ་བཞིས་ཐོག་ཕྱོགས་བསྐྱུས་པར་འདེབས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་འབྲེམས་སྤེལ་
གནང་ཐབས་བྱུང་བསྐྱུད་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲྱེའི་འགོ་ལས་ནམས་ནས་སློབ་ཕྱག་
ནམས་ལ་གནད་དོན་གསེད་བཀོལ་རྒྱུ་བསྐྱུལ་བྱུང་བ་བྱུང་ཆེ་དོན་ཕན་ཆེ་བ་
ཡོང་གཞིར་དགོངས་བཞིས་ཕྱག་ལེན་ཁེལ་ཐབས་ཡོང་བ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གསུམ་ལ།

བོད་ཡིག་སློབ་འགྲོ་ནས་འཛིན་གྲྭ་བརྒྱུད་པ་བར་གྱི་སློབ་དེབ་ཁག་ལ་དུས་
བསྐྱུན་ལེགས་ཆེའི་བསྐྱར་བཅོས་གཏན་འབེབས་སློབ་ཟུར་ལ་ད་དུང་སློབ་འཕྲི་སྐྱར་
བཀོད་རིགས་དགོས་གལ་མཆིས་མིན་སྐོར།

- ༡༽ སློབ་དེབ་བསྐྱར་བཅོས་ཚོགས་རྒྱུད་ནས་གསལ་བཤད་གནང་དོན་དཔྱད་
བོད་ཡིག་སློབ་དེབ་ཁག་ཐོག་མར་ཚོས་ལུགས་དང་བཅས་པའི་མཁས་པའི་
སློབ་དེབ་ཚུལ་སྤྲོད་ཚོགས་རྒྱུད་ལྷ་ཁྲིམས་བྱུངས་ཐོག་ནས་ཚུལ་
སྤྲོད་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ནམས་ལོ་ངོ་བརྩ་བྱུག་རིང་སློབ་ཁྲིད་དངོས་
གཞི་ལག་ལེན་བསྐྱར་རྒྱུ་ ༡༩༥༡ ལོར་ཤེས་རིག་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་
པའི་གྲོས་ཚོད་དགོངས་དོན་སློབ་དེབ་ཁག་གི་བཅོད་དོན་ཁག་དང་། སློབ་ཚན་
གོང་འོག་གོ་བརྒྱུས་བསྐྱར་སྤྲོད་དེ་བཞིན་དུས་བསྐྱུན་སློབ་ཚུལ་ཚོགས་བསྐྱར་

བཅས་དགོས་གལ་མང་མོས་གོས་མཐུན་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྐོར་གོས་ཆོད་དགོངས་
 དོན་ལྟར་ཤེས་རིག་ལྟན་ཁང་ནས་དེ་ཡོད་སྟོབ་དེ་བ་ཆོགས་ཆུང་སྒྲིག་འཇུགས་
 བསྐྱུངས་པ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཁྱབ་ཁོངས་ཐོད་དགེ་མི་རེ་ངོ་རེ་ནས་ལེགས་ཆའི་
 ཡིག་ཐོག་བསམ་ཤོག་བསྟུ་བཞེས་ཁག་ལ་བསྐྱུར་ཞིབ་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་
 མང་མོས་ཕྱོགས་མཐུན་ཅ་བཟུང་བསྐྱུར་བཅས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་འཆར་
 ཡང་། གྲྭ་བས་དེར་ཐུལ་ཡོངས་ཆོགས་ཆེན་ནས་དེ་ཡོད་སྟོབ་དེ་བ་ཁག་ལ་ཁ་
 སྟོན་མ་བྱུང་ཡང་གཅོག་འཕྲི་སྤྲོ་བཅས་སུ་མ་འགོ་བའི་གོས་ཆོད་གཞིན་སྟུལ་
 གནང་བར་བརྟེན། སྟོབ་དགེ་ཁག་མང་མོས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་གཞིར་བཞག་
 སྤར་ཡོད་སྟོབ་ཆོན་ཁག་སྟོབ་དེ་བ་ཡས་མས་གོང་འོག་བརྗེ་ལེན་ཅམ་ལས་
 འཇུར་བ་ཆེ་བ་ཕྱིན་མེད་སྐོར་དང་། སྤང་བསྐྱུར་བཅས་གནང་རྒྱུར་དེས་ཆེ་ཐོད་
 ཀྱི་སྒྲིག་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་སྟོབ་དེ་བ་ལེགས་སུ་དགོས་གལ་མ་ཟད། རྒྱལ་
 ཡོངས་ལ་འཁོར་ཆོགས་ཆེན་ཀྱི་གོས་ཆོད་དགོངས་དོན་ལྟར་དམའ་རིམ་འཛིན་
 གུ་ལྔ་པ་བར་ཀྱི་སྟོབ་དེ་བ་ཡོངས་རྫོགས་དབུ་མེད་ཁོ་ནའི་ཐོག་པར་འདེབས་
 གནང་ཆོ། ཐོད་ཡིག་དབུ་ཅན་ཡིག་ངོ་མ་འཕྲོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
 སྟོན་མར་འཇུར་གཞི་དང་། ཡང་ཆོགས་མི་ཁག་གཅིག་ནས་དགོངས་འཆར་
 གནང་དོན་ལྟར་ན་དེ་ཡོད་སྟོབ་དེ་བ་ཁག་གི་བརྗོད་དོན་ཁག་ཅིག་འཛིན་རིམ་
 ཤེས་ཆད་དང་། སྤུ་གུའི་ན་ཆོད་དང་འཆམས་མིན་ཁར། འཛིན་རིམ་གོང་འོག་
 གི་སྟོབ་ཆོན་ལྟ་ཕྱི་འབྲེལ་མཐུན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གནད་ཡོད་ལུགས་
 དགོངས་ཆུལ་བྱུང་སོང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་དེ་ཡོད་སྟོབ་དེ་བ་བསྐྱུར་བཅས་
 ཆོགས་ཆུང་ཐོག་མཁས་པའི་ཆོགས་མི་འཕར་སྟོན་གནང་འོས་གནང་སྟེ་འདི་
 སྐོར་གལ་ཆེ་དོན་ཆེས་བསྐྱུར་ཞིབ་ནན་གཏན་གནང་ཐོག་ སྟོབ་དགེ་རྣམས་
 ནས་དགོངས་འཆར་བསྐྱུར་དུ་བསྟུ་བཞེས་དང་འབྲེལ་ཤེས་རིག་ལྟན་ཁང་ནས་
 འཕྲལ་སྤྲུགས་དགོངས་བཞེས་ཞིབ་གནང་གིས་ཐག་གཅོད་གཏན་འབེབས་

གནང་ཐུ།

- ༡༽ རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་འབྲེལ་ཡུན་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་སློབ་
དེབ་ཚུལ་སྒྲིག་ཆོག་ས་རྒྱུ་ལུགས་རིམ་གནང་ཐོག་ནས་ཉེར་མཁའི་
སློབ་དེབ་ཆ་ཆང་ཚུལ་སྒྲིག་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཡོད་
དོ་ཚག་ལ་གཅིག་གྱུར་སློབ་ཁྲིད་རྒྱུ་སྤྱད་ཐབས་པ་དགོས་ཤིང་། ད་ལམ་སློབ་
གྲྭ་རེ་བྱང་ནས་སེམས་འཁྱེད་སྤྱད་མེད་ཀྱིས་བྱུང་ཁྱོད་ཁྱོད་ལ་སློབ་ཆ་ན་
འཆར་གཞི་སྤྱོད་ས་བསྒྲིག་ས་བཞིས་འདུག་པ་འདི་དག་སྤྱད་ཡོད་སློབ་དེབ་
ཁག་བསྐྱར་སྒྲིག་གནང་སྐབས་ལེགས་ཆ་བཞེས་འོས་ངེས་པར་དགོངས་བཞེས་
གནང་ཐུ་བཅས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་སྟན་ཀྱང་།

ཆོག་མཆོག་ལ་ཐུག་མོང་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ ༦ ཚེས་ ༣༦ བཟང་པོར་བུ།

- ༡༽ ཆོག་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཤེས་བཀའ་བསྟན་འཛིན་དགེ་བྱེད།
༡༽ དམིགས་བསལ་གདན་ཞུས་མཁས་དབང་ནམ་པའི་སྐྱེ་ཆབ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ།
༡༽ རྒྱ་ས་བོད་ལྷན་དབུ་འཛིན་ཇེ་བཙུན་པམ།
༤༽ མ་སུ་རི་བོད་ལྷན་དབུ་འཛིན་མཁའ་འགྲོ་ཆེ་རིང་།
༥༽ ཏལ་ཉེར་སློབ་སྦྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བཟན།
༦༽ སློབ་དཔེའི་སྐྱེ་ཆབ་མ་སུ་རི་ཆོས་དགེ་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན།
༧༽ སློབ་དཔེའི་སྐྱེ་ཆབ་ཉེ་རྩ་སློབ་དཔེ་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས།

༡༡། ཤེས་རིག་ཚུགས་ཆེན་བཞི་པའི་གྲོས་ཚད།

མཆན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ རྒྱུ་ ༤ བར་བཞུགས་སྐར་རྒྱ་རམ་ས་ལར་ཤེས་རིག་ཚུགས་ཆེན་
 ཐེངས་བཞི་པ་བསྐྱེད་སྐྱབས། ཕྱི་ཚེས་ ༡ ལྷ་རྩེར་གྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཚུགས་མགོན་དུ་
 ཞབས་ལེན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐོག་ཚུགས་བཅར་བ་ཡོངས་ལ་ཟབ་གསལ་བཀའ་སློབ་གྱི་ཐེབས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནང་བ་བཅས་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ།
 ཚུགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་བཞིའི་ཐོག་ཚུགས་རྒྱུང་ཆ་བཤོམ་གྱིས་གྲོས་སྐྱོར་ལྷག་པོ་ཞུས་པའི་མཐའ་བསྐྱེད་སྟེ།
 མས་དགོངས་འཆར་དང་གྲོས་ཚད་བྱུང་བ་གསལ་གསལ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་དང་པོ།

སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཤེས་ཡོན་གནས་ཚད་ཉམས་ཆག་བྱིན་ཡོད་པ་དེའི་རྩུ་རྒྱུན་
 གང་ཡིན་དང་། སྤང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཕྱོགས་སྟེར།

མེས་ཡོན་གནས་ཚད་ཉམས་ཆགས་སང་པའི་རྒྱ་རྒྱུན།

- ༡ མེས་ཡོན་ཐོག་སྤྱི་དབུས་དང་ལམ་སྟོན་འཆར་གཞི་ཡང་དག་མེད་པ།
- ༢ མེས་ཡོན་དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དགོ་ཆན་དང་ལས་བྱེད་ཉུང་བ།
- ༣ ལུ་གུའི་ཕ་མ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་འཆོ་ཐབས་དང་དཔལ་འབྱོར་གསོག་སྦྱབ་གཙོ་བབ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་ཐོག་འགན་ཁུར་འཐུས་ཆང་མ་བུང་བ།
- ༤ མེས་ཡོན་ཐོག་རྟོག་ཞིབ་དང་ཉམས་ཞིབ་ཆགས་ཚུད་མེད་པ།
- ༥ མེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་ཐོག་རྒྱབ་རྒྱུགས་པར་མིག་དཔེ་བལྟས་དགས་པའི་སྦྱོན།
- ༦ ཕྱི་འཐུན་རྒྱུན་གོང་འབེལ་གཏོང་ཐབས་དང་ཡན་ལག་གི་བྱེད་སྒྲུབ་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྦྱོན།
- ༧ མེས་ཡོན་ལས་དཔལ་འབྱོར་གལ་ཆེན་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དར་འབེལ་ཆེ་བ།
- ༨ སློབ་གྲུར་གྱི་ཆོགས་དང་ཕ་མའི་ངོས་ནས་གཞོགས་འདེགས་ཚུང་དགས་པའི་སྦྱོན།
- ༩ ཕ་མ་ཆོས་ལུ་གུར་དཔལ་དངོས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུན་སྦྱར་ཆེ་བའི་སྦྱོན།
- ༡༠ སློབ་སྦྱོང་རྣམས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་རྗེས་མ་འོངས་མདུན་ལམ་སྟོན་འཛིན་མས་མེད་པ།
- ༡༡ སྦྱོང་ཆོགས་ནང་གི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྦྱོན།
- ༡༢ སློབ་གྲྭའི་རྒྱུགས་སྦྱོང་ཡིག་ཆ་ལག་གཅིག་གྱུར་དང་། དང་བདེན། ཆགས་ཚུད་མ་བུང་བ།
- ༡༣ སློབ་གྲྭའི་མེས་ཡོན་ལམ་སྟོན་དང་འཛིན་སྦྱོང་ཐོག་གཞན་དབང་སྐབས་བསྐྱེད་དགོས་པ།

- ༡༤། སློབ་གྲྭ་གནས་ཡུལ་ཁོར་ཡུག་ནང་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཉུང་སྟོན།
- ༡༥། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དགེ་ཆན་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་བརྟེན་མཐོང་ཞན་པ།
- ༡༦། དགེ་ཆན་གྱི་ངོས་ནས་སློབ་ཡུག་གྲེ་བྲག་པར་དགོས་ངེས་དོ་སྤང་མ་ཐུབ་པའི་
སྟོན།
- ༡༧། སློབ་གྲྭ་ཁག་ཅིག་ཏུ་དགེ་ཆན་ནམས་ལ་ལོ་རེའི་རྒྱགས་འཕྲོད་བརྒྱ་ཆ་གཏན་
འབབས་ཡོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་བཅས།

སྤང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཚུགས།

- ༡། རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས་ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་གསར་བཟོའི་སློབ་གཞི་ངོ་སྟོན་
གནང་དོན་ལ་གཞིགས་འདེགས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། སྤྱིད་བྱས་གྱི་འཆར་བཟོ་བཟོ་
འགོད་དང་གཏན་འབབས་གང་ལྟར་གནང་ཚུགས་དགོས་རྒྱ།
- ༢། དགེ་ཆན་འདམས་ཚུགས་ཐད་སྤྱིག་འཛུགས་གཅིག་གི་འོག་ནས་འདམས་སྤྱིག་
ཆད་ལྡན་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བཅོན་དགོས་རྒྱ།
- ༣། འདྲིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་ཐོན་རྗེས་བརྒྱ་ཆ་མཐོ་སོན་སློབ་མ་གང་མང་མཐོ་སློབ་
ཏུ་བསྟོད་རྒྱར་ས་མིག་དང་སློབ་ཡོན་གང་མང་དང་། དེ་བཞིན་རིགས་གཅིག་
རྒྱ་ཆ་འདྲིན་གྱི་ས་མིག་དང་སློབ་ཡོན་གང་མང་གསར་གཏོད་གནང་ཐབས་
གནང་རྒྱ།
- ༤། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་སྤང་བཅན་བྱུང་པོད་མེད་བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་དོན་
ཆན་བརྒྱ་བདུན་པའི་འབྲུ་དོན་ཡོངས་རྫོགས་ངེས་པར་ལག་བསྟར་ཁེལ་ཐབས་
གནང་རྒྱ།

- ༥། ཐོད་མིའི་སློབ་གྲུའི་སྡེ་ཁག་ཆང་མར་བྱབ་པའི་ཤེས་ཡོན་ཞིབ་འཇུག་སྡེ་ཆན་
ནམ་ཆོགས་ཚུང་ཞིག་གསར་འཇུགས་ཀྱིས་སློབ་གྲུ་ཡོངས་ལ་དུས་བསྟུན་རྟོག་
ཞིབ་གནང་རྒྱ་དང་། ལེགས་སྡེལ་ཉེས་འགོག་གི་སྟན་ཐོ་བྱང་བདེན་ལུལ་ཏེ།
ལེགས་ཉེས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་བྱ་དགའ་ཆད་གཅོད་གནང་རྒྱ།
- ༦། སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་ལས་ཞོར་སློབ་གྲུ་མང་ཙམ་ཚུགས་
ཐབས་གནང་རྒྱ།
- ༧། ད་ཡོད་ལག་ཤེས་སློབ་ཁང་ཁག་གི་སློབ་ཆན་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་གསར་གཏོད་
གནང་ཐབས་དགོས་རྒྱ།
- ༨། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཆང་མ་ཤེས་ཡོན་དང་སྟག་བསམ་གཉིས་ལྟན་
ཤ་སྟག་བསྐྱོ་འཇུགས་ཡོང་ཐབས་གནང་རྒྱ།
- ༩། ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་སྤྱི་དང་། དགེ་ཆེ། དགེ་ཆན། ས་གནས་འགོ་
འཛིན། བ་མ་བཅུ་པ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་འགན་ཁུར་མཉམ་བསྐྱེད་ཡོང་ཐབས་
གནང་རྒྱ།
- ༡༠། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འཛིན་རིམ་ལྔ་པ་མན་ལ་ཐོད་སྐྱོད་ཐོག་ཨང་ཅིས་
སྦྱོང་དེབ་བཅོ་སྟེག་གནང་རྒྱ།
- ༡༡། སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཤེས་ཡོན་གྱི་རིན་ཐང་དང་གལ་གནད་རྟོགས་ཐབས་སུ་ས་
གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་འགན་ཁུར་འོག་ས་གནས་ཁག་ལ་ཟབ་སྦྱོང་དང་སློབ་
གསོ་གནང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲུ་སོ་སོས་མཐུན་སྦྱར་
གནང་རྒྱ།
- ༡༢། བ་མས་སུ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གལ་གནད་དང་རིན་ཐང་རྟོགས་སྐྱད་པ་མ་སོ་སོ་
ནས་སློབ་ཡོན་ཕྱན་སུ་སྐར་ཆ་དགོས་རྒྱ།

- १३१। འབྲེལ་ཡོད་འཛིན་སྐྱོང་ནས་མ་འོངས་པར་འབྲེལ་མེལ་དགེ་ཆན་བསྐྱོད་གཞག་
 མི་དགོས་པར་འོས་ཆོས་ཆང་བའི་དགེ་ཆན་བསྐྱོད་ཐབས་གཙོ་འདོན་བྱ་རྒྱ་དང་།
 སློབ་དགེ་སོ་སོའི་གསང་སྟོན་ནང་སྟག་བསམ་ཞན་རིགས་ལ་སྒྲིག་གཞི་བྱག་
 བསྟར་གནང་རྒྱ།
 १३२। སློབ་ཐོན་གཞོན་སྐྱེས་ནམས་རིགས་གཅིག་རྒྱང་འཛིན་དང་ལས་རིགས་སློབ་
 བྱར་འཇུག་ཞུགས་སྐབས་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་མདུན་ལམ་
 སློབ་སྟོན་པ་ཆེད་བསྐྱོས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་རོགས་མགོན་གནང་རྒྱ།
 १३३। ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱ་གྱར་ལག་དངུལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གཏན་འབེབས་
 དང་ལག་བསྟར་བཀོད་ཁྲུས་གནང་རྒྱ།
 १३४। རང་གཞུང་ནས་བོད་མིའི་སློབ་གྲུའི་སྡེ་ཁག་གི་འགན་འཛིན་ནམ་པའི་ལྷན་
 ཆོགས་ཤིག་ལོ་གཉིས་རེའི་ནང་ཐེངས་རེ་ཆོགས་སྐོང་སྐབས་པ་གནང་རྒྱ།
 १३५। སློབ་གྲུའི་ནང་རྒྱགས་སྤྱོད་ཀྱི་རིས་ལན་ཕྱོགས་བཞེབས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐལ་
 མེད་པར་འགོག་སྡོམ་གནང་རྒྱ།
 १३६। ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་མཐོ་སློབ་འགྲིམ་བཞིན་པའི་བོད་སྐྱུག་ནམས་ལ་
 བྱང་གསང་དང་སྟབས་བསྟུན་བོད་སྐད་བསྐྱོང་དང་། ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་
 སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་མཁས་པའི་གསུང་བཤད་གོ་སྒྲིག་གནང་རྒྱ།
 १३७। ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དགེ་ཆན་གྱི་སློབ་ཁྱིད་ཐབས་ལམ་དུས་བསྟུན་ཡར་
 རྒྱས་ཡོང་ཆེད་ཟབ་སྤྱོད་གང་མང་གོ་སྒྲིག་མ་ཐུང་གནང་རྒྱ།
 १३८। རྒྱ་གར་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་མདུན་ལམ་ཅི་ཡོད་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་
 པས། སློབ་སྐྱུག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སློབ་སྤྱི་དང་། དགེ་ཆན་ནམས་ལའང་རོ་སྤྱོད་
 གནང་རྒྱ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གཉིས་པ།

སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་ཉམས་ཆག་
ཕྱིན་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡིན་དང་། སྐད་ཤེས་ཚད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཇི་
དགའི་སྒོར།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གནས་ཉམས་ཆག་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན།

- ༡། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གི་ཁོར་ཕྱག་ལེགས་པོ་ཞིག་མེད་པ།
- ༢། བོད་ཡིག་ཐོག་ཡོངས་བྱུང་ངོས་འདྲིན་ལྡན་པའི་མཐོ་སློབ་ཁྱད་སྒྲོལ།
- ༣། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གནས་ལ་སྦྱོང་སྒོ་དང་མདུན་ལམ་སྣ་འདྲེས་མེད་པ།
- ༤། བོད་ཡིག་སློབ་ཚན་ཞེས་པའི་ནང་སྐད་ཡིག་དང་། སྟན་ཟུམ། རྒྱལ་རབས།
ནང་ཆོས་སོགས་རིག་ཚན་མང་ཞིང་སློབ་ཁྲིད་ཆོགས་ཐེངས་ཁྱད་པའི་སྒྲོལ།
- ༥། སྤྱི་ཆོགས་ནང་བོད་ཡིག་ལས་ཞིན་ཡིག་གལ་ཆེར་འདྲིན་པའི་ལྟ་ཚུལ་དར་
འཕེལ་སོང་བ།
- ༦། བྱིས་ཚང་ངམ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་སྐད་རིགས་འབྲེས་ལྟར་སྦྱོང་བྱུང་བའི་
སྒྲོལ།
- ༧། བོད་ཡིག་སློབ་དཔལ་ཁག་ཅིག་ཕྱུ་གུའི་གནས་ཚད་ལ་འཆམ་པོ་མེད་པའི་སྒྲོལ།
- ༨། བོད་ཡིག་སྦྱོང་དཔལ་དང་ཟུར་བལྟའི་དབྱུང་གཞིའི་དཔེ་དཔལ་ཁྱད་པ།
- ༩། འདྲིན་གྲྭ་རྒྱུག་པ་ཡན་གྱི་ཚན་རིག་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ཞིན་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པ།
- ༡༠། བོད་ཡིག་དགའི་རྒྱན་ནང་གནས་ཚད་དང་འོས་སྦྱོང་གཉིས་ལྡན་དཀོན་པ།

སྐད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བྱེད་གསུངས།

- ༡། སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བཟོ་སྐྱོད་དང་སྤེལ་ཡོང་ཆེད། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་ལྷན་པོ་ནང་ཁྲུང་ལ་གནས་འབྲེལ་དང་ཡིག་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ཡིག་ཐོག་བཟོ་སྐྱོད་གནང་རྒྱ།
- ༢། ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་བྱས་གསར་པ་མ་ཟད་བར་འདྲིན་རིམ་བརྒྱུ་པ་དང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཡིག་རྒྱུགས་དང་བདེན་ཡོང་ཐབས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་སློབ་གྲུའི་འདྲིན་སྐྱོང་སོ་སོས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་སྦྱང་དགོས་རྒྱ་དང་། དེ་མིན་འདྲིན་རིམ་ལྟ་པ་ནས་དགྲུ་པ་བར་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་བཅས་པའི་ལོ་འཁོར་བོད་ཡིག་དེ་ཤོག་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་འོག་གཅིག་གྱུར་བཟོ་ཐབས་དང་རྒྱུགས་སྐྱོང་ཚགས་ཚུད་ཆད་འཕེར་དང་བདེན་ཡོང་ཐབས་གནང་རྒྱ།
- ༣། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་སློབ་གྲུའི་གནད་ཡོད་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་གི་གོ་རྟོགས་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་སྟེ། སོ་སོའི་རིག་གཞུང་ལ་ཐུགས་སྦྱང་གོ་རྟོགས་མིག་དཔེར་འོས་པ་གནང་ཐབས་དགོས་རྒྱ།
- ༤། རང་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་རིག་གནས་སློབ་གཉེར་བྱ་ཡུལ་མཐོ་སློབ་ཆད་ལྡན་གསར་འཛུགས་སམ་དེ་ཡོད་མཐོ་སློབ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་ལས་རིམ་ཐོག་མཐུན་སྦྱར་ཐུགས་སྦྱོན་གང་ཐུབ་གནང་རྒྱ།
- ༥། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་དམིགས་བསལ་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱའི་ལས་དོན་ཁག་མཚུགས་སྐྱོང་དོན་འཁྱོལ་ཐུབ་སྟེ། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གནས་ཀྱི་ཐེ་ཚབ་ཞིག་གསར་འཛུགས་འཆར་གཞི་ཡོད་དོན་ལྟར་འཕུལ་བྱ་གནང་ཐབས་གནང་རྒྱ།

- ༦། འཛིན་རིམ་དགུ་པ་ཡན་གྱི་སློབ་དེབ་ནམས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། ཟུར་བཏོན་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་པར་སྐྱབ་གནང་ཐབས་གནང་རྒྱ།
- ༧། དགེ་ཆུན་དང་བཅས་པས་སྡོན་འགྲོ་ནས་འཛིན་རིམ་ལྔ་པ་བར་གྱི་སློབ་ཕྱག་ནམས་གཙོ་བོ་འབྲི་ལྷོག་དག་གསུམ་ཆད་སོན་ཡོང་ཆེད་ཤུགས་སྡོན་དགོས་རྒྱ།
- ༨། བོད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་སུ་འཛིན་རིམ་ ༡༠ དང་ ༡༡ པའི་ཡིག་རྒྱགས་གྱི་དྲི་ཤོག་བཅོ་འདྲོན་དང་། ལན་ཤོག་ལ་བཅོས་རྒྱག་བྱ་རྒྱུར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱར་བཅོས་ཤིག་གཏོང་ཐབས་གནང་གལ་ཆེ་བས། དེ་དོན་ཕྱག་བསྟར་གནང་ཐབས་གནང་རྒྱ།
- ༩། བོད་དགེ་ཆད་ལྔན་ཡོང་ཐབས་སུ་འོས་སྤྱོད་ཆད་ལྔན་ཤ་སྟག་གི་ཤོག་སྟག་བསམ་མེམས་ཤུགས་ཆད་འཕེར་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་ཀྱིས་བསྐོ་གཞག་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་འོས་སྤྱོད་དང་ཟབ་སྤྱོད་གང་མང་སུ་མཐུད་གོ་སྒྲིག་ཡོང་སྟེ་མཆོག་གིས་ཤེས་ཡོན་སྐོར་ལ་བསྐྱེལ་བའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཁག་སློབ་དགེ་ཆོས་ལྷ་ལྷོག་ཉན་གསུམ་ཡང་ཡང་དགོས་རྒྱ།
- ༡༠། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དམའ་རིམ་འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་བོད་ཡིག་སྤྱོད་དེབ་དང་། ད་ཡོད་ཡིག་གཞུགས་འབྲི་དཔེ་ནམས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་འཛིན་གྲུ་སོ་སོར་གཞིགས་པའི་ཡིག་གཞུགས་འབྲི་དཔེ་གསར་བཅོ་གནང་རྒྱ།
- ༡༡། བོད་མེད་སྤྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་བོད་སྐད་གཙང་མ་བོད་སྤྱོད་གནང་རྒྱའི་གོམས་གཤིས་ཡོང་ཐབས་དང་བོད་ཡིག་སློབ་སྤྱོད་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་སློབ་སྟོན་དེལ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེ་གནང་རྒྱ།
- ༡༢། བོད་སྐད་ཤོག་བཏོ་སྤྱོད་དང་། གཏམ་བཅོད། ལྷོག་བརྟན། ཚུལ་ཡིག་འབྲན་སྐྱར་སོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གང་མང་སྤེལ་རྒྱ།
- ༡༣། སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྟོན་རིག་གནས་ཤོག་མཁས་དབང་ཁག་གདན་

ཞུས་ཀྱིས་བཤོ་སྤོང་ཆོག་ལ་འདྲ་ཡང་ཡང་སྒྲོང་ཆོག་ལ་གནང་ཆུ།

- ༡༤། བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ལ་ནང་མ་སྒྲུབ་གསར་པ་འབྲི་བཟོད་གཅིག་ལྟར་ཡོང་ཆེད་
ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཆོན་རིག་དང་། ཡང་ཅིས་སོགས་ཀྱི་མ་སྒྲུབ་བོད་སྒྲིབ་
ཐོག་གཅིག་ལྟར་གཏན་འཁེབས་གནང་ཆུ།
- ༡༥། བོད་ཡིག་སློབ་ཆོན་ནང་རང་གི་མི་རིགས་དང་། རྒྱལ་ཞེན་ཡོང་ཐུབ་པའི་སློབ་
ཆོན་བཀོད་སྤྱི་གནང་དགོས་ཆུ།

སྤྱི་མཐུན་དོན་ཆོན་གསུམ་པ།

སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་ཐབས་ཅི་དགའི་སྒྲོལ།

- ༡། སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལྟ་སྟོག་ཉན་གསུམ་ཤུགས་ཆེར་
སྤེལ་གནང་ཆུ།
- ༢། དགེ་ཆོན་ལས་བྱེད་དང་། ས་མ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཆོ་ལ་བཟང་སྤྱོད་སློབ་སྟོན་དང་མིག་
སྟོན་བཟང་པོ་ཡོང་བྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སློབ་གསོ་དང་མིག་སྟོན་བཟང་པོ་
ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ཆུ།
- ༣། བོད་མིའི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་ནང་ཆོས་ཤེས་བྱིར་སློབ་གྲྭ་ཁག་
ཏུ་ལོ་ན་ཅུང་མཐོ་བའི་ཆོས་དགེ་གང་མང་བསྐོར་འདུགས་ཐོག་དེ་དག་གིས་
ནང་ཆོས་ཙམ་མ་ཟད་རིགས་ལམ་སློབ་བྲིད་ཆད་ལྡན་གནང་དགོས་ཤིང་། རྒྱན་
གཏན་ལྟ་ཆོས་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བརྒྱ་ལྷག་གི་བསྐྱབ་བྱ་

ཡང་ཡང་གནང་དགོས་ཀྱི། ཆོས་དགའི་ལས་དོན་ལ་བོད་རིགས་སློབ་དག་ཆོས་
རྒྱུ་སྦྲེལ་བྱ་གྱི།

༩། སློབ་ཕྱི་ལོ་མེད་ཤེས་པོན་ཆོག་ནང་ཡོངས་གྲགས་བཅི་བཀྱར་ཆེ་བའི་སྒྲུབ་མཁན་
པོ་དང་། གྲགས་ཅན་མི་སྣ་གདན་ཁྱེས་ཀྱིས་ཡ་རབས་སྐོར་ལམ་སྟོན་དང་བཟོ་
སྒྲིང་སྒྲེལ་གྱི།

༡༠། སློབ་ཕྱི་ལོ་མེད་ཀྱན་སྦྱོང་སློབ་གསའི་ཐོག་དུས་ཆོད་ཟུར་བཅད་ཀྱིས་སློབ་སྟོན་
སྣ་ཆོག་ཡང་ཡང་གནང་གྱི།

༡༡། ཡ་རབས་བཟང་སྦྱོང་དང་ཞེ་སའི་སྐོར་ལ་སློབ་ཕྱོག་གིས་ལྟ་སྟོག་བྱ་གྱི་དེབ་
རིགས་གང་མང་པར་སྒྲུབ་བྱ་གྱི།

༡༢། གྲུང་གསེང་སྐབས་ཕྱི་ལོ་མེད་སྦྱོང་ཉམས་རྒྱུད་མི་འགོ་བའི་ཆེད་སྦྲེལ་ཆོས་དོ་
ཁྱེད་དགོས་སྐོར་སྒྲུབ་པའི་འགོ་འཛིན་བརྒྱུད་ཤེས་རིག་ལས་ཁྱེད་ནས་བཀོད་
ཁྱབ་གནང་གྱི།

༡༣། སློབ་ཕྱི་ལོ་མེད་འབྲེལ་དུ་ཆང་རག་དང་ཐ་མག་སོགས་ཉི་ཆོད་བཀག་འགོག་
གནང་ཐབས་གནང་གྱི།

༡༤། ཐ་མ་དང་སྦྱི་ཆོག་ནང་ཕྱི་ལོ་མེད་བཟང་སྦྱོང་ཐོག་དོ་ཁྱེད་མཉམ་ཁུབ་དགོས་
པའི་སློབ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་གྱི།

གྲོས་གཞི་ཐོན་ཆན་བཞི་པ།

དགོ་ཆན་གྱི་ལས་འགན་དང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར།

༡༥། དགོ་ཆན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུས་ཤོར་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མཐུན་ཕྱོགས་

ཞེན་མེད་པ་ཞིག་གནང་དགོས།

- ༡༽ རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཆན་ཐོག་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་ཤིང་མ་ཐུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་རྒྱ།
- ༢༽ དགོ་ཆན་ནམས་ཀྱིས་ཕུ་གྱར་རྟག་ཏུ་ཤ་ཆ་དང་བྱམས་བཅེས་ལྟ་སྦྱོང་གནང་ཐབས་དགོས་རྒྱ།
- ༣༽ སློབ་སྟོན་ཀྱི་ཐབས་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ཐོག་ཕུ་གྱར་ནམས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ལ་ཤ་ཆ་ལྡན་པ་བཟོ་དགོས།
- ༤༽ དགོ་ཆན་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལས་འགན་ལས་གཞན་པའི་གཞན་ལྟར་དང་། བྱད་མེད་ཆོགས་པའི་ལས་དོན་སོགས་གཤེས་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་བཅི་སྤྱོད་ནམས་མེད་མས་འདྲི་དགོས་རྒྱ།
- ༥༽ དགོ་ཆན་ཀྱི་ལས་འགན་དང་བྱད་ཆོས་གསལ་བའི་ལག་དེབ་ཅིག་རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་རྒྱ།

ཟུར་རྒྱན་གྲོས་ཆོད།

བོད་ཀྱི་ཚད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོད་དམ་པ་ཆད་ལྡན་མང་པོས་བོད་ཀྱི་བརྟན་མེད་བདེ་ཐབས་སུ་དོལ་རྒྱལ་བརྟན་གསལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ལུང་རིགས་ཏུ་མའི་སློབ་ནས་ལེགས་པར་བརྟུན་པའི་ནམས་མ་འོངས་བོད་མིའི་སེམས་ཅན་གཞན་སྤྱི་སློབ་ཕྱག་ནམས་ཀྱིས་གོ་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གཤེས་ཆེ་ཞིང་། སྤྱད་ཁེ་ཉེན་གསལ་རྟོགས་ཀྱི་སློབ་ནས་སློབ་གསོ་ངན་པའི་དབང་ཏུ་མ་ཤོར་བའི་ཆེད། བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་སློབ་གྲུ་ནམས་ཀྱི་འགོ་ལས་ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་དགོ་དང་བོད་རིགས་དགོ་ཆན་ནམས་འགན་འཁུར་ཆེར་སྦྱེད་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་བརྟན་གསལ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲངས་བཀའ་སློབ་ཀྱི་དོན་གནང་ནམས་དོ་སྦྱོང་སློབ་ཁྱིད་ཟབ་ནན་བྱ་རྒྱུའི་སྤྱི་མས་བུར་

གྲོས་ཆོད་དུ།

སྤྱི་སྐབས་འདུན།

༡། རང་གཞུང་འགྲོ་མཁན་གྱི་ལས་ལ་བཤད་པའི་སྤྱི་བའི་གནད་ལ་ལྟར་
འབྲུང་འབྲུང་བོད་འདི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་དང་། ཁོར་ལུག་
སྤང་སྟོང་གི་ར་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱུ་ལྟེན་ཕྱགས་དམིགས་དང་འཆམས་པའི་ཤེས་
ཡོན་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་གནད་ལྟེན་འཆར་གཞི་ཡོད་པར་ཆོག་པ་བཅས་
པ་ཡོད་པས་ནས་རྒྱུ་སྤྱི་བའི་ལྟེན་དང་འབྲེལ་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བའི་ལས་དོན་
འཕལ་ཏུ་བརྒྱུ་མཁན་གྱི་ལས་ལ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱི་བའི་ལྟེན་ལོ།

༢། ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་འདི་བཞིན་ལོ་ལྟ་མ་འབྲུངས་པའི་ནང་ཐེངས་ཤི་སྟོང་ཆོགས་
བྱུང་ན་ཞི་མན་ཆེ་བར་བརྟེན་དེ་བཞིན་གནད་ཐབས་ཡོད་པ་ལྟེན་དང་། འགྲོ་
གྲོན་ཐད་དབྱས་སྤྱི་བའི་ཤེས་རིག་ཐད་ནས་གཏོང་ཐབས་གནད་ལྟེན་ལོ།

༣། སྤྱི་ཆོགས་རིག་གནས་དང་ཆོན་རིག་སོགས་ཀྱི་མིང་ཆོག་གསལ་བའི་བྱར་དེབ་
གང་མང་འདོན་སྤྱོད་དགོས་གཤམ།

༤། རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྤངས་འདིན་འོག་དབྱས་བོད་སྟོང་
དང་རྩོགས་མཚུངས་བོད་བྱིས་ཁག་ལ་འདྲེལ་ཡོན་རྟོག་ཞིབ་གནད་གཤམ་ཆེ།

༥། རང་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་སྟོང་གྲྭ་ཁག་དབར་འབྲེལ་
ལམ་སྤར་ལྟག་དམ་ཐབ་དགོས་རྒྱུ།

༦། རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདིན་བྱིད་མཁན་སྟོང་ཕྱག་རིགས་ལ་དམིགས་བསམ་ལྟ་
སྟོང་དང་ལམ་སྟོན་རིགས་མགོན་གནད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་དུ།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༩ ལ། །

ཚོགས་ཞུགས་པའི་སྐྱོ་ཚབ་ཀྱི་མཚན་ཉག་ལ།

- ༡) དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཤེས་བཀའ་སློན་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རིགས་མཚོ།
- ༢) ཚོགས་རྒྱུ་དང་པོའི་ཚོགས་གཙོ་མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་གྱི་བྱང་ཆེ་ཨ་ཙཱ་པ་སྒྲ་དག་འདུལ།
- ༣) ཚོགས་རྒྱུ་གཉིས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བོད་ཐུག་ཁྱིམ་ལྷེའི་སྤྱི་ཁབ་འགན་འཛིན་ཆེ་དབང་ཡེ་ཤེས།
- ༤) ཚོགས་རྒྱུ་གསུམ་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྟོན་བོད་གཞུང་སློབ་གྲུའི་སྤྱི་ཁབ་འགན་འཛིན་ཀམ་རྒྱུ་བདག་
- ༥) ཚོགས་རྒྱུ་བཞི་པའི་ཚོགས་གཙོ་བལ་ཡུལ་ཤེས་རིག་ལས་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ནམ་རྒྱལ།
- ༦) ཚོགས་རྒྱུ་ལྔ་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་ཀོབ་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་ཐར་ལམ་སློལ་མ།
- ༧) ཚོགས་རྒྱུ་དྲུག་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཀ་སྤྱག་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་སྐལ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
- ༨) ཚོགས་རྒྱུ་བདུན་པའི་ཚོགས་གཙོ་བོད་ཁྱིམ་ཤེས་ཡོན་འཕེལ་རྒྱས་ལྷེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་དག་དབང་རྡོ་རྗེ།
- ༩) ཚོགས་རྒྱུ་བརྒྱུད་པའི་ཚོགས་གཙོ་གོ་པལ་ཕུར་བོད་ཁྱིམ་གྱི་སློབ་སྤྱི་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ།
- ༡༠) ཚོགས་རྒྱུ་དགུ་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྟོན་པ་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་ཡར་འཕེལ་ལྷ་ནི།
- ༡༡) ཚོགས་རྒྱུ་བརྒྱུ་པའི་ཚོགས་གཙོ་མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་བཟའི་ས་དོན་གྲུབ།

༄༅། ཤེས་རིག་ཚུགས་ཆེན་ལྔ་པའི་གྲོས་ཚོད།

མཆན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ནས་ ༡༡ པར་བཀུགས་སྤར་རྒྱ་མཚོ་ཤེས་རིག་ཚུགས་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པ་
 དང་། ཤེས་ཡོན་དྲུག་འབྲེལ་པའི་མཁའ་པའི་བཀྲོ་སྤྱིང་ཚུགས་འདུ་དཔྱུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་སྐྱབས། ཕྱི་ཚེས་ ༡༨ ལྷ་རྩོར་
 རྒྱ་ནོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཚུགས་མགོན་ཏུ་ལཱ་ལས་འཁོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐོག་ཚུགས་བཅར་བ་
 ཡོངས་ལ་ཟབ་གསལ་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཐེབས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་བཀའ་ཤག་དང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
 ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནང་བ་མཉམས་གཞི་ཅུར་བཟུང་སྟེ། ཚུགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་ལག་བཞིའི་ཐོག་ཚུགས་
 ཅུང་བཅུ་ཏུ་ཆ་བཞག་གིས་གྲོས་སྤྱོད་ལྷག་པོ་ཞུས་པའི་མཐའ་བསྟོམས་གྲོས་ཚོད་གཏན་འབེབས་བྱུང་བ་གསལ་གསལ།

གྲོས་གཞི་དང་ཕྱི།

སློབ་གྲྭ་ལག་ཏུ་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་སློབ་སྤྲེལ་གནང་སྟེགས་
 ཐད་ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྟེ་མི་ཡོད་གྲོས་སྤྱོད་གནང་སྟེ།

གྲོས་ཚོད།

- ༡། བཅན་སྟོན་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དབྱུག་གི་དགོངས་དོན་ཆ་
 ཆང་བ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་ཡོང་བར་ཚུགས་ཆེན་འདི་

ཉིད་བརྒྱད་འཕོད་སྐྱུལ་ཤུགས་ཆེན་ལྷ་རྒྱ་དང་། སྲིད་བྱས་ནང་གསལ་དག་གན་གྱི་ལས་འགན་དང་ཕྱེད་སྒོ་ཁག་སློབ་དག་སོ་སོས་གོ་རྟོགས་དང་ལག་ལེན་འཐུས་གཙང་ཡོང་སྲད། སློབ་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་སློབ་སྦྱོང་དང་བཀོ་སྐྱོང་གི་ལས་རིམ་གང་མང་སྟེལ་རྒྱ། དེ་བཞིན་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ལུས་ཤུགས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་སྲིད་བྱས་ནང་གསལ་དགོས་མཁོའི་ཆ་རྒྱུན་དང་ལས་རིམ་ཁག་འཐུས་ཆང་ལག་བསྟར་ཡོང་ཐབས་གནང་དགོས།

༡། བོད་སློབ་འཛིན་ཆོགས་ཁོངས་སུ་བོད་དགེ་གཏན་འཇགས་གསར་བསྐྱོམ་ཐུབ་པ་དྲི་ལ། འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་བར་ལ་བོད་ཡིག་སློབ་མཁན་བྱར་དུ་མེད་པ། གཞི་རིམ་འོག་མའི་སློབ་ཁྲིད་བརྒྱད་ལམ་བོད་ཡིག་ཡིན་སྐབས་སློབ་གྲྭ་དེ་དག་གི་དགོ་ཆེ་བོད་རིགས་བསྐྱོ་ཐབས་བཅས་ཀྱི་ཐད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཅི་དགོའི་ཐབས་ཤེས་གནང་རྒྱ།

༢། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་མས་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཡིག་རྒྱལ་དང་བདེན་ཆགས་རྒྱུད་ཡོང་ཐབས་གྲུབ་དགོས།

༣། བཅན་རྒྱུན་སློབ་དེབ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་ཡིག་ཆ་དང་འཁྱུལ་ཐབས་གཙོ་འདོན་ཕྱེད་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་འགོག་སྒྲུལ་དང་། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་དགོངས་དོན་འོག་གཏན་འཇགས་ཐུབ་པའི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་བསྐབ་གཞིའི་ཆ་འཛིན་དེ་སློབ་གྲྭ་ཆང་མས་ལག་བསྟར་གནང་སྟེན་བྱས་ཏེ། སློབ་ཁྲིད་དང་ཡིག་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སློབ་དེབ་ཆང་འཛིན་མི་བྱ་བར་བསྐབ་གཞིའི་ཆ་འཛིན་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས།

༤། བོད་དགེ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་སྟོན་འགྲོ་དང་གཞི་རིམ་འོག་མའི་སློབ་དག་རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་གང་མང་དགོས་པ་དང་། སྐྱུངས་ཤིང་འབྲི་སྦྱོང་གིས་གཙོས་དབུ་

མེད་ཡིག་གཟུགས་ལ་སྒྱུར་བཅར་སྒྲིབ་ཀྱི། ལྷག་པོར་འཛིན་རིམ་དུག་པ་ཡན་
དུ་བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་སྒྱུར་དེབ་དགོས་གཤམ།

༦། སློབ་ཁག་ནང་བོད་དང་བོད་མིར་འབྲེལ་བའི་ལས་རིམ་དཔེར་ན་བོད་སྒྲིབ་ས་
ང་ཆེན་པོ་ཡུལ་དང་། བོད་ཀྱི་གཟུང་འཁོར། རྒྱལ་ཞེན་བདུན་ཕྲག་ལྟ་བུའི་ལས་
གཞི་སྤེལ་དགོས་ཀྱི།

༧། རང་གཞིར་ནས་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་ཟུར་འདུགས་ཐོག་སློབ་གྲྭ་ས་
སོར་སྐོར་སྒྲིབ་ཀྱིས་གཟིགས་ཞིབ་དང་ལམ་སྟོན་གནང་ཀྱི།

༨། བོད་མི་སྤྱི་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དུས་དར་སྤེལ་གཏོང་ཆེད་
མེས་དཔོན་གཙུག་ལག་དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲྭའི་ཉམས་སྦྱང་དང་གྲུབ་འབྲས་ཅི་
ལྟར་སློབ་ཁག་གཞན་ལ་སྤེལ་ཐབས་བྱ་ཀྱི།

༩། རྒྱུ་གར་དང་ལུས་ཅལ་དགེ་ཆུན་འོས་སྒྲུང་སྐུ་མཁས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
སྒྲིབ་བཅར་ཐོག་མར་ལྷག་ཤུགས་སྟོན་རྒྱལ་ཁྱེད་དང་། རྒྱུ་དགེའི་བསྐྱབ་གཞི་
དང་སློབ་དེབ་ཟུར་དུ་གཏན་འབེབས་དགོས་ཀྱི།

༡༠། ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་གོ་རྟོགས་ཚུལ་
བཞིན་ཡོང་ཐབས་སྤྱད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་འབྲེལ་བཅོད་དང་རིལ་
བསྐྱགས་ཤུགས་ཆེར་བྱ་ཀྱི། བོད་མི་ཆུན་གཞིན་ཆང་མས་དུས་རྒྱུན་དུ་བོད་སྐད་
གཙང་མ་བཞོལ་སྒྲིབ་བྱ་ཀྱི་ལས། བོད་སྐད་ནང་བསྐྱེད་སྤྱད་མི་ཡོང་བའི་འབོད་
སྒྲུལ་དང་། རྒྱ་པར་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་ལྷན་ཁྱེད་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་ཤུགས་
འགན་བཞེས་ཏེ་སློབ་གྲྭའི་ནང་རྒྱུན་གཏན་ཡིག་སྐད་བོད་སྒྲིབ་གང་ལུབ་བྱ་
དགོས།

༡༡། སློབ་དགེ་ལྷན་ལ་སློབ་ཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་སྦྱང་གང་མང་ཐོག་རིགས་
ལམ་སློབ་ཁྲིད་ཁུབ་གདལ་གཏོང་སྤྱད་རིགས་ལམ་གྱི་དོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅར་གོ་

སྒྲིག་དགོས་པ་དང་། རིགས་ལམ་སློབ་ཚན་གྱི་ཆོགས་ཐེངས་ཟུར་བཅད་དགོས་
 ཟུ། དེ་བཞིན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་རིགས་ལམ་བཟོ་སྒྲིང་སྒྲོར་སྒྱུད་སོགས་
 གྱི་ལས་རིམ་རྒྱན་དུ་གོ་སྒྲིག་བྱ་རྒྱ།

༡༧། སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་ད་ཡོད་སྒྱུད་དེབ་ཁག་བེད་སྒྱུད་ལེགས་པོ་གཏོང་དགོས་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་ཡིག་དང་ཨང་ཅིས། ཚན་རིག་
 བཅས་ལ་སྒྱུད་དེབ་གང་དགོས་དང་། འདྲིན་རིམ་དུག་པ་ཡན་ལ་བོད་ཡིག་
 ཡིག་གཞུགས་སྒྱུད་དེབ་བཅས་གསར་བཟོ་གནང་ཐབས་གནང་རྒྱ།

༡༨། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བྱིས་པའི་སྒྱུད་དེབ་དང་གཞས་སྒྲ། ལྷན་ཆེན་སོགས་
 འདོན་སྤེལ་གནང་ཐུས་ཐོག་ད་དུང་དབྱ་མེད་ནང་དེ་རིགས་གང་མང་འདོན་
 སྤེལ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཞི་རིམ་གོང་འོག་ཆང་མར་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་
 ལོ་རྒྱུས་དང་ཡ་རབས་བཟང་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུད་དེབ་དང་བརྟན་དེབ་གང་མང་འདོན་
 དགོས། སློབ་གྲྭ་ཁག་གྱི་དེ་དག་བེད་སྒྱུད་ཆོགས་ཚུད་བྱས་ཏེ་སློབ་གྲྭའི་
 བུ་དཔེ་སློག་གི་ཁོར་ཡུག་དང་གོམས་གཤིས་བསྐྱུན་རྒྱ།

༡༩། ད་བར་ཆོས་དགེ་མེད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་སློབ་ཕྱག་གངས་འབོར་ལ་གཞིགས་
 པའི་ཆོས་དགེ་ཚད་ལྡན་བསྐྱོ་བཞག་ཡོང་ཐབས་དང་། ཆོས་དགེ་དེ་ལ་ཆོགས་
 ཐེངས་དང་། སློབ་ཚན་གཏན་འབེབས་དགོས་གཤམ།

༢༠། སློབ་གྲྭ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གཞི་རིམ་བར་མ་དང་གོང་མའི་ནང་བོད་ཡིག་སློབ་
 ཚན་གྱི་ཆོགས་ཐེངས་སྤར་ཆ་གནང་རྒྱ་དང་། བོད་ཡིག་དགེ་ཚན་ནམས་བོད་
 ཡིག་གི་སྒྱུད་བཅར་ཚད་ལྡན་ཐོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་དགོས།

གྲོས་གཞི་གཞི་ས་པ།

སློབ་ལྟ་ལག་ཏུ་ཞིན་ངེའི་སྐད་ཡིག་དང་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ལག་སློབ་
ཁྲིད་གནང་ཚུགས་ཐད་ལེགས་བཅས་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྟེ་ཅི་ཡོད་གྲོས་སྤྲོད་
གནང་རྒྱ།

༡། ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་རིགས་ལམ་གྱི་
གཞུང་ལུགས་དང་ཐབས་ཚུལ་ནམས་དེང་རབས་ཀྱི་སློབ་ཚན་དང་སྤྱི་ཉེ་སློབ་
ཁྲིད་བྱ་ཚུགས་ཅི་དགེའི་ཐད་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་དང་ལག་
ལེན་འཇུག་ཆང་ཁྱུ་དེ་བཞིན་རང་རིགས་དགེ་ཆན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ཆོན་
རིག་དང་ཨང་ཅིས་ཀྱི་དགེ་ཆན་ནམ་པར་ཡང་རིགས་ལམ་གྱི་བཟང་སྤྱོད་གོ་སྤྲོད་
གནང་རྒྱ།

༢། ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དབྱུང་དང་མཐུན་པའི་རང་རིགས་དགེ་ཆན་ཆོད་ལྡན་བསྟོན་བཞག་
དགོས་པའི་ཆར་གཞིའི་ཐོག་ཞིན་ཡིག་གི་སློབ་ཚན་ནམས་ཞིན་སྐད་གཅོ་
བཟུང་གིས་སློབ་སྤྱེལ་དགོས་རྒྱ། དེ་ཡང་སློབ་ལྟའི་ནང་ཞིན་སྐད་དེ་ཉིད་སྐད་
ཡིག་གཉིས་པའི་ཚུལ་དུ་སློབ་པའི་ཁོར་ལུག་བསྐྱུན་ཏེ་འབྲི་སྟོག་བརྗོད་གསུམ་
ལ་མ་བུལ་བར་སློབ་སྟོན་ཆོད་ལྡན་གནང་རྒྱ།

༣། ཞིན་ངེའི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་སུ་སློབ་ལྟ་སོ་སོའི་གནས་སྤངས་
ལ་གཞིགས་ཏེ་སློབ་ལྟ་ལག་གི་ནང་ཞིན་སྐད་ཀྱི་གཟུང་འཁོར་ལྟ་བུའི་ལས་
རིམ་དང་། ཞིན་སྐད་ཐོག་བཏོ་སྤྱོད་། འདི་ཅད། གཏམ་བརྗོད་སོགས་བྱེད་སྟེ་སྤྲོ་
མང་གོ་སྤྲོད་གིས་གཞེངས་ཐོན་ནམས་ལ་བྱ་དགའ་གནང་རྒྱ།

༤། དགེ་ཆན་ནམས་ལ་དམིགས་བསལ་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལམ་གྱི་བཟང་
སྤྱོད་གང་མང་གོ་སྤྲོད་དང་། དགེ་ཆན་གྱི་ཤེས་ཆོད་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཆེད་ཡིག་

འགྲུལ་ལམ་ནས་ཡིག་རྒྱལ་གཏོང་བར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་མཐུན་སྦྲེལ་
གནང་ཐབས་གནང་ཆུ། དེ་བཞིན་ཟབ་སྦྱོང་སྐབས་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ནམས་ལག་
བསྟར་གནང་གི་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་ཆེད་གཟིགས་རྟོག་གོ་ནང་ཆུ།

༥༡ འཛིན་གྲ་ལུ་པ་བར་སློབ་ཆན་ཆང་མ་པོ་དང་སྐད་ཐོག་སློབ་བཞིན་ཡོད་སྐབས།
ཆོག་གནད་གལ་ཆེན་ནམས་ཞིན་པོ་དུ་ཤུར་ཐོག་ངོ་སློང་གནང་ན། ཕྱིས་
སྐད་འཛིན་གྲ་ལུ་པ་ཡན་དུ་པན་སྐབས་ཆེ་སྐབས། གཞི་རིམ་འཛིན་གྲ་བཞི་
པ་དང་ལུ་པའི་སློབ་དེབ་ནམས་ཀྱི་སློབ་ཆན་གྱི་གསུམ་དུ་ཤུར་སྦྲུལ་རྒྱས་ཙམ་
འགོད་ཆུ།

༥༢ པོ་དང་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ནང་ཨང་ཆེས་དང་ཆན་རིག་སློབ་ཆན་ཁག་པོ་ཡིན་པའི་
ཡིག་རྟོག་ཡོད་ཕྱིས་མེལ་ཆེད་དུ་དམའ་རིམ་ནས་མང་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་
བསྐྱུན་རྒྱུ་གལ་ཆེར་བརྟེན། སློབ་དགེ་ཆོས་སློབ་ཁྲིད་འཆར་འགོད་ལེགས་
པོ་དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་འགན་འཛིན་ནས་དེ་སྟེང་དམ་དམ་ནན་པོ་
གནང་ཆུ། དགེ་ཆན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་ཆན་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ལས་
སློབ་ཕྱག་ཆོར་རང་ཉིད་ཀྱི་ནམ་དུ་ཤོད་འདོན་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་སློང་པ་དང་།
སློབ་ཕྱག་ཆོས་འཛིགས་འཆར་མེད་པར་དོགས་འདི་ཡོང་བའི་ཁོར་ལུག་
བསྐྱུན་ཏེ་དགེ་ཆན་ཆོས་སྐབས་འཕྲུལ་ལན་འདེབས་གསལ་པོ་གནང་ཆུ།

༥༣ དགེ་ཆན་ཀྱིས་ཉིན་རེ་ཆོག་གསར་དུག་ནས་བདུན་བར་བྱར་བྱུངས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྗོད་པ་བྱུང་གས་བཟོ་བྱ་བརྒྱུག་ནས། རིམ་ཀྱིས་ཉིན་
ཐོ་དང་། ཆོས་འབྲིའི་གནས་ཆད་ལ་འཁྲིད་དགོས་ཆུ། དེ་བཞིན་སློབ་དེབ་ཁོ་
ནར་གཞི་མ་བཞག་པར་དགེ་ཆན་རང་ངོས་ནས་དཔྱད་གཞི་སྒྲ་ཆོགས་བརྟོན་
ཏེ་སློབ་མའི་རིགས་སྐབས་འབེལ་བ་དང་སློ་སློའི་འབྲེད་པར་འབད་བཅོན་
དགོས་ཆུ།

གྲོས་གཞི་གསུམ་པ།

སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཀུན་སྦྱོང་སློབ་གསོ་དང་སྤྲིན་ལམ་སྤྱང་སློབ་གནང་ཕྱོགས་གང་ཅི་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་དེང་རབས་གོང་མའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷ་སྤྱུང་ལམ་སློབ་དང་མི་འགལ་བར་ལེགས་བཅོས་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སློབ་ཅི་ཡོད་གོས་སྤྱར་གནང་རྒྱ།

གྲོས་ཚད།

- ༡། སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཕྱག་ཚོའི་སློབ་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་པ་ཡ་རབས་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་ཆེད་སྤྱི་ཚོགས་དང་པ་མ། སློབ་གྲྭ་བཅས་ཕྱོགས་ཚང་མས་ཕྱགས་སྤང་སྤྱར་ལྷག་ཆེར་སྦྱོང་དགོས་རྒྱའི་ནང་ཆོན། སྐབས་བབ་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཆུན་ལས་བྱེད་ནམ་པས་རྒྱན་ཏུ་རང་རང་གི་སྦྱོང་ཚུལ་སློབ་ཕྱག་གི་མིག་དཔེར་འོས་པ་གནང་དགོས་རྒྱ།
- ༢། ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དང་། རྒྱང་གཏམ། རྟོག་བརྟན། གཏམ་བརྟེན། བཤོ་སྤྱོད་སོགས་སྐབས་ཏུ་ས་སོ་སར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་སློབ་ཁག་སོ་སོས་པར་རྒྱན་དང་འབྲེམས་སྤེལ། འབྲེལ་སྟོན་གོ་སྤྲིན་བཅས་རྒྱན་བསྐྱེད་ས་ནས་མར་དགོས་ཐོག་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཆུན་གྱི་དང་ལྷག་པར་ཆོས་དགེ་ཆོས་དམིགས་བསལ་ཕྱགས་འབྱུང་བཞེས་ཏེ་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བརྒྱ་ཏུག་གིས་མཆོན་པའི་བཟང་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནམས་གོ་བདེའི་རྒྱ་མཆོན་དང་དཔེའི་ཐོག་ནས་སློབ་ཕྱག་ཚོར་སློབ་སྟོན་ངེས་པ་འདོངས་ངེས་གནང་རྒྱ།
- ༣། གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཕྱག་རིང་སློབ་མ་ཆོས་ལག་སོགས་ཁ་པར་དང་། ལག་

ཐོགས་ཀམ་ཕུ་ཁར། སྒྲིག་བརྟན་ལྟ་ཆས། སྒྲིག་གཞན་ཉན་ཆས་སོགས་བཀག་སྡོམ་
 འོ་ན་ན་ཕྱ་རྒྱ་དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་བརྒྱད་པ་མ་ཆོར་ཡང་འབོད་སྒྲིལ་
 ཉན་པོ་ཕྱ་རྒྱ། དེ་བཞིན་འཛིན་གྲ་དང་སྒོ་བ་གྲའི་ལས་རིམ་སྐབས་སྒྲིག་དགེ་ལས་
 རྣམས་ནས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆས་དེ་རིགས་སྒྱུད་ཐལ་མེད་པ་དགོས་རྒྱ།

༥། སྒོ་བ་ཁག་སོ་སོས་སྒོ་བ་ཕྱག་སྒྲིག་འགལ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་འགོ་ལ་བ་
 ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡིན་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་བྱམས་པ་དང་བཅེ་
 བའི་བསམ་པས་སྒོ་བ་གསོ་གོ་བསྐྱོན་གནད་སྒྲིག་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྒོ་བ་
 ཕྱག་གི་གདོང་སྒོ་བས་ཉམས་གཞིའི་སྒྲིག་ལམ་ཆ་གཙུག་དང་། ཉེས་རྒྱུང་དམའ་
 འབབས་གྱིས་སྒོ་བ་མའི་གཉའ་གཅོག་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྤངས་ཏེ་གཙོ་བོ་སྒོ་བ་
 ཕྱག་རང་ངོས་རྣམས་རྒྱ་མཆན་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་བྲིམས་རང་འབྱུང་ཐུབ་
 པ་བཟོ་རྒྱུར་ཕྱགས་སྒྲིད་ཅུས་འདོན་དགོས་རྒྱ།

༦། མྱོས་རྩས་སྒྲིག་སྒྱུད་བྱེད་མཁན་མི་འབྱུང་ཆེད་སྒོ་བ་གྲའི་འཛིན་སྒྱུར་དང་དགེ་
 ལས་ཆང་མས་རྒྱུན་དུ་སྒོ་བ་གྲའི་སྒོ་བ་ཕྱག་དང་། ཁོར་ལྷག་ཆང་མར་ལྟ་རྟོག་
 ཞིབ་ནན་དགོས་ཐོག་ཅི་ལྟེ་མྱོས་རྩས་སྒྱུད་མཁན་ཐོབ་ཆེ་ཆོས་དགེ་དང་འབྲོད་
 བརྟན་ལས་བྱེད། མདུན་ལམ་སྒོ་བ་སྒྲོན་པ་སོགས་ཆང་མས་ཕྱགས་ཁྱུར་བཞེས་
 ཏེ་སྒོ་བ་གསོ་གོ་བསྐྱོན་སོགས་ཐབས་ལམ་གང་འོས་གནད་སྒྲིག་སྒྱུད་རྒྱ།

༧། སྒོ་བ་ཕྱག་གི་ལུས་སེམས་ལྟ་དྲག་འངམ་འཕྲད་ཆོ། བདེ་སྒྲིག་བྱ་ས་དང་ལམ་
 སྒྲོན་བྱ་ལུལ་ཁྱད་ལས་པ་རེ་རིམ་པས་སྒོ་བ་གྲ་ཆེ་ཁག་ཆང་མར་བསྐོ་འཇུགས་
 ཐུབ་ཐབས་གནད་རྒྱ།

༨། སྒོ་བ་གྲ་སོ་སོའི་འཛིན་སྒྱུར་གིས་སྒོ་བ་ཕྱག་ཆན་པས་གཞོན་པར་དོན་མེད་
 བརྟན་བཅོས་དང་ཐུབ་ཆོད། གཞན་ཡང་ཉེས་རྒྱུང་གཏོང་བ་སོགས་ཚུལ་མིན་
 གྱི་རིགས་བཀག་འགོག་དམ་དོན་ངེས་པར་བྱ་དགོས།

སྒྲིག་གཞི་བཞི་བ།

སྒྱི་ཤོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཅི་
བཞིན་དང་ལྷགས་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་གྱི་སློབ་གཉེར་སྤེལ་ཐབས་དང་བྱང་
མཁས་མི་སྣ་གསོ་སྐྱོང་གནང་བྱུགས་ཅི་དགོ་གོས་སྤུར་གནང་གྱ།

༡། སློབ་གྲུའི་དགོ་ཆུ་སྒྱི་དང་ལྷག་པར་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པའི་ངོས་ནས་
རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་པ་ཡོང་སྟེ། གཞི་རིམ་འོག་མ་ནས་སློབ་ཕྱག་གི་
གནས་ཚད་དང་། འདྲིན་ཐང་། རིག་སྟོབས་སོགས་ལ་གཞིགས་པའི་ལམ་སྟོན་
ཕྱགས་ཆེར་གནང་གྱུ་དང་། འདྲིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཐོན་པའི་སློབ་ཕྱག་ནམས་
ལ་ཁུངས་སོ་སོ་ནས་མཐོ་སློབ་དང་ལས་རིགས་ཐོག་སྐྱོད་པའི་མཐུན་ཁྱེན་
བསྐྱུན་གྱི་མ་ཟད། དེའི་སྟེང་བོད་གཞུང་གིས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་མིའི་
སློབ་གྲྭ་ཡོངས་ལ་བྱུང་སྟེ་མདུན་ལམ་སློབ་སྟོན་པ་འདྲང་ངོས་གསར་
འཛུགས་དགོས་གྱུ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཆེ་ལག་ཆང་མའི་ནང་དུ་འདྲེན་ལམ་སློབ་
སྟོན་དགོ་ཆུ་བསྐྱོང་བཞག་ཡོང་ཐབས་དགོས་གྱ།

༢། མཐོ་སློབ་ལག་གི་སློབ་ཕྱག་དང་། རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་སློབ་གཉེར་བ་
ཆོ་ལའང་སློབ་ཡོན་རོགས་རམ་གནང་བ་ཅུ་མ་མིན་པར་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
བྱེད་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་གཞིགས་རྟོག་མཐིལ་བྱིན་གནང་ཐབས་
གནང་དགོས།

༣། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་གཙོས་སྟོན་རིག་གནས་བྱེ་བྲག་པའི་
ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་པ་གང་མང་གསོ་
སྐྱོང་སྟེ། གཞུང་དང་ཆོགས་སྤེལ་ཡོངས་ནས་དམིགས་བསལ་ཕྱགས་སྤྲང་གིས་
མཐུན་ཁྱེན་སྐྱོང་སྐྱོད་བྱ་དགོས།

༤། གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལག་ཏུ་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་གྱི་བྱང་མཁས་མི་སྣ་གདན་

ཁྱེས་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་དང་ཁྱེས་མཁས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཚུལ་སྐོར་
ཟབ་སྦྱོང་དང་ལམ་སྟོན་བྱ་གལ་ཆེ།

༥༡ རྒྱ་གར་མཐོ་སློབ་དྲག་གས་ཁག་ཏུ་རང་རིའི་བོད་ཕྱག་ཚར་རིགས་གཅིག་
རྒྱུ་འདྲིན་སློབ་གཉེར་གྱི་ས་མིག་གང་མང་སློབ་ཐབས་གནང་རྒྱ་མ་ཟད། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་ཏེ། སློབ་ཕྱག་རྣམས་ཚུང་དུས་ནས་དགའ་
མོས་ཡོད་པའི་སློབ་ཚན་སྟོན་དམིགས་བསལ་གསེ་སྦྱོང་བྱ་དགོས།

༥༢ ບིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་དང་ཁྱེས་མཁས་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་ཚོར་རང་
གཞུང་གིས་རིག་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་སློབ་ཡོན་སྟོན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་འདུང་
ངས་གནང་ཐབས་དང་། རྒྱ་དུ་འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་གསེ་སྦྱོང་གནང་གལ་
ཆེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་ཆེད་གཉེར་
གནང་བའི་ནང་མཐུད་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་གནང་འདོད་ཡོད་མཁན་
ཚོར་མཐུན་འགྱུར་རྟོགས་རམ་གནང་སློབ་ན་དགོས་པ་ཆེ།

༥༣ ບིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་པ་ཕྱི་ལོ་ཕྱང་ཁག་ཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་
ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཕན་འབྲས་ཤི་ཕྱི་ལོ་ཆ་མཐོ་སློབ་གནང་སྟེ་འབྲེལ་
སྤེལ་གནང་གི་ལ།

༥༤ སློལ་རྒྱ་རིག་གཞུང་གི་བཞི་གནས་ཁང་ལ་ཁ་མཐོ་སློབ་དང་། ས་རྒྱ་མཐོ་
སློབ། བོད་གཞུང་སྒྲིག་གར། སྤྱི་ཚོགས་ཁང་སྟོན་སྤྱི་བསྟུན་གངས་འབོར་
མང་དུ་གཏོང་ཐབས་འབོད་སྒྲུལ་བྱ་རྒྱ།

༥༥ དགོ་ཆན་དོན་གཉེར་ཅན་ལ་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་རིགས་གཅིག་
རྒྱུ་འདྲིན་ཐད་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་དང་མཐུན་རྒྱུ་སྦྱོང་རྒྱ།

༥༦ ཚན་རིག་དང་ཨང་ཅིས་ཆེད་ལས་དགོ་ཆན་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་
དམིགས་བསལ་གསེ་སྦྱོང་དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་རྒྱ།

༡༡། བཅོན་བྱེད་ནང་གི་སློབ་ཕྲུག་ཁྲོད་ཅིང་མོའི་རིགས་ལ་ཚལ་དང་འཛོན་
ཐང་ཡོད་པ་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། དེའི་རིགས་ལ་ཅིང་རིགས་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་
སྟེན་དང་མཐུན་འཕྲུར་གནང་རྒྱ།

སྤྱི་མཐུན་དགོངས་འཆར།

- ༡། བོད་མི་གནས་ལུལ་ས་གནས་ཁག་ཏུ་སྤྱི་སྦྱོང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གང་མང་
བཅུགས་ཏེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དཔེ་དེབ་ལྟ་སྟོག་གི་གོ་མས་གཤིས་བཟང་
པོ་རིམ་འཇགས་གནང་ཐབས་གནང་གལ།
- ༢། བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ནང་ཁྲུལ་པན་ཚུན་ཉམས་སྦྱོང་སྤེལ་རེས་ཅིང་སློབ་གྲྭ་པན་
ཚུན་སློབ་དགེ་བརྩེ་ལེན་གྱི་ལས་རིམ་སྤར་སྟེན་གནང་ཐབས་གནང་གལ།
- ༣། ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་དོན་ཐད་ས་མས་འཁྲུག་འགན་སྤར་སྟེན་ཆེར་སྦྱོང་
ཡོང་ཐབས་དང་། ས་མའི་བསམ་འཆར་ཤེས་རྟོགས་སྤང་མ་འོངས་པར་ཤེས་
རིག་ཆོག་ཆེན་ནང་ས་མའི་འཕྲུལ་མི་དོ་ཕེབས་སམ། ཡང་ན་ས་གནས་སོ་
སོའི་ས་མའི་དགོངས་འཆར་བསྟུ་བྱུ་བ་གནང་ཐབས་གནང་གལ་བཅས།

ཆོག་མཆོག་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཆོད་ཀྱི་སྟེན་འགྲུལ་

- ༡། དཔལ་ལྷན་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རིགས་མཆོག
- ༢། ཆོག་མཆོག་དང་པོའི་ཆོག་མཆོག་ལོ་བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྤེའི་སྤྱི་ཁྲུལ་གཙོ་འཛོན་ཆེད་བང་ཡེ་ཤེས།
- ༣། ཆོག་མཆོག་གཉིས་པའི་ཆོག་མཆོག་ལོ་མི་རྣོ་པོ་བོད་ལུང་སློབ་གྲྭའི་སྤྱི་ཁྲུལ་འགན་འཛོན་ཀམ་ཚུང་བདག
- ༤། ཆོག་མཆོག་གསུམ་པའི་ཆོག་མཆོག་ལོ་མ་ལུ་རི་བོད་ཁྱིམ་བྱང་ཆེ་བཟུ་ཤིས་ཐུན་ཆོག་མ།
- ༥། ཆོག་མཆོག་བཞི་པའི་ཆོག་མཆོག་ལོ་བལ་ལུལ་གངས་ཅན་བདེ་ཅའི་བྱང་ཆེ་ཆེ་རིང་སྟོབས་བྱུལ།
- ༦། ཆོག་མཆོག་ལྔ་པའི་ཆོག་མཆོག་ལོ་ལྷེ་ལ་ཀོ་བ་གཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྤྱི་ཐར་ལམ་སློབ་མ།

༡༡༩ བཅོམ་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཚུགས་བསྐྱེགས།

༡༽ ཆོགས་ཚུང་བྱུག་པའི་ཆོགས་གཙོ་བོ་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱབ་ཤེས་ཡོན་པེས་སྟོན་པ་བཟུན་འཛིན་བཟང་པོ།

༢༽ ཆོགས་ཚུང་བྱུག་པའི་ཆོགས་གཙོ་བོ་སྐྱེས་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱབ་དྲང་ཆེ་ཐུབ་བཟུན་དོ་ཇེ།

༣༽ ཆོགས་ཚུང་བཟུང་པའི་ཆོགས་གཙོ་མ་ལུ་འེ་བོད་ཁྱིམ་དྲང་ཆེ་ལས་འོགས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན།

༤༽ ཆོགས་ཚུང་དགུ་པའི་ཆོགས་གཙོ་བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་ཅའི་འཛིན་སྐྱོང་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་།

༥༽ ཆོགས་ཚུང་བཟུང་པའི་ཆོགས་གཙོ་རྩོད་སྤྱིང་གཏན་སྐྱོབ་ཀྱི་སྐོབ་བྱི་བཟུ་ཤིས་དོན་ཐུབ།

༡༡། །བཙན་བྱེད་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འགན་

འཛིན་ཆོག་མཁན་འདུའི་གྲོས་ཆོད།

བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་འགན་འཛིན་ ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཚད།

(ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥ ཕྱི་ཟླ་༥ པའི་ཚེས་ ༡༥༣༡)

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་དང་པོ།

བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སློང་བྱས་ལག་བསྟར་གནང་བྱེད་ཀྱི་ ཇི་དགེའི་སྐོར་གྱི་གྲོས་ཚད།

- ༡༽ བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་གཞི་རིམ་ཤེས་ཡོན་སློང་བྱས་འདི་བཞིན་བོད་མིའི་
འཕུལ་ཕྱགས་ཀྱི་མདོན་འདོད་དང་འཚམས་པར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་སྐྱགས་
འདིའི་ནང་གི་དོན་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་ནམས་ལག་བསྟར་གྱི་ཆ་ཞུན་དང་མཐུན་
ཞུན་ཁག་ཚང་རིམ་བཞིན་བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཡོངས་ལ་ལག་
བསྟར་བྱ་རྒྱ།

- ༡༽ དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲུ་དཔེ་ཆ་ན་སོགས་ཀྱི་ནང་གི་མཐུན་ཁྱེན་ཁག་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་གལ་ཆེར་བརྟེན། རང་གཞུང་ནས་དེའི་ཐོག་དམིགས་
བསལ་ཐུགས་སྦྲང་གིས་འབྲལ་དུ་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱ།
- ༡༽ དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲུ་གང་མང་པོ་དེ་མི་ཤེས་སྟོན་ཁག་ལ་འཛུགས་ཐབས་
གནང་གལ།
- ༤༽ པོ་དེ་མི་ཤེས་སྟོན་ཆོགས་ནང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་སྟོན་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་
རྟོགས་པ། གཏམ་འཆལ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སྦྱར་པ་སོགས་སྤྱོད་ཆོགས་འདུག་པར་
བརྟེན། མང་ཆོགས་ནང་དབྱས་ས་གཉིས་དང་སློབ་གྲུ་འཛིན་སྟོང་སྡེ་ཆ་ན་
བཅས་ནས་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་སྟོན་ལ་གོ་རྟོགས་སྡེ་ལ་བའི་ལས་འགུལ་བཅུ་
རྒྱ།
- ༥༽ དཔེ་སྟོན་སློབ་གྲུ་ནང་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་གསར་པ་ལག་བསྟར་འཛིན་རིམ་
དང་པོ་ནས་མ་ཡིན་པར་ལོག་སུམ་ཅན་གྱི་སྟོན་འགྲེལ་འཛིན་གྲུ་ནང་དུ་འང་།
པོ་དེ་མི་ཤེས་འཆམས་པའི་སློབ་ཆ་ན་དང་ལམ་སྟོན་གསར་གཏོད་འབྲལ་མར་
གནང་ཐབས་བྱ་རྒྱ།
- ༦༽ ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་ལག་བསྟར་ལ་མཐོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མཐུན་ཁྱེན་དཔེ་ཆ་
ཆ་ལྡན་ལྡང་ངེས་གསོ་སྟོང་དང་། ད་ཡོད་དཔེ་ཆ་ཆོད་གནས་ཆད་ལ་ཞིབ་
འཛུགས་གིས་ཤེས་ཆད་གོང་དུ་སྡེ་ལ་ཐབས་གནང་རྒྱ།
- ༧༽ ད་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་ཀྱི་དགོས་མཐོ་དང་མཐུན་པའི་སློབ་དེབ་གོ་སྒྲིག་
ཆོགས་ཚུང་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་སློབ་དེབ་ཆད་ལྡན་བཟོ་རྒྱ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་གཉིས་པ།

རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གང་མང་སློབ་ཐོན་ཡོང་ཐབས་

རི་དགའི་སྐོར་གྱི་གྲོས་ཚད།

༡༽ རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སློབ་ཡོན་རིག་ཚན་གསར་པ་ཅམ་ལ་མ་ཡིན་པར། བོད་ཀྱི་སྤུན་ཅིས་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུ། བརྒྱ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་གནད་འགག་བྱེ་བྲག་པ་རེར་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་ཐུག་པ་འབྱུང་བའི་སྐད་དུ་འང་ཤུགས་སྟོན་བསྐྱོན་རྒྱ།

༢༽ བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆ་མས་པའི་སློབ་ཚན་གང་མང་ལ་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་ཡོང་བྱིར། བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སློབ་ཡོན་ལྷན་དེས་རིགས་རམ་གནད་རྒྱ་དང་འབྲེལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཐོ་སློབ་དང་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་ཁག་གི་ནང་ནས་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ས་མིག་གང་མང་ཐབས་འཆོལ་བྱ་རྒྱ། དེ་བཞིན་དགེ་རྒན་གྱི་ཁོངས་ནས་རང་གི་ཆེད་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སལཾ་བ་སྐལཾ་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཆོ། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དང་ཁོངས་སོ་སོ་ནས་དམིགས་བསལ་གྱི་སློབ་ཡོན་གནད་ཐབས་བྱ་རྒྱ།

༣༽ ད་ཡོད་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ནམས་པལ་ཆེ་བ་གོ་སྐབས་དང་སློབ་ཡོན་རིགས་རམ་ཐོབ་པ་ཅམ་ལས། ལྷ་མོ་ནས་དམིགས་བསལ་བཅངས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འཛིན་གནད་མཁན་པལ་ཆེར་མེད་པར་མཛོན། དེར་

བརྟེན་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཞིང་སློབ་སྦྱོང་དཔྱིས་བྱིན་པ་
ཡོད་མཁན་ཡང་དེ་བས་ཉུང་། བྱིས་འབྱུང་སློབ་ཕྱུག་གི་དགའ་མོས་ཤེས་ཆད་
དང་འཆམས་པར་སློབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་མདུན་ལ་མ་སློབ་སྟོན་པ་གང་མང་སློབ་
གྲུའི་ཐེ་ཆོན་ཁག་སོ་སོས་གོ་སློག་གིས་སློབ་ཕྱུག་ནམས་ལ་སློབ་སྟོན་ཤུགས་ཆེ་
བྱ་ཆུ།

༩༽ བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ད་བར་རིགས་གཅིག་རྒྱུ་འདྲིན་སློབ་ཐོན་ཟིན་པའི་
སློབ་ཕྱུག་ནམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་རྩོགས་
བསྡེགས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་འབྲེམས་སྤེལ་གནང་སྟེ། དུ་གྲུ་ཆོའི་སློབ་
འཕེལ་ཐབས་བྱ་ཆུ།

གྲོས་གཞི་དོན་ཆོན་གསུམ་པ།

སྤྱིར་ཤེས་ཡོན་ཡུལ་རྒྱས་འགོ་རྒྱུར་འགལ་རྒྱུ་ནི་ཡོད་དང་སེལ་ཐབས་

དི་དགའི་སྒྲོར་གྱི་གྲོས་ཆོད།

༡༽ ཤེས་ཡོན་ཡུལ་རྒྱས་འགོ་བས་འགལ་རྒྱུ་ཆེ་ཆོས་ཤིག་ནི། སློབ་མ་ནམས་སློབ་
སྦྱོང་མཚུགས་སྤེལ་ཟིན་རྗེས་ལས་གནས་མེད་པར་ལུས་སྤྱོད་ཡོན་པར་བརྟེན།
དཀའ་ངལ་དེ་ཉིད་སེལ་ཐབས་སུ་ད་ཡོད་ལག་ཤེས་སློབ་ཁང་ཁག་བེད་སྤྱོད་
ཆད་ལྡན་ཡོང་བས་གནང་ཆུ།

༢༽ མཐོ་སློབ་ཁག་གི་སློབ་ཕྱུག་ནམས་ལ་སློབ་ཡོན་རིགས་རམ་གནང་བ་ཅམ་མ་
ཡོན་པར། ཡ་རབས་སྦྱོད་བཟང་དང་སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་སྣང་དང་སྦྱངས་འབྲས་

འདོད་ཁེངས་ཡོད་མིན་འབྲེལ་ཡོད་ལ་བརྟེན། ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་དང་འབྲེལ་
ཡོད་སྒྲིག་འཇུགས་སོ་སོས་དུས་དུས་སུ་གཟིགས་རྟོག་ངེས་པར་གནང་གཤམ།

༡༽ ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱར་འགལ་རྟེན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དགེ་ཆན་ཆད་ལྷན་
དགོན་པ་དང་། གང་ཡོད་པ་ཆོར་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་འཛིན་སྐྱོང་ཁག་ནས་ཆེ་
མཐོང་ཕུལ་ཕུབ་མེད་པ་དེ་ཡིན་པས། དགེ་ཆན་ཆོར་ཟབ་སྐྱོང་སྣ་ཆོགས་གོ་
སྒྲིག་གིས་སྤྱི་ཚད་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་འཛིན་སྐྱོང་དང་སྒྲི་
ཆོགས་ནང་དགོས་ངེས་ཆེ་མཐོང་ཡང་སྤོང་གཤམ།

༢༽ སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ཡིག་རྒྱགས་དང་བདེན་འབྲུང་ཐབས་ཐོག་སློབ་གྲྭ་ཁག་སོ་སོའི་
ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་བྱེད་དང་རྩི་བ་བཟོ་བྱེད་ལ་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ནས་
ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱ།

༣༽ སློབ་ཕུག་ཆེ་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་ཡོང་སྲིད། འབྲེལ་ཡོད་པ་མ་དང་སློབ་སྒྲི། དགེ་
ཆེ། དགེ་ཆན། དེ་བཞིན་ས་གནས་གཞིས་འགོ་ཁག་ནས་འགོན་ཁྲུང་མཉམ་
ཁུབ་དགོས་གཤམ་བཅས། གོས་གཞི་དོན་ཆན་གསུམ་པའི་གྲོས་ཚོད་ཨང་གསུམ་
མང་མོས་ཡིན་པ་ཕུད་དེ་མིན་ནམས་སྒྲི་མོས་སུ་སྒྲུབ་འཛིག་ཞུས་པའི་གྲོས་ཚོད་

བྱ། །

༡༽ ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ཕུབ་སྟན་ལུང་རིགས་མཆོག་

༡༽ ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ་གཡུ་ཐོག་ཀམ་དགེ་ལགས་ལགས།

༡༽ བོད་སློབ་འཛིན་ཆོག་ཁེངས་མོན་རྟོག་ཏན་སློབ་ཀྱི་སློབ་སྒྲི་ཐར་ལམ་སློབ་མ་ལགས།

༢༽ བོད་ཁྱིམ་སྒྲི་ཁྲབ་དྲུང་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྡོ་རྗེ་ལགས།

༣༽ མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་དྲུང་ཆེ་དག་དབང་འཕེལ་རྒྱས་ལགས།

༤༽ སྤྱོད་བོད་སློབ་སྒྲི་ཁྲབ་འགན་འཛིན་ཀམ་རྒྱུ་བདག་ལགས།

༥༽ བལ་ཡུལ་གངས་ཅན་བདེ་ཅའི་དྲུང་ཆེ་ཆེ་རིང་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས།

༡༡། །བཀའ་སློན་ཁྱི་ཐུར་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་

མཆོག་གི་བཀའ་སློབ། །

བཀའ་སློན་ཁྲི་བླ་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་

མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

(བྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡༩ རེ།)

སྐྱབས་ལུ་ལ་དགེ་འདུན་པ་ནམ་པ་དང་། ཆེས་མཆོག་ཏུ་བཀྱར་འོས་པའི་
དཔལ་ལྷན་གྱི་ད་སློབ་མཆོག་གི་དབྱུས་པའི་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་མཛད་གཞི་
ནམ་པ། ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་ནས་ཐེབས་པའི་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆན་ནམ་པ་ཆང་མར་དེ་
རིང་བོད་རིགས་དགེ་ཆན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་དང་པོའི་ཐོག་འདིར་ངོ་སྟོན་གནང་མཁན་
གིས་གསུངས་པ་བཞིན། སློབ་གྲུ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཉེས་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་སྤྱད་། འགྲན་
སྤྱད་ཀྱི་སློན་གནད། སློབ་གསོའི་ཐབས་ལམ་གཞན་གྱི་སྟེང་ལ་གཏམ་བཤད་ཅིག་བྱེད་
དགོས་པ་དུས་ཆོད་མང་པོ་ཞིག་གི་སློན་ལ་བཀའ་གནང་འདུག་སྟེ་བཀྱར་བཏང་ང་རང་དུས་
ལུན་རིང་པོ་ཞིག་གི་བར་དུ་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤེས་ཡོན་གཞི་
བོར་གྱུར་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད། ཉེས་
སྟོང་བཅུ་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ། ལས་དོན་ཆ་ཆང་བྱེད་པ་བྱས་ནས་ད་ལྟ་རིམ་པས་སྤྱི་
ཡོངས་མང་གཞིའི་འགོ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་མངོན་གསལ་

དོད་པོ་མེད་པར་ཡལ་འགྲོ་བར་ཆེད་དུ་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་ཆོགས་འདུ་དང་འདི་འདྲའི་ནང་གཏམ་བཤད་བྱ་བའི་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། བྱ་མི་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་བྱ་ཡི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་རིང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་གཞི་འདི་བར་ལམ་ཞིག་ནས་དགེ་ཆུན་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱས་ཟབ་སྦྱོང་སྦྱོང་པའི་སྐབས་ལ་གཏམ་བཤད་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡི་བསྟན་ཡོད་སྟབས། འཁྱར་དེ་ལམ་འཇགས་ནས་དེ་རིང་འདིར་སླེབས་སོང་། ལམ་ཁར་ངས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་ཞིབ་ཆགས་པོས་བཀའ་འདི་བྱ་སྐབས། དེ་རིང་གི་ཆོགས་འདུ་འདི་དངོས་གནས་བྱས་ན་གཏམ་བཤད་མ་དགོས་པའི་སྟེང་ནས་ཆུན་ལགས་རྣམས་པ་ཆོ་པན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་གནང་བར་ཆེད་དམིགས་བྱས་ནས་འཆོགས་པ་ཞིག་རེད་འདུག་སྟེ། དེ་རིང་འདིར་གཏམ་བཤད་ཀྱི་ལས་གཞི་སྒྲིག་ཚར་འདུག་སྟབས། འདིར་སླེབས་ཏེ་གཏམ་བཤད་མ་བྱ་རང་བྱ་ཆགས་སོང་།

དེ་རིང་འདིར་བཞོད་གཞིའི་ནང་དུ་བཞག་པ་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ངས་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྱ་རྒྱའི་བཟང་སྦྱོང་གི་རྣམས་པ་ཞེ་དྲགས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། བར་ལམ་བྱང་བའི་ཉམས་སྦྱོང་དང་། བར་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས། ལྷག་པར་དུ་ཡང་བརྒྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་གི་ནང་གི་འཇིག་རྟེན་སྤྱིའི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཆོའི་ནང་ལ་ང་རང་སྒྲེར་གྱི་མཐོང་ཚུལ་དང་བསམ་ཚུལ་ཡོད་པ་རྣམས་མདོར་བསྡུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱ་བའི་འབད་བཅོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། དང་ཐོག་ཚང་མར་བྱ་རྒྱ་ཞིག་ལ། ངས་ཁྱས་པ་རྣམས་དེ་ག་རང་མོས་མཐུན་གནང་དགོས་ཞེས་ན་མ་ཡང་བྱ་གྱིན་མེད། དགོངས་པའི་དབྱུང་གཞི་ལ་བྱ་བཞིན་ཡོད། གཙོ་པོ་རང་རང་སོ་སོས་དབྱུང་པ་གནང་དགོས། ང་ཆོ་ནང་པའི་རྗེས་འདུག་པ་ཆོ་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བར་བརྟེན་མཁན་གྱི་སྡེ་ཆུན་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན། སངས་རྒྱས་རང་གིས། ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ལྷང་བར་བྱ་ཡི་གུས་བྱིར་མིན། ཞེས་ཐག་ཆོད་པོའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཡང་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་བྱེད་མི་དགོས་པར་རིགས་པས་བརྟག་

དབྱུང་བྱེད་ཆོག་པ་ཙམ་མ་ཟད། བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད་སྟབས། ངས་ཁྱས་པ་དེ་
 ཆོད་ནང་ལ་ནམ་པ་ཆོད་ཐུགས་ལ་མ་འཐད་པ་དང་། ཡང་ན། སྤྱི་ཡོངས་ནས་རིགས་
 པའི་སྤྱི་བྱེད་མེད་པ་ཡོང་སྟེ། དེ་ཆོ་དོགས་གཞི་རེད། སྡོན་མ་ཡིན་ན་མཉམ་འདུས་
 གྱི་ལས་འགན་ཡོད་པའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་
 སྐབས་ལ་སྐད་ཆ་ཆང་མ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྒྲེར་བྱ་བས་མ་ཚུལ་རྗེ་ཡིན་བཤད་ཐུབ་
 གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་རིང་སང་ཉིན་ཆོན་ཡོལ་ཐོན་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་པལ་པ་ཞིག་
 ཆགས་པ་ཡིན་སྟབས། རང་གི་བསམ་ཚུལ་མཐོང་ཚུལ་ནམས་འདྲེ་མས་ཐོན་མེད་པར་
 བཤད་ཐུབ་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་བྱས་ན་དགེ་མཆོན་རེད་བསམ་བཞིན་
 ཡོད། བརྗོད་གཞི་འདིའི་ཐོག་ལ་འགོ་འཛུགས་མ་བྱས་གོང་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཁྱེད་པའི་འདོད་པ་བྱུང་།

ཡགོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་གཞིས་བྱས་བོད་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་འདི་ཉ་ཅང་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
 པར། དུས་ནས་དུས་སུ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡ་སྐབས་
 མགོན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་དེ་དགོངས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས།
 སེམས་ཅན་སྤྱི་ཡོངས་དང་དེའི་ནང་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འཕུལ་
 ཐུགས་ཀྱི་མདོན་འདོད་དང་བདེ་དོན་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་བཀའ་གནང་བ་ཡིན་
 སྟབས། དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཆོས་ཐུགས་སྣང་གནང་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ།

ཡིན་ན་ཡང་། དེང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་འདིའི་ནང་ལ། ཤེས་ཡོན་སློབ་
 སྦྱོང་ཞེས་ལབ་པའི་སྐབས་སུ། ལམ་སང་མིའི་བསམ་སྒྲུབ་འདི་ནང་དུ་ག་རེ་སྟེབས་ཀྱི་
 ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆེ་འདིའི་འཆོ་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སློབ་སྦྱོང་ཞིག་བྱས་ནས་གཙོ་བོ་
 བསྐྱབ་རྒྱ་དེ་སློབ་སྦྱོང་གི་མཐའ་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་བསམ་པའི་གོམས་
 གཤེས་དེ་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཇགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་སྟེ། གོམས་གཤེས་དེ་བོད་
 པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་ཡང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལ་མེད་པ་མ་རེད་བསམ། བྱི་ལོ་

༡༩༥༩ རྩོན་རྒྱ་མའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྤངས་ལྟར་ཆོག་བཤད་སྤྱོད་བཏང་ན། བོད་པའི་སྤྱི་
 ཆོགས་རྙིང་པའི་ནང་དུ་བསམ་ཚུལ་དེ་མེད། བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོད་མཁན་གང་ཟག་
 གྲེ་བྲག་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་ཡོངས་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་
 གཉེར་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་གཞུང་ཆེན་
 མོའམ། རིག་པའི་གནས་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཏེ་ལམ་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་
 བཞིན་རིག་གནས་དར་བྱུང་ཡོད་མཁན། ལྷག་པར་མཁས་པ་མང་པོ་ཐོན་མཁན་གྱི་
 མི་རིགས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིའི་རྙིང་ལ་གཞན་པ་སུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ངས་ཐག་
 ཆོད་པོའི་ཐོག་ནས་ལབ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དུས་ཆོད་
 ཟུང་ཟུང་དང་མི་གངས་ཉུང་ཉུང་ཞིག་གིས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོག་ལ་བྱས་
 བཞག་པའི་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་བྱག་དཔེ་དེ་ཆོད་ནང་ནས་
 དངོས་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་ལྟ་བུར་ཆ་མཆོན་ན་སྤྱང་གཏམ་གྱི་ཤོད་ཚུལ་
 ལྟར་བྱས་ན། མི་འབོར་སྣ་མིན་སྣ་ཆོགས་ཤིག་བཤད་ཡོད། ཟུང་བ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་
 བཤད་ན། ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་རིགས་གཙང་མ་ཡིན་པའི་མི་འབོར་དེ་ས་ཡ་དུག་
 བདུན་ཡས་མས་ཤིག་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལས་བཟལ་བ་ཞིག་བྱུང་མེད། ལྷག་
 པར་དུ་ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་བདུན་པ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་དུ་
 ང་ཆོས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གངས་འབོར་དེ་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་ས་ཡ་
 དུག་ཡས་མས་སུ་གནས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ཉིམ་སྟོང་ཐམ་པའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་གངས་བཤེར་སྟན་ཐོ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ན། ས་ཡ་ལྔ་དང་གངས་
 རྒྱུང་བཞི་མ་གཏོགས་མེད། དེ་མི་འབོར་གངས་བཤེར་ཆེ་ཤོས་དེ་རེད། ཉིས་སྟོང་བརྒྱ་
 ལ་བྱས་པའི་མི་འབོར་གངས་བཤེར་གྱི་སྟན་ཐོ་དེ་ངས་མ་མཐོང་། ད་ལྟ་ང་ཆོས་བོད་
 མི་ས་ཡ་དུག་ཟེར་བ་དེ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱ་གསུམ་ནང་དུ་བོད་སོག་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱས་
 པའི་སྐབས་ལ་མི་འབོར་གངས་བཤེར་བྱས་པའི་བྱུང་དོན་གཞིར་བཟུང་བྱས་ནས་

བཤད་བསྟན་ཡོད། ས་ཡ་རྒྱལ་ཟེར་བའི་མི་འཕོར་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་
 དང་བསྐྱར་ན་ཏུ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་ཡིག་གཟུགས་དང་བརྟུ་སྟོན་
 བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནས་ཚུར་བཅིས་ན་
 ང་ཚོ་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆགས་ནས་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་དེ་
 ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟུང་བརྒྱ་ཞིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་མེད། དེ་འདྲའི་མི་ཉུང་ཉུང་ཞིག་
 གིས་དུས་ལུན་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྒྲབས་ཆེན་གྱི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
 ལག་རྟེན་བཞག་ཐུབ་པ། བོད་ཡིག་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཚོམ་ཡིག་གི་སྐྱུས་ཀ་དང་། འགྲོས་
 དང་མཚུངས་པ། འཕོར་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ད་ལྟ་འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་ཁབ་སུའི་སྐད་
 ཡིག་ནང་ལ་མེད་པ་ཞིག་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་གང་ཡང་མིན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་རེད།

བོད་པའི་སྐད་ཡིག་ནང་དུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱ་གར་
 སྐད་ཡིག་གཞན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་བྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པའི་སྐད་ནས་སྐྱ་
 སྦྱར་བྱས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆ་མཆོན་ན་ཡང་། བོད་སྐད་ལ་བརྒྱུ་བཟུལ་པ་ཞིག་དང་། ཆོས་
 ཆོན་བྱས་ན་ལྟ་སྟོང་བཟུལ་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་ཡང་འཇུར་ཕལ་པ་ཅམ་མིན་པར་འཛིག་
 རྟེན་ནང་ལ་འཇུར་བཟང་བའི་ཆད་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། བོད་སྐད་ནས་ཅ་
 བའི་སྐད་ཡིག་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ལ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་འཇུར་ཡག་པོ་བྱུང་བ་དེ་
 ད་ལྟ་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མིག་གིས་ལྟ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། དེ་དང་ཕྱོགས་
 མཚུངས་བོད་པའི་མཁས་པས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་དུ་འབྲི་ཚོམ་བྱས་པའི་བསྟན་
 བཙུན་གྱི་གྲངས་འཕོར་ལ་མཆོན་ན། བགྲང་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོ་བོད་པས་
 གྲངས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཅུ་པ་དེར་གྲངས་མེད་ཅེས་ལབ་གྱི་ཡོད། གྲངས་མེད་ཅེས་པ་
 གྲངས་ཀ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མིན། ཆིག་དེ་དོན་དང་མཐུན་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ།
 བོད་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དང་བརྟུ་སྟོན་ནམ་གཞག་བྱུང་བ་ནས་ད་ལྟ་ཕན་ཆད་ལ་བོད་
 པའི་མཁས་པའི་ཡིག་འཛིག་གི་འཕོར་དང་སྐྱུས་ཆད་དེར་འཛིག་རྟེན་གཞན་པ་སྐྱུས་

ཁྱང་བསྐྱར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཆོད་དགོ་ཆུན་ཟེར་ན་མི་འདུག་དེ་ལྟ་གནས་
སྐབས་སུ་ང་ཆོད་གནས་ཆང་རྒྱ་གར་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ས་ཁྱོན་དང་། མི་འབོར།
བྱང་རབས་ཀྱི་དུས་ལུན་གང་གི་ཆ་ནས་ཁྱང་ང་ཆོ་བསྐྱར་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། རྒྱ་
གར་དུ་རིག་གནས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ནས་ལོ་བདུན་སྟོང་བཟའ་བ་ཞིག་ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱ་
རབས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་གི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། ལོ་ཆིག་ཁྲི་བཟའ་བ་ཞིག་གི་གོང་ནས་
རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཆོ་ཡོད་པར་བཤད།

རྒྱ་རབས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་ཆ་མ་བཞག་པར་བྱང་བ་རིག་བ་རྒྱང་པར་
ཆ་བཞག་ན་ཡང་། ལོ་བདུན་སྟོང་བཟའ་བའི་སྟོན་ནས་དེ་ལྟ་བུ་རིག་གནས་
དང་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡོད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞིན་པའི་གནས་
སྟངས་དེ་ང་ཆོ་བོད་པ་དང་བསྐྱར་ན་ལྟ་བུ་གཉིས་མང་བ་དང་དུས་ཆོད་
རིང་བ། མི་འབོར་ཆ་ནས་བཤད་ན། ལྟ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མང་བ་ཆགས་ཡོད།
དེར་བརྟེན། ང་ཆོད་འདས་པའི་མི་རབས་ཆོས་ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་གནས། རིགས་
པའི་གཞུང་ལུགས། ལེགས་བྱང་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་བྱ་བ་གང་འདྲ་
ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཆོས་བོད་མི་རིགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ང་ཆོད་བྱིས་མཆོས་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཉི་མཱ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་
ཏོར། ལུ་རུ་སུ་ཡི་མངའ་ཁོངས། རྒྱ་ནག་བལ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་མཆོས་ཀྱི་ཡུལ་
ལུང་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་ལ་ང་ཆོད་རིག་གཞུང་གིས་བྱས་པ་དང་ཕན་ཐོགས་བྱེད་ཐུབ་
པ་ཞིག་བྱང་ཡོད་སྟབས། ཤེས་ཡོན་དང་། རིག་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་པ་འདྲ་བ་དང་།
བོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་མི་རིགས་གཞན་པ་གང་ཡང་བྱང་མེད། ང་ཆོད་འདས་པའི་
མི་རབས་ཆོས་བཞག་པའི་ལག་རྒྱུས་དེ་དེ་ལྟ་འདྲིག་རྟེན་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་མཁས་པ་
དང་ཉམས་ལེན་པ་གཉིས། སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་ཨིན་ཇི་འི་སྐད་
ལ་Academician, དེ་ཆོད་ཐོས་ནས་ལྟ་སྟངས་དེར་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཉམས་ལེན་པ་
ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ལ་དད་པ་ཡོད་མཁན། ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་དེ་ཆོད་

ངོས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུང་སྐད་ཅེས་ཀྱི་ཡོད།

དེ་གཉིས་གང་གིས་བལྟས་ན་ཡང་། ང་ཚོས་རྒྱབ་ས་ཆེན་གྱི་ལག་
 རྒྱུ་ཤིག་བཞག་ཡོད། ལག་རྒྱུ་འདྲིལ་མཁན་གྱི་མི་རིགས་དེའི་ནང་ལ་ད་ལྟ་
 ང་ཚོ་སྐྱེས་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ང་ཚོ་མི་རབས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བྱེད་སྒྲོལ་དང་། ནང་བཟུང་
 ཀྱི་སེམས་ཅན་གཉིས་ལ་དུས་འཁྱུར་གྱི་དབང་གིས་སློ་ལུ་དུ་མི་ཤོང་བའི་འཁྱུར་
 བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་སྒྲུང་ས་རེད། འཁྱུར་བ་ཆེན་པོ་འདི་
 འབྲུ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཡང་ང་ཚོ་མི་རབས་རྟིང་པ་ཚོས་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་
 ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། ལུ་ལུང་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུ་
 བཟུང་དགུ་ནས་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་བར་བཅན་བྱོལ་གྱི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་མའི་
 བྱུང་རིམ་དང་དེའི་གྲུབ་འབྲས་ལ་བལྟས་ན་ཉན་ཉན་རྒྱུ་ལུས་མ་ཐེབས་པ་མ་ཟད།
 འདིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ངོ་མ་ཚོག་པའི་ལས་དོན་མང་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་རེད་སྟེ།
 དེར་བརྟེན། ང་རང་ཚོ། ང་རང་ཚོ་ཁྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཡང་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་འབྲ་
 པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་སྟེ། ང་ཚོ་དུས་ཡོལ་ཆར་བའི་མིའི་ནང་དུ་བཅེས་དགོས། ད་
 ལྟ་ངས་ང་རང་ཚོ་ཁྱེད་པའི་སྐབས་ལ་དགེ་ཆན་ནམ་པ་ཆོ་དང་། དགེ་ཆན་ནམ་པ་ཆོས་
 སློབ་ཁྲིད་གནང་ལུ་ཡི་གྱི་སློབ་ཕྲག་ནམ་པ་ཆོ། དེ་ནམས་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བོད་
 མི་རིགས་དང་འབྲུང་འཁྱུར་གྱི་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུད་མཚམས་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ད་ལྟའི་མི་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་མཆོན་བྱུང་བ་དང་། ཁྱེད་རང་ཚོའི་
 སྐྱེ་མདུན་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲག་དེ་ཆོས་འབྲུང་འཁྱུར་མི་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཆབ་མཆོན་བྱུང་སྐབས། དགོངས་པ་ཉན་ཉན་གཏིང་ཟབ་པོ་ཞིག་བཞེས་ཆུ་ཐུགས་གལ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་བསམ།

ལུ་བཟུང་དགུ་སྟོན་གྱི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྒྲུང་ས་ལ་བསམ་
 སློབ་བཏང་ན། གཞུང་གི་ངོས་ནས་སྤྱི་གཞུགས་བྱས་པའི་ཆོས་སྡེ་དང་སློབ་ཕྲ་
 གང་ཡང་མེད། ལྷ་ས་དང་གཞིས་ཀ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་ནང་དུ་བྱུན་

མོང་རིག་གནས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་སྤེན་འཛིན་པ་ཤ་སྟག་རེད། མི་ཆང་རེ་རེ་
 དང་ཡང་ན་མི་རེ་རེས་ཟིན་བཟུང་པ་ལས། སློབ་ཡོན་དང་མཐུན་ཆེན་སྒྱུར་ནས་སློབ་
 གྲུ་ཤོག་ཟེར་མཁན་དང་སློབ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་ཟེར་མཁན་སྟེ་ཡང་མེད། སོ་སོའི་པ་
 མས་སློབ་སྦྱང་སྟངས་ཀྱི་སྟངས་པ་རེད། སྤྱི་ཆོགས་དང་སྤྱི་གཞུགས་ངོས་ནས་བལྟས་ན་
 ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་དེ་ཡོངས་ཁྱབ་ཆགས་མེད། དེང་རབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས་
 བྱས་ན། ང་ཆོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་གཞི་རིམ་གྱི་Basic Education དེ་
 universal,མ་རེད། Compulsory མ་རེད། ཡོངས་ཁྱབ་མ་རེད། དེས་པར་དུ་བྱེད་
 དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད། དགེ་ཆན་དང་དགེ་སྤྱུག་གཉིས་ཀྱི་རང་འདོད་དང་སྤང་གི་ཐོག་
 བྱས། འཆོ་བ་རང་སྦྱོང་གི་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱང་བྱེད་མཁན་ཤ་སྟག་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་མཁས་པ་མང་པོ་དེ་དག་ཐོན་པ་རེད། མཁས་པ་དེ་ཆོ་ཡང་དེ་རིང་སང་ཉིན་
 ཡོད་པའི་MA, PhD, Dr ཟེར་བཟུང་པའི་མི་དེ་ཆོའི་གནས་ཚད་ལས་བརྒུ་འཇུག་
 སྟོང་འཇུག་གིས་ལྟག་པའི་མཁས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་སྟངས། ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཏ་ལྟ་བུ། ཀུན་
 མཁྱེན་སྟོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་ལྟ་བུ། རྩེ་ཚོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་
 དཔལ་བཟང་ལྟ་བུ། མཆོན་སྟོས་ནས་རྫོགས་རྒྱ་མེད་པ། བྱངས་ལས་འདས་པ། གནམ་
 གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་བུ་ཟེར་བའི་མཁས་པ་དེ་དག་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་ནང་དུ་ཐོན།
 རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་པའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་མ་ཕེབས་
 རོགས་ཞེས་བྱ་མཁན་མང་པོ་བྱུང་། ལྟ་དང་སྤང་མའི་བཀའ་ལླང་གནང་མཁན་དེ་ཆོས་
 གྲུང་། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་བའི་
 བྲགས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་བོད་དུ་ལོག་ཕེབས་མི་བྱུང་པ་དང་། ལོག་
 ཕེབས་གཏང་གི་མ་རེད། དེར་བརྟེན། རྒྱ་གར་དུ་མ་ཕེབས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅེས་ཞུས་པ་
 བྱུང་རབས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་གསལ་བ་ནང་བཞིན་རེད། དེ་འདྲའི་མཁས་པ་ཆེན་
 པོ་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤྱི་གཞུགས་ལྟན་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་དང་། གཞུང་དང་སྤྱི་
 འཇུགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་སྟལ་བྱས་པ་དང་མཐུན་ཆེན་སྒྱུར་ནས་སློབ་སྦྱང་སྟངས་དེ་མཁས་

པ་ཐོན་པ་མིན་པར་རང་འགྲུལ་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་མཁས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་
 རེད། མང་པོ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ། བོད་པ་འདི་རྗེས་
 ལུས་ཐེབས་པའི་མི་རིགས་ཤིག་རེད། ལྷ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཐོན་ལ་སློབ་གྲྭ་ཡག་པོ་གཅིག་
 གྱུར་མེད། གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོག་པ་གང་གིས་གྱུར་ཤིས་ཡོན་
 སློབ་སྦྱོང་སློར་ལ་བསམ་སློ་ཐོན་ནས་བཏང་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་པ་ཞིག་ཉོབ་དེ་
 སླང་ལ་མཐོང་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། གནས་སྐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་
 འོག་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཐོན་པ་དང་། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་དེ་
 འདྲའི་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་སྟབས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད། བསམ་སློ་
 གཏོང་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཆགས་འདུག དེ་ངས་གོང་དུ་བྱས་པ་ནང་བཞིན་
 རེད། མི་ཉུང་ཉུང་ཞིག་གིས་དུས་ལུན་སྤྱད་སྤྱད་ཞིག་གི་ནང་ལ་འཛིག་རྟེན་འདིའི་མི་
 རིགས་གཞན་པ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པ་སྤྱི་ཁྱོད་འདྲའི་ཐབས་མེད་པའི་གནས་བབ་
 འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་གནམ་ནས་མར་བལྟས་
 པ་རེད་དམ། ཤ་མོ་སྐྱེས་པ་ནང་བཞིན་ས་ནས་འཁྲུངས་པ་རེད། མིས་འབད་བཅོམ་བྱས་
 ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིང་གསལ་རེད་བསམ།

ང་ཆོ་བཅན་བྱོལ་ལ་སློབས་ནས་དུས་ཆོད་སྤྱད་སྤྱད་གང་ཡང་མ་རེད། ལོ་
 ལྷ་བརྒྱ་དང་གསུམ་ང་བཞི་ཞིག་ཕྱིན་པ་རེད། ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་གསུམ་ང་བཞི་བེར་སྐབས་
 མི་རབས་གཅིག་གི་མི་ཆོ་ཏ་ལམ་ཕྱིན་ཆར་བ་རེད། མི་རབས་བེར་བ་དེ་མི་དར་མ་
 ཞིག་གི་མི་ཆོའི་བྱ་གཞག་བརྒྱུ་མས་པའི་རིང་དེ་ལ་མི་རབས་གཅིག་བེར་གྱི་ཡོད། ལོ་
 ཉི་ཤུ་སུམ་ཅུ་ལོ་ན་ནས་མི་ཆོའི་བྱ་གཞག་འགོ་བཙུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བཅན་
 བྱོལ་དུ་འབྱོར་དུས་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གངས་ཤིག་ཡིན་ན་ད་ལྟ་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་གངས་ལ་
 སློབས་ཆར་བ་རེད། དེའི་མི་རབས་དེ་རྫོགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན། ང་ཆོ་བཅན་བྱོལ་
 དུ་འབྱོར་ནས་མི་རབས་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ཅམ་ཞིག་སོང་བའི་རིང་ལ་མཐུན་སྟེན་
 ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་རག ན་གཞོན་དེ་ཆོ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འདོད་མེད་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་

འགྲིམ་འདྲོད་མེད་ན་ཡང་། སྒྲིག་འདུགས་དང་པ་མའི་ངོས་ནས་བཅན་དབང་གིས་
 སློབ་གྲྭ་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཟ་རྒྱ་འཕུང་རྒྱ་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྤུ་གྲུ་སློབ་
 གྲར་གཏོང་རྒྱར་དཀའ་ངལ་འབྲད་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན། ང་ཆོད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྲོལ་
 ཡོངས་ཁྱབ་དང་ཤེས་ཡོན་ལེན་དགོས་པ་དེ་ངེས་ཅན་བཅོས་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས།
 འདས་པའི་ལོ་ལྷ་བརྒྱ་དང་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ལྷ་བརྒྱ་དང་དགུ་ཕྱེད་ལ་བྱོན་པའི་མཁས་
 པ་དེ་ཆོ་དང་གནས་ཆད་མཉམ་པའི་མཁས་པ་ག་ཆོད་ཐོན་འདུག དེ་ཡང་ཁྱེད་གྲག་
 གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད་སྟེ། རྒྱ་གར་དང་། ཨ་རི། ཡུ་ལོ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་པ།
 བོད་གཞིས་ལ་བཞུགས་ནས་རྒྱ་ནག་གི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལ་སློབ་སྦྱང་བྱེད་མཁན་
 མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཆོ་ནང་ནས་ང་ཆོར་འགུན་ཟླ་མེད་པ། སྤུ་ཉུ་བྱིན་པའི་སྡོན་
 གྱི་མཁས་པ་དེ་ཆོ་དང་དོ་མཉམ་པའི་མཁས་པ་ག་ཆོད་ཐོན་ཡོད། དེར་བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་
 གནང་ན། ཅིས་ཤིག་བརྒྱབ་ན། ང་རང་སྒྲེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་ཞེད་སྤང་སྤྱོད་
 སུ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ག་རེ་བྱས་སོང་བསམ་བསམ་ཞིག ང་རང་ཆོས་ངའི་མི་རབས་
 ནང་དུ་ཞལ་བཞུགས་པ། འཆོ་ཞིང་གཞིས་པ། མངལ་ཕྱོང་མཁན། ང་ཆོད་མི་རབས་
 ཕྱོན་མའི་སྐབས་ལ་ཡོད་པའི་མཁས་པ་དེ་ཆོ་མཆན་བགྲངས་པ་ཡིན་ན། དུས་འགྱུར་
 བྱུང་བའི་རྗེས་དང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་ཡོངས་ཁྱབ་དང་ངེས་ཅན་སོང་བའི་
 རྗེས་ལ་མཁས་པ་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་དེ་སྡོན་མ་ལས་ཤིན་ཏུ་མཐོ་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་
 དང་མང་དུ་འགོ་དགོས་པ་དངོས་ནས་བྱས་ན་ཡོད། དེ་མ་ཡོང་བ་དེ་ག་རེ་བྱས་པ་རེད།
 བོད་པ་ཡིན་པ་གཅིག་པ་རེད། རྒྱ་སུ་ཟུ་མཁན་གཅིག་པ་རེད་ལའང་། བཅན་བྱུང་དུ་
 བཞུགས་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཅུམ་པ་ཟ་རྒྱ་ཞེ་དགས་རེག་ཡོད་རྒྱ་མ་རེད། འབྲས་དང་དུ་
 ལི་ཟ་མཁན་ཆགས་པ་རེད། དེ་མ་གཏོགས་གཞན་སྡོན་མ་ང་ཆོ་བོད་པའི་བཤད་སྤངས་
 བྱས་ན། ཅུམ་པ་ཟ་མཁན་གཅིག་པ་རེད་ལའང་གྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་། མི་
 རབས་སྡོན་མ་ནང་དུ་དེ་འདྲའི་མཁས་པ་ཐོན་པ་དང་། ད་ལྟ་ང་ཆོད་མི་རབས་བྱེད་ཀྱི་
 འདིའི་ནང་དུ་མ་ཐོན་པ་ག་རེ་བྱས་ནས་རེད། རིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདི་འདྲ་

ཞིག་མ་གནས་པ་དེ་ག་རེ་བྱས་པ་རེད། ངས་ངི་བ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་ཡོན་
 གྱི་སྤྲུགས་འགན་ཡོད་པ་ཆོར་ངེས་བསྟན་པ་ཡིན། སློབ་གྲྭ་པ་ཆོར་ངེས་བསྟན་པ་ཡིན།
 དགེ་ཆུན་ཆོར་ཡང་ངེས་བསྟན་པ་ཡིན། ངའི་ངི་བ་དེ་ལ་སློ་ཁ་ཆེ་མ་པའི་ལན་སྟོན་
 མཁན་ཞིག་ད་ལྟ་རེག་གི་མི་འདུག།

གདན་ས་ཁག་གི་ནང་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ལ་ཆ་མཆོན་ན་ཡང་། ཕྱག་
 དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། གཟིགས་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔེ་ཆ་བ་འཛོན་གྱི་ཡོད་པ་
 མ་རེད་ཅེས་ངས་ནམ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ན་མེད། ཕྱག་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད་མཁན་སློབ་གཉེར་
 བ་མང་པོ་ཐོན་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། མཚུངས་སྤྱད་བྱས་ན། ལྷ་བརྩ་ང་དགུ་སྟོན་ལ་
 བོད་གྱི་གདན་ས་ཁག་དུ་སློབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་དེ་ཆོའི་ཕྱག་དཔེའི་མཁུན་སྐབས་
 དང་བཙོན་འགྲུས། ད་ལྟ་བཙོན་བྱོལ་དང་གཞིས་བཞགས་གང་དུ་འང་། དེའི་ནང་གི་
 མཁུན་སྐབས་དང་ཚོད་པའི་འགྲོས་གང་ལ་བལྟས་ན་ཡང་དབྱེ་བ་ཞིག་ཆོད་བསྟན་གྱི་
 འདུག་དེ་འདྲ་ཡི་མི་འདུག་བསམ་བསམ་དང་། མངལ་བ་ཙམ་གྱིས་དེར་བྱད་པར་ཞིག་
 འདུག་བསམ་བསམ་གྱི་ཆོར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ག་རེ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེའི་
 ངི་བ་དེ་ངས་དེ་རིང་བསྐྱར་དུ་ལྟན་ཀྱས་ཆོའི་མདུན་ལ་སྤུལ་བའི་འདོད་པ་བྱུང་སོང་།
 དེ་དོན་དག་གཅིག་ཡིན། ད་ལྟ་ངས་ཁྱས་པ་དེའི་ནང་ལྟན་ཀྱས་ཆོས་དགོངས་པ་བཞེས་
 དགོས་པའི་དོན་དག་གཉིས་ཚུད་ཡོད། དོན་དག་དང་པོ་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ལོ་ཆིག་
 སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟུ་མ་བརྒྱ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ས་ཡ་དུག་ལས་མ་མང་བའི་མི་འཕོར་ཞིག་
 གིས་དེ་ག་ཙམ་གྱི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མངའ་རྒྱུ་བཞག་ཡོད། དེར་སྤྲུགས་སྤྱང་དང་མཁུན་
 པ་གནང་དགོས་གྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེ་དོན་དག་གཅིག་ཡིན། དེ་ང་ཆོས་འོལ་ཆོད་གྱིས་
 བྱུང་ཤོབ་ཤོད་པ་དང་། སྟན་ངག་གི་སྐད་ཆ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དེ་མིག་
 མཐོང་ལག་ཟིན་གྱིས་ཁྱེད་སྐྱེལ་སྐབས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་
 ཅིག་ཏུ། དེ་དུས་སྤྱི་ལོ་འདུགས་ལྟན་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཁུན་གྱི་དེ་འདྲ་མེད་ནའང་།
 མཁས་པ་དེ་དག་ཐོན་སྐབས་པ་དང་ལག་རྒྱུ་དེ་འདྲ་བཞག་པ་རེད། འདས་པའི་ལོ་ལྔ་

བརྩ་ང་གསུམ་ང་བཞི་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འདི་འདྲའི་མཐུན་ཁྱེན་འདོམས་པོ་བྱང་བའི་
 རྗེས་ལ་ང་ཆོའི་སྟོན་མ་དང་མཉམ་པའི་མཁས་པ་ཐོན་མ་སྤུང་བ་དང་། རིག་གནས་གྱི་
 ཐོག་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་བའི་ལག་རྗེས་བཞག་མི་སྤུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ལ་སྤྱག་
 ཡོད། དེ་ཆད་གཅོད་ཅིག་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ང་འཁྱར་སྟན་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་ཁྱེ་
 བའི་འདོད་པ་བྱང་སོང་།

ད་ལྟ་ངས་གོང་ཏུ་ཁྱེས་པ་ལྟར་ཤེས་ཡོན་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཐོག་བསམ་སྟོ་
 གཏོང་སྐངས་ལ་འདས་པའི་མི་རབས་དང་ད་ལྟའི་མི་རབས་ཀྱི་དབར་ལ་གཞི་རིམ་གྱི་
 བྱང་པར་ཞིག་རྒྱགས་ཡོད་པེ་ཅེས་ངས་ཐོག་མ་ནས་ཁྱེས་པ་ཡིན། ངས་ཡང་བསྐྱར་
 བསྐྱར་ལྡབ་བྱས་ཏེ་དེའི་ཐོག་ལ་ག་རེ་ཁྱེ་འདོད་བྱང་བེར་ན། མི་རིགས་ཤིག་གི་ཤེས་
 ཡོན་སྟོབ་སྟོང་སྟོར་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དེའི་འཆར་གཞི་བཟོ་བའི་
 སྐབས་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེའི་སྲིད་བྱུས་བཟོ་བ་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ལོག་
 ལེན་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་ཆོའི་བསམ་སྟོའི་ནང་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་བསམ་པའི་བསམ་སྟོའི་གཞི་ཙམ་
 བསྐྱག་པ་ཞིག་དགོས་སྟུག། སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཙམ་
 དམིགས་ལུལ་དེ་བཟུང་སྤུང་ན། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མི་རིགས་ཡོངས་སུ་
 རྗེས་པ་དེ་དེའི་ནང་ཚུད་ཡོད། ང་རང་ཆོས་ཁ་ནས་འདོན་གྱི་ཡོད། སལ་ཆེ་བ་ཞལ་
 འདོན་འདོན་མཁན་ཡིན་གྱི་རེད། ཞལ་འདོན་མི་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད་མདོག་ཁ་
 པོ་རེད། མང་ཆེ་བ་ཞལ་འདོན་གསུང་མཁན་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
 བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ག་ཏུས་ཡིན་ཡང་ང་ཆོའི་ཁ་ལ་འབྱེར་ཡོང་གི་
 ཡོད་སྟེ་སྐབས། ང་ཆོས་སྐབས་ཆེ་བའི་ལས་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ནའང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་ལུལ་དེ་བཟུང་ནས་འཆར་གཞི་བསྒྲིགས་
 པ་ཡིན་ན། དེའི་ནང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ཚུད་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བོད་

མི་རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་བའི་སྐབས་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡིན་པ་
 དེའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་རྒྱ་བཞག་ནས། བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འཁྲི་
 བའི་ལས་འགན་དེ་ག་རེ་རེད། ད་ལྟ་བར་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་
 འཁྲི་བའི་ལས་འགན་ག་རེ་བསྐྱབས་འདུག དེའི་རིགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་སྐབས། དེའི་
 རིགས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ད་ལྟའི་མི་རབས་འདིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་
 ཡོངས་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཞབས་འདགས་ག་རེ་ལྷ་
 རྒྱ་འདུག ང་ཚོས་ག་རེ་སྒོས་གཏང་རྒྱ་འདུག འགྲོ་བ་གཞན་ལ་ཁེ་སན་ག་རེ་སྤང་རྒྱ་
 འདུག དེ་གཞི་རྩར་བཞག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད། དེ་གཞི་རྩ་ལ་མ་བཞག་ན། ང་ཚོའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་སྤངས་དེ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས་ཀྱི་གནས་ཆད་དང་མཉམ་གྱི་མེད། རིགས་དང་མཐུན་པའི་
 ལས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་མེད། གང་གི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་
 པའི་གང་ཟག་དེའི་བྱག་ལས་གནང་སྤངས་རིགས་དེ་དང་མཐུན་པ་དགོས་རྒྱ་གལ་
 ཆེན་པོ་རེད། རིགས་དེའི་ཞབས་འདེན་མ་ལྷ་བ་ཞིག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཚོས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ལ་དམ་བཅའ་གནང་འདུག བྱིད་རང་ཚོ་མང་པོས་
 ཐུན་བྱག་དང་སྦྱོད་འདུག་ལ་སོགས་པ་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ། དེ་གསུང་གི་
 ཡོད་ན་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད། དེང་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། མི་ཡི་སྤྱིད་པ་ལེགས་པར་
 ཐོབ། དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྟར་ཏོ། །དེ་བདག་
 གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཟམས་ཏེ། ཞིས་ང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རིགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་སྐབས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་
 ལས་ཤིག་བཟམ་དགོས་བསམ་པ་དེ་དགོངས་པ་དང་པོ་དེ་རེད། སྦྱོར་མེད་བཙུན་པའི་
 རིགས་འདི་ལ། རྟོག་པར་མི་འཇུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ངས་ག་རེ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རིགས་གཙང་མ་དེ་ལ་མཚན་ཤས་ཡོང་བ་དང་། ཞབས་འདེན་ལྷ་བའི་
 ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་དམ་འབུལ་བྱེད། དེར་བརྟེན། བོད་མི་རིགས་ལ་སྐྱེས་པ་ཞིག་

གིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ལ་འཁྲི་བའི་ལས་འགན་བསྐྱབ་ཚུལ་
 དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་གི་ཕྱག་ལས་གནང་བ་མ་གཏོགས། དེ་བཞག་ནས་རང་ཉིད་
 གཅིག་སྤྱི་བདེ་དོན་དང་། རང་མི་རིགས་གཅིག་སྤྱི་དོན་དག་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་
 བ། དགོངས་པ་དེ་ཉ་ཅང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། རིགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོག་དང་སྤྱད་སྤྱད་མི་
 མཐུན་པ་ཞིག་ཆགས་འགྲོ་བར་བསམ་གྱི་ཡོད་སྟབས། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་ཐབས་ལམ་ལ་
 དགོངས་པ་བཞེས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་སློབ་ཚན་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གི་བརྒྱུད་ལམ་སྐད་ཡིག་ལ་དགོངས་པ་
 བཞེས་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དགོངས་པ་བཞེས་སའི་གཞི་རྩ་དེ། ང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་སྤྱད་
 པའི་སྤྱགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་
 ཐབས་ལམ་ལ་འགྲོ་བུལ་པ་ཞིག་དང་། དེའི་ཁོར་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཕན་
 བདེ་བསྐྱབ་པར་ནུས་པ་གཅིག་སྤྱི་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་ལེགས་བྱང་དེ་
 དག་ཨ་ཕའི་ཁ་ཐོར་གཙང་ཞེན་བྱས་ནས་མ་ཡིན་པར། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དང་ལྷག་པར་འགྲོ་བ་མའི་རིགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ། ཕན་བདེ་བསྐྱབ་
 པའི་ཆེད་དུ་སྤྱད་སྤྱད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གཉིས་དེ་མི་བརྗེད་པར་དགོངས་པའི་སྤྱགས་
 ལ་བཞག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ན། ཞིབ་ཆགས་པོས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་
 གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་རྩ་བའི་གཟིགས་རྩོགས་ལྟ་བུའདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གཟིགས་
 བ། ཉན་ཉན་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་། རྟོན་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོང་བུལ་པར་བསམ།

དེ་མིན་པར། རྟོན་དང་པོ་དེར་ངའི་མི་ཆེ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དོན་དག་ངའི་མི་
 ཆེན་པོ་ཤག་མང་པོ་བཟོ་བུལ་པའི་དོན་དག་དགེ་རྒན་ཡིན་ན་ཕྱ་གུ་དེ་ཆེན་
 མི་ཆེན་འགྲོ་སྤྱད་སྤྱད་བཟོ་བུལ་པའི་དོན་དག་དེ་དེ་རིང་སང་ཉིན་གཤིས་ཀར་འཇགས་
 འདུག ལུང་པ་ག་པར་ཕྱིན་ནའང་། བྱེད་ཆེད་སློབ་གྲྭ་ནས་སློབ་གྲྭ་ཐོན་སྐབས་གཡོག་
 པོ་རྒྱུག་པའི་གོ་སྐབས་ག་པར་འཆོལ་གྱི་ཡོད། གཡོག་པོ་ཅི་ཅམ་རག་གི་འདུག་ཟེར་

བ་མ་གཏོགས། སྤྱིན་བདག་ག་ཚོད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་སུ་གང་གིས་འདི་བཞིན་མེད།
Employment Opportunity མ་གཏོགས་(to become an owner or master
opportunity) འདི་བཞིན་མི་འདུག་སློབ་ལྷན་གྱི་པ་དེ་དག་ག་ཚོད་གཡོག་པོ་
རག་སོང་། ག་ཚོད་བྱ་དུ་ཆགས་སོང་། དེ་བཞིན་གཞི་རིམ་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་འབྲེལ་
ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་ཆགས་སོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན། ང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དེ་
རིང་སང་ཉིན་འདི་བཤད་མཁན་མང་པོ་ཞིང་འགས་རེད། རྗེས་མ་གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རེད།
ལྷོ་རག་གི་རེད་དམ་ཟེར་བ། ལྷོ་སློབ་ལྷན་མ་བཏང་ན་འང་རག་གི་རེད། ལྷོ་གསལ་གྱི་ཐེབས་
མཁན་སུ་གང་ཡང་ཡོད་གི་མེད། ལ་གཅིག་དེ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསོ་མ་ཐུབ་པ་མེད་
ཅེས་བོད་པའི་གཏམ་དབེར་ཡོད་སྟབས། ལྷོ་གྲོང་ཁོག་གང་བརྒྱུད་བའི་དོན་དག་ལ་
སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་པའི་བསམ་སྒྲུབ་ཐ་ཞན་དེ་ཙམ་མེད་བཏང་མ་ཐུབ་པ་
དེའི་རིང་ལ། ལྷ་བརྒྱུད་དགུ་མན་གྱི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུད་པའི་གཟི་བརྒྱུད་དང་དེའི་
ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་བསྐྱར་ལོག་རྒྱུ་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་ལག་པོ་ཞིང་འགས་རེད་བསམ་
པ་དེ་ང་རང་སྒྲེར་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་རེད། དེར་བརྟེན། དེ་དག་ལྟན་རྒྱས་ཚོར་སྟན་གསན་
ཞུས་ན་བསམ་བློང་།

དེ་རིང་བརྗོད་གཞིའི་ནང་ཉེས་རྒྱུད་། མཚུངས་སྐྱར་། འགྲན་སྐྱར་། དེ་
གསུམ་ལ་སྦྱོན་གནད་ག་རེ་ཡོད་དམ་ཞེས་ངེས་གནང་འདུག་ མཚུངས་སྐྱར་
དང་འགྲན་སྐྱར་ལ་སྦྱོན་གནད་ཡོད་ཅེས་ངས་ལབ་ན་འདྲ་ཆགས་པོ་ཡོད། ཉེས་
རྒྱུད་གཏང་ན་ཡག་པོ་མེད་ཅེས་ངས་ལབ་ན་ཞིང་འགས་འཆམས་པོ་རང་ཞི་ཡོད་
བསམ། ཡིན་ནའང་། ངས་དེང་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོག་ནས་དེའི་
སྐོར་ཏོག་ཙམ་ཞུས་ན་བསམ་སོང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཐོག་མར་སློབ་ལྷན་དག་གི་
ཀན་བྱས་པའི་སྐབས་ལ་ཉེས་རྒྱུད་གཏོང་དགོས་ཟེར་མཁན་གས་ལ་ཡོད་ལ། ཉེས་
རྒྱུད་གཏོང་མཁན་གྱི་གས་ལ་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན། ད་ལྟ་འདིའི་ནང་ངའི་ཙམ་ནས་
ཉེས་རྒྱུད་གཟེད་ཚྱུང་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་སྟེ། ཏན་ཏན་ཡོད་རེད་བསམ། དེར་བརྟེན།

དེ་འདྲའི་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་ཚུང་མཁན་དང་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་མཁན་ཞིག་གིས་ཉེས་
རྒྱུ་གཏང་ཆུ་མེད་ཅེས་ལབ་ན་མི་འཆམས་པ་འདྲ་པོ་རེད།

གྲུ་རྒྱའི་སྤྱང་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་ཡོད། བྱིད་ཆོ་མང་པོས་གོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་།
ངས་འདིར་མ་གོ་མཁན་ཡོད་ན་བསྐྱར་ལྟུང་ཞུས་ཆོག ས་བར་མ་རྒྱུ་འི་གྲོང་གསེབ་
ནང་ཕྱོད་མཁན་གྱི་སྤྱ་གྲུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་པ་མས་ག་ཆོད་ལབ་ཀྱང་ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་བྱ་
རམ་མང་པོ་ཟ་མཁན་ཞིག་ཡོད། བྱ་རམ་ཞེ་དྲགས་བཟས་སྟབས་སོ་ཆང་མ་བྱུ་ནས་
དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ། ས་མས་བརྒྱུངས་ནའང་ཁ་ལ་མི་ཉན་པར་ག་དུས་
ཡིན་ཡང་རྒྱ་མ་བརྒྱས་ནས་མདུན་དང་རྒྱབ་ཆང་མར་བྱ་རམ་བཟའ་ཕྱོད་མཁན་ཞིག་
ཡོད། མི་ཞིག་གིས་བྱ་བྱ་སར་འཁྲིད་རྒྱགས། གྲུ་རྒྱའི་སར་འཁྲིད་རྒྱགས། གྲུ་རྒྱའི་བཀའ་
སློབ་གནང་ན་གཅིག་བྱས་ན་སྤྱ་གྲུས་ཉན་མདོག་ཁ་པོ་རེད། མི་ཆང་མས་ཉན་གྱི་ཡོད་
པ་རེད་ལབ་པས། ཉག་ཉག་དེར་འཁྲིད་ཕྱིན་པ་རེད། ཁོས་དེ་འདྲའི་བྱ་རམ་བཟའ་
བསྐྱད་གྱི་འདུག དེར་བརྒྱུ་སློབ་ཅིག་གནང་རོགས་གནང་། ག་བྲགས་པོར་གནོད་གྱི་
འདུག་ཞུས་པས། འགྲིག་གི་རེད། ངས་བཀའ་སློབ་གནང་ཆོག་བདུན་ཕྱག་རྒྱུ་མར་
འཁྲིད་ཤོག་ཅེས་གསུངས། བདུན་ཕྱག་རྒྱུ་མར་ཡང་བསྐྱར་འཁྲིད་འགོ་སྐབས་གཞི་
ནས་གྲུ་རྒྱའི་སྤྱ་གྲུ་དེར་བྱམས་པོ་གནང་ནས། བྱ་རམ་བཟའ་ན་ག་བྲགས་པོར་གནོད་
གྱི་རེད། དེར་བརྟེན། བྱ་རམ་མ་བཟའ་ཞེས། དེ་འདྲའི་ཆོག་ཁ་ཤས་གསུངས་པ་རེད།
པ་ལགས་དེ་ཡ་མཆན་ནས་གསུང་ཆུ་དེ་གཅིག་སྤྱ་ཡིན་ན་ཁ་སང་ང་ཡོང་དུས་མ་
གསུངས་པར་དེ་རིང་ཡང་བསྐྱར་གོ་རེ་བྱས་ནས་སྐད་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་ཞུས། གྲུ་རྒྱའི་
ཁ་སང་བྱིད་རང་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ངས་ཀྱང་བྱ་རམ་བཟའ་བསྐྱད་ཡོད་ཅེས་གསུངས།
བྱིད་རང་གི་སྤྱ་གྲུ་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱག་རོགས་ཞུས་པ་ཡིན་སྟབས། དེའི་ཉེན་མོ་ནས་ངས་
བྱ་རམ་བཅད་པ་ཡིན། ད་ངས་བྱ་རམ་བཅད་ནས་ཉེན་མ་བདུན་ཕྱིན་པས་ད་ལྟ་ངས་ཁོ་
ལ་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱབ་ན་ཕྱག་བྱ་ཞིག་པན་ཐོགས་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ནང་བཞིན་ང་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆུན་ཡིན་སྐབས་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་ན་ཕན་

ཐོགས་མི་འདུག་པས་མ་པའི་ཆོར་སྤང་བྱང་ཆར། དེར་བརྟེན། སློབ་སྦྱིད་དང་ངེས་སྟོན་
 པ་བྱེད་སྐབས་ཉེས་རྒྱུ་གཏང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱོགས་འདྲིན་མཁན་གས་ལ་ཕྱིན་ནས་ལོ་
 མང་པོ་སོང་བ་རེད། སྟོན་མ་ངས་ཉེས་རྒྱུ་གཏང་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་མ་ཟད། ཉེས་
 རྒྱུ་གཏང་ཆོག་གི་རེད་ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། ད་ལྟ་སྒྲིལ་གར་
 ཡོད་ས་དེར་ཆོས་རིག་གི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་འཆོགས་སོང་། སྐབས་དེར་སློབ་སྦྱིད་དང་དགེ་
 བཤེས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། དེ་དུས་སློབ་སྦྱིད་བཤེས་པ་ཞིག་གིས་ཉེས་རྒྱུ་གཏང་བ་
 འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ངས་ཉེས་རྒྱུ་གཏང་བ་འགྲིག་
 གི་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་མང་པོ་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གངས་སྟོན་གྱི་སྐད་
 ཆ་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་སྐད་ས་འདྲ་པོ་བྱས་ན་གཞུང་འོག་ཀྱི་
 མང་པོ་ཕྱིན་ཆར་བ་རེད། དེ་ཆོའི་གས་འཁྱུར་བ་ཐེབས་ཆར་བ་རེད།

སྦྱིར་བཏང་ནང་པའི་ལྟ་བུ་བ་ནང་ཉེས་རྒྱུ་གཏང་བ་དེ་འཆོ་བའི་བྱ་བ་རེད།
 འཆོ་བའི་བྱ་བ་སྦྱི་ཡོངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀག་པ་རེད། འཆོ་བ་དང་འཆོ་བའི་
 རིགས་སུ་གཏོགས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་མི་འོས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་འོས་པ་
 ཞིག་ལ་བཅི་བཞིན་མེད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོ་བོད་པའི་སྦྱི་ཆོགས་ལ་བལྟས་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་མ་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་སྦྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོད་
 བ་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཆོགས་པ་མིན། ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཆོགས་པ་
 ཡིན་ནའང་། ལག་ལེན་ལ་འགོལ་བའི་སྐབས་སྦྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ནང་པའི་
 རྗེས་འདུག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད། འཆོ་བ་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་དེ་བཤད་
 མི་དགོས། འཕགས་པ་ལྟའི་བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་དོན་
 ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དེ་ཆོག་གཉིས་ནང་བསྐྱུས་ནས་ཤོད་བྲུན། ངས་འཆོ་བ་མེད་པ་ཟེར་
 བའི་ཆོག་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན། འཆོ་བ་མེད་པ་དེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲིན་
 སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་འཆོ་བ་མེད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་དེ་ཆོགས་སྐབས་

མི་འདུག་ བོད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པ་ནས་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་བཟོ་འདྲ་པོ་ཆགས་པ་
 རེད། བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ནས་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རེད། སོག་པོ་ནང་པའི་རྒྱལ་
 ཁབ་རེད། རྒྱ་ནག་མང་ཆེ་བ་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རེད། ལྷག་པར་དུ་འཕགས་པ་གནས་
 བརྟན་ཞེ་པའི་ལྷགས་ལ་བལྟས་ན་ཕུན་མཚན་(Myanmar)དང་སྤྱ་ཡེམ་(Siam)ད་ལྟ་
 ཐའེ་ལུ་ཟེར་བ་དེ་དང་། སྤྱི་ལུ་དེ་ཆོ་ཆང་མར་ད་ལྟ་ཡང་ཚ་བྲིམས་ནང་ནང་པའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད། ཆོས་ལྷགས་རིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཙེ་བཞིན་
 མེད། དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲིན་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ནང་དམག་དང་བྲིམས་ཀྱི་ཉེས་
 པ་གཙོན་སྤངས་དེ་ཆོ་མེད་པ་བཟོ་བྱས་མེད། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ནང་སྟོག་སྟོག་གི་ཉེས་
 པ་གཏང་རྒྱ་དེ་ཡང་མེད་པ་བཟོ་བྱས་མེད་སྟབས། དེ་ནང་འགལ་འདྲ་པོ་རེད། སྤྱ་ཡེམ་
 དང་འབར་མ་གཉིས་ཀ་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་ནའང་དམག་འཁྲུག་ལན་དགུ་བརྒྱབ་
 པ་རེད་ཟེར། དམག་འཁྲུག་ལན་དགུ་ག་རེའི་དོན་དུ་བརྒྱབ་པ་རེད་ཅེ་ན། བཱེ་ཅའི་
 སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་དུ་སྤྱ་ལ་བདག་གི་རེད་ཟེར་བའི་དོན་དུ་བརྒྱབ་པ་རེད་ཟེར།
 དེ་ལས་འགལ་སྒྲ་ཆེ་བ་ཞིག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས། དེར་བརྟེན། ངས་བདག་
 ཉིད་ཆེན་མོ་གཞིས་འཆོ་བའི་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་སྟོག་ལ་རྒྱབས་ཆེན་ཀྱི་མཛད་རྗེས་
 ཆེན་པོ་རེད་ཟེར་ནས་ཁྱས་པ་དེ། འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་དེ་གཞིས་གསར་པ་བཟོས་
 པ་ཞིག་ཙམ་བ་ནས་མ་རེད། འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་དེ་གཞིས་སངས་རྒྱལ་དང་། ཕྱི་རོལ་
 པའི་སྟོན་པ། རྒྱ་གར་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་ཉེ་བའི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཆོ་ཉི་
 ནང་ནས་མར་འབྱེད་ཡོང་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་གཞིས་ང་ཆོ་ལ་ནམ་དུའང་གསར་
 པ་ག་རེ་སྤང་པ་རེད་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་
 ཡིན་ནའང་འདྲ། རང་དབང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གིས་སོ་སོའི་ལྷང་པ་དེ་སྤང་སྐྱོབ་
 བྱེད་པ་དང་། བྲིམས་དང་ཁྲལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདྲིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་ལ་འཆོ་བ་མི་དགོས།
 འཆོ་བ་མེད་པའི་ལམ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་སྐྱོང་བྱས་ཟེར་བ་དེ་འདྲིན་ཉེན་ཀྱི་བྱ་
 བཞག་ནང་བླངས་པ་རེད།

དེའི་ཚྭ་ལ་འཆེ་བ་མེད་པ་ཟེར་བ་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་
 རྒྱུད་རྒྱུད་གི་ལག་ཏུ་ལེན་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིག་འདུགས་འཛིན་
 སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་འཆེ་བ་མེད་པ་བྱེད་མི་སྤྱབ་བསམ་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད། རྒྱ་
 གར་ནང་ལའང་དེ་ག་རང་རེད། རྒྱ་གར་རང་བཙན་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་གཤེགས་བྱུང་
 བཞག་ནས་དཔག་དང་བྲིམས་དེ་ཆོ་ཆང་མ་མེད་པ་བཟོ་སྤྱབ་མེད། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས།
 བོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་ཕྱི་བལྟས་ཤིག་སྤྱོད་པ་ཡིན་ན། དགོན་པའི་བྲིམས་ཀྱི་
 འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཞལ་ངོ། དགོ་བསྐྱོས། ཆབ་རིལ། ཆབ་བདག་པ། བཤེས་གཉེན་
 ཟེར་བ་དེ་ཆོ་ཆང་མར་སྤོལ་རྒྱུ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉེས་རྒྱུད་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་
 ཡོད། ལྷགས་རྒྱུག་དང་། གསེར་རྒྱུག་ཤིང་གི་རྒྱུག་པ། དགོན་པ་གྲ་ཆང་མ་ཡིན་པའི་
 གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནང་ལྷག་རྒྱུག་དང་། གཟིག་རྒྱུག་ ཉ་ལྷག་སོགས་དེ་ཆོ་
 ཆང་མ་ཡིན་ཤག་ཤག་ལྟ་བུ་རེད། ཉ་ལྷག་འབྱེད་མཁན་མང་ཆེ་བ་གྲ་ཆས་ཀྱིན་མཁན་
 རེད། ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་དགོ་བསྐྱོས་ཞལ་ངོ་ཆོའི་ལག་པའི་
 བོད་རྒྱུག་པ་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད། གཞན་དག་མར་བཞག་ རྒྱུད་གྲ་སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་ཆོ་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་ཆོ་ལས་འདུལ་བའི་བཙའ་བྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ངོ་དཔ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཡིན་
 བའང་། རྒྱུད་པའི་དགོ་བསྐྱོས་ཆོ་ལའང་རྒྱུག་པ་རིལ་རིལ་ཞིག་ལ་ཕྱི་ལོགས་ཀོ་བའི་ཇ་
 ལུང་གིས་དགྲིས་བཞག་པ་ཞིག་ཡོད། ཕྱི་ལོགས་ལ་ཀོ་བའི་ཇ་ལུང་གིས་དགྲིས་བཞག་
 ཡོད་སྟབས་རྒྱུག་པ་གཞུས་ན་མ་བཟོ་གི་མེད། དེ་འདྲའི་སྤྱག་ཐག་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་ཞིག་
 དགོ་བསྐྱོས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆིས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་གཅིག་ དགོ་བསྐྱོས་རྟིང་པས་དགོ་
 བསྐྱོས་གསར་པར་ཆིས་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཡོང་བའི་སྤྱག་ཐག་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེའི་
 སྐབས་ལ་ཉེས་རྒྱུད་གཏོང་རྒྱ་དེ་དགོས་གལ་བྱུང་ན་ཡིན་ཤག་ཤག་འདྲ་པོ་མ་གཏོགས།
 དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་དགག་བྱ་ཡོད་པ་ཞིབ་ཆགས་པོ་བྱས་ནས་མ་བལྟས་པའི་
 བཟོ་འདྲ་པོ་འདུག

ཡིན་ནའང་། འདུལ་བའི་ནང་རྟོག་པ་དང་། ཉེས་རྒྱུད་བཏང་བ་དེ་དགོ་

སྒྲིང་ཡིན་ན་སྤང་ལྷང་རེད། ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་རེད། དེག་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་།
 དེག་པར་གཟས་པའི་ལྷང་བྱེད་ཟེར་བ་གཉིས་རེད། ཅ་པའི་ཚས་དག་ཅམ་པ་ཚའི་
 བང་རབ་བྱང་པའི་འདུལ་བ་གཟིགས་ཐོང་མཁན་ཉན་ཉན་ཡིན་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡིན་
 ལྟབས། གང་ཟག་གཞན་ལ་དེག་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རང་ལ་དེག་པ་ཡང་བཀག་པ་རེད།
 དེག་པ་སྦྱི་ཡོངས་ནས་འདུལ་བའི་བང་ཆ་ཆང་བཀག་པ་རེད། དེག་པ་བཀག་པ་ཅམ་
 དུ་མ་ཟད་དེག་པར་གཟས་པ་ཡང་བཀག་པ་རེད། དེ་ལྷང་བྱེད་གཉིས་པ་དེ་རེད། དེག་པ་
 དེ་ལྷང་བྱེད་གཅིག་དང་། དེག་པར་གཟས་པ་དེ་ལྷང་བྱེད་གཅིག་རེད། འཆར་ཀ་ཡིན་
 པ་འདྲ། འཆར་ཀའི་བཅུ་བདུན་ལྟེ་ཟེར་བ་ལོ་རྒྱུད་རྒྱུད་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་རེད།
 ལོ་འགའ་ཡི་སྒོ་བ་མ། སྒོ་བ་ཕྱག་བཅུ་བདུན་ཡོད། དེའི་གཅིག་ལ་ཉེས་རྒྱུད་བཏང་བས་
 ཁོང་ཆོ་ཆང་མས་སྐད་བརྒྱབ་པ་རེད། དེ་ནས་བརྒྱུད་དེག་པ་ཡིན་ན་ལྷང་བྱེད་ཡིན་
 ཟེར་བ་དང་། རྗེས་མ་མ་དེག་པ་ཡིན་ན་འང་དེག་པར་གཟས་པ་བྱེད་པ་ཡང་ལྷང་བྱེད་
 ཡིན་ཟེར། དེག་པ་དང་དེག་པར་གཟས་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་རེད། དེར་བརྟེན། དེ་
 བཀག་པའི་སྐབས་ལ་གཞན་ལོ་དེག་པ་དང་། རང་ལ་དེག་པ་དང་། ས་ལ་དེག་པ་དང་།
 ལྷོན་ཤིང་ལ་དེག་པ་དང་། ཀ་བ་ལ་དེག་པ་དང་། ཅིག་པ་ལ་དེག་པ་དེ་དག་ཆང་མ་རེ་
 རེ་བཞིན་བཀག་ཡོད། ལེམས་ཅན་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྟོག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་ཡང་དེག་
 པ་དེ་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་མ་གནང་བ་རེད། དེ་པར་བཞག་ནས་རྩ་འཇག་མ་ཕྱ་མོ་ཞིག་
 གིས་མི་འམ་དུད་འགྲོ། སྟོག་ཆགས་ཤིག་ལ་གཞུས་ན་དེག་པའི་ལྷང་བྱེད་ཁོངས་སུ་
 འགྲོ་བར་གསུངས། རྩ་ཉག་གཅིག་གིས་རྗེས་པར་མི་འཇུག་ཀྱང་། སྦྱིར་ན་དེག་པ་
 གཞོད་པའི་རིགས་ཅན་ཕྱིར། རྩ་འཇག་མ་གཅིག་གིས་དེག་ནས་མི་པ་རོལ་པོར་ན་
 ཆོ་བཏང་བ་དང་སྦྱོན་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྩ་ཉག་གཅིག་གིས་དེག་མི་ཆོག་པ།
 སྦྱིར་བཏང་དེག་པ་དེ་འཆོ་བའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་འདུག དེར་
 བརྟེན། དེག་པར་གཟས་པ་ཞེས་ཟེར་སྐབས་མ་གཞུས་ཀྱང་གཞུ་ཡི་ཡིན་མདོག་བྱས་
 ནས་གཟས་པར་བྱས་པ་དེ་རེད། དགེ་ཆན་རབ་བྱུང་ཞིག་ཡིན་ན་ཉེས་རྒྱུད་བཏང་བ་དེ་

དག་འདུལ་བ་རང་གི་ནང་ནས་ཆོག་གི་བདག་པོས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་ནས་གསལ་པོ་
 ཞེ་དགས་བཅོས་ཡོད། ཅི་བ་གཞན་པ་ཞིག་སླེབས་སྲིད་སྟུམ། ཅི་བ་གཞན་པ་དེ་ག་རེ་
 སླེབས་སྲིད་པ་རེད་ཅེ་ན། བོད་ལ་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བ་དེ་སྟོལ་རྒྱུ་རེད། སྟོལ་རྒྱུ་ལ་
 ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་དགེ་ཆེན་དགེ་སྤྱུག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་གང་ཡང་གཞོད་ཀྱི་མེད།
 ལྷག་པར་དགེ་སྤྱུག་གི་བསམ་སློའི་འཆར་ལོངས་དང་ཡོན་ཏན་ཚུན་ཆད་ལ་གཞོད་ཀྱི་
 མི་འདུག་ཅེས་སྒྲུབ་བྱེད་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་བསམ་སློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྒྲེ་ལག་གི་དགེ་ཆེན་
 དགེ་སྤྱུག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། སྟོབ་གྱའི་ནང་གི་དགེ་ཆེན་དང་སྟོབ་ཤུག་གཉིས་པོའི་
 འབྲེལ་བ་ཅད་དེ་ལོགས་ཀ་རེད། སྟོབ་གྱའི་ནང་སྟོབ་པ་དེ་ཆོས་བསྐྱབ་ཀྱི་མེད། ལུན་
 མོང་བའི་བརྗོད་སྟེང་རིག་གནས་སོགས་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད། སྟོབ་སྐྱངས་དེའང་དགེ་
 ཆེན་དེ་ཞེ་ས་མ་ཁུས་ན་གཡོག་པོ་རེད། ཕྱགས་སྤྱད་བཞག་པ་རེད། ཕྱགས་རྒྱུག་མ་ཁན་
 དེ་སྟོབ་ཤུག་རེད། སྟོབ་ཤུག་ཆོས་པད་ཤག་བསྐྱས་ནས་ཡོང་བ་རེད། ང་ཚོའི་ད་ལྟ་སྟོབ་
 ཤུག་ཆོས་པད་ཤག་སྤྱད་བཞིན་མེད་ཀྱང་མི་གཞན་པའི་པད་ཤག་བསྐྱས་བཞག་པའི་
 དགོར་གཞུང་གི་ས་ནས་ལེན་ཀྱི་ཡོད་པས་གཅིག་པ་འདྲ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན། ཕྱགས་
 ཟན་པའི་དགེ་ཆེན་ཟེར་བ་དེ་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་བྱེད་དགོས་པའི་གྲ་སའི་
 རང་ཡོད་པའི་དགེ་ཆེན་དགེ་སྤྱུག་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཅད་དེ་ལོགས་ཀ་རེད།

དེ་རིང་སང་ཉིན་སྟོབ་ཤུག་ཆོ་ལ་བོད་ནས་མེབས་མ་ཁན་དེ་ཆོས་སྟོབ་མ་ཞེས་
 ལབ་ཀྱི་འདུག་སྟོབ་མ་ཆགས་ཀྱི་མེད། སྟོབ་མ་ཆགས་ན་དགེ་ཆེན་ཆོང་མ་སྒྲ་མ་ཆགས་
 ཀྱི་རེད། དགེ་སྤྱུག་དེ་སྟོབ་མ་ཆགས་ན་དགེ་ཆེན་དེ་སྒྲ་མ་ཆགས་དགོས། སྟོབ་ཤུག་
 འབྲེལ་བ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་དགེ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟེར་ཀྱི་མེད། སྟོབ་ཤུག་དང་སྟོབ་
 མ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། སྟོབ་མ་དང་སྟོབ་མའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མ་ཁན་ཞིག་
 དང་། སྟོབ་མའི་བསམ་སློའི་ནང་ལ་སྟོབ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་
 མ་ཁན། སྟོབ་མའི་བསམ་སློའི་ནང་ལ་སྟོབ་མ་ལ་རང་གི་སྤྱ་གཅིག་སུ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་

འཛིག་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན། ཉེས་རྒྱུ་བཏང་ན་སྒྲོན་མེད་སྟུང་། ལྟོ་བྲག་མར་
པས་རྗེ་བཙན་མི་ལ་སྟག་པོ་བཏང་སྟངས་དང་། ན་རོ་པས་ལྟོ་བྲག་མར་པར་སྟག་པོ་
བཏང་སྟངས། ཉེ་ལོ་པས་ན་རོ་པར་སྟག་པོ་བཏང་སྟངས་དེ་ཆོར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་སྟོ་
ཡུལ་དུ་མི་ཤོད་བཞིག་རེད།

ངས་ནམ་རྒྱུན་ཅིང་མོ་དང་སྒྲགས་ནས་ལབ་གྱི་ཡོད། སྟབས་ལེགས་ནས་
གནའ་མ་མོའི་དུས་ཚོད་རེད། དེ་རིང་སང་ཉིན་ཡིན་ན་མར་པ་དང་ན་རོ་པས་འགོ་
བ་མེད་ཐོབ་ཐང་བཅུ་ཤིག་བཏང་འདུག་ཟེར་ནས་ཁྲིམས་ཁང་ནང་སྒྲུལ་བ་དང་།
འགོ་བ་མེད་ཐོབ་ཐང་ཆོག་པའི་(Human Rights Commission) སར་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད། ངས་དེ་འདྲ་ལབ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་རེད། ད་དུང་མར་པས་རྗེས་མ་འགྱོད་
པ་གནང་ཡོད། ཡུམ་བདག་མེད་མ་སྟགས་རྒྱུ་དགས་པའི་དབང་གིས་མི་ལར་རྒྱ་
ཅམ་གྱི་སྟག་པོ་གཏང་དགོས་པ་ནང་བཞིན་ངས་སྟག་པོ་བཏང་བ་བྱུང་མ་སོང་། བར་
བར་ལ་བདག་མེད་མས་རྒྱས་གཏོགས་འདྲ་པོ་བྱས་ཏེ། དེའི་དཀྱིལ་ལ་འཇུག་ནས་
རི་ཅམ་ཉེས་རྒྱུ་གཏང་དགོས་པ་དང་། རི་ཅམ་སྟག་པོ་གཏང་དགོས་པ་དེ་དག་ཆ་
ཆང་མ་བྱུང་སྟབས། ཁོ་རང་སྟབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟབས་མཆམས་མཆམས་དཀྱའ་
ངལ་འབྱུང་སྟངས་པ་རེད། དེ་ཆ་ཆང་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དཀྱའ་ངལ་ཁྱོད་ནས་མེད་པའི་ཐོག་
ནས་ས་ལམ་བཟོད་སྟབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཆོ་བདེ་དེ་གནས་
ཚུལ་ལོགས་ཀ་རེད། རྒྱུ་རྗེ་ག་སྒྲ་མའི་དངོས་སྟབ་ཡིན། བྱིན་སྒྲབས་འཇུག་ན་དེ་ཡིས་
འཇུག་ཟེར་བའི་བསམ་སྟོག་ཏོང་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མཁན་ཡིན་ན། སྒྲ་མ་དེ་
ཡང་། བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ཞི་བ་ཉེར་ཞི་བ། ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་བཙོན་བཅས་ལུང་གིས་
སྟག་ དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྒྲ་མཁས་ལུན། བཙེ་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲོ་བ་སྟངས་ལ་
བསྟེན། ཟེར་བའི་སྟབ་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཙུ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྟོབ་མ་དེ་
ཡང་སྒྲ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བལྟ་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་འང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
འཛིག་མཁན། དེ་འདྲའི་སྒྲ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་བར་ལ་མཆམས་དང་ཆོག་ས་

གང་ཡང་མེད། ཆོས་གནང་དང་མི་གནང་། ཉེས་རྒྱུང་བཏང་དང་མི་གཏང་། བྱམས་
 བོ་གནང་དང་མི་གནང་ཟེར་བ་དེ་དག་འདིག་རྟེན་གཞན་དག་ཅིག་གི་སྐད་ཆ་རེད།
 ད་ལྟ་ང་ཆོ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལུ། འཆོ་ཕུང་གི་སྐྱེས་བུ། རོགས་ལེན་ནས་འདིན་གྲུའི་
 བང་བསྐྱབ་མཁན། འདིན་གྲུའི་བང་ཡོང་ནས་སོ་སོས་རོགས་བརྒྱབ་པ་དེའི་ས་ནས་
 གནས་ཚུལ་(Information) ལེན་པའི་ལས་རིམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་དང་སློབ་དགེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་ལྟངས་དེ་ཆོད་གན་ཡོད་པའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་ལྟངས་སུ་
 འགོ་བ་རེད། (Agreement) དགེ་ཕྲུག་ངོས་ནས་རོགས་བརྒྱུ་ལས་སྤངས། དགེ་ཆུན་
 ངོས་ནས་གནས་ཚུལ་(information) སློབ་པའི་ལས་ལེན་ཡོད། དེ་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱགས་
 གཉིས་ཀ་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་གན་རྒྱའི་(agreement) ཆ་རྒྱུན་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། དེ་
 ལྟར་ཡིན་ལྟམས། ཉེས་རྒྱུང་བཏང་ཟེར་བ་དེ་དེའི་བང་མི་སྤེལས། ཉེས་རྒྱུང་བཏང་བའི་
 བན་རོགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ག་རེའི་རོག་ནས་གཟིགས་དགོས་ཀྱི་རེད་
 གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཆེ་ཤོས་དེ་ད་ལྟ་ངས་གོང་དུ་ཁྱེད་ཟེན་པའི་སློབ་
 གྲུའི་དགེ་ཆུན་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དེའི་རོག་ནས་གཟིགས་དགོས་
 པ་ཞིག་རེད། གཉིས་པ་དེ་སློབ་ཕྲུག་གི་བསམ་སློབ་འབྱུང་སོ་ཞིན་ངའི་སྐད་ལ་(Psychic)
 ཟེར་བ་དེ། ང་ཆོས་པན་རོགས་ཡོད་མེད་དེ་སློབ་ཕྲུག་གི་བསམ་སློབ་འབྱུང་སོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། སློབ་ཕྲུག་གི་བསམ་སློབ་འབྱུང་སོ་
 ལ་ཉེས་རྒྱུང་བཏང་བ་དང་སྤྲིགས་ར་བསྐྱལ་བ། འདིགས་སྤང་བསྐྱལ་བ། ཡང་ན། ཆད་
 པ་བཏང་བ་དེ་འདྲའི་རོག་ནས་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བན་རོགས་ཡོད་པའི་
 སློབ་འབྱུང་སོ་ཞིག་སློབ་འབྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན། གཅིག་བྱས་ན་པན་རོགས་ཡོང་སྲིད་
 པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཁོར་ཕྱག་འདིའི་བང་ལ་མའི་བསམ་སློབ་
 འབྱུང་སོ་དེ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཐམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་རོག་ནས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཆགས་ཡོང་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་མི་དགོས་པ་གསལ་པོ་རེད། དགོན་
 པ་གྲ་ཆང་གི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཕྱོད་མཁན་གྱི་མའི་བསམ་སློབ་འབྱུང་སོ་དང་སློབ་གྲུ་

འགྲིམ་མ་ཁན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་གི་བསམ་སློབ་འབྱུང་སོ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་ཐད་དེ་ལོགས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞི་བྲགས་རེད། དེར་བརྟེན། བསམ་སློབ་འབྱུང་སོ་དེའི་ཐོག་ནས་
 ཉེས་རྒྱུ་དང་བཏང་བ་ཡིན་ན་འཁོན་འཛིན་བཟོ་རྒྱུ་དང་། སློབ་ཕྲུག་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་ལ་
 ཞིད་སྣང་དང་། ཁོང་ཁྱོད་འཁོན་འཛིན་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཞིག་མ་གཏོགས། དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་དང་པ་དང་དགའ་བ་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ང་ཚོས་ལས་སྒྲ་པོ་བྱས་ནས་
 ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་བསམ། ལས་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོར་གྱི་ལམ་སློལ་
 འདིའི་ནང་མིའི་བསམ་སློབ་ལ་གཞི་དུ་ཆ་བས་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་ཐབས་ལམ་གཉིས་བེད་
 སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུ་དེ་བྱ་དགའ་སྤྱོད་པ་དང་ཉེས་པ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་རེད། མིན་ངེའི་སྐད་ལ་
 (Reward and Punishment Methods)ལམ་གྱི་ཡོད། ཏྲོག་ཅམ་ཡག་པོ་བྱུང་ན་དེ་ལ་བྱ་དགའ་
 དང་། ཡང་ན་གཞེངས་བསྟོད་བྱས། ཏྲོག་ཅམ་སྤྱོད་པོ་དང་ཉེས་པོ་བྱུང་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་
 གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་འདི་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད། ལྷ་ལ་འཆམས་པ་ཡོད་ཅིས་བྱིས་
 བ། ཐབས་ལམ་འདི་བོང་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། བོང་བྱ་འདྲེད་མ་ཁན་དེ་ཚོས་
 ལོག་པ་ལ་གཅིག་ལ་གྲང་ལ་ཕྲག་དང་ལག་པ་ལ་གཅིག་ལ་རྒྱག་པ་གཅིག་འབྱུང་ནས་
 གྲང་ལ་ཕྲག་སྤྱོད་ཀྱིན་སྤྱོད་ཀྱིན་རྒྱག་པ་གཞུས་ཀྱིན་གཞུས་ཀྱིན་བྱས་ནས་བོང་བྱ་ལ་
 ལས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་བཞིན། བོང་བྱ་འདྲེད་པོ་གཅིག་ལ་སློབ་གསོ་སྤྱོད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་ན། (Reward and Punishment)གཞེངས་བསྟོད་དང་ཉེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
 འགྲོ་བྱུང་པ་ཞིག་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ལ་གནས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་
 གཞེངས་བསྟོད་དང་ཉེས་པ་ཡི་ཐོག་ནས་གནས་སྐབས་གནས་སྐབས་ལ་ཕན་བྱའི་སློབ་
 ཆན་སློབ་པ་བཟུང་མ་བཟུང་དང་། སློབ་པ་བཟུང་བའི་སློབ་ཆན་དེ་རྒྱགས་སྤྱོད་ལ་བྱིས་མ་
 བྱིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་པའི་སློབ་ཕྲུག་དེའི་བསམ་སློབ་དང་། གཤེས་
 ཀྱི་བཟང་སྤྱོད། དངོས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཐབས་ལམ་འདི་གཉིས་
 པོས་གང་ཡང་མཁན་གྱི་མེད། ཐབས་ལམ་འདི་གཉིས་པོ་ག་རེ་ཐོག་ནས་དགོས་མཁོ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་ཚོའི་དུས་རབས་གསར་པའི་མཆོངས་སྤྱོད་དང་འགྲན་སྤྱོད་

གྱི་གཤེས་རྒྱུད་ངན་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་སློབ་གྲྭ་བ་ཆོ་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དང་ཉེས་པ་
གཏོང་བའི་ཐབས་ལམ་དེ་ཡོང་བའི་གཞི་རྩ་གཙོ་བོ་དེ་མཚུངས་སྤྱར་དང་འགྲན་སྤྱར་
གྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མཚུངས་སྤྱར་དང་འགྲན་སྤྱར་ཟེར་བ་དེ་དོང་རབས་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ནང་ལ་མ་གཏོགས་གནའ་དུས་དང་སྔོ་ལ་རྒྱན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
དཔལ་ཡོན་ལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་པལ་པ་
དེ་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་ཀྱི་རེད། དེ་མ་གཏོགས་ཤེས་ཡོན་དང་ནང་གི་བསམ་སློབ་ཀྱི་གནས་
ཚད་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བར་པན་ཐོགས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གནའ་སྔ་མོ་ནས་དོས་འཛིན་
བྱས་ཆར་བ་རེད། ཆན་ལགས་ནམ་པ་ཆོས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྲུ་མཛུགས་མཛད་པའི་རྟེན་
སྤྱར་ཟེར་བའི་དེ་བ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྷགས་སློག་གནང་ཚུང་ཡོད་མེད་མི་ཤེས།
གལ་སྲིད་དེ་ལྷགས་སློག་གནང་ཚུང་མེད་ན། དེས་པར་དུ་ལྷགས་སློག་གནང་དགོས་
པ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེས་པར་དུ་ལྷགས་སློག་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་རེད་ཅེ་ན། རྟེན་སྤྱར་ད་ལྟ་ནས་བཅིས་པའི་ལོ་ ༡༠༩ གྱི་སྔོན་ལ་བྲིས་པ་ཞིག་
རེད། འདི་བར་ལ་ལོ་ ༡༠༩ གྱི་ནང་ལ་སྤྱིར་བཏང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་འགྱུར་བ་
བྱུང་ཆར་བ་རེད་རྟེ། ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་འདིའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་དེ་བྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ གྱི་ལོ་ལའང་ཉག་ཉག་ལྡན་པ་ཞིག་དང་འཚམས་པ་ཤ་སྟག་
ཡོད།

འདི་ངས་ག་རེ་བྱས་ནས་ཁྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
དཔལ་ཡོན་ཆ་ཆང་ཡང་མ་དག་པ་རེད། རྟོར་བྱ་རེད། འདིའི་ནང་སྤང་བྱ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་ཅེས་ཐག་བཅད་པ་དེ་སློ་ཁྱོག་རེད། དེ་རིང་སང་ཉིན་དོང་རབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
དཔལ་ཡོན་(Modern Civilization)ཡིག་པོ་མ་རེད་ལབ་མཁན་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡོད།
ཡིན་ནའང་མང་པོ་མེད། གྲུ་མཛུགས་ལོ་ ༡༠༩ གྱི་སྔོན་དུ་བྲིས་པའི་སྐབས་ལ་དོང་རབས་
ཟེར་བ་དེ་ལུ་ཕྱགས་དང་ཤར་ཕྱགས་གང་དུ་ཡིན་ནའང་ཉ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོར་བཅིས་
པའི་སྐབས་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་དོང་རབས་ལ་དགག་པ་བརྒྱབ་པ་རེད། དོང་རབས་

ལ་དགག་པ་བརྒྱུག་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་གཙོ་བོ་དེ་དང་རབས་ཀྱིས་མི་ཆང་མར་
 རང་ངོ་མ་ཤེས་པ་བཟོ་བ་དང་། ང་སྐྱ་ཡིན་པ་དེ་ཉམ་གོ་བ་བཟོ་མཁན་དེ་དང་རབས་
 གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་རེད་ཟེར་བ་རེད། གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཟེར་བ་དེ་ངས་
 ཨིན་ཇིའི་སྐད་ལ་(Civilization)ཟེར་བ་དེའི་དོན་ལ་བཅད་སྟུང་གཏོང་གི་ཡོད། ང་ཆོ་བོད་
 སྐད་དང་བོད་པའི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་(Civilization) ཟེར་བ་ཞིག་ལ་བ་དགོས་
 པ་དང་ངས་པར་དུ་བཅད་སྟུང་གཏོང་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་། ལེགས་སྦྱར་
 གྱི་སྐད་ལ་༽ས་བྱ་དྲུ༽ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་དེ་རིང་སང་ཉིན་གང་དུ་བཅད་སྟུང་གཏོང་གི་
 ཡོད་ཅེ་ན། ཨིན་ཇིའི་སྐད་ཀྱི་ནང་ལ་(Civilization)ཟེར་བ་དེའི་དོན་དག་ལ་བཅད་སྟུང་
 གཏོང་གི་ཡོད། དེ་ཡིན་སྐབས་༽ས་བྱ་དྲུ༽ཟེར་བ་དེ་བོད་སྐད་ལ་ཁ་ཐུག་བསྦྱར་ན་
 ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཟེར་བའི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། ཆོགས་འདི་ཡང་ང་ཆོ་བོད་པས་
 ཆོགས་གཏོང་བའི་ཆོགས་དེ་ལ་གོ་བཞིན་ཡོད། བཟོ་འདྲ་བའི་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་སྐབས་
 དེ་ལ་མ་གོ་བའི་ཆེད་འདི་གྱི་ཆོགས་ཟེར་བ་ལས། ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ཞེས་ལ་བ་ན་
 ཆོགས་ཞེས་པོ་ཞེ་པོ་གཅིག་ཡོད་རེད་བསམ་པའི་ཉིན་ཁ་ཡོད་སྐབས། གྱི་ཆོགས་ཀྱི་
 དཔལ་ཡོན་ཟེར་དུས་(Civilization)ཟེར་བའི་དོན་ལ་ངས་འདི་ལྟར་བཅད་སྟུང་བཏང་ཡོད།

དེར་བརྟེན། དེང་རབས་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་འདི་གང་ནས་བྱུང་བ་རེད་
 ཅེ་ན། མཚུངས་སྒྲུར་དང་འགྲན་སྒྲུར་གྱི་གཞི་ཚའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྐབས། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་གི་རྣམ་པ་དང་། ཞན་ཆ། རང་གི་ཁམས། མོས་པ་ག་
 རེ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཅད་དེ་བརྗེད་དུ་བརྒྱུག་པ་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ནང་བསམ་
 སློལ་བསམ་སློ་ཁྱོན་ནས་མ་བཏང་བར་བྱི་དབང་པོའི་ཡུལ་གཅིག་པོ་ལ་དམིགས་
 ཀྱིས་བཀར་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དེ་དེང་རབས་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་གྱི་ལྷང་
 ཆོས་ཡོད་ན་མེད་ན་དེ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། (Novelty, Self Grounding, Violence.
 Modernity) Modern, Modernity, Modernization ཟེར་བའི་ཆོག་གསུམ་པོ་འདི་གྲམ་ཞིང་སྐྱ་
 ཆོ་གཅིག་གི་རིང་ལ་དགག་བྱ་གནང་བའི་སྟོང་ལ་གཙོ་བོ་དང་། ད་ལྟ་གྲམ་ཞིང་སྐྱ་ཆེས་ལ་

ལུ་ཕྱོགས་ནང་ལ་དགའ་རབ་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ Prof.A.K. Saran རེད།
 ད་དགོངས་པ་རྫོགས་ཆར་བ་རེད། ཁོང་གིས་ཕྱག་དེབ་ཉི་ཤུ་བྲིས་ཡོད། ཆང་མ་Modern,
 Modernity, Modernization གི་སྒྲིབ་སྒྲོལ་པའི་ཆེད་དུ་བྲིས་པ་ཤ་སྟག་རེད། དེ་དག་ཆང་མ་
 ལྷ་རྒྱ་ཅ་སྒྲི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གིས་མང་ཆེ་བ་པར་བསྟུན་བྱས་པ་དང་ད་དུང་པར་
 སྟུན་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། (The Traditional Thought) ལ་སོགས་པའི་དེབ་དེ་ཆོ་ལ་གཟིགས་
 བ་མཁྱེན་གྱི་རེད། དེའི་ནང་ལ་བསྒྲུབ་ས་ག་རེ་བརྒྱབ་ཡོད་ཅེ་ན། Novelty རྫོག་མ་དང་མི་
 འདྲ་བ། Self Grounding བརྒྱད་རིམ་ཙུ་ནས་མེད་པ། དེ་འདྲ་ཡིན་སྟབས་འཆོ་བ་ཅན།
 Violence, Modernity དེ་བསྒྲུབས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་དུ་ཕྱག་ཡོད་ཅེ་ན།
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྐངས་ལ་ཕྱག་ཡོད། འཕུལ་ལས་ཅན་དུ་མ་བསྐྱར་པའི་རྫོག་ལ་
 མིའི་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་ནང་དུ་མི་ལ་དགོས་མཁོ་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་
 བསྟུན། དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་རྒྱུན་མཁོ་སྤྱོད་གཉིས་དེ་ཉག་ཉག་འཆམས་པ་ཞིག་ཡོད།
 Demand And Supply གཉིས་པོ་དོ་མ་མཉམ་པ་Inbalance མེད་པའི་སྐབས་རྒྱུན་རིང་པོ་
 ཞིག་བསྟན་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཆོགས་དེ་ཉ་ཅང་ཞི་བདེ་ཉིང་འཇགས་ཡོད་པ་
 འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། ལུ་ཕྱོགས་གྱི་ནང་དུ་དུས་རབས་གསར་པ་Renaissanceཟེར་བ་དེ་
 འདྲའི་དུས་རབས་བྱུང་བའི་རྗེས། ལོ་ ༡༠༠ ཡས་མས་ཤིག་གི་རྫོག་ལ་བཟོ་ལས་ཅན་
 དུ་བསྐྱར་བ་དེ་བྱུང་བ་རེད། བཟོ་ལས་ཅན་དང་འཕུལ་ལས་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་
 སུ་གནས་ཚུལ་དང་པོ་ག་རེ་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། མིའི་དགོས་མཁོ་ལས་མང་བའི་མཐུན་
 རྒྱུན་བཟོ་སྟུན་བྱེད་པ་འདི་ཆགས་ཡོད། མིའི་དགོས་མཁོ་ལས་མང་བའི་མཐུན་རྒྱུན་
 བཟོ་སྟུན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། བཟོ་སྟུན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོང་བདག་དེ་ཆོས། ཁོང་ཆོས་
 བཟོ་སྟུན་བྱས་པའི་ཅ་ལག་དེ་ཆོ་འཆོང་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། མ་བཅོངས་ན་འཕྲོ་
 བསྐྱུག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྫོག་མ་ཁྱོན་ནས་གོ་མ་ཁྱོང་བའི་གནས་སྐངས། སྤྱིར་བཏང་ཁྲོམ་
 ར་ཟེར་བ་དེ་གནའ་རབས་ལའང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་གྱི་ཁྲོམ་རའི་ལྟ་གྲུབ་དང་སྟོལ་
 རྒྱུན་གྱི་ཁྲོམ་རའི་ལྟ་གྲུབ་གཉིས་པོ་དེ་ཅད་དེ་ལོགས་ཀ་རེད། རྒྱ་ནི་བཅའ་ཡིས་བྲིས་

པའི་༼བླ་རྒྱ་ར་༽ཟེར་བའི་དེབ་མཐུག་པོ་ཞིག་ཡོད། དེབ་མཐུག་པོ་དེའི་རྒྱབ་ཤ་ལ་
(Wall Street)ལ་ཡོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ནས་བསྐྱད་པའི་སྤང་གོག་གཅིག་དང་རྒྱ་གར་
ཁྱི་ལྟ་ཁང་གི་མདུན་ལ་ཉལ་བསྐྱད་པའི་སྤང་གོག་ནུལ་ཟེར་བ་ཁོང་གཉིས་འདི་ལྟར་
བང་བསྒྲིགས་ནས་བྲིས་པའི་དེབ་ཅིག་ཡོད། དེབ་དེའི་ནང་གཟིགས་ན་དང་རབས་ཀྱི་
ཁྲོམ་རའི་གནས་བབ་དེ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་ག་འདྲ་བྱས་ནས་ཡར་རྒྱས་བྱིན་པ་ཞིབ་
ཆགས་པོ་བྱས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཡོད། ཁྲོམ་ར་དགོས་པས་ཐབས་ཤེས་ཤིག་དགོས་པ་
རེད། ཐབས་ཤེས་དེ་ག་རེ་རེད་ཅེ་ན། མི་དེ་ཆོ་ངའི་དགོས་མཁོ་ག་རེ་རེད། དེ་བས་མ་སྟོ་
གཏོང་བའི་རྒྱས་པ་དེ་མེད་པ་བཟོས་ནས། ཁོ་རང་གི་དགོས་མཁོ་གང་རེད་དེ་བཟོ་གྲུས་
མར་བསྐྱབ་པ་ཞིག་ དེའི་དོན་དུ་མིའི་བསམ་སྟོའི་ནང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་འདོད་
རྩམ་(Greed)དེ་བེད་སྟོད་ལོག་པ་བཏང་ནས་དེ་ཡར་རྒྱས་ལ་བཏང་། (Exploit)བྱས་ནས།
དེའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་དགོས་མཁོ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོས་ཐག་གཅོད་མ་ཐུབ་པར། སོ་
སོའི་དགོས་མཁོ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་བཟོ་གྲུའི་བདག་པོ་ཆོས་ཐག་བཅད་པའི་ད་ལྟའི་
གནས་སྐབས་དེ་རེད།

དེར་བརྟེན། རྒྱ་དབྱུག་ནས་མཚུངས་སྤྱར་དང་འབྲམ་སྤྱར་ཟེར་བའི་དགོས་
མཁོ་གཙོ་བོ་འདི་རེད། སྤུ་གུ་རྒྱ་དབྱུག་སྐབས་ནས་པ་མ་ཆོས་ཁྱེད་རང་དང་ལོ་ཆོད་
གཅིག་པའི་ང་ཆོའི་བྲིས་མཆོས་ཀྱི་སྤུ་གུ་ལ་ལྟོས་དང་། ག་འདྲའི་མཚོགས་པོ་རྒྱུག་
ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཁྱེད་རང་ད་ལྟོ་གོག་ནས་སྟོད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། ཁོས་ཨ་ཕྱི་སི་
ལོག་ཐུབ་ཀྱི་འདུག ཁྱོད་རང་གིས་སྟོག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། འདི་ལྟར་བྱས་
ནས་གཞན་པ་དང་མཚུངས་སྤྱར་བྱས། སོ་སོར་རྒྱས་པ་དང་གནས་ཆད་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་
བརྟེན་དུ་བརྒྱུག་འདི་ལྟར་བྱེད་སྐབས། བྲིས་མཆོས་ལ་མོ་ཏ་གཉིས་ཡོད་ན་ང་ལ་འང་མོ་
ཏ་གཉིས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ། ང་ག་པར་འགོ་དགོས་པ་དང་། ག་རེ་བྱེད་དགོས་པ། ག་རེ་
བྱས་ནས་དགོས་པ་དེ་ཆོར་ཁྱོད་ནས་བསམ་སྟོ་མི་གཏོང་བ་དང་། ཡང་མིན་ན། བཟོ་
གྲུའི་བདག་པོས་ན་ནིང་བཟོས་པ་དེ་བྱད་དེ་ཐེབས་ཆག་ཐེབས་ཆག་རེད། དེའི་སྟེང་ལ་

སྐྱོན་འདི་དང་དེ་ཡོད། ད་ལོ་བཅོས་པ་འདི་ཞེད་པོ་ཞིག་རེད་ཟེར་སྐབས། དེ་ཡིན་པ་
 རེད་བསམས་ནས་ད་ལོ་འདི་ཉི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ། དཔེར་ན། སྐྱེ་སྐྱེད་མ་གཅིག་
 གི་སར་ལྷམ་གོག་སྐྱམ་སྐྱོང་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་རེད་ཅེས་ཆགས་ཤོག་ནང་ཐོན་
 སོང་། དེ་ཉི་མ་རེ་རེ་ལ་ཆར་རེ་རེ་གྲོན་པ་ཡིན་ནའང་ལོ་དྲུག་བདུན་གཅིག་གི་བར་
 ལ་སྐོར་བ་ཐེབས་ས་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། འདི་མིའི་འདོད་རུང་བེད་སྐྱོད་ལོག་པ་
 བཏང་བའི་རྗེས་ལ་གནས་ཚུལ་འདི་ཡོང་སྟོད་ཀྱི་ཡོད། མཚུངས་སྤྱར་གྱི་རྗེས་ལ་འགྲན་
 སྤྱར་ཡོང་བ་དེ་སྒྲོམ་མི་དགོས་སྐབས། དགེ་ཆན་གྱིས་དགེ་ལྷན་ཆོའི་ཚུམ་ཡིག་ཅིག་
 ལྷ་དག་གཏོང་བའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། རྒྱགས་སྟོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སྟོན་པའི་
 སྐབས་ལ་ཡིན་ནའང་རེད། དགེ་ལྷན་རང་རང་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་བབ་ག་
 རེ་ཡིན་མིན་དེ་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་དེ་གར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། མཚུངས་
 སྤྱར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཉི་ཅང་གིས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། མཚུངས་སྤྱར་བྱས་ན་བསམ་སྟོའི་
 བྱང་དུ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཆོར་འཕེལ་བའི་ཆབ་ལ། ང་རྒྱལ་འཕེལ་འགོ་བ་
 དང་། ཡང་ན། ལྷམ་པ་དང་སྤང་སེམས་འཕེལ་འགོ་གི་རེད། དེ་མ་གཏོགས་བྱམས་བཅེ་
 འཕེལ་བའི་གོ་སྐབས་ཙམ་བ་ནས་མེད། མཚུངས་སྤྱར་དང་འགྲན་སྤྱར་བྱེད་པའི་སྐབས་
 ལ། འགྲན་སྤྱར་ཟེར་བ་དེ་དངོས་སུ་འཆེ་བ་རང་རེད། འཆེ་བ་མེད་པའི་འགྲན་སྤྱར་
 བྱེད་རྒྱ་ཉི་ཅང་ཁག་པོ་རེད། དེ་རིང་སང་ཉིན་ཡོང་རྒྱ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་འབྲུལ་ཆོག་
 བཅོས་ནས་གཡུགས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་མི་ཆོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དང་། ཆན་རིག་
 གིས་ངེ་ཙམ་གྱིས་སྤོངས་དད་སྟེལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤོངས་དད་སྟེལ་
 མེད། ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་སྤོངས་དད་སྟེལ་བ་རེད་དེ། ད་ལྟའི་ཆན་རིག་དང་བསྐྱར་བ་
 ཡིན་ན་ད་ལྟའི་ཆན་རིག་གི་སྤོངས་དད་དེ་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤོངས་དད་ལས་མང་བ་ཡོད།
 དེ་བཞིན་སྟེལ་རྒྱན་གྱིས་སྤོངས་དད་སྟེལ་བ་ལས་དང་རབས་ཀྱིས་སྤོངས་དད་སྟེལ་བ་
 མང་བ་ཡོད་སྐབས། དེང་རབས་ཀྱིས་སྤོངས་དད་སྟེལ་བའི་ནང་ལ་འགྲན་སྤྱར་ཟེར་བ་
 དེ་ཉི་ཅང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་འདི་ང་ཆོས་ཅད་དེ་རྒྱ་མཚན་མ་བཞུས་པར་ཡིད་ཆེས་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྩིངས་དང་རང་རེད། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད།

མི་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལྷ་ཡིན་ནའང་སློག་ཆགས་དང་གང་ཟག་ཟེར་བ་དེ་སྒྲེར་
རང་རེད། དེ་གཅིག་ལྟར་བཟོ་རྒྱ་མེད། གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་ཁྱོན་ནས་ཡོང་རྒྱ་མེད། ཨ་
མ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་མཚེ་མ་བྱ་སྐྱེན་གཉིས་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱིང་མོ་གཉིས་ཡིན་
ནའང་རེད། རྟོབ་དེ་བལྟས་ན་གདོང་འདྲ་པོ་ཞིང་ཕྱགས་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ཆགས་པོས་
བལྟས་ན་ལོགས་ཀ་ལོགས་ཀ་ངོ་མེས་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། སྤྱི་ཉི་ཤེད་ལ་༼བྱུག་༽
ལབ་ཀྱི་འདུག ཨིན་རི་ཤེད་ལ་(Individual)ལབ་ཀྱི་འདུག་སྟབས། (Individual)ཟེར་
བ་འདི་(Uniform) བྱེད་མི་སྤྱོད་པ་ཆང་མ་ལོགས་ཀ་ལོགས་ཀ་ལབ་ཀྱི་ཡོད། སའི་གོ་ལ་
འདི་འདྲི་ཐོག་ཏུ་མི་ཐེར་འབྲུམ་བདུན་ཡོད་ཟེར་ཀྱི་ཡོད། མི་ཐེར་འབྲུམ་བདུན་ཀྱི་ནང་ལ་
ཁྱད་པར་ཁྱོན་ནས་མེད་པ་འདྲ་འདྲ་གཅིག་གཉིས་ཤིག་རྟག་གི་རེད་དམ་ཞེ་ན། རྟག་
གི་མ་རེད། མི་ཐེར་འབྲུམ་བདུན་ཀྱི་ནང་ཏུ་གདོང་གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱང་བྱས་པའི་མི་
གཉིས་རྟག་གི་རེད་དམ་ཞེ་ན། རྟག་གི་མ་རེད། དེ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེད་ཅེ་
ན། ཆང་མ་གང་ཟག་སྒྲེར་དྲ་བྱེད་བྱས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རེད།

དེར་བརྟེན། གང་ཟག་བྱེད་བྱས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་རང་ཁོ་རང་གི་གནས་ཆད་
ཅིག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཁོ་གཞན་པ་ཞིག་དང་བསྐྱར་ནས་བཟོ་བཅས་གཏོང་རྒྱ་
གང་ཡང་མེད་སྟབས། འགྲན་པའི་བསམ་སྒྲེའི་ཕྱགས་ལ་ག་རེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རང་ཉིང་
རྒྱལ་བ་དང་། འགྲན་སྐྱར་བྱེད་མཁན་གཞན་དེ་ཕམ་པར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་འགྲན་
སྐྱར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། ཁོ་རྒྱལ་བ་དང་གཞན་རྒྱལ་བའི་དོན་ཏུ་ང་ཚོས་འགྲན་སྐྱར་
བྱེད་ཀྱི་མེད། རང་ལས་གཞན་གཙོ་ཟེར་བའི་ཆོག་འདི་ང་ཚོ་སློབ་ལྷ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ་བཅིས་ནས་དེལ་བསྐྱགས་ཞེ་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡག་པོ་ཞིང་ཕྱགས་
རེད། ཡིན་ནའང་། དངོས་གནས་མ་གི་ཆེད་མོ་ཆེ་དུས་སྐབས་ལ་རང་ལས་གཞན་གཙོ་
པོ་བྱས་ནས་ཆེ་གི་འདུག་གམ། གཞན་ལས་རང་གཙོ་བ་བྱས་ནས་ཆེ་གི་འདུག་སོ་སོའི་
སེམས་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ན། འདོད་སྤྱོད་དེ་དང་རང་གི་ཀྱན་སྦྱོང་གཉིས་པོ་དེ་རི་ཙམ་

མཐུན་གྱི་འདུག་པ་ཏ་གོ་ཐུབ། (Free And Fair Competition) ཟེར་བ་ཞིག་རྒྱབ་ཚུགས་པའི་
གྲུ་ཡངས་དཔལ་འཕྱོར་རིང་ལུགས་པ་ཆོས་ཞེ་དགས་ཤོད་གྱི་རེད། དེ་ཁྱོད་ནས་ཡོང་རྒྱ་
མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་རེད། འགུན་སྤྱར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ག་པར་ Fair ཅེ་དགོས་རེད།
དང་བདེན་ག་འདྲ་བྱས་ནས་ཅེ་དགོས། གང་ལྟར་སོ་སོ་རྒྱལ་རྒྱ་མ་གཏོགས། ང་གཉིས་
འདྲ་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་བའི་བཞིག་འགུན་སྤྱར་བྱེད་སྐབས་སྐབས་གྱི་མི་འདུག།

དེར་བརྟེན། ཡོང་རྒྱ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ལ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་པར་ཆ་བཞག་
ནས་བཤད་སྐབས། དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་མེད་པར་དེ་ག་ཡིན་པར་བསམས་ནས་ཡིད་
ཆེས་པ་དེ་ལ་ཚོངས་དད་ཟེར། དེ་ལས་གཞན་པ་ཚོངས་དད་ཅིག་ཡོང་རྒྱ་མེད། ང་ཆོ་
སྤུ་རྒྱུད་པ་དང་ཕྱོད་མ་ཕྱོད་མ་ང་ཆོ་སྤུ་རེད། དེ་ནས་ག་ལེ་ག་ལེར་རྒྱུ་ལ་གཉིས་
ཐོག་ལ་ལངས། ག་ལེ་ག་ལེར་སྤྱད་ནས་མི་ལ་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་ཡིན་ཤིག་ཤིག་བྱེད་
གྱི་ཡོད། ཡིན་སྲིད་པ་རེད། ངས་དེ་མ་རེད་ལེ་གྱི་མེད། དེ་འདྲ་མིན་ཡང་སྲིད་པ་རེད།
ད་ལྟ་སྤུ་དེ་ཆོ་ག་རེ་བྱས་ནས་ལུས་བསྐྱད་པ་རེད། སྤུ་གཞན་པ་ཆ་ཆང་མི་ཆགས་
ནས་འདིར་ཆོགས་འདུའི་ནང་ལ་ལེབས། ལ་ཤས་ད་ལྟ་འདྲི་ལྡོང་ཅེར་བསྐྱད་ཡོད།
ཁོ་ཆོས་ག་རེ་ཉེས་པ་རེད། དངོས་གནས་ཡར་རྒྱས་(Evolution)ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཆང་མ་
མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས་བསྐྱད་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡོད། ཡིན་ནའང་། ང་ཆོས་ཡིན་ཤིག་ཤིག་མ་
གཏོགས་དེ་ལ་སྤྱད་གིས་དེ་འདྲ་ཞེ་ཡིན་ནམ་བསམ་པ་དང་། དེ་འདྲ་རེད་དམ་ཟེར་
ནས་ངེ་བ་འདྲི་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་སྐབས། དེ་ཆོ་འདི་རིགས་ལ་ཚོངས་དད་ཟེར་གྱི་
ཡོད།

གང་ལྟར་རང་རྒྱལ་གཞན་མམ་དུ་འདུག་པའི་བསམ་སྒྲིའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་འདི་
འཆོ་བ་དང་སྤང་སེམས་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བ་ཞིག་མ་གཏོགས། བྱམས་བརྟེན་དང་ཕན་
སེམས་གྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བས་མེད་པས། འགུན་སྤྱར་གྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་
གྱི་བདེ་འཇགས་དང་བརྟན་སྡིང་ལའང་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་
ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ལའང་ཕན་ཐོགས་མེད། ཤེས་ཡོན་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ལ་

ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ག་རེ་རེ་དེ་ན། འགྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་དང་ལུན་པའི་བྱམས་བཅེ་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་དེ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་གྱི་མེད་སྟབས། མཚུངས་སྤྱར་དང་འབྲུན་སྤྱར་གཉིས་ཀས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་མི་ཞིག་བསམ་སྒྲོ་ཡག་ཏུ་གཏང་དགོས་ན། རྒྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་བྱམས་བཅེའི་སྒྲོར་ལ་བཀའ་སློབ་ཟུ་རྗེས་གནང་བ་དང་ཕྱག་ལས་ཆོར་གཟིགས་ན། བྱམས་བཅེ་འདི་མིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། བྱམས་བཅེ་ཆད་དང་ལུན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་མཉམ་མཐུན་ཡོང་བ་དང་། ཞི་བདེ་བརྟན་སྡིང་ཡོང་བ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་ཕན་པ། གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིང་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་ཆོད་དཔག་དང་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྐད་ཆ་(Mystery)གང་ཡང་མིན། དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བྱམས་བཅེ་ཡར་རྒྱས་བྱིན་ན་རང་ལ་བདེ་སྤྱོད་ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག ནང་མི་ལ་བདེ་སྤྱོད་ག་ཆོད་ཡོང་གི་འདུག སྤྱི་ཚོགས་ལ་བདེ་སྤྱོད་ག་ཆོད་ཡོང་གི་འདུག རྒྱལ་ཁབས་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ལ་ག་རེ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་འདུག བྱམས་བཅེ་བརྒྱག་པ་ཡིན་ན་ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག ཉ་ལམ་གཅིག་གི་སྒྲོག་གུར་གྱི་གནས་སྤངས་རིགས་པས་བསྐྱབ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད།

དེར་བརྟེན། བྱམས་བཅེའི་འགལ་ལྷ་ཁ་ཐུག་དེ་ཞེ་སྤང་དང་། ཕྱག་དོག་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དེ་ཆོ་བྱམས་བཅེའི་འགལ་ལྷ་ལ་ཏག་ཏག་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆང་མ་སྤྱོད་བསྐྱབ་པ་དང་། གང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མཚུངས་སྤྱར་དང་འབྲུན་སྤྱར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དེའི་སྟོང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། ང་ཆོས་སྤྱ་གུ་ཆོད་ཤེས་ཡོན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་འདི་གནས་ཚུལ་(Information)རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལབ་གྱི་མེད། བསམ་སྒྲོའི་རྣམས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད། ནང་གི་ནམ་འབྲེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། དེའི་འགལ་རྒྱུན་ལ་མཚུངས་སྤྱར་དང་འབྲུན་སྤྱར་དེ་ཁ་ཐུག་ལ་སྤེལ་གྱི་རེད་ཅེས་ངས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་མཐོང་ཐུབ་གྱི་འདུག ད་དུང་རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། དངོས་པོ་སོགས་ཆོད་བརྟ་བྱས་ནས་

སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ནའང་ཆང་མ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་ཡོན་སྟོན་པའི་ལས་
 རིམ་འདི་ཚྭགས་ག་ས་ག་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོ་རུབ་རུབ་བཅོས་ནས། སྟོབ་
 སྤྱད་གི་བསམ་སྟོན་ནང་ལ་སྤྱད་གཞག་རྒྱ་གཅིག་བྱ་ཡིན་ན། སྟོབ་སྤྱད་དེ་ཀམ་བྱ་ཏར་
 དང་འདྲ་པོ་ཆགས་པ་རེད། དགེ་ཆན་དེ་ཆོས་གནས་ཚུལ་འདི་ནང་ལ་ཡར་སྤྱད་ཀྱི་དེ་
 བས་རྒྱགས་སྟོན་སྐབས་ཡང་བསྐྱར་མར་བཏོན། ཟན་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་
 ཉར་ཆགས་(Save) བྱས་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཟན་པ་བརྟན་པོ་མེད་ན་ཉར་ཆགས་
 (Save)མ་བྱས་པ་དང་གཅིག་པ་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཞིག་མ་གཏོགས་མི་དང་འབྲུལ་
 ཆས་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་།

མ་གཞི་ང་ཆོས་སྟོབ་སྤྱད་ཆོ་མི་ལ་བཅི་དགོས། དགེ་ཆན་ཆོས་དགེ་སྤྱད་ཆོ་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་མི་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། མི་ཡིན་སྐབས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
 བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ང་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་བཤད་ན། ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་
 པའི་སྤྲིང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བཤད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་ཞིག་སྟོན་ཆགས་གྲོག་མ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་ཅེས།
 ང་ཆོས་འདྲ་མཉམ་ཟེར་བ་འདི་རྒྱས་པའི་ཐོག་ནས་འདྲ་མཉམ་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་
 སྐབས། འདི་དགོངས་པ་མ་བཞེས་པར་དེང་རབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ག་རེ་ཡོད་ཅེ་ན།
 དེང་རབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་སྟོབ་སྤྱད་ཆོ་རྒྱ་ཆ་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་གི་ཡོད། རྒྱ་ཆ་དེ་
 ཡང་ད་ལྟ་ལས་ཀ་མ་བྱས་པ་དང་དབྱེ་གསེས་མ་བྱེ་བ་(Raw Material)ཞིག་དེར་བརྟེན།
 སྟོན་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་ལ་(Minister of Education)ཤེས་ཡོན་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་ལྷན་ཁང་ཞིག་
 ཡོད། ད་ལྟ་མེད། ཨི་ཏ་ལི་ལ་དཔེ་བཞུས་ནས་Minister of Human Resource & Development
 བཅུགས་ཡོད། དེ་ཡིས་ག་རེ་ལ་བ་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མི་ཆང་མ་བེད་སྟོན་གཏོང་བའི་རྒྱ་
 ཆ་རེད་ལ་བ་པ་རེད། ད་དེ་(Process)བྱེད་པ་འདི་སྟོབ་གྲུའི་ནང་དུ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་
 དང་། ཤིང་ཡིན་ནའང་ད་ལྟ་འབྱར་ལེན་མ་བྱས་པ་མ་དྲས་པ། ཤིང་ནགས་ནང་ནས་
 ཚུར་འབྱར་ཡོང་བ་དེ་སྟོབ་སྤྱད་དེ་ཆོ་རེད། དགེ་ཆན་ཆོས་དེ་ལ་འབྱར་ལེན་བརྒྱབ།

བཅན་གཏུབས་བྱས་ནས་གཅིག་བཟོས། (Process)བྱས་ནས་ Production མར་བཏོན་
 ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལ་ཉག་ཉག་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་སྟབས། ཤེས་ཡོན་
 སློབ་སྦྱང་གི་གནས་སྐབས་དེ་སུས་ཐག་གཅོད་གི་རེད་ཅེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་གི་
 རེད། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལ་Engineer མང་བ་དགོས་གི་ཡོད་ན་ Engineer བཟོ་དགོས། ཁྱོད་
 ཀྱི་འཕྲིན་ལ་ Architect མང་བ་དགོས་གི་ཡོད་ན་ Architect བཟོ་དགོས། ཁྱོད་ཀྱི་
 འཕྲིན་ལ་ Management མང་བ་དགོས་ན་ -Manager བཟོ་དགོས། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་མི་
 གང་དུ་འགྲོ་མ་འགྲོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་མ་གཏོགས། མི་ཁོ་རང་གིས་ཐག་གཅོད་
 ཀྱི་དང་། ས་མས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དགོས་ཤིང་ཐག་གཅོད་ཀྱི་མེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་ནུམ་འབྱེད་གི་ཤེས་རབ་དེ་འཕེལ་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་བཟོས་པ་
 རེད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིག་(Jettu Krishnamurthy)ག་དུས་ཡིན་ནའང་གསུང་གི་རེད། ཤེས་
 ཡོན་ཟེར་བ་དེ་གང་འདྲ་གཅིག་སྤྱོད་དགོས་ཞེ་ན། (To Awake the Inner Intelligence of
 Human Individual) In order to flower to Goodness.) མིའི་གཤེས་སྤྱོད་བཟང་པོ་ཟེར་བ་
 དེ་སློབ་སྦྱང་སྤྲད་པ་དང་། སྤྱོད་བཟང་སྤྲད་ནས་བཟོ་ཆུ་ཉ་ལམ་མེད། དེ་རང་བཞིན་
 གིས་འཕེལ་འགྲོ་བ་ཞིག་རེད། ག་འདྲ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གིས་འཕེལ་གི་རེད། ཁོའི་
 བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་སད་པར་བྱས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་སྟངས་དེ་
 ག་རང་རེད། དེ་དང་དུས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་ཀྱང་ལབ་སྟངས་དེ་ག་རང་རེད། དེ་དང་དུས་
 ཀྱི་མཁས་པ་ཟེར་དུས་དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་མཁན་གི་
 མཁས་པ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལྟ་བུ། ར་བློ་རྒྱ་མ་ཞེ་གོར་ལྟ་བུ། ཡར་བེན་གྲོལ་ལྟ་བུ། མཐུ་ལྷ་ནམ་
 མཁའ་བློ་ཡ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོ་ལ་ངས་བཤད་གི་ཡོད། གནའ་སྡེ་མིའི་སྐད་ཆ་ཤོད་གི་མེད། དེ་ཆོ་
 ཆང་མས་མགོན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་དུ་ག་རེ་བཤད་ཡོད་ཅེ་ན། མིའི་རྒྱས་པ་དེ་བཟོ་
 བཅོས་གཏོང་ཆུ་མི་འདུག མིའི་རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གིས་འཕེལ་བར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 འདུག་ཅེས་ཆང་མས་གསུངས་ཡོད།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་སད་པར་བྱེད་

དགོས། ཤེས་རབ་སང་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་དགོས། ཉིང་དེ་
འཛིན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དགོས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
བྱུང་ན་ཤེས་རབ་སང་ཡོང་གི་རེད། ཤེས་རབ་སང་ན་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཆང་མ་མེད་
པར་ཆགས་འགྲོ་བ་དང་། ཁོ་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲོ་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ང་ཚོས་འདི་
དེ་འདྲ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡིན། དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་བཟོ་གི་ཡིན་ཞེས་Processབྱེད་པ་འདི་སྲུ་
གང་གི་ལག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཞེ་དྲགས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེ་
འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚུངས་སྒྱུར་དང་འགྲན་སྒྱུར་གྱི་སློབ་གསེའི་ཐབས་ལམ་ཡང་དག་
པ་མིན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ཕྲག་ལ་སན་ཐོགས་མེད་པ་འདི་མཁྱེན་དགོས་
པ་དང་། འགྲན་སྒྱུར་དང་མཚུངས་སྒྱུར་ཐབས་ལམ་ཡག་པོ་མིན་ན་ཉེས་པ་གཏོང་བ་
དང་གཞེངས་བསྟོད་བྱེད་པ་འདི་ཐབས་ལམ་ཡག་པོ་མིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་འགྲོ་
བ་ཞིག་དང་། དེ་ཤེས་ན་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བ་འདི་སན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་རང་བཞིན་
གྱིས་མཁྱེན་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད་བསམ།

ངས་གནད་དོན་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་དེ་འདི་ནས་མཚམས་འདྲེན་གི་ཡིན། ཇི་བ་དེས་ལན་
གྱི་དུས་ཚོད་དེ་ཉོག་ཅམ་མང་བ་དགོས་གྱི་འདུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་གསལ་
རའི་བར་གསེང་མ་བཏང་བའི་བར་དུ་དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྦྱོང་མཆོག་འདིར་བཞུགས་
ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་དེ་བ་དེས་ལན་གྱི་དུས་ཚོད་ནང་དུ་སྲིད་སྦྱོང་མཆོག་ལ་བཀའ་
འདྲི་བྱ་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་འང་བཀའ་ལན་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་ད་གིན་ང་ཚོའི་
ཉིན་དགུང་དགུང་ཆོགས་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་བཀའ་གནང་སོང་། དེར་བརྟེན། ང་ད་ལྟ་
རྒྱ་ཚོད་བཞི་པའི་རྗེས་ལའང་དུས་ཚོད་སྔན་བྱ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། ད་ལྟ་རྒྱ་ཚོད་བཞི་
པའི་གོང་དུ་སྲིད་སྦྱོང་མཆོག་ལ་བཀའ་འདྲི་བྱ་རྒྱ་ཡོད་ན་གོ་སྐབས་དེ་སྔོན་ལ་སྤུལ་
ན་བསམས་བྱུང་། རྗེས་མ་ང་ལ་དེ་བ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟ་ངས་བྱས་པ་དེ་ཚོའི་
ནང་ནས་དེ་བ་གནང་རྒྱ་ཡོད་ན་འང་རེད། ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་གནད་དོན་གཞན་པའི་
ཐོག་ནས་དེ་བ་གནང་རྒྱ་ཡོད་ན་འང་སྤྲུགས་རྗེ་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དུས་དེ་རྗེས་མ་གནང་རྒྱ་

བྱེད། ད་ལྟ་འདྲིའི་སྤྱི་ལོ་བཀའ་འདི་ཁྱ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་སྟོན་ལ་གནང་རོགས་གནང་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན། བྱུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

དྲི་བ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྒྲུ་ཁམས་བཟང་ཁྱ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེས་ད་ཅི་གསུངས་པ་ལ། ང་ཆོ་བོད་གངས་ཅན་སྤྱི་ལོ་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཐོག་ནས་གསུངས་སོང་། དཔེར་ཆ་བཞག་ན། ངས་གོ་ནོར་ཐེབས་མེད་ན། རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་མི་སྒྲིའི་གྱི་ཐོག་ནས་ཐོས་ཡོན་དེ་སྤེལ་ཞེད་པོ་བྱས་པ་རེད་གསུངས་སོང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་དགོངས་དག་ཁྱ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ང་ཆོ་བོད་པའི་ཐོས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་སྒྲོན་པ་གསུངས་ཆེ་མོས་དེ་ཁྱི་སྤོང་ཞེ་འུ་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་རེད། རྒྱལ་རབས་ནམས་གྱི་ནང་དུ་ཐོས་ཡོན་གྱི་ལམ་སྟོན་དེ་གཞུང་ཁྱི་བཅན་པོ་ནས་གནང་གྱི་ཁྱི་བུ་ན། རྟོག་གྱི་སྤྱི་ལོ་གཉིས། བར་གྱི་ལེགས་བྱུག་དེ་དག་བཞག་ནས། ང་ཆོ་ཐོས་ཡོན་དེ་སྟོན་ཆེ་མོས་དང་རིག་གནས་ནང་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ཞེ་འུ་བཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་རེད། སྤོང་བཅན་སྐམ་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་གི་བཀོད་སྒྲིག་འོག་ནས་སྟོན་པོ་རིག་པ་ཅན་ཐོན་མི་སམ་སྟོན་སོགས་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་། གཉིས་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤོང་ཞེ་འུ་བཅན་གྱི་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་བྱེད་དགོས་སྐབས། རྒྱ་གར་གྱི་ནང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་གཞུང་གིས་འགོ་སོང་བཏང་ནས་ལོ་རྒྱུ་བའི་སྤྱི་ལོ་བཅན་བསམ་ཡས་སུ་བཅུགས་ཏེ་ནང་ཆོས་ནམས་བྱ་མ་ཉམས་བྱ་མ་ཆག་པར་བསྐྱར་བྱུང་བ་རེད། བོད་སེལ་བྱ་སྟེར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞུང་གིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ནས་བསྟན་པ་བྱེད་དེ་རྟོན་དང་སྒྲོན་ནས་དེར་བའི་སྐབས་སུ་རྟོན་ནས་ལྟ་སྟེ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་རང་སོག་ཡན་ཆད་སྟོན་བཏང་བ་དང་། གཞུང་གིས་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ས་རྒྱ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞུང་གི་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་སྐབས། རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིའི་གྱི་དོན་ནས་འགོ་སོང་བཏང་བ་རེད་ཅེས་པ་ས་རྒྱ་དང་། བཀ་སྟེ་རིན་སྐྱེད་སྟེ་པ་གཙང་པ། དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་སོགས་གང་གི་སྐབས་སུ་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་

ཅིག་གནང་རོགས་གིས་ཁྱེ་བ་ཡིན། ངས་བསམ་ན་འདི་ཐམས་ཅད་གཞུང་གིས་བཀོད་
 སྒྲིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ངའི་བསམ་ཚུལ་འདི་རྒྱ་མཚོའི་
 བང་དུ་རྒྱ་ཐིགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡིན་སྟབས། འོ་ར་བ་དང་འཁྲུལ་བ་བྱང་ན་དགོངས་དག་
 ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

ལན། ད་ལྟ་ངའི་བ་གནང་མཁན་གྱིས་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་རེད། རྒྱལ་
 ཁབ་དང་གཞུང་གི་ངོས་ནས་བསྟན་པ་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆེད་དུ་འགྲོ་སྤང་མང་པོ་
 བཏང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་ཁྱད་ཀྱི་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཐོག་མ་བོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་
 དང་རྒྱལ་པོ་བྱང་བའི་ཡུལ་ལུང་ཞིག་འགོ་ཚུགས་དུས་ནས་སྤྱི་རྒྱུང་རྒྱུང་མ་ཡིན་
 པར། སྤྱི་དང་མཉམ་དུ་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་བྱང་འབྲེལ་བྱས་ནས་
 ཡོང་བ་དེ་ང་ཚོས་ཁ་ཆོན་བཅད་ནས་བཤད་བྱུང་གྱི་རེད་བསམ། ཚོས་མ་དར་གོང་ལ་
 ཆབ་སྤྱི་བོན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་བྱང་རབས་ཡོད། ཆབ་སྤྱི་བོན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་
 སྐབས་སུ་བོན་གྱི་བསྟན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཆེད་དུ་གཞུང་གིས་འགྲོ་བྱོན་མང་པོ་
 བཏང་བ་རེད། དེ་ནས་ཆབ་སྤྱི་ཚོས་གྱིས་བསྐྱུངས། ཚོས་སྤྱི་གཉིས་ལྟན་ཟེར་ནས་
 ལམ་སྲོལ་ཞིག་དར་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྟ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་ནས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་
 དབུ་བརྟེས་པར་བཅིས་ན་འདྲ། སྤྱི་བཅན་སྐམ་པོ་སྐབས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་དབུ་
 བརྟེས་པར་བཅིས་ན་འདྲ། དེ་ནི་བྱང་རབས་སྤྱི་བཅོས་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟུག་སྟངས་མི་
 འདྲ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་དུས་ནས་ཚོས་གྱི་གནས་བབ་ཅིག་བོད་ལ་འཕྱོར་བྱིན་
 པ་རེད། དངོས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱི་བཅུགས་ནས་གསུང་རབ་བསྐྱུར་བའི་ལས་དོན་
 སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བ་དེ་ནི་སྤྱི་ཁྱད་ལྟེན་བཅན་སྐབས་ལ་བྱུང་། དེ་ཡང་གཞི་ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བའི་གནས་བཟོན་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། མཁན་ཆེན་
 ཞི་བ་འཚོའི་མངའ་འཁོར་མང་པོ་ཞིག་དང་། ལྷ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ། ཚོས་རྒྱལ་བཅས་གྱིས་
 བསམ་ལས་སྤྱི་བའི་བདུན་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བའི་ནང་དུ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་
 ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ལོ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གར་

262

ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་མེད། ལྷ་ས་རང་ལ། འབྲས་སྤྲུངས། སེ་ར། རྒྱུད་སྟོང་། རྒྱུད་སྟངས། ཉེ་
འདབས་ཀྱི་སྒྲིང་བཞི། སྐྱ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དེ་དག་ཡོད། དེ་དང་ཕན་བྱ་ཐག་ཉེ་
བ་ཞིག་ལ་དགའ་ལྡན་དང་། ཆེ་མཆོག་སྒྲིང་ཡོད། དེ་དག་ཆང་མས་དབྱར་ཞལ་བཞེས་
གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱིན་བདག་དགའ་ལྡན་སྟོང་བ་ཞེས་བཟྱ་བའམ་ཞེས། དགའ་
ལྡན་སྟོང་གི་མཐུན་རྒྱུན་ཡོད་ན་རེད་མེད་ན་རེད། ཆང་མས་སྦྱིན་བདག་གི་མིང་དེ་
སྦྱིན་བདག་དགའ་ལྡན་སྟོང་ཞེས་བཟྱ་བ། དཔེར་ན། ང་ཆོ་འབྲས་སྤྲུངས་ལ་མཆོན་
ན། སྦྱིན་བདག་དགའ་ལྡན་སྟོང་ཞེས་བཟྱ་བ་དང་། སྟོང་ལུལ་གྱི་གྲོང་དམ་པ་ཁོ་ན་
ཞེས་བཟྱ་བ་དང་། ཉེ་བའི་གྲོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྟོང་པ་ཞེས་བཟྱ་བ་ཞེས་
འདི་ལྟར་དགའ་ལྡན་སྟོང་སྦྱིན་བདག་ཡིན་ཤག་ཤག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་། དགའ་ལྡན་སྟོང་དངོས་སུ་གཏོང་སྟོ་གཏོང་བར་མཆམས་
མཆམས་ན་མ་གཏོགས་ཡོང་གི་མེད། དགའ་ལྡན་སྟོང་གིས་སྤྲད་པའི་གཞིས་ཀའི་
ཡོང་འབབ་དེ་ཡིས་དགོན་པ་སྦྱི་གསོལ་ནས་འབྲུ་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ངས་ག་རེ་ཁྱ་བ་ཡིན་
ཟེར་ན། ཤེས་ཡོན་སྟོབ་གསོ་ཡི་ལམ་སྟོལ་དེ་བོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་ཁྱབ་དང་། རེས་
ཅན་ཆགས་མེད། དེ་གཉིས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་ཁྱས་པ་ཡིན། ཡོངས་ཁྱབ་ཆགས་མེད་
ཟེར་དུས། སྐབས་དེ་དུས་བོད་པའི་ཆབ་འབངས་ཡོད་ས་ག་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྟོབ་གྱ་རེ་
རེ་དང་སྟོབ་སྟོང་གི་ལྟེ་གནས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་རེས་པ་གང་ཡང་མེད། ཐུན་མོང་གི་ཡིག་
གཞུགས་དང་བརྒྱ་སྟོང་བསྐབས་དེ་དག་གི་ན་གོང་དུ་ཁྱས་པ་བཞིན། བྱིས་སུ་མི་ཆང་སོ་
སོའམ། ཡང་ན་དགོན་པ་ཁག་རེད། གཞུང་གིས་འཛིན་སྟོང་བྱས་པའི་སྟོབ་གྱ་གཅིག་
རང་དེ་ང་ཆོས་ཤེས་ཆོད་ལ་ཡོད་པ་ཅེ་སྟོབ་གྱ་རེད། ཅེ་སྟོབ་གྱ་ནང་དུ་གཞུང་ཞབས་
ཀྱི་དམིགས་སྟོ་སེར་མོ་བ་དེ་ཆོ་མ་གཏོགས་གཞུང་ཞབས་དམིགས་སྟོ་མ་ཡིན་པའི་
མི་མང་དཀྱུས་མའི་གས་ནས་འཇུག་ས་མེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྟོབ་གྱ་ག་རེ་ཡིན་ན་
ཡང་། ཟླེར་པ་ཤ་སྟག་རེད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཆུངས་པའི་དགོན་པ་ཁག་དེ་ཤེས་ཡོན་
སྟོབ་སྟོང་གི་བསྟེ་གནས་ཡིན་པ་སྟོས་མེད་རྒྱུ་དེ། དགོན་པའི་ནང་དུ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་

དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ངེས་ཅན་གྱི་ལྷགས་སྲོལ་ཞིག་མེད། གྲུ་པ་བྱས་དང་མ་བྱེད་སོ་སོའི་
 འདོད་པ་རེད། གྲུ་པ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་དཔེ་ཆ་བལྟས་དང་མ་བལྟས་སོ་སོའི་འདོད་
 པ་རེད། ཁྱོད་དཔེ་ཆ་མ་བལྟས་ན་གྲུ་ཆང་སྦྱིད་སྒྲུག་ནས་ཐུང་གི་རེད་ཅེས་ལབ་མཁན་
 མེད། འབྲས་སྒྲུངས་བདུན་ལྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེས་བཤད་སྲོལ་ཞིག་རེད། ང་ཆོ་གྲ་སར་
 ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུ་པ་བརྒྱད་ལྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་རེད། དེ་
 དག་ནང་ནས་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་མཁན་བརྒྱ་ཆ་སུམ་ཅུ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 རེད། བརྒྱ་ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་སློབ་གཉེར་མ་གནང་བར་འདོན་
 ཁུལ་འདྲ་སྒྲུངས། ཆོགས་ཆོས་ར་འགྲིམས། དེ་འདྲ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་གྲུ་པའི་མི་
 ཆོ་བསྐྱལ་ནས་སྤྱོད་མཁན་མང་པོ་ཞིང་ཤགས་ཡོད། དེར་བརྟེན། Education Universalization
 བཅད་མེད། Education compulsory བཅོས་མེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། གཞུང་གིས་
 འགྲོ་སྐྱོད་བྱང་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བལྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་བ་ཡིན་པ་རྒྱ་
 གྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དོན་དུ་བྱང་བ་ཡིན་པ་རྒྱ་གྱི་མེད།
 དགོན་པ་ཁག་ལ་སྤྱི་ཁྱེད་བཀུར་ཁྱེད་བ་ཡིན་ན་རེད། བོད་དུ་ཁྱེད་པ་ནང་བཞིན་
 དགོན་པ་ཁག་སོ་སོ་ལ་མི་མེད་དང་། ས་ཞིང་། གཞིས་ཀ་སོགས་དགོན་པའི་མཐུན་ཁྱེད་
 ལ་སྐྱུར་བ་ཆང་མ་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་བསམ་པ་མ་གཏོགས། ཤེས་ཡོན་ཁྱབ་སྤེལ་གྱི་
 དོན་དུ་ཡིན་བསམ་པ་ཞིག་གང་ཡང་མེད། དགོན་པའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་
 པ་ཆོས་ཁོང་ཆོས་ངེས་ཅན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་
 དེ་རེད་མ་གཏོགས། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དགེ་བཤེས་
 ཡི་གེ་འབྲི་མཤེས་མཁན། སློག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་ཡིག་ཆོངས་པ་ལབ་གྱི་མ་རེད། ཁ་
 ཤས་ཀྱིས་དབུ་མེད་སློག་མཤེས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད། མཁས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལ་ཐ་སྙད་
 རིག་གནས་ལ་ཁྱོད་ནས་མ་སྒྲུངས་པར། ང་ཆོ་གྲ་ཆང་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲུང་ཞིག་
 བཤད་རྒྱ་ཡོད། ང་རྒྱད་ལྟོད་མཁན་ཟུར་ཆགས་ནས་མ་གཏོགས་བྱེད་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་
 སྒྲའི་དབུ་བཤེས་མ་སོང་ཞེས་གསུང་མཁན་གྱི་ཤར་པ་ཆོས་རྗེ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། རྒྱད་

སྟོང་གི་མཁན་བྱེད་ཟེར་དུས་ཡར་ལ་སླེབས་ཚར་བ་རེད། དགེ་བཤེས་བཏང་། རྒྱུད་ལ་
 ཕྱིན། རྒྱགས་གྱི་དམ་བཅའ་བཞག་དགེ་བསྐྱོས་ལངས། སྤྲུལ་དབྱ་མཛད་བྱས། མཁན་
 རོ་བྱས། མཁན་བྱེད་ཆགས། དགའ་ལྡན་གྱི་པར་འགྲོ་བའི་གནས་དེ་ལ་སླེབས་ཚར་
 བ་རེད། ང་རྒྱུད་སྟོང་མཁན་བྱེད་ཆགས་པའི་སྐབས་ལ་གཞི་ནས་བྱེད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་
 སྤྱོད་དབྱེ་བ་དེ་ག་པར་སྤྱོད་གྱི་ཡོད་མེད་གཞི་ནས་ཏུ་གོ་སོང་། དེ་ག་ཙམ་གྱི་ནང་དོན་
 རིག་པ་རྒྱུད་པ་ལ་མ་གཏོགས་སྤངས་མེད། རང་དོན་རིག་པ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་
 རང་ནས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཐོན།
 རོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་མཁས་པ་དེ་ཆོའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཞིབ་
 འཇུག་བྱས་ན། ཐོག་མར་ནང་དོན་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་ཆགས་ནས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་
 ལ་གཟིགས་པ་མ་གཏོགས། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་མཁས་པ་ཆགས་ནས་ནང་དོན་རིག་
 པར་གཟིགས་མཁན་ཏུ་ལམ་ཁྱུང་ཁྱུང་རེད།

ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་གི་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཞིབ་ཆགས་པོས་
 བལྟས་ན། རང་དོན་རིག་པ་མཁས་པ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་རིག་གནས་དེའི་
 ཞོར་ལ་མཁས་པ་མ་ཆགས་རང་ཆགས་སུ་གྱུར་པའི་གནས་སྤངས་འདི་ལྟར་བྱུང་། ད་
 ལྟང་ཆོས་སློབ་གྲུའི་དགེ་ཆེན་ཆོའི་མཉམ་དུ་ཤིང་ཡོན་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་བཤད་གྱི་
 ཡོད། ལྷག་པར་དུ་དེ་རིང་སང་ཉིན་གྱི་བྱེད་རང་ཆོས་ཞིན་ངའི་སྐད་ལ་ Education
 ཟེར་བ་ལ། བསམ་ཚུལ་དེ་འབྱེད་ནས་བྱེད་རང་ཆོས་བལྟས་ན། ད་ལྟ་ Education ཟེར་
 བ་དེ་རོ་བོ་ངོས་འཛིན་གང་ལ་བཤད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་རིག་གནས་ཀྱི་ཤིང་ཡོན་
 ལ་མ་གཏོགས། རང་དོན་རིག་པའི་ཤིང་ཡོན་ལ་ལབ་གྱི་མེད། རང་དོན་རིག་པའི་
 ཤིང་ཡོན་དེ་རིང་སང་ཉིན་སློབ་གྲུ་ལ་མ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱི་འཇུག་གི་ཐོག་ནས་
 རང་དོན་རིག་པའི་ཤིང་ཡོན་སྟོང་པའི་ཐབས་ཤིང་གང་ཡང་བྱས་མེད། ཡགོང་ས་ཆེན་
 པོས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར། ང་ཆོ་ལྷ་བརྒྱུད་དབྱ་ཡོར་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱོད་པས་བཅོལ་ལ་
 འབྱེད་བ་ནས་བབྱུང་སློབ་གྲུ་འཇུག་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཤོས་སུ་བཅིས་ནས་དང་པོ་སློབ་གྲུ་

བཅོམ་གས་པ་ཡིན། དེ་ནས་གཞིས་ཆགས་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དགོན་པ་བརྒྱུ་རྒྱ་དང་སྤྱི་འདྲ་
བཞེངས་པ་ལ་པད་ཤག་དམར་པོ་གཅིག་བཅོམ་བྱུང་གཞི་འགྲུབ་གིས་འགྲོ་སྤང་བཏང་མེད་
ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དེའི་ཐོག་ལ་གསུངས་པ་རེད། Secular Education སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱོད་
མོང་བའི་ཤེས་ཡོན་དེའི་དོན་དུ་ང་ཆོས་ཤུགས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དགོན་པ་རྒྱུ་པོ་དང་འདྲུ་ཁང་རྒྱུ་པོ་ཆང་མར་བཅོམ་བྱུང་གཞི་
འགྲུབ་གི་དོས་ནས་པད་ཤག་དམར་པོ་གཅིག་བཏང་ནས་བརྒྱབ་བཞག་པ་ཞིག་མེད།
ཆང་མ་སོ་སོས་མཆོད་ཡོན་སྤྱོད་བདག་དང་དགོ་འདུན་གྱིས་འབད་བཅོམ་བྱས་
ནས་ཡོང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་ལྟར་བཞག་ན། ཆོས་རྒྱལ་ཆོད་སྤྱོད་ནས་ལྷ་བཅོམ་
ང་དགུ་བར་དུ་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མངས་སྤྱོད་མོང་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་དུ་
གཞི་འགྲུབ་གི་དོས་ནས་ཡོངས་བྱུང་དང་། དེས་པར་དགོས་པ་བཅོས་མེད་པ་དང་། དེའི་དོན་
དུ་གཞི་འགྲུབ་གིས་འགྲོ་སྤང་བཏང་མེད། གཞི་འགྲུབ་གིས་འགྲོ་སྤང་གང་བཏང་བ་དེ་བསྟན་པ་
མཆོད་སྤྱོད་གྱི་མངའ་བདག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་རྩོགས་ཁོ་ན་ལ་བཏང་བ་རེད། དེ་
ཞུས་པ་ཡིན།

དྲི་བ། ཆང་མར་དགོང་རྩོ་བདེ་ལེགས་ཞུ་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་བཀའ་
འདྲི་ཞུ་བ་ལ། ང་ཕྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་གི་དཀྱིལ་དུ་སློབ་གྲྭ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། སློབ་
གྲྭའི་ནང་དུ་སློབ་མ་དབུས་བཞག་གི་སློབ་ཆ་བཞི་པའི་རྒྱུང་འཚུབ་རྒྱུག་པའི་
སྐབས་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་སློབ་མ་དབུས་བཞག་གི་སློབ་ཆ་བཞི་པའི་དགོས་ཀྱི་རེད་
ཅེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། དེའི་སྒྲིང་ལ་མིག་ཐོག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཟབ་སྤྱོད་སྤྱོད་
མཁན་ཞིག་ང་རང་ལ་ཆ་བ་ནས་བྱུང་མ་སྤོང་། ད་ལྟའི་དུས་ཆོད་ལ་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཉིས་
རྒྱུང་གཏོང་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་རྒྱུང་འཚུབ་ཅིག་བརྒྱབ་བསྟན་ཡོད། ང་རང་གི་དྲི་བ་
དེ་ཡིན། ཉིས་རྒྱུང་གཏོང་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུང་མཁན་རྩོགས་གང་ས་ནས་ལམ་
སྟོན་གནང་མཁན་དང་། བཀའ་གནང་མཁན། སློབ་གྲྭ་ལག་ལ་བཀའ་གནང་གི་འདུག་
ཡིན་ན་ཡང་། ཉིས་རྒྱུང་མ་བཏང་བར་ཐབས་ལམ་འདི་ཡོད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཤེས་

རིག་ལས་ཁྱེད་ཀྱི་མི་འདུག བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནས་མི་འདུག ཐབས་སྒྲིལ་གྱི་
 དེ་རེད། དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེའི་བར་ལ་བྱ་སྤྱད་ཆང་མ་འཕྲོ་བཟུག་ལ་འཕྲོ་གི་
 འདུག བཏང་ཆོག་གི་མེད་པ་ལས་སྒྲ་པོ་རེད། ཐབས་ལམ་འདི་དང་དེ་བྱས་ན་ཡག་པོ་
 ཡོད་པ་རེད་གསུང་མཁན་དཔེ་མི་སྤྱི་དགོན་པོ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉམས་
 མུང་དང་། དགེ་ཆན་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་དུས། ཉེས་རྒྱུང་མ་བཏང་བར་ཐབས་འདི་
 དང་དེ་བྱས་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཅིས་དགེ་ཆན་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་རོགས་བྱ་བ་དང་།
 ཉེས་རྒྱུང་བཏང་བ་ཡིན་ན། སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་དགེ་ཆན་གྱི་སྒྲ་ཆ་གཅིག་གི་ཡོད། དེའི་
 དམིགས་ལྟ་ལ་གཙོ་བོ་སློབ་སྤྱད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དེས་བྱ་སྤྱད་དང་། བྱ་
 སྤྱད་གི་ཀྱན་སྦྱོང་། དགེ་ཆན་གྱི་སྒྲ་མས་ཁམས། སློབ་མའི་སྒྲ་མས་ཁམས་བཅས་ལ་ཕན་
 ཐོགས་གི་རེད་དམ་མ་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་བཀའ་སློབ་ཅིག་གནང་རོགས་
 གནང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དགོས་ཀྱི་ཡོད། དགེ་ཆན་ཆང་དང་ལྡན་པ་བསྐྱུན་སྤྱབ་ན་དགེ་ཆན་ཆང་ལྡན་ཡོད་པ་
ཁོ་རང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ལྷ་བརྩ་ཐམ་པ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཆགས་སྤྱབ། དེའི་སྐྱེན་
གྱིས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ནང་ལ་དགེ་ཆན་དགེ་ལྷག་གཉིས་སུ་གཙོ་ཆེ་འཕའེ་ན། དགེ་
ཆན་གཙོ་ཆེ། དགེ་ཆན་ལ་ཀྱུན་སྡོད་དང་། བསམ་སྒྲོ་ ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་གང་ནས་ཡིན་
ན་ཡང་དགེ་ཆན་བྱེད་སྤྱབ་པའི་རྣམས་པ་དེ་དག་འདྲོམས་དགོས་པ་ཡིན་སྟབས། དང་པོ་
ཤུགས་བརྒྱུག་ས་དེ་དགེ་ཆན་བསྐྱུན་པ་ལ་ཤུགས་བརྒྱུག་དགོས་ཞེས་པའི་བསམ་ཚུལ་
དེ་རེད།

འདྲིན་གྱའི་ནང་ལ་དགེ་ལྷག་དབྱུས་སུ་བཞག་ཟེར་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ག་རེ་
རེད་ཅེ་ན། དེ་ང་ཆོའི་བསམ་ཚུལ་གསར་པ་གང་ཡང་མ་རེད། ནང་པའི་རྗེས་འཇུག་
ཆང་མའི་སློབ་གསོ་བྱེད་སྟངས་དེ་ག་རང་རེད། དང་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་
ཀྱི་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལྷ་རྒྱ་ཤ་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་
བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩ་མཆོག་གོང་དུ་སྐྱུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་བར་
དུ་ཏ་ལམ་ལོ་བཞི་བརྩ་ཞེ་གཅིག་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་རིང་དུ། ང་ཆོ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཟེར། ཆོས་མང་པོ་ཞེད་པོ་ཞིག་
གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ཆང་མ་གཅིག་ལ་བསྟན་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། མ་རེད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་ནང་དུ་མི་འདྲ་བ་དང་ཁ་ཤས་ཏྲག་ཏྲག་འགལ་བ་
ཡིན་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད། བདག་ཡོད་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་། བདག་མེད་གསུངས་
པའི་སྐབས། བདེན་པ་ཡོད་གསུངས་པའི་སྐབས་དང་། བདེན་པ་མེད་གསུངས་པའི་
སྐབས། བྱེད་ཀ་བདེན་པ་ཡོད་བྱེད་ཀ་བདེན་པ་མེད་གསུངས་པའི་སྐབས་ཡོད། ང་ཆོའི་
བཀའ་འགྱུར་བསྟགས་ན་ནང་དུ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་
འཇུག་ཆོ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི། གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་ཡི་ནང་དུ་ཡང་ནང་གསེས་
དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ ནང་གསེས་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཆང་མས་སངས་རྒྱས་
དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕུང་ནས་ཁྱུངས་དང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཅིག་ དེས་ག་རེ་མཆོན་

གྲི་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གདུལ་
 བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་
 མ་གཏོགས། སངས་རྒྱལ་ཁོང་གིས་ག་རེ་ཤེས་པ་དབུས་སུ་བཞག་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་
 མ་རེད། ག་རེ་གསུངས་ན་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་འདུག ག་རེ་གསུངས་ན་གོ་བ་འདུག ག་
 རེ་གསུངས་ན་གོ་གི་མི་འདུག དེ་ཅུང་དཔེ་བྱེ་ནས་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ཆེད་ཏུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། མོས་པ་
 དང་། འདུན་པ་དེ་དག་ལ་གཟིགས་སུ་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གསུང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས།
 སངས་རྒྱལ་གྱིས་ག་ཆོད་གསུང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་གསུང་གི་མེད། དེར་བརྟེན། དགེ་ཆན་
 དགེ་ལྷག་གི་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཛིན་གྱའི་ནང་ཏུ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་
 བའི་སྐབས་སུ་དགེ་ལྷག་གི་ཁམས་དང་། བསམ་པ། མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་
 མ་གཏོགས་དགེ་ཆན་ཁོར་དུ་གིས་འཆར་གཞི་དང་རྒྱིག་འདུགས་ཆ་ཆ་དང་གཅིག་གྱུར་
 བཅོས་ནས་ཁྱེད་ན། སྟོབ་ལྷག་སུམ་རུ་ཡོད་ན་སྟོབ་ལྷག་སུམ་རུ་འཛིན་ནས་གཉིས་
 གསུམ་ཞིག་ལ་སྟབས་ལག་ན་ཉག་ཉག་འཆམས་པ་ཡོང་གི་དུང་དང་། ཁ་ཤིང་ལ་བྱེད་
 ཀར་འཆམས་པ་ཡོང་གི་རེད། ཁ་ཤིང་ལ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མི་འཆམས་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་
 ལ་སྟོན་བརྟེན་བྱེད་མཁན་ཆོས། དེ་དམག་རྩལ་ལག་སྟོང་དང་། Regimentation ཆགས་
 པ་མ་གཏོགས་ཤེས་ཡོན་སྟོན་སྟངས་མ་རེད་ལཔ་གྱི་ཡོད།

དཔེར་ན། ང་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ནང་ལ་ཨར་བི་རྩ་སྒྲིབ་ཡི་རྩེས་འབྲུག་གི་སློབ་
 གྲྲ་ཁག་ཅིག་དང་། གྱི་རྩ་སྒྲིབ་ཡི་མཆོན་ཐོག་ནས་བཅུགས་པའི་རྒྱ་གར་ནང་སློབ་གྲྲ་
 བརྒྱད་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ན་སློབ་གྲྲ་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད། དེ་ཆོ་ཆང་མའི་ནང་དུ་འཛིན་གྲུའི་
 དབྱེ་བ་དང་སློབ་ཆ་ན་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ཅུ་མེད་པ་དང་། སློབ་དེབ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངེས་
 ཅན་གང་ཡང་མེད། འཛིན་གྲུ་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ་ཡས་མས་ཀྱི་སློབ་སྤྱད་
 རྣམས་མཉམ་དུ་འཛིན་ཁང་ག་ཅིག་གི་ནང་མཉམ་དུ་བསྡད། དག་ཅེས་ཡང་མཉམ་
 དུ་བསྡད་དེ་གྲུ་ཡངས་པོའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འཛིན་གྲུ་བརྒྱད་པ་

དང་བཅུ་པ། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
 ཡོངས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ནང་དུ་སློབ་དེབ་འདི་དང་དེ་
 ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ངོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་
 རྒན་ལ་འདྲི་བ་མ་གཏོགས། སློམ་གཞིའི་ཟོལ་ལྟ་བུ་ཞིང་པོ་མེད་སྟབས། སློབ་ཕྲུག་སོ་
 སོའི་ནང་གི་རྒྱས་པ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སློབ་ཕྲུག་སོ་སོའི་ལྗེད་ཁོག་ཟོལ་གང་ཡང་མེད། འདི་ཚར་
 དགོས་པ་དང་། དེ་སྟོག་དགོས་པ། འདི་སློབ་འདྲིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བའི་ལྗེད་ཁོག་
 མེད། ཚུར་ཡོང་དུས་དེབ་འཁྱོག་ཆད་ཅིག་སྐལ་བར་འཁྱུར་ནས་ཡོང་བ་དང་། བར་འགྲོ་
 དུས་དེབ་འཁྱོག་ཆད་ཅིག་སྐལ་བར་འཁྱུར་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད།
 དེ་ཆོ་སློབ་མ་དབྱུས་སུ་བཞག་པའི་ཁྲིད་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་འདྲིར་ལྟགས་པ་
 ག་རེ་རྒྱག་གི་ཡོད་མེད་ངས་མི་ཤེས། ལྟགས་པ་རྒྱག་ཕྱོགས་ག་རེ་ཡིན་པ་འདས་པའི་མོ་
 གཅིག་ལྟག་གི་རིང་ལ་ངས་ལྟགས་པ་རྒྱག་ཕྱོགས་ལྟ་རྒྱ་བྱུང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། ཁྲིད་
 རང་ཆོས་ལྟགས་པ་ག་རེ་རྒྱག་གི་ཡོད་མེད་ལ་མ་བལྟས་པར་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བྱས་ལ་
 འཁྱུར་བ་བྱིན་མེད་ན། ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དགེ་རྒྱལ་དབྱུས་སུ་བཞག་
 པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་སློལ། འདྲིན་གྲའི་ནང་དུ་སློབ་ཕྲུག་དབྱུས་སུ་བཞག་ལྟེ་ཁྲིད་
 པའི་ཐབས་ཤེས་བཞེན་དགོས་པ་དེ་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ནས་ངོ་བོ་དང་པོ་འགྲིག་པ་བྱས།

དྲི་བ་གཉིས་པ་དེ་ལ། ཉེས་རྒྱུང་མ་བཏང་ན་ཐབས་ལམ་གཞན་པ་ག་རེ་ཡོད་པ་
 རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་སོང་། ཐབས་ལམ་གཞན་པ་འདི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པའི་འདྲི་ག་
 ཉེན་ཡོངས་བྱབ་ལ་གཅིག་གྱུར་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བཅུ་ལྟ་པོ་ཡིན་
 རྒྱ་རེད་བསམ། སློབ་ཕྲུག་སོ་སོའི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་། གཤིས་ཀ་ལ་བལྟས་ནས་
 ཐབས་ལམ་བཅུ་ལ་དགོས་པ་དེ་དགེ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགན་དང་། ལྟག་པར་དུ་དེ་བཅུ་ལ་
 བྱབ་ན་དགེ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཆལ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་སྟུམ། ཉེས་རྒྱུང་གཏོང་བ་
 དང་། རྒྱལ་པ་སྤྱོད་པ་དེ་གོང་དུ་ངས་བོང་བུ་ལ་དཔེ་སྤྱུར་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན།

དེ་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་ལྷ་བུ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བུ་
 རྒྱལ་ཅིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཡར་རྒྱས་འགོ་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་གཉིས་ལ་ཁ་
 རྒྱལ་ཁ་རྒྱལ་དང་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ལ་སྐྱ་སྤྱོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱལ་གནས་རྒྱབ་པའི་
 སྐྱ་ཐོགས་ཤིག་ཡོང་གི་མེད་པ་དེ་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་རྒྱབ་གྱི་རེད་བསམ། ཉེས་
 རུང་བཏང་བའི་ཉེར་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བ་རྒྱལ་དེའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་དུ་སེམས་
 གྱི་ཚེར་བ་ག་རེ་སྐྱེ་བ་དང་། ཚེར་བ་དེའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་གི་འཇུག་པ་ག་འདྲ་
 ཞིག་འབྱུང་བ། དེར་བརྟུན་གོས། དེ་རིང་དགོ་ཆུང་གིས་ཕྱག་འཇུག་གནང་བྱུང་། ཡག་
 བོ་བྱུང་། དཔེ་མ་སྤྱོད་པའི་ཡག་བོ་བྱུང་། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ག་རང་ཕྱག་འཇུག་
 གནང་ན་ང་རང་གི་སྤྱིག་པ་འདག་གི་རེད། བསོད་ནམས་བསག་གི་རེད། ཡོན་ཏན་
 ཡར་རྒྱས་འགོ་ཡི་རེད། སྤྱོད་པ་ཡར་རྒྱས་འགོ་ཡི་རེད་བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཞིག་ཉེས་
 རུང་བཏང་ས་ཞིག་ལ་སྐྱེ་བས་ས་རེད་དམ་མ་རེད། དེར་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཉེས་རུང་བཏང་བར་བརྟེན་ནས་སུ་གྱུ་དེའི་སེམས་ནང་དགོ་ཆུང་
 ལ་ཁོང་ཁྲོ་བྱག་པོ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ན་མི་གཞན་པ་ལ་
 ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པ་ལས་སོ་སོ་ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་དགོ་ཆུང་སྐྱ་མ་ལ་བཅི་བཞིན་མེད་
 བཤང་། འདྲིན་གྱའི་ནང་བཤད་མཁན་དགོ་ཆུང་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉེས་པ་སྐྱེ་
 བ་ངེས་པར་དུ་འབྱུང་གི་རེད། རང་དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་
 ཆུང་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རེད། ཁོང་ཁྲོ་དེའི་དབང་གིས་དགོ་ཆུང་དང་སེམས་ཐག་ཉི་ཅུ་
 འགོ་འཇུག་སེམས་ཐག་རིང་དུ་འགྲོ། བསམ་སྒྲོའི་ནང་འཁོན་འདྲིན་སྐྱེ་བས་གྱི་རེད་དམ།
 ཡང་ན། བསམ་སྒྲོའི་ནང་བྱམས་བཅེ་ཞིག་སྐྱེ་བས་གྱི་རེད། དེ་ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་
 པ་ཞིག་རེད། བསམ་སྒྲོའི་ནང་བྱམས་བཅེ་སྐྱེ་བས་གྱི་མེད་པར་འཁོན་འདྲིན་སྐྱེ་བས་པ་
 བྱས། ཁ་རྒྱལ་དེར་ཡར་རྒྱས་འགོ་བ་དེ་ཞིང་སྤྱང་དབང་གིས་ཡིན་ན། དེའི་ཡར་རྒྱས་དེ་
 གནས་སྐབས་དང་། བརྟན་ལྷིང་མེད་པ། རྒྱལ་གནས་མི་རྒྱབ་པའི་ཡར་རྒྱས་ཤིག་རེད་
 མ་གཏོགས། ཉེས་རུང་རག་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། སྒྲོ་བ་གྱའི་སྤྱིག་འཇུགས་ནས་

ཐོན་པ། ཡང་ན། སློབ་གྲའི་འདྲིན་གྱ་ནས་སྤྲད་པ་དང་ཁོའི་གནས་སྐབས་དེ་སྟོན་མ་
ལས་སྤྱད་ཏུ་མ་འགོ་ནའང་ཡག་ཏུ་འགོ་རྒྱ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་མཐོང་བྱལ་གྱི་རེད་
བསམ།

ད་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་སོ་སོས་བཅའ་དགོས་ན། གང་འདྲ་བྱས་ནས་
འཆོལ་དགོས་རེད་དམ་ཞེ་ན། འཆོལ་སྤངས་དེ་ནང་པའི་རིགས་ལམ་ཞིག་ཡོད།
ནང་པའི་གཞུང་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན་ནང་པའི་རིགས་ལམ་དེ་སྤྱབས་
བདེ་ཤོས་རེད་སྟེ། བདེ་ཤིས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། བདེར་གནས་འཕྲོ་བྱ་
སྟོན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། གསུངས་པ་བཞིན། སྟོད་པ་ངན་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོ་
སྤྱད་ཅིག་ཡིན་ན། ཁོའི་སྟོད་པ་ངན་པ་ཆགས་པའི་རྒྱ་གཙོ་བོ་དེ་ག་རེ་རེད། འབྲེལ་
གྱི་ཁྱེན་ག་རེ་རེད། ལུས་དྲུས་གནས་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་དབང་གིས་ཁོའི་སྟོད་
པ་ངན་པ་ཆགས་འདུག མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ལ་སྟོད་པ་ངན་པ་རང་ཆས་སུ་མེད།
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། དེ་མ་ཐམས་ཅད་སྟོ་བྱར་བ་ཟེར་བའི་ལྟ་བུ་བ་
དེར་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱ་བྱ་ཞིག་སྦྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་བཅོས་སུ་མེད་
པའི་རང་བཞིན་ངན་པ་ཞིག་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད། ཁོས་
སྟོད་པ་ངན་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་མིན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཁོ་རང་གི་ལུས་སེམས་ཀྱི་
འཆར་ལོངས་དང་ལྟན་དུ་བྱའི་ཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཉན་ཡོང་བ་ཞིག་དང་། དེའི་
དབང་གིས་ག་ལེ་ག་ལེར་གོ་མས་གཤིས་འདུགས་སོང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་རྒྱ་
དེ་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་རྒྱ་དེ་སྤང་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་དགོས། དེའི་རྒྱ་དེ་ངོས་པར་
སྤང་ནས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཡང་བསྐྱར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ནས་སྤང་མི་
རུས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད། རྒྱ་དེ་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ཤེས་མ་བྱས་པར་འབྲས་བུ་དེ་
རང་ལ་གཏོང་སྟོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ན། དེ་ནི་དེ་རིང་སང་ཉིན་གྱི་སྟོན་བཅོས་
བྱེད་སྤངས་ Symptom treatment ཟེར་བ་དེ་རེད། མགོ་ན་ན་མགོ་སྟོན་སྤང་ནས་སང་ཉིན་
སྟོད་པ་ན་བ་ཞིག་བཟོས། ཡང་སྟོད་པའི་སྟོན་ཞིག་སྤང་ནས་གནངས་ཉིན་མིག་ན་བ་

ཞིག་བཅོས། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲོར་བ་རྒྱག་པ་ཞིག་ཆགས་སྟབས། ང་ཚོ་པོད་པ་དང་རྒྱ་གར་ Ayurvedic གི་སྒྲུན་བཅོས་བྱེད་སྟངས་དེ། ཉན་གྱི་རྒྱ་གར་རེ་རེ་འདུག དེ་ཅད་བཅད་ནས་དེ་མེད་པ་བཅོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ཆ་ཆ་དང་ཐུག་པ་ཆགས་གྱི་ཡོད། མི་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ། འདྲ་པོ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་རེ་རེར་སྦྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་ཆགས་པའི་གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་རེ་ཉན་ཉན་ཡོང་གི་ཡིན་པ་སྟམ། དེ་བཅོས་ཐབས་བྱས་ནས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། དགོ་ཆན་དགོ་སྤྱུག་གི་སེམས་ཐག་ཉེ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་རེད། དགོ་སྤྱུག་གིས་དགོ་ཆན་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་འགོལ་ཡོད་པ། དགོ་ཆན་གྱིས་དགོ་སྤྱུག་ལ་ཁ་ཅམ་མིན་པའི་བརྗེ་བ་ཡོད་པ། རང་གི་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཡིན་བསམ་པའི་བརྗེ་བ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ན། བརྗེ་བ་དེའི་དབང་གིས་དགོ་སྤྱུག་གི་ཡིད་ཆེས་དེ་སྒྲེབས་སྟབས་གྱི་རེད། དགོ་སྤྱུག་གི་ཡིད་ཆེས་དེ་སྒྲེབས་སྟབས་ན། དགོ་སྤྱུག་གིས་དགོ་ཆན་གྱི་མདུན་ལ་འཆར་སྒྲུང་མེད་པར་རང་གི་དཀའ་ངལ་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་དག་བཤད་སྟབས་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་བྱུང་ན་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག་མི་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་དཀའ་ངལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ན། དེ་སེལ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་བཅོས་དགོས་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། རྒྱུ་ཡོངས་ནས་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རིམ་བུ་འདི་སྤྲད་ན་ཡག་གི་རེད་ཟེར་བའི་དེ་འདྲ་རིམ་བུ་ཞིག་རག་རྒྱ་མེད།

སྤྱིར་བཏང་ད་ལྟོ་ཆར་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ག་རེ་ཡོད་ཅེ་ན། དགོ་ཆན་དང་དགོ་སྤྱུག་མང་ཉུང་གི་ཆད་དེ་ཉག་ཉག་ཅིག་རྩ་བ་ནས་མེད། དགོ་ཆན་རེ་ལ་དགོ་སྤྱུག་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱ་རེ་བལྟ་དགོས་པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། དགོ་སྤྱུག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྒྲེར་གྱི་འབྲེལ་བ་གཅིག་བཞག་སྟབས་པ་དེ་ཉུང་དཀའ་ངལ་ལས་ལག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ། དགོ་ཆན་གྱིས་དགོ་སྤྱུག་གི་བསམ་སྒྲིའི་གནས་བབ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་དཀའ་ངལ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ན། ཐབས་ཤེས་དེའི་ཐོག་ནས་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཞིག་

ཆགས། སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་ན། ད་དུང་གནས་ཚུལ་མང་བཤེས་པ་དང་། གནས་
 ཚུལ་མང་བཤེས་ན་ཐབས་ལམ་དེ་མང་བ་རག་གི་རེད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བསྐྱེམས་
 བརྒྱབ་ནས་ཡག་པོ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་
 ཡིན། །འདི་ངས་དགོ་ཆན་གྱི་བསྐབ་བྱའི་བསྐབ་གཞི་ནང་ལ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
 རེད་བསམ། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་ནི། །ཟེར་བ་ནི། སྟོན་དང་པོ་དེ་ལ་སེམས་
 མི་ཁྱམ་པར་བྱེད་པ་རེད། སེམས་མི་འགོངས་པར་བྱེད་པ་ནི། ད་འདི་ངས་སྤུང་གི་མ་
 རེད། འདི་ངས་འཛོན་གྱི་མ་རེད། འདི་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་རེད་འདུག་བསམ་
 པའི་བསམ་ཚུལ་འདི་སྟོབ་གསོ་མ་སྤྲད་སྟོན་ལ། འཛིན་གྱའི་ནང་མ་བསྐབས་པའི་
 གོང་ལ་འདི་མེད་པ་བཟོ་དགོས་པ་དེ་དང་པོ་ཆགས་ཡོད། འདི་བཟོ་བ་ལ་དགོ་སྤྲུག་
 གི་སེམས་ཀྱི་འབྱེར་སོ་དེ་ཤེས་པའི་ཐབས་ཤེས་མ་བྱས་པར་ལམ་སང་འཛིན་གྱའི་སྤྲུ་
 གུ་སྤུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་ན། ཆང་མ་གཅིག་པ་རེད་བསམས་ཏེ་རྒྱག་པ་ལེབ་རྩང་བྱས་
 བས་བྱིན་ན། སེམས་མི་འགོང་བ་བཟོ་བྱ་བ་རྒྱ་ཅ་བ་ནས་མེད། མི་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་
 སེམས་མི་འགོང་བ་བཟོ་བྱ་བ་ནའང་། མི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སེམས་མི་འགོང་བ་བཟོ་བྱ་བ་
 མེད། ཉེས་རྩང་གཏོང་བ་དེ་དགོ་ཆན་ལ་ཞེད་སྣང་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རེད། དགོ་ཆན་ལ་
 ཞེད་སྣང་མེད་པ་དང་བཅི་བཀྱར་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་འདིའི་ལྷག་ཕྱོགས་ཤིག་
 བཟོ་བྱ་བ་ན། ཞེད་སྣང་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲུ་གུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་
 ཤིག་ཏུ་ཏུ་རྟེན་བྱ་བ་སྤྲུམ། དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟེ། དེའི་རྗེས་ལ་སྟོབ་
 ཆན་བསྐབ་རྒྱ་དེ་རེད། སྟོབ་ཆན་བསྐབས་པའི་རྗེས་ལ་དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ་
 གསུམ་པ་དེ། ད་ངས་བསྐབས་ཆར་བ་ཡིན། བྱེད་རང་ག་རེ་བྱེད་ནའང་བྱེད་ཅེས་སྟོད་
 བཞག་ན་འགྲིག་གི་མེད། བསྐབས་ཆར་བའི་རྗེས་ལ་སྤྲུ་གུ་དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་
 ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག ལུས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག སེམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
 ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག སྟོབ་ཆན་འདི་སྤྲུངས་པའི་སྐབས་ལ་གང་དུ་མ་ཤེས་པ་ཆགས་

གྱི་འདུག་གང་དུ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་གྱི་འདུག་ག་རེ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག་དེ་
 ཚོའི་འགལ་ཁྱེན་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསལ་
 རྒྱ་དེ་དག་ཆན་གྱི་ལས་འགན་རེད། དེའི་ཡིན་སྟབས་ཉེས་རྒྱུ་མ་བཏང་བ་ཡིན་ན་
 ཡང་ཞེད་སྣང་སྒྲུལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ན། ཉེས་རྒྱུ་མ་བཏང་བའི་དགོས་མཁོ་དེ་འབྲུབ་གྱི་
 མེད། ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་རྒྱ་མེད་ཟེར་བའི་སྐབས་ལ། ཉེས་རྒྱུ་གི་མཚོན་པའི་འཆོ་བ་
 དང་དྲག་པོའི་སྟོད་པ་གང་ཡང་བྱེད་གྱི་མེད། དེ་རིང་སང་ཉིན་གྱི་སྐད་ཆ་ལྟར་ན་ཞེད་
 སྣང་སྒྲུལ་རྒྱ་མེད། གནའ་སྔ་མོའི་སྐད་ཆ་ལྟར་ན་སེམས་མི་འགོངས་པར་བྱེད་དགོས།
 ཞེད་སྒྲུལ་མི་བྱ། ང་ཚོའི་སྟོལ་རྒྱུ་གྱི་བཤད་སྟངས་དང་ད་ལྟའི་བཤད་སྟངས་གཉིས་
 ལ། བྱད་པར་གང་ཡང་མེད། དེ་ནས་སློབ་ཚན་དེ་ཁོ་རང་གི་སྟོའི་རྒྱས་པ་ག་འདྲ་ཡོད་པ་
 བྱང་བཞིན་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་ལ་ཡང་ཁོ་རང་ལ་སེམས་གྱི་དཀའ་
 ངལ་ག་རེ་ཡོང་གི་འདུག་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེལ་དགོས། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་འབྲེལ་
 བ་བཞག་སྟབ་ན། དེས་པར་དུ་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་མ་དགོས་པར་བཟང་སྟོད་སྟེལ་སྟབ་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་སྟེལ་སྟབ་པ། སློབ་སྟོད་ཡག་པོ་སྤྲད་སྟབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་བསམ་
 བས་ང་ཚོའི་ལྟ་སྟབ་གྱི་ཆ་ནས་བལྟས་ན་དེ་འདྲ་མཐོང་བ་དང་། དེས་སྟེལ་ག་ལེན་
 བསྟར་བའི་སྐབས་སུ་འགྲིག་གི་མེད་ན། ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་པའི་
 བཀའ་དེ་ཡང་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་བའི་བྱ་བ་དང་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་གཉིས་ལ་དབྱེ་
 བ་གང་ཡང་མེད།

A Collection of Important Documents of Tibetan Education in Exile

སྤྱི་ཁྱབ་ཚོམ་སྒྲིག་པ།

ལག་བསྟར་ཚོམ་སྒྲིག་པ།

རྒྱབ་ཤ་རྩལ་འགོད།

རྩལ་འཕམ་བཟུ་ཤིས་དོན་གྲུབ།

འཇམ་དབྱངས།

འཇམ་དབྱངས།

བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེན་ཡིག་ཆ།

(༢༠༡༩)

དེབ་འདི་གཤམ་གྱི་དྲ་ཆིགས་ལས་ལྟ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ།

WEBSITE: www.sherig.org/tib

E - MAIL: tibetaneducouncil@gmail.com

doe.educouncil@tibet.net

ADDRESS: OFFICE OF THE EDUCATION COUNCIL FOR TIBETANS IN EXILE
GANGCHEN KYISHONG, DHARAMSHALA - 176215
DISTT KANGRA, H.P INDIA

བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྟ་སྟོན་ཆིགས་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིག་ཆ་དང་ནས་བསྒྲིགས།

བཅན་བྱུང་བོད་མིའི་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲུངས་ནས་འབྲེམས་སྟེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལ་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ནས་པར་དུ་བསྐྱབ།

Department of Education
C.T.A. Gangchen Kyishong
Dharamsala - 176215 (H.P)
INDIA